

การพัฒนา รูปแบบการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนกลางเป็นภาษาต่างประเทศโดยใช้แนวคิดการสอน
แบบบอกเล่าและวิธีสอนแบบฟัง-พูด เพื่อส่งเสริมความสามารถในการฟัง-พูดสำหรับเด็กอนุบาล

น.ส.พรนภา อำนวยไพศาล

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต
สาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย ภาควิชาหลักสูตรและการสอน
คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ปีการศึกษา 2561
ลิขสิทธิ์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บทคัดย่อและแฟ้มข้อมูลฉบับเต็มของวิทยานิพนธ์ตั้งแต่ปีการศึกษา 2554 ที่ให้บริการในคลังปัญญาจุฬาฯ (CUIR)
เป็นแฟ้มข้อมูลของนิสิตเจ้าของวิทยานิพนธ์ที่ส่งผ่านทางบัณฑิตวิทยาลัย

The abstract and full text of theses from the academic year 2011 in Chulalongkorn University Intellectual Repository (CUIR)
are the thesis authors' files submitted through the Graduate School.

DEVELOPMENT OF MANDARIN CHINESE AS A FOREIGN LANGUAGE INSTRUCTIONAL
MODEL USING NARRATIVE FORMAT APPROACH AND AUDIO LINGUAL METHOD TO
ENHANCE LISTENING AND SPEAKING ABILITIES OF KINDERGARTENERS

Miss Pornnapha Amnuaiphaisan

A Dissertation Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
For the degree of Doctor of Philosophy in Early Childhood Education

Department of Curriculum and instruction

Faculty of Education

Chulalongkorn University

Academic Year 2018

Copyright of Chulalongkorn University

พจนานุกรม : การพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนกลางเป็นภาษาต่างประเทศ โดยใช้แนวคิดการสอนแบบบอกเล่าและวิธีสอนแบบฟัง-พูดเพื่อส่งเสริมความสามารถในการฟัง-พูดสำหรับเด็กอนุบาล (DEVELOPMENT OF MANDARIN CHINESE AS A FOREIGN LANGUAGE INSTRUCTIONAL MODEL USING NARRATIVE FORMAT APPROACH AND AUDIO LINGUAL METHOD TO ENHANCE LISTENING AND SPEAKING ABILITIES OF KINDERGARTENERS) อ. ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก : ผศ. ดร. วรวรรณ เหมชะญาติ, อ. ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม : รศ. ดร. ดวงกมล ไตรวิจิตรคุณ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) พัฒนารูปแบบการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนกลางเป็นภาษาต่างประเทศ โดยใช้แนวคิดการสอนแบบบอกเล่าและวิธีสอนแบบฟัง-พูด เพื่อส่งเสริมความสามารถในการฟัง-พูดสำหรับเด็กอนุบาล และ 2) ศึกษาผลของรูปแบบฯ ที่มีต่อความสามารถในการฟัง-พูดสำหรับเด็กอนุบาล ตัวอย่างคือ เด็กอนุบาลชั้นปีที่ 3 จำนวน 19 คน โรงเรียนอนุบาลธีรานุรักษ์ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2561 การดำเนินการวิจัยแบ่งเป็น 3 ระยะ คือ ระยะที่ 1 การพัฒนารูปแบบฯ ระยะที่ 2 การนำร่องรูปแบบฯ ระยะที่ 3 การทดลองใช้รูปแบบฯ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบประเมินความสามารถในการฟัง-พูด และแบบบันทึกความสามารถในการฟัง-พูด วิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าที และการวิเคราะห์เนื้อหา

ผลการวิจัยพบว่า

1. รูปแบบฯ ประกอบด้วย 6 องค์ประกอบ ได้แก่ วัตถุประสงค์ เนื้อหา ขั้นตอนการจัดการเรียนการสอน ระยะเวลาในการใช้รูปแบบฯ และการประเมินผล โดยรูปแบบฯ มีขั้นตอนการจัดการเรียนการสอน 3 ขั้นตอน คือ 1) ขั้นนิทานเปิดประสบการณ์ 2) ขั้นฝึกเล่าและขยายประสบการณ์ และ 3) ขั้นทบทวนความเข้าใจ เนื้อหาของรูปแบบฯ ประกอบด้วย คำศัพท์ภาษาจีนจำนวน 84 คำ และประโยคเบื้องต้น 12 ประโยค ใช้เวลาดำเนินการทั้งสิ้น 36 ชั่วโมง

2. ผลการทดลองใช้รูปแบบฯ พบว่า ค่าเฉลี่ยคะแนนความสามารถในการฟัง-พูดของกลุ่มตัวอย่างหลังการทดลองสูงกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.1 เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ค่าเฉลี่ยคะแนนด้านการแสดงพฤติกรรมการฟังสูงกว่าด้านการแสดงพฤติกรรมการพูด

ภาควิชา หลักสูตรและการสอน
สาขาวิชา การศึกษาปฐมวัย
ปีการศึกษา 2561

ลายมือชื่อนิสิต
ลายมือชื่อ อ.ที่ปรึกษาหลัก.....
ลายมือชื่อ อ.ที่ปรึกษาร่วม.....

5784214927 : MAJOR EARLY CHILDHOOD EDUCATION

KEYWORD: Foreign language instructional model, Narrative format approach,
Audio lingual method, Speaking – Listening abilities, Kindergarteners

Pornnapha Aumnuaiphaisan : DEVELOPMENT OF MANDARIN CHINESE AS A
FOREIGN LANGUAGE INSTRUCTIONAL MODEL USING NARRATIVE FORMAT APPROACH
AND AUDIO LINGUAL METHOD TO ENHANCE LISTENING AND SPEAKING ABILITIES OF
KINDERGARTENERS. ADVISOR: ASST.PROF. WORAWAN HEMCHAYART, Ph.D. CO-ADVISOR:
ASSOC. PROF. DUANGKAMOL TRIWICHITKHUN, Ph.D.

The purpose of this research were 1) to develop a Mandarin Chinese as a foreign language instructional model using narrative format approach and audio lingual method to enhance listening and speaking abilities of kindergartener, and 2) to study the effectiveness of the developed instructional model. The samples were 19 kindergarteners of K.3 at Teeranurak kindergarten under office of the Private Education Commission during the second semester of the academic year 2018. The research procedure was divided into three steps: 1) developing the Mandarin Chinese as a foreign language instructional model, 2) pilot studying the developed instructional model, and 3) field testing. The research instruments were a test form of Chinese speaking and listening abilities and an observation form of Chinese speaking and listening abilities. Arithmetic mean, Standard deviation, t-test dependent, and a content analysis were applied to analyze the results of the study.

The research finding were as follows:

1. The development of Mandarin Chinese as a foreign language instructional model consisted of 6 components; principles, objectives, contents, steps of instruction, duration and evaluation. The instruction was divided into three steps: (1) exposing new experience, (2) practicing and expanding experience and (3) meaning checking. The content were 86 Chinese Mandarin vocabulary and 12 basic sentences. The instruction was 36 hours.

2. The result from model testing revealed that the average scores on listening and speaking abilities of the samples after the experiment were higher than before with statistically significant differences at .01. According to sub-areas of speaking and listening abilities, the result showed that the average scores of listening behavior was higher than those of speaking behavior.

Department:	Curriculum and Instruction	Student’s Signature.....
Field of Study:	Early Childhood Education	Advisor’s Signature.....
Academic Year:	2018	Co-Advisor’s Signature.....

กิตติกรรมประกาศ

การทำวิทยานิพนธ์ในระดับปริญญาตรีฉบับนี้ ได้พัฒนาศักยภาพของผู้วิจัยทั้งด้านวิชาการ และด้านเจตคติที่ดีต่อวิชาชีพครู ความสำเร็จที่งดงามนี้ เพราะความกรุณา การช่วยเหลือ และการให้กำลังใจจากบุคคลหลายท่าน ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้ง และขอขอบพระคุณมา ณ ที่นี้

ขอกราบขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วรวรรณ เหมชะญาติ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก ที่เชื่อมั่นให้ผู้วิจัยได้ศึกษาในเรื่องที่สนใจ ทำให้ผู้วิจัยพบความสุขตลอดระยะเวลาที่ได้ดำเนินงานวิจัย อีกทั้งได้หล่อหลอมให้ผู้วิจัยเป็นบุคคลที่มีความพากเพียร บริหารจัดการเวลาอย่างเป็นระบบ ทำให้งานวิจัยนี้ประสบความสำเร็จและเป็นประโยชน์ต่อการศึกษาปฐมวัยต่อไป

ขอกราบขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ ดร.ดวงกมล ไตรวิจิตรคุณ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม ที่กรุณาเสียสละเวลาในการให้ความรู้เพื่อพัฒนางานวิจัยและให้กำลังใจเสมอมา

ขอกราบขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ ดร.จีระพันธุ์ พูลพัฒน์ ประธานกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ รองศาสตราจารย์ ดร. ศศิลักษณ์ ขยันกิจ อาจารย์ ดร.ปณัฐชนัน จารุชัยนิวัฒน์ และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ศิริประภา พฤทธิกุล กรรมการสอบวิทยานิพนธ์ที่กรุณาตรวจสอบและให้คำแนะนำที่เป็นประโยชน์ต่องานวิจัย ทำให้ผู้วิจัยสามารถพัฒนางานวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ให้ถูกต้องและสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

ขอกราบขอบพระคุณผู้ทรงวุฒิทุกท่าน ที่สละเวลาตรวจสอบ ให้คำแนะนำในการปรับปรุงรูปแบบการจัดการเรียนการสอนฯ และเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยที่เป็นประโยชน์อย่างยิ่ง

ขอกราบขอบพระคุณคณาจารย์ทุกท่านที่อบรมประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้ และมอบประสบการณ์การเรียนรู้ที่มีคุณค่าและให้การสนับสนุนตลอดมา ทำให้ผู้วิจัยเติบโตอย่างมีคุณภาพ

ขอขอบพระคุณผู้บริหาร คณาจารย์ ผู้ปกครอง และนักเรียน โรงเรียนอนุบาลธีรานุรักษ์ และโรงเรียนอนุบาลบ้านวาดฝัน ที่ให้ความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นอย่างดี

ขอขอบคุณนางสาวเพชร สัจจะประเมษฐที่วาดภาพนิทานที่ใช้ในรูปแบบฯ ทำให้งานวิจัยนี้สมบูรณ์ และประสบความสำเร็จ และขอขอบคุณเพื่อนๆ รุ่นพี่ รุ่นน้อง สาขาวิชาการศึกษาศาสตร์ปฐมวัย และกัลยาณมิตรทุกคนที่คอยแนะนำช่วยเหลือ ให้กำลังใจที่ดีเสมอมาจนทำให้งานสำเร็จลุล่วงด้วยดี

ท้ายสุดที่สำคัญเหนือสิ่งใด คือ บิดามารดา ที่ได้อบรมสั่งสอน ให้ความรัก ความหวังใย และน้องสาวที่คอยช่วยเหลือ ดูแลอยู่เคียงข้างเสมอมา

วิทยานิพนธ์เล่มนี้ได้รับการสนับสนุนทุนจาก “ทุน 90 ปี จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย” กองทุนรัชดาภิเษกสมโภช ผู้วิจัยจึงขอกราบขอบพระคุณมา ณ โอกาสนี้

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ค
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ง
กิตติกรรมประกาศ	จ
สารบัญ	ฉ
สารบัญตาราง	ช
สารบัญภาพ	ซ
บทที่ 1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
คำถามวิจัย	5
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	5
สมมติฐานการวิจัย	5
ขอบเขตการวิจัย	6
คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย	7
ประโยชน์ที่ได้รับ	8
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	9
1. การส่งเสริมการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศของเด็ก	11
1.1 ความหมายของภาษาต่างประเทศ	11
1.2 พัฒนาการในการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศของเด็ก	11
1.3 หลักการและแนวทางในการส่งเสริมการเรียนรู้ภาษาสำหรับเด็ก	14
1.3.1 หลักการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศสำหรับเด็ก	14
1.3.2 แนวทางในการส่งเสริมการเรียนรู้ภาษาสำหรับเด็ก	16
2. แนวคิดการสอนแบบบอกเล่า	18
2.1 ความเป็นมาของแนวคิดการสอนแบบบอกเล่า	18
2.2 ทฤษฎีพัฒนาการทางสติปัญญาของบรูเนอร์	20
2.3 ความหมายและความสำคัญของแนวคิดการสอนภาษาแบบบอกเล่า	22
2.4 หลักการและขั้นตอนของแนวคิดการสอนภาษาแบบบอกเล่า	23
2.4.1 หลักการของแนวคิดการสอนแบบบอกเล่า	23
2.4.2 ขั้นตอนของแนวคิดการสอนแบบบอกเล่า	25

2.5	เกณฑ์การเลือกนิทาน	27
3.	วิธีสอนภาษาแบบฟัง-พูด	28
3.1	ความเป็นมาของวิธีสอนภาษาแบบฟัง-พูด	29
3.2	ทฤษฎีการเรียนรู้กลุ่มพฤติกรรมนิยม	29
3.3	ความหมายและความสำคัญของวิธีสอนภาษาแบบฟัง-พูด	31
3.4	หลักการและขั้นตอนของวิธีสอนภาษาแบบฟัง-พูด	32
3.4.1	หลักการของวิธีสอนภาษาแบบฟัง-พูด	32
3.4.2	ขั้นตอนของวิธีสอนภาษาแบบฟัง-พูด	32
4.	ความสามารถในการฟัง-พูดของเด็กอนุบาล	36
4.1	ความหมายของการฟัง	36
4.2	ความหมายของการพูด	37
4.3	พัฒนาการและความสามารถในการฟัง-พูดของเด็กอนุบาล	38
4.3.1	พัฒนาการและความสามารถในการฟังของเด็กอนุบาล	38
4.3.2	พัฒนาการและความสามารถในการพูดของเด็กอนุบาล	43
4.4	ประสบการณ์สำคัญและสาระการเรียนรู้ด้านการฟังและการพูด	48
4.4.1	ประสบการณ์สำคัญและสาระการเรียนรู้ด้านการฟัง	48
4.4.2	ประสบการณ์สำคัญและสาระการเรียนรู้ด้านการพูด	49
4.5	การประเมินความสามารถในการฟัง-พูดสำหรับเด็ก	50
5.	การพัฒนา รูปแบบการเรียนการสอน	58
5.1	ความหมายของรูปแบบการเรียนการสอน	58
5.2	องค์ประกอบของรูปแบบการเรียนการสอน	58
5.3	การพัฒนา รูปแบบการเรียนการสอน	59
6.	งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	60
บทที่ 3	วิธีดำเนินการวิจัย	63
ระยะที่ 1	การพัฒนา รูปแบบฯ และเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย (R1,D1)	65
ระยะที่ 2	การนำร่องรูปแบบฯ ฉบับร่าง และเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย (R2,D2)	86
ระยะที่ 3	การทดลองใช้รูปแบบฯ และเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย (R3,D3)	94
บทที่ 4	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	100
ตอนที่ 1	รูปแบบการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนกลางเป็นภาษาต่างประเทศโดยใช้ แนวคิดการสอนแบบบอกเล่าและวิธีสอนแบบฟัง-พูดเพื่อส่งเสริมความสามารถ ในการฟัง-พูดสำหรับเด็กอนุบาล	100

ตอนที่ 2 ผลการใช้รูปแบบการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนกลางเป็นภาษาต่างประเทศ โดยใช้แนวคิดการสอนแบบบอกเล่าและวิธีสอนแบบฟัง-พูดเพื่อส่งเสริม ความสามารถในการฟัง-พูดสำหรับเด็กอนุบาล	108
บทที่ 5 สรุปผลการวิจัย อภิปรายผลการวิจัย และข้อเสนอแนะ	123
สรุปผลการวิจัย	124
ตอนที่ 1 รูปแบบการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนกลางเป็นภาษาต่างประเทศโดยใช้ แนวคิดการสอนแบบบอกเล่าและวิธีสอนแบบฟัง-พูดเพื่อส่งเสริมความสามารถ ในการฟัง-พูดสำหรับเด็กอนุบาล	124
ตอนที่ 2 ผลการใช้รูปแบบการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนกลางเป็นภาษาต่างประเทศ โดยใช้แนวคิดการสอนแบบบอกเล่าและวิธีสอนแบบฟัง-พูดเพื่อส่งเสริม ความสามารถในการฟัง-พูดสำหรับเด็กอนุบาล	126
อภิปรายผลการวิจัย	128
ตอนที่ 1 ประสิทธิภาพของรูปแบบการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนกลางเป็น ภาษาต่างประเทศโดยใช้แนวคิดการสอนแบบบอกเล่าและวิธีสอนแบบฟัง-พูด	129
ตอนที่ 2 ประสิทธิภาพของรูปแบบการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนกลางเป็น ภาษาต่างประเทศโดยใช้แนวคิดการสอนแบบบอกเล่าและวิธีสอนแบบฟัง-พูด	131
ข้อเสนอแนะ	134
บรรณานุกรม	135
ภาคผนวก	142
ภาคผนวก ก รายงานผู้ทรงคุณวุฒิ	144
ภาคผนวก ข คู่มือการใช้รูปแบบการจัดการเรียนการสอนฯ	146
ภาคผนวก ค ตัวอย่างแผนการจัดประสบการณ์โดยใช้รูปแบบฯ	153
ภาคผนวก ง ตัวอย่างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยและแบบทดสอบย่อย	158
ภาคผนวก จ ตัวอย่างนิทานที่ใช้ในรูปแบบฯ ที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้น	178
ภาคผนวก ฉ ตัวอย่างกิจกรรม เกม เพลง บทกลอนที่ใช้ในรูปแบบฯ	186
ภาคผนวก ช ภาพตัวอย่างกิจกรรมที่ใช้ในรูปแบบฯ	190
ภาคผนวก ฌ ผลการตรวจสอบคุณภาพของรูปแบบฯ และเครื่องมือที่ใช้การวิจัย	196
ภาคผนวก ฎ การวิเคราะห์เนื้อหาคำศัพท์ภาษาจีนจาก 5 หลักสูตร	203
ประวัติผู้เขียน	211

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ 1 สรุประดับพัฒนาการและความสามารถในการพูด	47
ตารางที่ 2 ลักษณะพฤติกรรมตามลำดับขั้นการได้มาของภาษา	54
ตารางที่ 3 หลักสูตรภาษาจีนกลางที่ใช้สอนระดับอนุบาลในโรงเรียนสังกัดคณะกรรมการ ส่งเสริมการศึกษาเอกชน	69
ตารางที่ 4 เนื้อหาคำศัพท์ภาษาจีนกลางจาก 5 หลักสูตร ที่ใช้สอนในระดับอนุบาล	70
ตารางที่ 5 หน่วยการเรียนรู้และเนื้อหาคำศัพท์	71
ตารางที่ 6 หน่วยการเรียนรู้และนิทานที่ใช้ในแต่ละหน่วย	73
ตารางที่ 7 โครงสร้างแบบทดสอบย่อย	77
ตารางที่ 8 โครงสร้างแบบประเมินความสามารถในการฟัง-พูดภาษาจีนกลาง	79
ตารางที่ 9 เนื้อหาคำศัพท์ที่ใช้ในการประเมิน	80
ตารางที่ 10 รายละเอียดการปรับปรุงรูปแบบฯ และเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	83
ตารางที่ 11 แบบแผนการนำร่องใช้รูปแบบฯ	87
ตารางที่ 12 ประเด็นปรับปรุงคุณภาพของรูปแบบฯ และเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ฉบับร่าง	90
ตารางที่ 13 แบบแผนการทดลองใช้รูปแบบฯ	95
ตารางที่ 14 เกณฑ์คะแนนพัฒนาการเทียบระดับพัฒนาการ	98
ตารางที่ 15 หน่วยการเรียนรู้และเนื้อหาคำศัพท์ภาษาจีนกลางที่ใช้ในรูปแบบฯ	103
ตารางที่ 16 บทบาทครูและเด็กตามการจัดการเรียนการสอนของรูปแบบ	106
ตารางที่ 17 ภาพรวมค่าเฉลี่ยคะแนนความสามารถในการฟัง-พูดของเด็กก่อนอนุบาลก่อน และหลังการทดลอง	108
ตารางที่ 18 ค่าเฉลี่ยคะแนนความสามารถในการฟัง-พูดของเด็กก่อนอนุบาลก่อน และหลังการทดลองจำแนกเป็นรายด้าน	109
ตารางที่ 19 ค่าเฉลี่ยคะแนนความสามารถในการฟัง-พูดของเด็กก่อนอนุบาลก่อน และหลังการทดลองจำแนกตามพฤติกรรมบ่งชี้	110
ตารางที่ 20 ค่าคะแนนพัฒนาการและระดับพัฒนาการ	112
ตารางที่ 21 ค่าเฉลี่ยคะแนนความสามารถในการฟัง-พูดของเด็กก่อนอนุบาลในการทดสอบย่อย	114

สารบัญญภาพ

	หน้า
แผนภาพที่ 1 องค์ประกอบของกระบวนการฟัง	42
แผนภาพที่ 2 กระบวนการทางสมองของเด็กในการเรียนรู้การพูดภาษาต่างประเทศ	46
แผนภาพที่ 3 การสังเคราะห์ความสามารถในการฟัง-พูด	57
แผนภาพที่ 4 ขั้นตอนการดำเนินการวิจัย	64
แผนภาพที่ 5 กรอบแนวคิดในการวิจัย	68
แผนภาพที่ 6 การพัฒนาขั้นตอนของรูปแบบฯ (ฉบับร่าง)	75
แผนภาพที่ 7 การวิเคราะห์ขั้นตอนของรูปแบบฯ ที่ส่งผลต่อความสามารถในการฟัง-พูด ของเด็กอนุบาล	76
แผนภาพที่ 8 รูปแบบการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนกลางเป็นภาษาต่างประเทศโดยใช้ แนวคิดการสอนแบบบอกเล่าและวิธีสอนแบบฟัง-พูด (ฉบับร่าง)	85
แผนภาพที่ 9 แผนการดำเนินการนำร่องการใช้รูปแบบฯ	89
แผนภาพที่ 10 รูปแบบการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนกลางเป็นภาษาต่างประเทศโดย ใช้แนวคิดการสอนแบบบอกเล่าและวิธีสอนแบบฟัง-พูด (ฉบับทดลอง)	93
แผนภาพที่ 11 แผนการดำเนินการทดลองใช้รูปแบบฯ	97
แผนภาพที่ 12 รูปแบบการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนกลางเป็นภาษาต่างประเทศโดย ใช้แนวคิดการสอนแบบบอกเล่าและวิธีสอนแบบฟัง-พูด (ฉบับสมบูรณ์)	101
แผนภาพที่ 13 การเปรียบเทียบภาพรวมค่าเฉลี่ยคะแนนความสามารถในการฟัง-พูดของ เด็กอนุบาลก่อนและหลังการทดลอง	108
แผนภาพที่ 14 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนนความสามารถในการฟัง-พูดของเด็ก อนุบาลก่อนและหลังการทดลอง จำแนกเป็นรายด้าน	109
แผนภาพที่ 15 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนนความสามารถในการฟัง-พูดของเด็ก อนุบาลก่อนและหลังการทดลอง จำแนกตามพฤติกรรมบ่งชี้	111
แผนภาพที่ 16 แสดงระดับพัฒนาการของเด็กอนุบาลรายบุคคล	113
แผนภาพที่ 17 การเปรียบเทียบภาพรวมค่าเฉลี่ยคะแนนความสามารถในการฟัง-พูดของ เด็กอนุบาล ในการทดสอบย่อย 3 ครั้ง	116
แผนภาพที่ 18 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนนความสามารถในการฟัง-พูดของ เด็กอนุบาล ในการทดสอบย่อย 3 ครั้ง จำแนกเป็นรายด้าน	116
แผนภาพที่ 19 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนนความสามารถในการฟัง-พูดของ เด็กอนุบาล ในการทดสอบย่อย 3 ครั้ง จำแนกตามพฤติกรรมบ่งชี้	117

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การเรียนรู้ภาษาต่างประเทศให้เกิดประสิทธิภาพควรเริ่มตั้งแต่เด็ก 0 - 9 ปี เพราะสมองของเด็กจะมี “บริเวณภาษา” ที่ยืดหยุ่นเหมาะต่อการเรียนภาษาเป็นจึงทำให้เด็กเรียนรู้ภาษาต่างประเทศได้ดีกว่าผู้ใหญ่ซึ่งมีบริเวณภาษาที่มีความยืดหยุ่นน้อยกว่า ดังนั้นหากเด็กได้รับโอกาสในการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศอย่างเหมาะสมกับพัฒนาการจะทำให้เด็กได้พัฒนาศักยภาพด้านภาษาและมีพื้นฐานที่ดีในการเรียนรู้ระดับที่สูงขึ้นต่อไป (Souza, 2006) ซึ่งหลักการเรียนภาษาที่ดีควรให้เด็กได้เรียนรู้ตามความต้องการของเด็กจึงจะช่วยให้เด็กสนุกและมีเจตคติที่ดีกับการเรียนรู้ภาษา ช่วยพัฒนาทักษะทางภาษาอย่างครอบคลุมตามศักยภาพ (วรวรรณ เหมชะญาติ, 2552)

พัฒนาการและการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศของเด็กในระยะแรกมีความคล้ายคลึงกับการเรียนภาษาแม่ซึ่งเริ่มจากเด็กพยายามทำความเข้าใจความหมายของภาษาที่ได้ฟังจากสภาพแวดล้อม ดังนั้นการฟัง-การพูดจึงเป็นทักษะที่สำคัญที่เด็กควรได้รับการส่งเสริมอย่างถูกต้องและเหมาะสมกับวัยเพื่อเป็นพื้นฐานที่ดีในการเรียนภาษาต่างประเทศต่อไป (Cameron, 2001) ซึ่งพัฒนาการทางภาษาต่างประเทศของเด็กอนุบาลนั้นแบ่งเป็น 3 ชั้นเริ่มจาก ชั้นสร้างความเข้าใจซึ่งเป็นขั้นที่เด็กฟัง รับรู้ และทำความเข้าใจกับความหมาย ซึ่งเด็กสามารถแสดงออกทางกายเพื่อแสดงถึงความเข้าใจก่อนพัฒนาสู่ ชั้นเริ่มผลิตภาษา ซึ่งเด็กจะเริ่มพูดเป็นคำศัพท์ นำไปสู่ขั้นการพัฒนาภาษาออกเป็นคำพูด ซึ่งเด็กจะพูดเป็นวลี ประโยคสั้นๆ ได้สื่อสารโต้ตอบกับบุคคลรอบข้าง (Richard-Amato, 2003)

เครือข่ายองค์กรความร่วมมือเพื่อทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 หรือ Partnership for 21st Century Skill (2015) ได้ระบุว่า ภาษาต่างประเทศเป็นเครื่องมือและทักษะที่สำคัญสำหรับเด็กในศตวรรษที่ 21 ซึ่งภาษาต่างประเทศถือเป็นหนึ่งในวิชาหลักที่เด็กควรได้รับการพัฒนาให้มีทักษะและความสามารถในการใช้ภาษา และมีเจตคติที่ดีต่อการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ เพื่อให้เป็นทรัพยากรที่มีความสามารถในการติดต่อสื่อสารกับสังคมโลกได้ นอกจากนี้กลุ่มนักวิชาการในแถบยุโรปได้ กล่าวว่า ปัจจุบันนี้วงการด้านการศึกษาได้ให้ความสนใจและความสำคัญกับการเรียนภาษาต่างประเทศมากขึ้น จะเห็นได้จากสหภาพยุโรปที่หันมาให้ความสำคัญต่อการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศและต้องการพัฒนาสังคม ให้เป็นชุมชนที่มีความเป็นหนึ่งเดียวบนพื้นฐานของวัฒนธรรมและภาษาที่แตกต่างกัน ดังนั้นเป้าหมายที่ท้าทายของยุโรปในอนาคต คือ พัฒนาพลเมืองให้มีความเป็นพหุภาษา และในปี 1991 ได้

มีการจัดตั้งโครงการเพื่อศึกษาวิจัยเกี่ยวกับวิธีการสอนภาษาต่างประเทศโดยเริ่มกับเด็กตั้งแต่อายุ 4 ปี (Azpillaga, Arzamendi, Etxeberria, Garagorri, Lindsay & Joaristi, 2001)

Asia Society (2012) ได้ระบุว่า ในปัจจุบันภาษาจีนกลางเป็นภาษาต่างประเทศที่ได้รับความนิยมมากในประเทศสหรัฐอเมริกาและได้จัดตั้งเครือข่ายการรู้ภาษาจีนเบื้องต้น (Chinese Early Language and Immersion Network) โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อตอบสนองความต้องการในการเรียนรู้ภาษาจีนกลางที่เพิ่มขึ้นและเริ่มตั้งแต่ในระดับปฐมวัย สำหรับในประเทศไทย กระทรวงศึกษาธิการ (2551) ได้มีการจัดทำตัวชี้วัดชั้นปีและสาระการเรียนรู้สำหรับหลักสูตรภาษาจีนกลางทำให้โรงเรียนเอกชนจำนวนมากและโรงเรียนรัฐบาลบางแห่งเริ่มสอนภาษาจีนกลางตั้งแต่ระดับอนุบาล สาเหตุสำคัญอีกประการที่ผู้ปกครองสนใจส่งบุตรหลานให้เรียนในโรงเรียนที่เปิดสอนวิชาภาษาจีนกลางเนื่องจากความจำเป็นที่ผู้ปกครองมีธุรกิจติดต่อกับชาวจีนทำให้ต้องใช้ภาษาจีนกลางเป็นเครื่องมือในการสื่อสาร หรือผู้ปกครองลูกหลานชาวจีนที่อพยพเข้ามาอยู่ในประเทศไทยตั้งแต่อดีตทำให้เห็นความสำคัญในการเรียนรู้ภาษาจีนกลาง

การเรียนการสอนภาษาต่างประเทศแม้ว่าจะมีความสำคัญเพิ่มขึ้นแต่ Brewster (1991) หนึ่งในทีมงานนักวิจัยในกลุ่มประเทศยุโรปได้ศึกษาเกี่ยวกับการสอนภาษาต่างประเทศยังพบว่า ปัญหาหลักที่พบมากที่สุดตลอด 20 ปีที่ผ่านมา คือ วิธีการสอนภาษาต่างประเทศที่ยังไม่เหมาะสมกับเด็กอนุบาลเพราะมีรูปแบบการสอนที่มุ่งเน้นไปที่การใช้งานแบบผู้ใหญ่หรือเด็กโต ซึ่งสอดคล้องกับ Lan (2013) ที่พบว่าการเรียนภาษาจีนกลางในประเทศที่ใช้ภาษาจีนกลางเป็นภาษาต่างประเทศ เช่น อังกฤษ ออสเตรเลีย ยังพบปัญหาเกี่ยวกับรูปแบบการเรียนการสอนที่มุ่งเน้นให้เด็กจดจำเนื้อหา จดจำเสียง และขาดเทคนิควิธีการสอนที่น่าสนใจ ขาดกิจกรรมให้เด็กได้นำภาษาไปใช้อย่างมีความหมายทำให้เด็กเบื่อหน่าย ท้อแท้ และขาดความมั่นใจในการพูด

Xing (2006) ได้อธิบายว่า วิธีสอนที่ครูใช้ยังเป็นรูปแบบเก่าเน้นจำคำศัพท์เหมือนสมัยที่เคยเรียนเมื่อวัยเยาว์ เป็นการสอนที่ได้รับอิทธิพลจากการเรียนการสอนภาษาจีนในประเทศจีนหรือสอนเด็กเชื้อสายจีนที่เกิดในต่างประเทศ ซึ่งมีรูปแบบให้ท่องจำคำศัพท์ ตัวอักษร และเป็นการสอนแบบครูเป็นศูนย์กลาง สอดคล้องกับข้อมูลจากรายงานการวิจัยสภาพการเรียนการสอนภาษาจีนกลางในประเทศไทยของศูนย์จีนศึกษา (2551) ที่พบว่า วิธีการสอนยังขาดประสิทธิภาพมักมีรูปแบบให้เด็กท่องจำเป็นส่วนใหญ่ ส่งผลต่อทักษะความสามารถในการใช้ภาษาจีนกลางในทุกระดับชั้นมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอยู่ในระดับพอใช้ เด็กยังไม่สามารถฟัง พูด หรือสื่อสารเป็นภาษาจีนได้

ข้อมูลปัญหาเกี่ยวกับวิธีการสอนที่ได้ศึกษาจากเอกสารดังกล่าวข้างต้นแล้ว ผู้วิจัยได้เข้าสังเกตการสอนเพื่อให้ได้ข้อมูลเชิงประจักษ์เกี่ยวกับการสอนภาษาจีนกลางในโรงเรียนระดับอนุบาล ชั้นปีที่ 3 พบว่า วิธีการสอนภาษาจีนกลางของครู คือ ให้เด็กดูภาพบัตรคำและออกเสียงคำศัพท์ตามครูผู้สอนเป็นกลุ่ม หรือเป็นรายบุคคล เพื่อให้เด็กจดจำคำศัพท์ภาษาจีนกลาง มีกิจกรรมให้เด็กได้ร้อง

เพลงจีนและให้เด็กปรบมือตามโดยไม่มีสื่อหรือบริบทที่ช่วยให้เข้าใจความหมายของเนื้อหาเพลง มีการเล่นเกมซึ่งส่วนใหญ่มีลักษณะเพื่อแข่งขันให้เด็กออกเสียงคำศัพท์ตามบัตรภาพ ผู้วิจัยได้ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ผู้ปกครอง นักเรียน และครูประจำชั้นที่คอยช่วยเหลือระหว่างที่ครูภาษาจีนกลางสอนในชั้นเรียน พบว่า ครูสอนภาษาจีนกลางใช้วิธีให้เด็กอ่านออกเสียงตามครูผู้สอนซ้ำๆ ท่องคำศัพท์ และให้การบ้านฝึกคัดคำศัพท์ แต่ยังพบว่า เด็กไม่สามารถฟังเข้าใจหรือพูดสื่อสารประโยคที่ใช้ในชีวิตประจำวันได้ เช่น ตอบคำถามไม่ได้เมื่อถูกถามชื่อ อายุ

ข้อมูลเกี่ยวกับการสอนภาษาจีนที่กล่าวข้างต้นเมื่อวิเคราะห์แล้วรูปแบบการสอนในปัจจุบันมีลักษณะที่สอดคล้องกับวิธีสอนแบบฟัง-พูด (Audio lingual method) ที่มีหลักการโดยให้โอกาสผู้เรียนได้แสดงพฤติกรรมทางภาษาซ้ำๆ มุ่งเน้นพัฒนาทักษะการฟัง-พูด ออกเสียง เพื่อให้เกิดความชำนาญในการออกเสียง ซึ่งวิธีการสอนแบบฟัง-พูดนี้เป็นวิธีการสอนภาษาตามทฤษฎีกลุ่มพฤติกรรมนิยมที่เชื่อว่าพฤติกรรมทางภาษาเกิดขึ้นได้เมื่อเด็กอยู่ในสภาพแวดล้อมที่เด็กได้ยินเสียง เห็นพฤติกรรมซ้ำๆ จนเด็กเลียนแบบพฤติกรรมได้ และเมื่อแสดงพฤติกรรมนั้นแล้วได้รับการตอบสนองทางบวกทำให้เกิดความพึงพอใจต่อเด็ก ทำให้เด็กอยากแสดงพฤติกรรมนั้นซ้ำๆ อีกจนกลายเป็นความสามารถทางภาษา (Richards & Rodgers, 2014)

วิธีสอนแบบฟัง-พูดเป็นรูปแบบหนึ่งที่เหมาะกับเด็กอนุบาล เนื่องจากเด็กอนุบาลเรียนรู้จากการเลียนแบบ และชอบที่จะพูดตามหรือแสดงท่าเลียนแบบผ่านกิจกรรม มากกว่าการนั่งฟังอธิบาย หลักการใช้ภาษา และเด็กที่เรียนรู้ซ้ำยังได้รับประโยชน์จากการสอนแบบฟัง-พูด ที่ได้รับการฝึกฝนซ้ำๆ มากกว่าการสอนภาษาแบบบรรยายที่ต้องทำความเข้าใจกับกฎเกณฑ์ทางภาษา (Rivers, 1981) อย่างไรก็ตาม ข้อจำกัดของวิธีการสอนแบบฟัง-พูด คือ การฝึกฝนซ้ำๆ ด้วยการออกเสียงตามเพียงอย่างเดียวทำให้ในระยะยาวเด็กเกิดความเบื่อหน่าย เครียดในการเรียนภาษา และส่งผลให้เด็กเกิดเจตคติที่ไม่ดีต่อการเรียนภาษาอีกทั้งเด็กยังจดจำภาษาได้เพียงแค่ช่วงเวลาสั้นๆ หรือไม่สามารถนำภาษาไปใช้พูดในสถานการณ์จริงได้ (Richards & Rodgers, 2014)

ผู้วิจัยได้ศึกษาเกี่ยวกับวิธีการสอนภาษาต่างประเทศสำหรับเด็กอนุบาลที่สอดคล้องกับวิธีสอนแบบฟัง-พูด และสามารถลดข้อจำกัดของการสอนแบบฟัง-พูดได้ พบว่า ในแถบทวีปยุโรปได้มีโครงการสอนภาษาที่สองหรือภาษาต่างประเทศในระดับวัยอนุบาลและระดับประถมของสหภาพยุโรป (The European Project for teaching a second or foreign language to preschool and school aged children) ซึ่งเป็นโครงการโดยกลุ่มนักวิชาการ และนักวิจัยจาก 4 มหาวิทยาลัยใน 4 ประเทศ ได้แก่ สเปน อิตาลี เนเธอร์แลนด์ และอังกฤษ ภายใต้การสนับสนุนของสหภาพยุโรป ตั้งแต่ปี 1990 ได้ศึกษาวิจัยและพัฒนาจนเกิดนวัตกรรมการสอนภาษาต่างประเทศสำหรับเด็กที่ในปัจจุบันใช้ชื่อว่า Narrative format โดยคำไทยตามพจนานุกรมศัพท์ศึกษาศาสตร์ร่วมสมัยใช้คำว่า แนวคิดการสอนแบบบอกเล่า ซึ่งเป็นรูปแบบการสอนภาษาต่างประเทศที่มีรูปแบบเฉพาะและได้รับการศึกษา

ทดลองในโรงเรียนมากกว่า 120 แห่งในทวีปยุโรป ซึ่งจากผลการทดลองได้รับความสำเร็จเป็นอย่างดี (Padiglia & Arcidiacono, 2015)

การสอนตามแนวคิดการสอนแบบบอกเล่า เป็นแนวคิดที่อยู่บนพื้นฐานทฤษฎีเรียนรู้ของ Bruner และหลักการของจิตวิทยาภาษาศาสตร์ ที่วิจัยและพัฒนาขึ้นโดย Taeschner (2013) ที่กล่าวว่า เป้าหมายการเรียนรู้ภาษาเริ่มจากทักษะการฟัง-พูด ก่อน การอ่าน-เขียน และการให้เด็กมีประสบการณ์ที่มีรูปแบบซ้ำๆ จนเกิดความคุ้นเคยในโครงสร้างทางภาษา ซึ่งเป็นหลักการสำคัญที่มีความสอดคล้องกับหลักการของวิธีการสอนแบบฟัง-พูด ที่เน้นการฝึกฝนด้วยการออกเสียงซ้ำ จนสามารถออกเสียงได้อย่างชำนาญ (Richards & Rodgers, 2014)

หลักการของแนวคิดการสอนแบบบอกเล่าที่นอกจากจะสอดคล้องกับวิธีสอนแบบฟัง-พูด ดังกล่าวข้างต้น Taeschner (2013) ยังได้กล่าวถึง หลักการสำคัญในการเลือกเนื้อหาในนิทานควรเป็นเรื่องราวที่อยู่ใกล้ตัวเด็ก การให้เด็กร่วมพูดแสดงท่าทาง สีหน้าตามบทบาทในเรื่อง คำนี้ถึงความสัมพันธ์ที่ระหว่างเด็กและครูขณะเล่าเรื่อง ทำให้เด็กคาดเดาความหมายของภาษาได้เกิดความสนใจในการเรียนรู้ภาษาแบบมีส่วนร่วม อีกทั้งแนวการสอนยังคำนึงถึงอารมณ์ความรู้สึกของเด็กขณะเรียนรู้ภาษา มีการใช้กิจกรรมทางภาษาที่หลากหลายเพื่อให้เด็กได้ฝึกฝนทักษะการฟัง-พูด ทำให้เด็กสนใจและกระตือรือร้นในการร่วมกิจกรรมใหม่ๆ ส่งเสริมให้เด็กฝึกฝนการใช้ภาษาอย่างสนุกสนาน เหมาะสมกับธรรมชาติการเรียนรู้ของเด็ก ซึ่งสอดคล้องกับหลักการทำงานของสมองที่ว่า อารมณ์ส่งผลต่อการเรียนรู้ของสมอง บรรยากาศที่ผ่อนคลายส่งผลให้เกิดการเรียนรู้ที่ดีเช่นกัน (Caine & Caine, 1998) และการใช้นิทานที่มีเนื้อเป็นเรื่องใกล้ตัวเด็กยังสอดคล้องกับพัฒนาการทางภาษาของเด็กที่ว่า เด็กมีความกระตือรือร้นที่จะหาความหมายของภาษาเพื่อสร้างความเข้าใจความหมายของภาษาก่อน ดังนั้นครูจำเป็นต้องจัดการเรียนการสอน กิจกรรม ให้เหมาะสมกับประสบการณ์ที่เด็กมีเพื่อให้เด็กสามารถเข้าใจและเรียนรู้ภาษาใหม่ได้ (Cameron, 2001) เรื่องราวเป็นตัวเชื่อมโยงสำคัญที่ทำให้เด็กได้มีประสบการณ์ร่วมกับสังคมและวัฒนธรรม เพราะเหตุการณ์ สถานที่ในเรื่องราวที่ช่วยให้ติดตามคาดเดาได้ทำให้เด็กเกิดความเข้าใจในความหมายของภาษาตามบริบทที่เกิดขึ้น (Whitehead, 2007)

หลักการของแนวคิดการสอนแบบบอกเล่าดังกล่าวข้างต้นมีความสอดคล้องกับพัฒนาการเรียนรู้ภาษาของเด็กและยังช่วยลดข้อจำกัดของวิธีสอนแบบฟังพูด ที่เน้นการฝึกฝนซ้ำๆ โดยการออกเสียงตามเพียงอย่างเดียวทำให้เด็กเกิดความเบื่อหน่ายในการฝึกฝน ทำให้ผู้วิจัยสนใจศึกษาแนวทางการสอนแบบบอกเล่าและวิธีสอนแบบฟัง-พูดเพื่อนำมาพัฒนาให้เป็นรูปแบบการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนกลางเป็นภาษาต่างประเทศเพื่อส่งเสริมความสามารถในการฟัง-พูดสำหรับเด็กอนุบาล โดยใช้โรงเรียนในสังกัดคณะกรรมการการศึกษาเอกชน เนื่องจากเป็นกลุ่มโรงเรียนที่ให้ความสำคัญและเปิดกว้างกับการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนกลางตั้งแต่ระดับอนุบาล

คำถามวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้มีคำถามวิจัย ดังนี้

1. รูปแบบการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนกลางเป็นภาษาต่างประเทศโดยใช้แนวคิดการสอนแบบบอกเล่าและวิธีสอนแบบฟัง-พูด เพื่อส่งเสริมความสามารถในการฟัง-พูดสำหรับเด็กอนุบาล มีลักษณะอย่างไร
2. ผลการใช้รูปแบบการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนกลางเป็นภาษาต่างประเทศโดยใช้แนวคิดการสอนแบบบอกเล่าและวิธีสอนแบบฟัง-พูด ส่งผลให้ความสามารถในการฟัง-พูดภาษาจีนกลางของเด็กอนุบาลสูงขึ้นหรือไม่

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนกลางเป็นภาษาต่างประเทศโดยใช้แนวคิดการสอนแบบบอกเล่าและวิธีสอนแบบฟัง-พูด ที่ส่งเสริมความสามารถในการฟัง-พูดสำหรับเด็กอนุบาล
2. เพื่อศึกษาผลการใช้รูปแบบการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนกลางเป็นภาษาต่างประเทศโดยใช้แนวคิดการสอนแบบบอกเล่าและวิธีสอนแบบฟัง-พูด ที่มีต่อความสามารถในการฟัง-พูดสำหรับเด็กอนุบาล

สมมติฐานการวิจัย

การศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวกับแนวคิดการสอนแบบบอกเล่า พบว่า แนวคิดการสอนแบบบอกเล่าเป็นแนวคิดที่อยู่บนฐานทฤษฎีเรียนรู้ของบรูเนอร์และหลักของจิตวิทยาภาษาศาสตร์ที่เป้าหมายในการเรียนรู้ภาษาเริ่มจากพัฒนาทักษะการฟัง-พูด ก่อน การอ่าน-เขียน เปิดประสบการณ์ให้เด็กใช้ภาษาต่างประเทศโดยมีนิทานเป็นสื่อกลางให้เด็กอยากเรียนรู้ภาษาอย่างมีความหมาย เป็นวิธีที่ส่งเสริมความสามารถในการฟัง-พูดให้กับเด็ก สอดคล้องกับ Azpillaga et al. (2001) ที่ได้ทำการวิจัยศึกษาเปรียบเทียบผลการสอนภาษาต่างประเทศของนักเรียนกลุ่มอายุ 8-9 ปี ในโครงการสอนภาษาที่สองหรือภาษาต่างประเทศในระดับวัยอนุบาลและระดับประถมของสหภาพยุโรปโดยเปรียบเทียบการสอนภาษาต่างประเทศตามรูปแบบแนวคิดการสอนแบบบอกเล่ากับการสอนตามแนวหลักสูตรชาติเดิม พบว่า เด็กนักเรียนที่เรียนตามรูปแบบแนวคิดการสอนแบบบอกเล่ามีผลสัมฤทธิ์ด้านความสามารถในการพูดเล่าเรื่องตามภาพสูงกว่ากลุ่มควบคุม และมีเจตคติที่ดีในการเรียนภาษาต่างประเทศสูงกว่ากลุ่มควบคุมเช่นกัน นอกจากนี้งานวิจัยของ Gloppe and Damhuis (2001) ได้ศึกษาเกี่ยวกับผลการสอนภาษาที่สองโดยใช้แนวคิดแบบบอกเล่ากับเด็กอนุบาล พบว่า เด็ก

ในกลุ่มทดลองมีความสามารถในการแยกแยะเสียง และการออกเสียงได้ดีกว่ากลุ่มควบคุม นอกจากนี้ข้อมูลในการศึกษายังพบว่า เด็กในกลุ่มทดลองมีพฤติกรรมการมีส่วนร่วมในการใช้ภาษา และมีความกระตือรือร้นในการร่วมกิจกรรมการพูดกับครูผู้สอนในระหว่างการเรียนการสอนมากกว่า ปีที่ผ่านมาที่เรียนด้วยวิธีการสอนแบบเดิม ด้านการนำไปใช้ Ekaterina (2015) ได้ศึกษาผลการฝึกอบรมครูประจำชั้นระดับอนุบาลในการสอนภาษาต่างประเทศให้กับเด็กอนุบาล โดยใช้รูปแบบการสอนภาษาต่างประเทศที่มีชื่อว่า การผจญภัยของโฮคัสและโลตัส (The Adventures of Hocus and Lotus) ซึ่งเป็นการสอนที่ใช้รูปแบบแนวคิดการสอนแบบบอกเล่า พบว่า ครูมีความพึงพอใจด้านรูปแบบการสอนที่อยู่บนพื้นฐานทฤษฎีที่เหมาะสมกับเด็กอนุบาล ด้านแนวทางปฏิบัติในการสอนภาษาต่างประเทศที่ให้ความสำคัญกับบรรยากาศในการเรียนรู้ทำให้ความสัมพันธ์ระหว่างครูและนักเรียนดีขึ้น และทำให้ครูส่วนใหญ่มีมุมมองต่อการสอนที่ดีขึ้น

การศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับวิธีการสอนแบบฟัง-พูด พบว่า เป็นวิธีการสอนภาษาตามทฤษฎีกลุ่มพฤติกรรมนิยม ซึ่งเป็นหนึ่งในวิธีที่เหมาะสมกับการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศของเด็กที่ชอบเลียนแบบพฤติกรรม และทำซ้ำๆ เมื่อได้รับแรงเสริม และเป็นวิธีที่สามารถพัฒนาทักษะทางภาษาได้ ในระยะเวลาอันสั้น สอดคล้องกับ Syahputra (2014) ได้ศึกษาเกี่ยวกับการวิธีการสอนภาษาอังกฤษเป็นภาษาต่างประเทศสำหรับระดับอนุบาล ในช่วง 4-6 ปี โรงเรียนอนุบาลประเทศอินโดนีเซีย โดยผู้วิจัยได้เข้าเก็บข้อมูลเชิงคุณภาพโดยการวิเคราะห์เอกสาร สังเกตการเรียนการสอน สัมภาษณ์ บันทึกเทปการเรียนการสอน เพื่อให้ได้ข้อมูลมาเปรียบเทียบวิธีการสอนแบบฟัง-พูดและวิธีการสอนแบบตอบสนองด้วยท่าทาง พบว่า เด็กอนุบาลกลุ่มที่เรียนด้วยวิธีการสอนแบบฟัง-พูด มีความสามารถในการเข้าใจภาษา การจดจำคำศัพท์ และการออกเสียงคำศัพท์-วลี ได้ดีกว่าเด็กอนุบาลกลุ่มที่เรียนด้วยวิธีการสอนแบบตอบสนองด้วยท่าทาง และยังพบว่าวิธีการสอนแบบฟัง-พูดสามารถกระตุ้นให้เด็กสนใจเรียนรู้คำศัพท์ในระยะเริ่มแรกแต่จะเริ่มให้ความสนใจกับสิ่งอื่นเมื่อครูใช้วิธีการสอนแบบฟัง-พูดเป็นเวลานาน

สรุปจากการศึกษางานวิจัยดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยจึงตั้งสมมติฐานของการวิจัย คือ

เด็กอนุบาลที่เรียนรู้ตามรูปแบบการจัดการเรียนการสอนตามแนวคิดการสอนแบบบอกเล่า และวิธีสอนแบบฟัง-พูด มีค่าเฉลี่ยคะแนนความสามารถในการฟัง-พูด หลังการทดลองสูงกว่าก่อนการทดลอง

ขอบเขตการวิจัย

งานวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยและพัฒนา โดยมีรายละเอียด ดังนี้

1. ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ คือ นักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 3 ในโรงเรียนที่ยังไม่เคยมีการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนกลาง สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน

2. ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย

- 2.1. ตัวแปรต้น คือ รูปแบบการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนกลางเป็นภาษาต่างประเทศโดยใช้แนวทางการสอนแบบบอกเล่าและวิธีสอนแบบฟัง พูด-
 - 2.2. ตัวแปรตาม คือ ความสามารถในการฟังพูดภาษาจีนกลาง- ประกอบด้วย
 - 1) การแสดงพฤติกรรมกรฟัง ได้แก่ การเลือกวัตถุหรือรูปภาพที่มีความหมายเดียวกับคำศัพท์ และการแสดงท่าทางตามคำสั่งที่ได้ฟัง
 - 2) การแสดงพฤติกรรมกรพูดโต้ตอบ ได้แก่ การตอบเป็นคำศัพท์ และการบอกเล่าเป็นประโยค
3. ระยะเวลาดำเนินการทดลองใช้รูปแบบ 36 ชั่วโมง

คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย

แนวทางการสอนแบบบอกเล่า หมายถึง แนวทางปฏิบัติในการสอนภาษาต่างประเทศที่มุ่งเน้นฝึกฝนทักษะการฟัง-พูด โดยใช้นิทานที่มีเรื่องราว เนื้อหาเกี่ยวกับชีวิตประจำวันของเด็ก เป็นสื่อกลางในการนำเสนอคำศัพท์และเชื่อมโยงความหมายของภาษา เปิดโอกาสให้เด็กได้พูดและแสดงตามบทบาทของตัวละครในนิทานเพื่อให้เด็กมีประสบการณ์ทางภาษาจนเข้าใจความหมายและการนำไปใช้ และให้เด็กได้แสดงพฤติกรรมทางภาษาซ้ำๆ ผ่านกิจกรรมที่หลากหลายอย่างเป็นระบบจนทำให้เด็กซึมซับโครงสร้างของภาษาภายใต้บรรยากาศและความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างครูและเด็กตามหลักการของ Taeschner (2013)

วิธีสอนแบบฟัง-พูด หมายถึง การให้ความรู้ภาษาต่างประเทศที่มุ่งเน้นให้เด็กฟังและออกเสียงพูดคำศัพท์ วลี โดยมีครูเป็นต้นแบบในการออกเสียง มีสื่อหรือสภาพแวดล้อมที่ช่วยให้เด็กเข้าใจความหมายของภาษา ให้ความสำคัญกับการออกเสียงซ้ำๆ เพื่อให้เด็กคุ้นเคยกับโครงสร้างของภาษา และเกิดความชำนาญในการออกเสียง ตามหลักการของ Richards and Rodgers (2014)

รูปแบบการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนโดยใช้แนวทางการสอนแบบบอกเล่าและวิธีสอนแบบฟัง-พูด หมายถึง แบบแผนการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนกลางเป็นภาษาต่างประเทศจำนวน 36 ชั่วโมง ครั้งละ 45 นาที บนพื้นฐานของแนวคิดและองค์ประกอบที่พัฒนาขึ้นจากการสังเคราะห์หลักการแนวทางการสอนแบบบอกเล่าของ Taeschner และวิธีสอนแบบฟัง-พูดของ Richards and Rodgers โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมความสามารถในการฟัง-พูดภาษาจีนกลางสำหรับเด็กอนุบาล ซึ่งรูปแบบฯ ประกอบด้วย 3 ขั้นตอน ได้แก่ ขั้นที่ 1 นิทานเปิดประสบการณ์ เป็นขั้นนำเสนอคำศัพท์โดยการเล่านิทานให้เด็กได้ฟังการออกเสียงจากต้นแบบภายใต้บรรยากาศที่เป็นมิตร ขั้นที่ 2 การฝึกเล่าและขยายประสบการณ์ เป็นขั้นฝึกการเล่าเป็นประโยคโดยการแสดงท่าทาง

ตามบทบาทของตัวละครในนิทาน ชั้นที่ 3 การทบทวนความเข้าใจ เป็นขั้นตรวจสอบความเข้าใจ ความหมายของภาษา โดยใช้กิจกรรมที่หลากหลายเพื่อให้เด็กแสดงพฤติกรรมการฟัง-พูด

ความสามารถในการฟัง-พูด หมายถึง พฤติกรรมที่แสดงออกทางกายหรือการพูดเพื่อตอบสนองอย่างสอดคล้องกับสิ่งที่ฟัง หรือการแสดงออกเพื่อสื่อให้รู้ว่าเข้าใจต่อภาษาที่ได้ฟัง เช่น การหยิบจับ การชี้ การมอง การพูดตอบคำถาม หรือการบอกเล่า ความสามารถในการฟัง-พูดประเมินผล โดยใช้แบบประเมินความสามารถในการฟัง-พูดภาษาจีนกลางที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นเพื่อวัดความสามารถในการฟัง-พูดใน 2 ด้าน ได้แก่ ด้านการแสดงพฤติกรรมการฟัง และ การแสดงพฤติกรรมการพูดโต้ตอบ

การแสดงพฤติกรรมการฟัง หมายถึง การแสดงออกทางกายของเด็กเพื่อสื่อให้รู้ว่าเข้าใจต่อภาษาที่ได้ฟัง ได้แก่ การชี้ การเลือก การมองวัตถุสิ่งของหรือรูปภาพที่มีความหมายเดียวกับคำศัพท์ และการแสดงท่าทางของเด็กที่สอดคล้องต่อประโยคคำสั่งที่ได้ยิน

การแสดงพฤติกรรมการพูดโต้ตอบ หมายถึง การพูดตอบที่สอดคล้องกับคำถาม ได้แก่ การตอบเป็นคำศัพท์ และการบอกเล่าเป็นประโยคสั้นๆ ที่สอดคล้องกับรูปภาพที่กำหนด

ประโยชน์ที่ได้รับ

ด้านวิชาการ

1. ได้แนวทางในการวิจัยด้านการจัดการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศในระดับอนุบาล ซึ่งสามารถนำไปสู่การพัฒนางานวิจัยที่เกี่ยวกับการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศลักษณะอื่นต่อไป
2. ได้องค์ความรู้ที่เกี่ยวกับรูปแบบการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนกลางเป็นภาษาต่างประเทศในระดับเด็กอนุบาล ที่สามารถนำไปสู่การพัฒนาหลักสูตรการเรียนการสอนภาษาจีนกลางที่เหมาะสมสำหรับเด็กอนุบาล

ด้านการนำไปประยุกต์ใช้

1. ครูสามารถนำรูปแบบการจัดการเรียนการสอนฯ ไปใช้เพื่อส่งเสริมความสามารถในการฟังมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลต่อไปพูดภาษาจีนกลางสำหรับเด็กอนุบาลได้อยู่-
2. ครูสามารถนำเทคนิคการใช้สื่อทางภาษาไปประยุกต์ใช้เพื่อประกอบการสอนภาษาให้มีความสอดคล้องกับพัฒนาการของเด็กอนุบาล

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยเรื่อง การพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนกลางเป็นภาษาต่างประเทศโดยใช้แนวคิดการสอนแบบบอกเล่าและวิธีสอนแบบฟัง-พูด เพื่อส่งเสริมความสามารถในการฟัง-พูดสำหรับเด็กอนุบาล ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิด ทฤษฎีจากเอกสาร ตำราและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ซึ่งได้จัดเป็นสาระสำคัญ ดังนี้

1. การส่งเสริมการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศสำหรับเด็ก
 - 1.1 ความหมายของภาษาต่างประเทศ
 - 1.2 พัฒนาการในการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศของเด็ก
 - 1.3 หลักการและแนวทางในการส่งเสริมการเรียนรู้ภาษาสำหรับเด็ก
2. แนวคิดการสอนแบบบอกเล่า
 - 2.1 ความเป็นมาของแนวคิดการสอนแบบบอกเล่า
 - 2.2 ทฤษฎีพัฒนาการทางสติปัญญาของบรูเนอร์
 - 2.3 ความหมายและความสำคัญของแนวคิดการสอนแบบบอกเล่า
 - 2.4 หลักการและขั้นตอนของแนวคิดการสอนแบบบอกเล่า
 - 2.4.1 หลักการของแนวคิดการสอนแบบบอกเล่า
 - 2.4.2 ขั้นตอนของแนวคิดการสอนแบบบอกเล่า
 - 2.5 เกมที่ใช้ในการเลือกหนังสือนิทานสำหรับเด็ก
3. วิธีสอนภาษาแบบฟัง-พูด
 - 3.1 ความเป็นมาของวิธีสอนภาษาแบบฟัง-พูด
 - 3.2 ทฤษฎีการเรียนรู้กลุ่มพฤติกรรมนิยม
 - 3.3 ความหมายและความสำคัญของวิธีสอนภาษาแบบฟัง-พูด
 - 3.4 หลักการและขั้นตอนของวิธีสอนภาษาแบบฟัง-พูด
 - 3.4.1 หลักการของวิธีสอนภาษาแบบฟัง-พูด
 - 3.4.2 ขั้นตอนของวิธีสอนภาษาแบบฟัง-พูด
4. ความสามารถในการฟัง-พูดของเด็กอนุบาล
 - 4.1 ความหมายของการฟัง
 - 4.2 ความหมายของการพูด

- 3.3 พัฒนาการและความสามารถในการฟัง-พูด
- 3.4 ประสบการณ์สำคัญและสาระการเรียนรู้ด้านการฟัง-พูด
- 3.5 การประเมินความสามารถในการฟัง-พูด
- 5. การพัฒนารูปแบบการเรียนการสอน
 - 5.1 ความหมายของรูปแบบการเรียนการสอน
 - 5.2 องค์ประกอบของรูปแบบการเรียนการสอน
 - 5.3 ขั้นตอนการพัฒนารูปแบบการเรียนการสอน
- 6. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. การส่งเสริมการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศสำหรับเด็ก

1.1 ความหมายของภาษาต่างประเทศ

ความแตกต่างทางวัฒนธรรมและภาษาที่มีมากขึ้นในปัจจุบันทำให้การเรียนรู้ภาษาต่างประเทศเป็นทักษะที่สำคัญสำหรับเด็กในศตวรรษที่ 21 เนื่องจากเป็นทักษะที่เชื่อมโยงสังคมชุมชนให้เป็นหนึ่งเดียวกัน จึงมีนักการศึกษาได้ให้ความหมายเกี่ยวกับภาษาต่างประเทศไว้หลากหลาย ดังนี้

Richard-Amato (2003) อธิบายความหมายของภาษาต่างประเทศว่า หมายถึง ภาษาเป้าหมายที่ไม่ได้เป็นภาษาที่ใช้ในพื้นที่ของผู้เรียน แต่เป็นภาษาที่ผู้เรียนมีวัตถุประสงค์เฉพาะรายบุคคลเพื่อเรียนรู้ภาษาเป้าหมายนั้น และโอกาสในการเรียนรู้ภาษาเป้าหมายนั้นส่วนใหญ่เกิดขึ้นเฉพาะในห้องเรียน

Herschensohn and Martha (2013) อธิบายความหมายของภาษาต่างประเทศว่า หมายถึง ภาษาที่สอนโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้ผู้เรียนมีความสามารถในภาษานั้นเพื่อจุดประสงค์บางอย่าง และเป็นการสอนที่อยู่ในหลักสูตรของโรงเรียนหรือในระดับผู้ใหญ่ ซึ่งผู้เรียนจะนำภาษาไปใช้โดยวิธีการใดวิธีหนึ่ง เช่น เพื่อการอ่านวรรณกรรม อ่านตำราเฉพาะทาง ฟังเพลง ทำความเข้าใจบทสนทนาในภาพยนตร์ หรือการใช้ภาษาเพื่อติดต่อสื่อสารกับชาวต่างชาติเป็นบางครั้ง

วรวรรณ เหมชะญาติ (2548) อธิบายความหมายของภาษาต่างประเทศว่า หมายถึง ภาษาที่ใช้โดยมีวัตถุประสงค์หลักในเชิงของการแลกเปลี่ยน การสื่อสารความคิดความเข้าใจระหว่างชนชาติที่ใช้ภาษาที่แตกต่างกันให้มีความเข้าใจที่ตรงกัน

รุ่งฤดี แผลงสร (2560) อธิบายความหมายของภาษาต่างประเทศว่า หมายถึง ภาษาที่ผู้เรียนต้องการเรียนเพื่อติดต่อสื่อสารกับผู้ใช้นั้น ทั้งนี้อาจเพื่อจุดมุ่งหมายในการแสวงหาความรู้เพื่อการท่องเที่ยว เพื่อเหตุผลทางการเมืองหรือการค้า เช่น คนไทยเรียนภาษาอังกฤษ หรือภาษาจีนในประเทศไทย

ข้อมูลนี้นักการศึกษาได้ให้ความหมายของภาษาต่างประเทศสามารถสรุป ได้ว่า ภาษาต่างประเทศ หมายถึง ภาษาที่ไม่ได้ใช้ในชีวิตประจำวัน และไม่ได้ใช้เพื่อการสื่อสารในสังคมที่ผู้เรียนดำเนินชีวิตอยู่ แต่เป็นภาษาที่ใช้โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเป็นประโยชน์ในการติดต่อสื่อสารกับเจ้าของภาษา หรือเพื่อวัตถุประสงค์เฉพาะบางประการ เช่น การแสวงหาความรู้ การท่องเที่ยว การเมืองหรือการค้า

1.2 พัฒนาการในการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศของเด็ก

พัฒนาการและการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศของเด็กในระยะแรกมีความคล้ายคลึงกับการเรียนภาษาแม่ซึ่งเริ่มจากความพยายามที่จะเข้าใจความหมายจากสิ่งแวดล้อม หรือบุคคลที่รอบตัว

มากกว่าเข้าใจโครงสร้างประโยค (Carmerson, 2001) นอกจากนั้นยังมีกลุ่มนักวิชาการเชื่อว่ารูปแบบการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศใดๆ ก็ตามมีรูปแบบการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับการเรียนรู้ภาษาที่หนึ่ง และยังส่งผลดีต่อกันและกันในการเรียนรู้ภาษาแม่และภาษาต่างประเทศ (Xing, 2006)

Brewer (2004) ได้อธิบายเกี่ยวกับพัฒนาการทางภาษาของเด็กในระดับพื้นฐานซึ่งแบ่งเป็น 5 ระดับ ดังนี้

1) ระบบเสียง (phonology) เด็กทารกเริ่มจากการออกเสียงที่หลายหลากและนำเสียงเชื่อมโยงกันเพื่อให้มีความหมายซึ่งเป็นการพัฒนาระบบเสียงในภาษาของแต่ละคน

2) ลักษณะคำพูด (morphology) เด็กเริ่มผสมเสียงที่ทำให้เกิดความหมาย เรียนรู้คำศัพท์ใหม่ก่อนเข้าใจกฎเกณฑ์ของคำ

3) การสร้างประโยค (syntax) เด็กเริ่มนำคำมาสร้างประโยค เริ่มเข้าใจระบบไวยากรณ์ เข้าใจประโยคที่มีคำจำนวนมาก และพูดประโยคความเดียวได้เมื่ออายุ 2-5 ปี และจะเริ่มสร้างประโยคที่มีคำเชื่อมเมื่ออายุ 5-7 ปี

4) ความหมาย (semantic) เด็กเริ่มเรียนรู้ความหมายของคำในขณะที่เลียนเสียงและโครงสร้างภาษาว่า คำแต่ละคำมีความหมายที่สัมพันธ์กับบริบทที่แตกต่างกัน ซึ่งเป็นรูปแบบของการเรียนรู้ที่สัมพันธ์กับพัฒนาการทางสติปัญญาที่ซับซ้อนของ Piaget ที่อธิบายไว้ว่า ชั้นประสาทสัมผัสเด็กจะใช้คำพูดคำเดียวแทนความหมายของประโยค เช่น เด็กหิวน้ำและพูดว่า น้ำ หมายถึงต้องการดื่มน้ำ และขั้นก่อนปฏิบัติการเมื่ออายุ 2-7 ปี เด็กจะแยกคำออกจากประโยคพร้อมใส่ความหมายซึ่งสัมพันธ์กับการกระทำที่เป็นรูปธรรม เริ่มตระหนักถึงความยืดหยุ่นของภาษาเมื่อเด็กได้ประสบการณ์ที่เป็นรูปธรรม เช่น บ้าน หมายถึง ที่อยู่ที่ตัวเอง พ่อแม่ อาศัยอยู่ และเมื่อเด็กอายุ 7-11 ปี ซึ่งเป็นขั้นปฏิบัติการรูปธรรม เด็กสามารถเข้าใจความหมายได้ดีขึ้นคำว่า บ้าน อาจหมายถึง สถานที่สำหรับพักผ่อน กินข้าว นอนหลับ

5) การใช้ภาษา (pragmatics) เด็กเรียนรู้การใช้ภาษาตามสังคม สิ่งแวดล้อม และสถานการณ์ที่เหมาะสม เช่น การพูดกับผู้ใหญ่ที่ใช้ภาษาแตกต่างจากการพูดกับเพื่อน

Richard-Amato (2003) ได้อธิบายว่า พฤติกรรมทางภาษาของเด็กมีความแตกต่างกันตามระดับความสามารถของเด็ก ซึ่งลำดับการได้มาซึ่งภาษาต่างประเทศแบ่งเป็น 5 ชั้น ดังนี้

1) ชั้นสร้างความเข้าใจภาษา (The comprehension stage) เป็นขั้นเริ่มต้น 10 ชั่วโมงถึง 6 เดือนตั้งแต่เริ่มเรียนภาษา ซึ่งเด็กยังไม่สามารถใช้ภาษาได้คล่องแคล่วแต่สามารถเข้าใจได้ ขั้นนี้เรียกว่า ระยะเงียบ (silent period) ซึ่งเด็กอาจยังไม่พูดแต่จะทำความเข้าใจกับสิ่งที่ได้ยินและตอบสนองโดยใช้วิธีการที่หลากหลาย เช่น ชี้อัตถุ แสดงท่าทาง

2) **ขั้นเริ่มผลิตภาษา (The early speech production stage)** เป็นช่วงที่ผ่าน 6 เดือนแรก เด็กจะรู้คำศัพท์ประมาณ 1,000 คำ พูดได้ 1-2 วลี สามารถเข้าใจภาษาและนำไปใช้ หรือตอบคำถามง่าย ๆ ได้

3) **ขั้นพัฒนาภาษาออกเป็นคำพูด (The speech emergence stage)** เป็นช่วงที่ผ่าน 1 ปีแรก เด็กจะรู้คำศัพท์ประมาณ 3,000 คำ สามารถใช้วลี หรือประโยคสั้นๆ เพื่อการสื่อสารบทสนทนา และสามารถตอบคำถามง่ายๆ ได้ และสามารถถามคำถามง่ายๆ ได้ เด็กอาจแต่งประเทศที่ยาวขึ้นแต่อาจไม่ถูกหลักไวยากรณ์

4) **ขั้นการใช้ภาษาเพื่อแลกเปลี่ยนความคิดเห็น (The intermediate language proficiency stage)** ขั้นนี้อยู่ในช่วง 1 ปี หลังการผลิตภาษา เด็กรู้คำศัพท์ได้ถึง 6,000 คำ สามารถสร้างประโยค คำพูดที่ซับซ้อน เพื่อแสดงความคิด แลกเปลี่ยนความคิดเห็น ถามเพื่อหาคำตอบ และสามารถพูดได้ยาวขึ้น

5) **ขั้นการใช้ภาษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ (The advanced language proficiency stage)** ขั้นนี้เป็นช่วง 5-7 ปี ในการเรียนภาษาที่สอง เด็กมีพัฒนาการวงศัพท์ พูดและใช้ไวยากรณ์ และคำศัพท์ได้อย่างสะดวก

Moon (2000) ได้อธิบายว่า การเรียนภาษาต่างประเทศให้ประสบผลสำเร็จควรคำนึงถึงพัฒนาการและการเรียนรู้ของเด็ก ซึ่งลักษณะการเรียนภาษาต่างประเทศของเด็กเล็กมีลักษณะวิธีการเรียนรู้ที่แตกต่างกัน ดังนี้

- 1) เรียนในวิถีธรรมชาติ เช่นเดียวกับที่เรียนภาษาแม่
- 2) เรียนผ่านการกระตุ้นจากครู เมื่อครูกระตุ้นเด็กจะเรียนรู้ได้เร็วขึ้น
- 3) เรียนโดยการฟังและทำซ้ำๆ
- 4) เรียนโดยการเลียนแบบจากครู
- 5) เรียนโดยการลงมือทำและมีปฏิสัมพันธ์กับคนอื่นในบรรยากาศที่ผ่อนคลาย นำไวใจเป็นที่ยอมรับ ผ่านกิจกรรมสนุกหลากหลาย และมีเป้าหมาย
- 6) เรียนโดยการแปลภาษาต่างประเทศไปสู่ภาษาของตน

Brown, Attardo, and Vigliotti (2014) ได้อธิบายเกี่ยวกับพัฒนาการในการเรียนรู้ภาษาใหม่ที่ไม่ใช่ภาษาแม่ว่า เป็นกระบวนการที่มีการพัฒนาอย่างเป็นลำดับขั้นโดยแบ่งได้เป็น 3 ระยะ ดังนี้

1) **ระยะเงียบ (silent period)** เป็นช่วงแรกของการเรียนภาษาใหม่ เด็กบางคนอาจไม่พูดโต้ตอบ แต่สามารถเรียนรู้ภาษาใหม่ด้วยการฟังและจดจำภาษานั้น

2) **ระยะเข้าใจกฎเกณฑ์ภาษาอย่างง่าย (simplification and formulas period)** เป็นช่วงที่เด็กเริ่มใช้ภาษาง่ายๆ หรือคำศัพท์ 1-2 คำ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการสนทนา และเริ่มจำจตรูปแบบโครงสร้าง กฎเกณฑ์ของภาษาเพื่อสื่อสารให้บุคคลอื่นเข้าใจความต้องการเบื้องต้นได้

3) ระยะเปิดกว้าง (unpacking period) เป็นช่วงที่เด็กเริ่มวิเคราะห์โครงสร้างกฎเกณฑ์ของภาษาที่จดจำไว้ และเลือกนำภาษามาใช้ได้อย่างถูกต้อง

Whitehead (2009) สรุปพฤติกรรมที่เด็กแสดงออกถึงความสามารถทางภาษาต่างประเทศได้ ดังนี้

- 1) การพูดของเด็ก
- 2) การตอบสนองต่อนิทานและเรื่องราวที่ฟัง
- 3) การใช้ภาษาของเด็กในระหว่างการเล่น
- 4) พฤติกรรมที่สะท้อนความคุ้นเคยกับนิทาน เรื่องราว บทกลอนต่างๆ
- 5) พฤติกรรมที่สะท้อนความไวในการตอบสนองต่อเพลง บทกลอน และการแสดงออกอย่างซ้ำๆ
- 6) พฤติกรรมที่สะท้อนความตระหนักต่อสัมผัสของอักษร หรือภาษาในบทกลอน
- 7) พฤติกรรมที่สะท้อนความสนใจต่อความหมายของคำ การใช้ภาษา ความแตกต่างของภาษาและน้ำเสียง
- 8) การวาด การเขียนข้อความ การเล่าเรื่องราว รวมทั้งความพยายามในการสะกดคำตามความต้องการ
- 9) พฤติกรรมที่สะท้อนความรู้เกี่ยวกับตัวอักษร เสียงของตัวอักษรที่แตกต่างหรือคล้ายคลึงกัน
- 10) พฤติกรรมที่สะท้อนความรู้ในระบบของการรู้หนังสือ การเขียน
- 11) พฤติกรรมที่สะท้อนความสนใจในหนังสือและวัสดุอุปกรณ์ที่เกี่ยวกับการเขียน

พัฒนาการในการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศของเด็กข้างต้นเป็นพัฒนาการที่มีความคล้ายคลึงกับการเรียนภาษาแม่ คือ เป็นรูปแบบที่ซับซ้อนและต่อเนื่องตั้งแต่แรกเกิด เด็กเริ่มเล่นกับเสียง เล่นแบบเสียง และผลิตเสียงซ้ำๆ พัฒนาสู่การออกเสียงเป็นคำ เป็นประโยคที่มีความหมาย และพัฒนาสู่การใช้ประโยคที่มีความหมายและมีโครงสร้างไวยากรณ์ที่ถูกต้อง เด็กจะเรียนรู้ภาษาต่างประเทศได้ดีหากวิธีการสอนสอดคล้องกับวิธีการเรียนรู้ของเด็กโดยที่เริ่มจากความพยายามที่จะเข้าใจความหมายของภาษาจากสิ่งแวดล้อม หรือบุคคลที่อยู่รอบตัวเป็นการเรียนรู้ที่เกิดจากจิตใต้สำนึก (subconscious) มากกว่าการเรียนรู้เพื่อเข้าใจโครงสร้างประโยค

1.3 หลักการและแนวทางในการส่งเสริมการเรียนรู้ภาษาสำหรับเด็ก

1.3.1 หลักการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศสำหรับเด็ก

การพัฒนาความสามารถในการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศเป็นกระบวนการที่ต้องใช้เวลาอย่างต่อเนื่องระยะยาวและไม่ได้เกิดขึ้นจากการเรียนรู้ตามธรรมชาติแต่เกิดขึ้นจากการจัดการ

เรียนการสอน ดังนั้นการจัดเตรียมกิจกรรมที่ส่งเสริมการเรียนรู้ให้ผู้เรียนจึงเป็นสิ่งสำคัญในการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (Allen & Valette, 1994) นักวิชาการและนักการศึกษาทางด้านภาษาได้ให้แนวทางในการส่งเสริมการเรียนรู้ภาษาสำหรับเด็กไว้หลากหลาย ดังนี้

Cameron (2001) ได้อธิบายหลักการสำคัญในการเรียนรู้ภาษาสำหรับเด็กไว้ 2 ประการ ดังนี้

1) เด็กเรียนรู้ภาษาได้นั้นต้องเข้าใจความหมายในภาษาที่ได้ยินเป็นสิ่งสำคัญ

ประการแรก หากเด็กได้ยินภาษาแต่ไม่สามารถเข้าใจความหมายของภาษาที่ได้ยินเด็กก็จะไม่เกิดการเรียนรู้และไม่สามารถพัฒนาความสามารถทางภาษานั้นต่อไปได้

2) เด็กต้องการโอกาสในการมีส่วนร่วมทางภาษาเพื่อเพิ่มพูนความรู้และทักษะทางภาษา การที่เด็กมีโอกาสได้ใช้ภาษาที่ตนเองเข้าใจความหมายในบริบทต่างๆ ช่วยทำให้เด็กเรียนรู้ความหมายของภาษาได้มากขึ้น และยังเป็นการฝึกฝนทักษะทางภาษาที่จะพัฒนาเป็นความสามารถทางภาษาต่อไป

Stricklang, Galda, and Cullinan (2004) ได้อธิบายว่า เด็กใช้กลยุทธ์หลากหลายในการเรียนรู้ภาษา ซึ่งแบ่งเป็นหลักการในการเรียนรู้การพูดของเด็กได้ดังนี้

1) เรียนรู้จากสิ่งแวดล้อมในขณะที่ได้ฟัง ได้ใช้ภาษาเป็นตัวช่วยให้เด็กเกิดความเข้าใจความหมาย เด็กเรียนรู้ที่จะพูดจากการสังเกตบุคคลที่อยู่รอบตัวว่าแสดงท่าทาง สีหน้า อาการอย่างไรจากนั้นจดจำ เมื่อมีโอกาสเด็กจะพยายามแสดงออกเพื่อดูว่าบุคคลที่อยู่รอบข้างได้ตอบกับสิ่งที่เด็กพูดอย่างไร เพื่อให้เด็กมั่นใจในความหมายที่ตนเองเข้าใจ

2) เรียนรู้จากการถามคำถาม เด็กจะใช้การถามเพื่อให้ได้ข้อมูล เช่น ทำไม อะไร หมายถึงอะไร การถามคำถามของเด็กเพื่อเป็นคลังคำศัพท์ในการเชื่อมโยงความหมายกับสิ่งต่างๆ ที่เกิดขึ้นรอบตัวเด็ก

3) เรียนรู้จากการเลียนแบบ การเลียนแบบเป็นพฤติกรรมที่เด็กเลือกที่จะแสดงในการพูดคำศัพท์ หรือใช้โครงสร้างของภาษาตามบุคคลที่เด็กได้เห็น การเลียนแบบพฤติกรรมจึงถือเป็นกระบวนการในการเรียนรู้ภาษาของเด็ก

4) เรียนรู้จากหลักการใช้ภาษาในบริบทจริง การที่เด็กได้ใช้ภาษาในชีวิตประจำวันถือเป็นการเรียนรู้ที่สำคัญและมีประสิทธิภาพมากที่สุดเพราะเด็กมีความกระตือรือร้นในการรับรู้และใช้โครงสร้างของภาษา การที่เด็กอยู่ในสภาพแวดล้อมที่ได้ใช้ภาษานั้นๆ จะทำให้เด็กเรียนรู้ เข้าใจว่าภาษานั้นใช้งานอย่างไร

สุรางค์ ไคว์ตระกูล (2559) ได้กล่าวถึงหลักการทางจิตวิทยาที่มีความสำคัญต่อการเรียนรู้ของเด็ก (Learning-centered psychological principle) ซึ่งสามารถแบ่งได้เป็น 4 กลุ่ม 14 หลักการ ดังต่อไปนี้

กลุ่มหลักการที่ 1. การรู้คิดและการตระหนักรู้ในการรู้คิดของตนเอง (Cognitive and metacognitive) ประกอบด้วยหลักการ 6 ข้อ ได้แก่ 1) ธรรมชาติของการเรียนรู้ต้องมีผู้เรียนเป็นผู้กระทำ (active) 2) ผู้เรียนจะต้องมีเป้าหมายในการเรียนรู้ 3) ผู้เรียนสร้างความรู้โดยเชื่อมโยงข้อมูลใหม่กับความรู้เดิมของตนเอง 4) ยุทธศาสตร์ในการคิดของผู้เรียนมีอิทธิพลต่อการเรียนรู้ 5) การตรวจสอบปรับปรุงการคิดให้เหมาะสมกับการแก้ปัญหา และ 6) สภาพแวดล้อมของการเรียนรู้ที่มีความหมายคล้ายคลึงกับชีวิตจริง

กลุ่มหลักการที่ 2 แรงจูงใจและเจตคติ (Motivational and affective) ซึ่งมีหลักการสำคัญ 3 ข้อ ได้แก่ 1) แรงจูงใจ ความมุ่งมั่น ความเชื่อ ความรู้สึกของผู้เรียนมีอิทธิพลต่อการเรียนรู้ 2) แรงจูงใจของผู้เรียน และ 3) ความพยายามของผู้เรียน

กลุ่มหลักการที่ 3 พัฒนาการและสังคม (Developmental and Social) กลุ่มนี้ได้รวมหลักการสำคัญ 2 ข้อ ได้แก่ 1) พัฒนาการทั้งทางร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญา ส่งผลได้ทั้งทางบวกหรือลบในการเรียนรู้ 2) ปฏิสัมพันธ์ทางสังคมมีความสำคัญต่อการเรียนรู้

กลุ่มหลักการที่ 4 ความแตกต่างของบุคคล (Individual difference) ซึ่งคำนึงถึงหลักการสำคัญ 3 ข้อ ได้แก่ 1) ความแตกต่างระหว่างบุคคลและภายในตัวบุคคลที่เนื่องมาจากสิ่งแวดล้อมของพันธุกรรม 2) ความแตกต่างทางภูมิหลังและวัฒนธรรมของผู้เรียน 3) การใช้มาตรฐานในการวัดและประเมินผล รวมทั้งการวิเคราะห์ผลของการเรียนรู้ที่เหมาะสม

1.3.2 แนวทางในการส่งเสริมการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศสำหรับเด็ก

Cameron (2001) ยังได้อธิบายเกี่ยวกับแนวทางในการส่งเสริมภาษาต่างประเทศสำหรับเด็กโดยคำนึงหลักการเรียนรู้ภาษาของเด็กโดยมี ดังนี้

1) เด็กมีความกระตือรือร้นที่จะหาความหมายของภาษา เพื่อที่จะเข้าใจความหมายและวัตถุประสงค์ที่ผู้ใหญ่ได้สื่อสารกับเด็ก การที่เด็กจะเข้าใจภาษาได้นั้นขึ้นอยู่กับประสบการณ์ของเด็กที่มีขอบเขตจำกัด ดังนั้นครูจำเป็นต้องจัดการเรียนการสอน กิจกรรมให้เหมาะสมกับประสบการณ์ที่เด็กมี เพื่อให้เด็กสามารถเข้าใจและเรียนรู้ภาษาใหม่ได้

2) เด็กต้องการพื้นที่ในการพัฒนาภาษา พื้นที่รอยต่อของพัฒนาของเด็กแต่ละคนเป็นสิ่งสำคัญที่ทำให้เด็กได้พัฒนาทั้งด้านสติปัญญา และพัฒนาการด้านภาษา ได้อย่างมีประสิทธิภาพ กิจกรรมประจำวันและความช่วยเหลือจากบุคคลที่มีความสามารถทางภาษาสูงกว่า เป็นสิ่งสำคัญที่จะช่วยให้เด็กเกิดพัฒนาการทางภาษาที่สูงขึ้น

3) ภาษาที่ใช้ควรมีสื่อหรือตัวช่วยที่ทำให้เด็กเข้าใจความหมาย พัฒนาการในการเรียนรู้ของเด็กเล็กยังไม่เข้าใจสัญลักษณ์หรือสิ่งที่เป็นนามธรรมมากนัก การเรียนภาษาต่างประเทศโดยให้ความสำคัญกับหลักไวยากรณ์จึงทำให้เด็กเรียนรู้ภาษาต่างประเทศได้ไม่ดี

เท่าที่ควร ดังนั้นสภาพแวดล้อมที่พรั่งพร้อมด้วยภาษา บริบทในระหว่างการใช้ภาษา จะช่วยให้เด็กเกิดความเข้าใจในความหมายของภาษาต่างได้ดีขึ้น

4) พัฒนาการทางภาษาจะพัฒนาขึ้น และสามารถสังเกตเห็นได้เมื่อเด็กสามารถนำภาษาไปใช้ในการสื่อสารกับเพื่อนหรือบุคคลอื่นได้

5) ประสบการณ์ที่เด็กได้รับส่งผลต่อการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศของเด็ก การสอนภาษาควรให้ความสำคัญกับพัฒนาการเรียนรู้และประสบการณ์เดิมของเด็กควบคู่ไปกับวิธีสอนที่ทำให้เด็กได้มีประสบการณ์ทางภาษาหลากหลายรูปแบบส่งเสริมให้เด็กได้พัฒนาความสามารถให้ดีขึ้น

Celce-Murcia (2001) ได้อธิบายว่า การเรียนรู้ภาษาต่างประเทศสำหรับเด็กควรจัดเตรียมกิจกรรมโดยคำนึงถึงเด็กเป็นศูนย์กลาง และเปิดโอกาสให้เด็กได้ใช้ภาษาในบริบทจริงที่ทำให้เด็กได้ฟังและพูดภาษาจากสิ่งทีมาจากความสนใจของเด็กเอง ซึ่งครูมีบทบาทในการส่งเสริมภาษาต่างประเทศได้ ดังนี้

1) จัดเตรียมกิจกรรมที่มุ่งเน้นให้เด็กเข้าใจความหมายของภาษา มากกว่าคำนึงถึงความถูกต้องของหลักการใช้ภาษา

2) ให้ความสำคัญกับกระบวนการของกิจกรรมที่ทำให้เด็กได้มีส่วนร่วมในการใช้ภาษามากกว่าคำนึงถึงผลงานทางภาษา

3) ให้มีโอกาสดำเนินงานร่วมกันและคำนึงถึงพัฒนาการทางสังคมช่วยพัฒนาการทางภาษา

4) จัดเตรียมสภาพแวดล้อมที่พรั่งพร้อมด้วยสื่อ อุปกรณ์ ภาพ กิจกรรมที่หลากหลายรวมทั้งการแสดงออกทางท่าทาง ที่เป็นการส่งเสริมการเรียนรู้ทางภาษา

5) ส่งเสริมทักษะทางภาษาทั้ง 4 ด้าน พร้อมกัน

6) จัดการเรียนการสอนโดยคำนึงถึงอายุและความสนใจของเด็กเป็นสำคัญ

7) ส่งเสริมให้เด็กเห็นความสำคัญของภาษาที่เป็นเครื่องมือสำหรับการมีปฏิสัมพันธ์กับสังคมและเป็นเครื่องมือในการเรียนรู้ในระดับที่สูงขึ้นต่อไป

8) ใช้ภาษาสื่อสารในชีวิตประจำวันในไม่ใช่เพียงแคในเวลาเรียนภาษาเท่านั้น

Morrow (1989) ได้ให้แนวทางในการส่งเสริมพัฒนาการทางภาษาสำหรับเด็กโดยมีรายละเอียด ดังนี้

1) การให้เด็กมีโอกาสแสดงพฤติกรรมเพื่อมีส่วนร่วมในกระบวนการสื่อสาร

2) การสนทนากับเด็กช่วยให้เด็กได้พัฒนาโครงสร้างทางภาษา

3) การใช้คำพูด น้ำเสียงที่นุ่มนวล ท่าทางสีหน้าที่อ่อนโยน การสบตากับเด็ก เป็นสิ่งสำคัญที่ช่วยให้เด็กตอบสนองและแสดงพฤติกรรมทางภาษา

4) การเรียกชื่อเด็กขณะสนทนาทำให้เด็กใช้ชื่อในการสนทนา

5) การใช้วิธีการที่หลากหลายในการกระตุ้น ส่งเสริมให้เด็กได้ใช้ภาษา

6) การมีปฏิสัมพันธ์กับผู้ใหญ่และเด็ก เป็นการเปิดโอกาสให้เด็กได้ใช้ภาษา

7) การส่งเสริมให้เด็กได้ใช้ภาษาในสถานการณ์ที่หลากหลาย บุคคลที่หลากหลาย ทำให้เด็กได้แนวทางในการใช้ภาษาที่แตกต่างไปตามสถานการณ์ที่เกิดขึ้น

8) การส่งเสริมให้เด็กใช้ภาษาในวิธีการที่หลากหลายตามวัตถุประสงค์ เช่น ใช้คำถาม บอกความรู้สึก อธิบายสิ่งต่างๆ

9) การส่งเสริมให้เด็กมีประสบการณ์ในการใช้ภาษาด้วยการใช้ภาษาเพื่อเป็นคำแนะนำ และเพื่อเป็นคำสั่ง

10) การให้โอกาสเด็กแสดงข้อมูลย้อนกลับ เช่น ถามคำถามเกี่ยวกับกิจกรรมที่ได้ทำไป ให้แสดงความคิดเห็น

11) การเป็นต้นแบบในการใช้ภาษาที่ถูกต้อง เช่น พูดประโยคที่สมบูรณ์กับเด็ก พูดน้ำเสียงที่เป็นปกติไม่ดัดเสียงเด็ก

สรุปหลักการและแนวทางในการส่งเสริมการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศที่เหมาะสมสำหรับเด็ก อนุบาลได้ว่า เด็กมีความสนใจในความหมายของภาษามากกว่าหลักไวยากรณ์ในขณะที่เด็กมีประสบการณ์ทางภาษาต่างประเทศ ดังนั้นการจัดกิจกรรมทางภาษาสำหรับเด็กควรคำนึงถึงความสนใจของเด็ก ประสบการณ์ทางภาษาที่เด็กเคยได้รับ และความแตกต่างระหว่างบุคคลของเด็ก เพื่อเป็นข้อมูลเบื้องต้นที่ช่วยให้เด็กเชื่อมโยงประสบการณ์ของตนเองและเข้าใจความหมายของภาษาต่างประเทศ รวมทั้งการเป็นต้นแบบในการใช้ภาษาต่างประเทศและเปิดโอกาสให้เด็กได้มีส่วนร่วมในการใช้ภาษาต่างประเทศในบรรยากาศการเรียนรู้ที่ดีช่วยสร้างแรงจูงใจและเจตคติที่ดีต่อการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ

2. แนวคิดการสอนแบบบอกเล่า

แนวคิดการสอนแบบบอกเล่า เป็นแนวคิดในการสอนภาษาที่ได้รับความนิยมอย่างมากในแถบยุโรปและพัฒนาขึ้นบนพื้นฐานทฤษฎีการเรียนรู้ของเด็ก ซึ่งมีรายละเอียด ดังนี้

2.1 ความเป็นมาของแนวคิดการสอนแบบบอกเล่า

แนวคิดการสอนแบบบอกเล่ามีต้นกำเนิดมาจากทางประเทศแถบยุโรป (European Union's) โดยศาสตราจารย์ Taeschner มหาวิทยาลัยแห่งกรุงโรม โดยมีทีมงานนักวิจัยและ

ผู้เชี่ยวชาญหลากหลายเชื้อชาติ หลายสาขาวิชา ได้แก่ นักจิตวิทยา นักภาษาศาสตร์ นักการศึกษา และผู้เชี่ยวชาญด้านสื่อเทคโนโลยี แนวคิดนี้เป็นนวัตกรรมการสอนที่มีพื้นฐานจาก Psycholinguistic approach เพื่อต้องการพัฒนาประเทศให้มีความเป็นหนึ่งเดียวบนพื้นฐานของความแตกต่างทางวัฒนธรรมและภาษา และพัฒนาพลเมืองให้มีความเป็นพหุภาษา จึงได้ให้ความสำคัญกับการสอนและการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ ทำให้เกิดการค้นคว้าเกี่ยวกับวิธีการสอนภาษาต่างประเทศที่เหมาะสมกับเด็กบนพื้นฐานทฤษฎีการเรียนรู้ของเด็ก และพัฒนาจนเกิดเป็นรูปแบบการสอนที่มีความเฉพาะ โดยช่วงเริ่มต้นได้ใช้ชื่อว่า Teaching with formats หรือ Format based และต่อมาได้มีการเปลี่ยนชื่อเป็น Narrative format (Glopper & Damhuis, 2011) สำหรับในประเทศไทยยังไม่พบงานวิจัยที่นำแนวคิด Narrative format มาใช้กับการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศในระดับปฐมวัยและไม่พบชื่อภาษาไทย ผู้วิจัยจึงได้ติดต่อสำนักงานราชบัณฑิตยสภาให้พิจารณาคำภาษาอังกฤษ Narrative format เพื่อบัญญัติศัพท์ภาษาไทยขึ้นในพจนานุกรมศัพท์ศึกษาศาสตร์ร่วมสมัยได้ว่า แนวคิดการสอนแบบบอกเล่า

Taeschner และทีมงานวิจัย ได้ศึกษาและพัฒนาแนวการสอนภาษาต่างประเทศที่มีรูปแบบเฉพาะ บนพื้นฐานหลักการของจิตวิทยาภาษาศาสตร์ ที่เชื่อว่าการเรียนรู้ที่จะพูดภาษาผู้เรียนต้องได้ใช้ภาษา และใช้ภาษาอย่างมีจุดมุ่งหมาย นอกจากนั้น การวิจัยและพัฒนาในการครั้งนั้นยังอยู่บนพื้นฐานหลักการเรียนรู้ของ Bruner ที่เชื่อที่ว่า การใช้ภาษาเกิดขึ้นจากความสนใจที่จะใช้ภาษาอย่างมีจุดมุ่งหมายจำเป็นต้องอาศัยประสบการณ์ในการมีปฏิสัมพันธ์กับบุคคลอื่น ประสบการณ์ภาษาที่เกิดขึ้นซ้ำๆ หรือประสบการณ์ที่เป็นกิจวัตรประจำวันซึ่งถือเป็นรูปแบบในการเรียนรู้ภาษา จากความเชื่อดังกล่าวข้างต้น นำไปสู่การสอนที่มีรูปแบบเฉพาะที่นำหลักการของการรับรู้ภาษาเข้ามาประยุกต์ในการสอนภาษาในชั้นเรียน และมีการพัฒนาการสอนโดยนำเรื่องเล่าที่มีลำดับ มีรูปแบบเฉพาะ (Narrative format) ที่สอดคล้องกับการดำเนินชีวิตประจำวันและความสนใจของเด็ก ผ่านการแสดง เพลง และหนังสือ อีกทั้งในบางส่วนของเรื่องราวยังมีสื่อ กิจกรรมเสริมที่จะทำให้เด็กเข้าใจเรื่องราวได้ดีขึ้น เช่น บัตรภาพ เกม บทสนทนาสั้น (Azpillaga et al., 2001)

ในปี 1991 จึงได้มีการนำวิธีการเล่าและแสดงเรื่องร่วมกันระหว่างครูและเด็กมาทดลองใช้สอนภาษาต่างประเทศให้กับเด็กวัย 4 ปี จนเป็นที่สนใจและเกิดความร่วมมือกันของ 4 มหาวิทยาลัยจาก 4 ประเทศในยุโรป ได้แก่ สเปน อิตาลี เนเธอร์แลนด์ และอังกฤษ ริเริ่มโครงการสอนภาษาที่สองหรือภาษาต่างประเทศในระดับวัยอนุบาลและระดับประถมศึกษาของสหภาพยุโรป เป็นที่รู้จักในชื่อว่าการผจญภัยของโฮคัสและลอตัส (The adventures of Hocus and Lotus) ที่มุ่งเน้นให้เด็กมีประสบการณ์ในการใช้ภาษาในบริบทต่างๆ และกระตุ้นให้เกิดความสนใจในการใช้ภาษาทำให้เด็กอยากมีส่วนร่วมและได้ใช้ภาษา โครงการนี้ใช้เวลาในการศึกษาทดลอง 2 ปี ซึ่งกำหนดรูปแบบให้ใช้เรื่องราวมีเนื้อหาเกี่ยวกับการผจญภัยของไดโนเสาร์ชื่อว่า Dinocrocs และเพื่อนๆ การเล่าเรื่องจะให้

เด็กมีส่วนร่วมในการแสดงเรื่องราวไปพร้อมกับครูซ้ำหลายๆ ครั้ง ทำให้เด็กได้รับประสบการณ์ภาษาโดยตรงจากการร่วมแสดง ช่วยให้เด็กได้เข้าไปอยู่ในบริบทที่มีการใช้ภาษา ทำให้เข้าใจความหมายของภาษาต่างประเทศได้ดีขึ้น นอกจากนี้ Padiglia and Arcidiacono (2015) ได้กล่าวว่า แนวคิดการสอนแบบบอกเล่ายังได้รับการศึกษาทดลองในโรงเรียนมากกว่า 120 แห่งในทวีปยุโรป ซึ่งผลการทดลองได้รับความสำเร็จเป็นอย่างดี

2.2 ทฤษฎีพัฒนาการทางสติปัญญาของบรูเนอร์

Cameron (2001) ได้อธิบายพัฒนาการทางสติปัญญาของ Bruner ไว้ว่า ภาษาเป็นเครื่องมือสำคัญในการพัฒนาความสามารถทางสติปัญญาให้กับเด็กพัฒนาการทางสติปัญญาของเด็กไม่ได้เกิดขึ้นจากพัฒนาการภายในตัวเด็กเท่านั้น แต่ขึ้นอยู่กับสิ่งแวดล้อมทางสังคมและวัฒนธรรมที่อยู่รอบตัวเด็กที่เป็นตัวแบบช่วยทำให้เด็กได้ประสบการณ์ เกิดการเรียนรู้ และเกิดเป็นพัฒนาการทางสติปัญญา เด็กเลือกที่จะรับรู้สิ่งที่ตนเองสนใจและการเรียนรู้เกิดจากรูปแบบการค้นพบด้วยตัวเอง ดังนั้นพัฒนาการทางภาษาจึงขึ้นอยู่กับบทบาทของเด็กที่มีโอกาสในการมีส่วนร่วม สื่อสารกับบุคคลในสังคมและสภาพแวดล้อมที่ใช้ภาษานั้น

สรวงศ์ โค้วตระกูล (2559) ได้อธิบายทฤษฎีการเรียนรู้โดยการค้นพบของ Bruner ที่เชื่อว่า การเรียนรู้เกิดขึ้นเมื่อผู้เรียนได้ข้อมูลจากการมีปฏิสัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อม ได้สำรวจสิ่งแวดล้อมที่ผู้เรียนสนใจ เป็นแรงผลักดันให้เกิดความอยากรู้อยากเห็น เกิดพฤติกรรมสำรวจ และเกิดเป็นการเรียนรู้ของผู้เรียน ซึ่งผู้เรียนมีวิธีการในการค้นพบความรู้ที่แตกต่างกับไปตามขั้นพัฒนาการของผู้เรียน Bruner ได้นำแนวคิดเกี่ยวกับการเรียนรู้ไปสู่การส่งเสริมภาษาในเด็กโดยใช้กิจกรรมประจำวันตัวช่วยให้เกิดพัฒนาการทางภาษาอย่างมีความหมาย เพราะประสบการณ์ต่างๆ ที่เกิดขึ้นในชีวิตประจำวันเป็นรูปแบบที่เด็กคุ้นเคยช่วยให้เด็กเข้าใจความหมายของภาษาต่างประเทศได้ง่ายขึ้นเป็นรูปแบบที่ทำให้เด็กได้พัฒนาทักษะการใช้ภาษาในทุกๆ ด้าน

Bruner (1975) เชื่อว่าเด็กในแต่ละช่วงวัยสามารถเรียนรู้เนื้อหาวิชาใดก็ได้ ข้อมูลจะถูกส่งเข้าสมองและแปลงข้อมูลต่างๆ ให้เป็นหมวดหมู่ สิ่งที่สำคัญคือการส่งเสริมให้เหมาะสมตามความสามารถ ตามวิธีการเรียนรู้ของเด็ก วิธีการที่ผู้เรียนใช้เป็นเครื่องมือในการค้นพบความรู้แบ่งออกเป็น 3 ลักษณะ ดังนี้

- 1) วิธีการ Enactive Mode เป็นวิธีที่ผู้เรียนมีปฏิสัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อมโดยการสัมผัส จับต้องกับวัตถุ สิ่งของรอบตัว ฉะนั้นสิ่งที่สำคัญ คือ การกระทำของเด็ก เป็นช่วงที่เด็กแสดงให้เห็นถึงความสามารถด้วยการกระทำ และการกระทำนั้นเป็นลักษณะของการถ่ายทอดประสบการณ์ที่ดำเนินอยู่ในชีวิตประจำวันตลอดชีวิต ไม่ได้หยุดอยู่ที่ช่วงอายุใดอายุหนึ่ง เด็กใช้การกระทำแทนสิ่งต่างๆ หรือประสบการณ์ต่างๆ เพื่อแสดงให้เห็นถึงความรู้ความเข้าใจ เพราะ

บางครั้งเป็นการยากที่จะอธิบายให้ฟังเป็นขั้นตอน หรือไม่สามารถหาคำพูดมาอธิบายให้คนมองเห็นภาพ แต่ถ้าเรากระทำให้ดู (acting) โดยมีต้องใช้คำพูดอธิบายผู้เรียนจะเข้าใจทันที ดังนั้นพัฒนาการทางความรู้ความเข้าใจไม่ได้หยุดอยู่เพียงในระยะแรกของชีวิตเท่านั้น แต่ถือว่าเป็นรูปแบบที่ต่อเนื่องที่คนจะนำมาใช้ในช่วงใดของชีวิตอีกก็ได้

2) วิธีการ Iconic Mode พัฒนาการทางความคิดในขั้นนี้อยู่ที่การมองเห็นและการใช้ประสาทสัมผัสต่างๆ แล้วมีความสามารถแทนภาพในใจได้ (imagery) สามารถที่จะใช้รูปภาพแทนของจริงได้ เช่น การที่เด็กมองหาของเล่นและร้องไห้ หรือแสดงอาการหงุดหงิดเมื่อไม่พบของ แสดงให้เห็นว่าในวัยนี้เด็กมีภาพแทนในใจซึ่งต่างจากวัย enactive ที่เด็กคิดว่าการสัมผัสกับการสัมผัสกระดิ่งเป็นของสิ่งเดียวกัน เมื่อกระดิ่งตกหายไป ก็ไม่สนใจ แต่ยังคงสัมผัสมือต่อไป

3) วิธีการ Symbolic Mode เป็นวิธีการที่ผู้เรียนสามารถใช้สัญลักษณ์ในการเรียนรู้ได้ แสดงว่าผู้เรียนมีความสามารถที่จะเข้าใจนามธรรม หมายถึงการถ่ายทอดประสบการณ์หรือเหตุการณ์ต่าง ๆ โดยการใช้สัญลักษณ์หรือภาษา ซึ่งภาษาเป็นสิ่งที่แสดงให้เห็นถึงความคิด ขั้นนี้เป็นขั้นสูงสุดของพัฒนาการทางความรู้ความเข้าใจ เด็กสามารถคิดหาเหตุผล และในที่สุดจะเข้าใจสิ่งที่เป็นนามธรรมได้ และสามารถแก้ปัญหาได้

Bruner (1975) ยังได้อธิบายบทบาทครูในการช่วยเหลือให้เด็กได้ขยายโครงสร้างสติปัญญาโดยได้ให้หลักการสอนดังนี้

1) ความสัมพันธ์ระหว่างครูและนักเรียนมีอิทธิพลต่อแรงจูงใจและความเต็มใจที่จะเรียนรู้ของเด็ก การสอนที่มีประสิทธิภาพจะเกิดขึ้นได้เมื่อครูมีปฏิสัมพันธ์ที่ดีกับเด็ก เป็นต้นแบบที่ดี และเชื่อว่าผู้เรียนมีแรงจูงใจภายใน อยากรู้อยากค้นพบสิ่งที่อยู่รอบตัว เข้าใจรูปแบบการคิดของเด็กแต่ละวัย รูปแบบการคิดของเด็กมีความแตกต่างจากผู้ใหญ่ ฉะนั้นเมื่อเด็กทำผิดเกี่ยวกับความคิดผู้ใหญ่ควรคำนึงถึงพัฒนาการทางสติปัญญา

2) การจัดโครงสร้างของบทเรียน จะต้องให้เหมาะสมกับวัยของเด็ก มีความสัมพันธ์กับเด็กหรือเป็นสิ่งที่เด็กต้องการจะเรียนรู้ การสอนควรเริ่มจากประสบการณ์ที่อยู่ใกล้ตัวเด็ก สิ่งที่เด็กคุ้นเคยเพื่อให้ง่ายต่อความเข้าใจ

3) การจัดลำดับความยากง่าย คำนึงถึงพัฒนาการทางสติปัญญาของผู้เรียนและวิธีการในการเรียนรู้ของเด็กแต่ละวัย เน้นความสำคัญของผู้เรียนให้ผู้เรียนเป็นผู้ลงมือกระทำ ฉะนั้นผู้สอนมีหน้าที่จัดสิ่งแวดล้อมให้อื้อต่อการเรียนรู้ตามวิธีการเรียนรู้ในแต่ละวัย เปิดโอกาสให้มีปฏิสัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อม

4) แรงเสริมด้วยตนเองมีความหมายต่อเด็กมากกว่าแรงเสริมจากภายนอก ครูควรให้ข้อมูลย้อนกลับต่อเด็กว่าสิ่งที่กระทำถูกต้องหรือไม่ เพื่อให้เด็กสามารถตั้งความคาดหวังที่เหมาะสมกับความสามารถของตัวเองได้

พัฒนาการทางสติปัญญาของบรูเนอร์ดังกล่าวข้างต้นสรุปได้ว่า เด็กเรียนรู้ได้เมื่อมีปฏิสัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อมซึ่งเป็นแรงผลักดันให้เกิดความอยากรู้อยากเห็น เกิดพฤติกรรมสำรวจ และเกิดเป็นการเรียนรู้ของเด็ก ซึ่งเด็กมีวิธีการในการเรียนรู้ที่แตกต่างกับไปตามขั้นพัฒนาการ พัฒนาการทางสติปัญญาของบรูเนอร์ดังกล่าวนำไปสู่แนวทางการสอนแบบบอกเล่าที่มุ่งส่งเสริมภาษาต่างประเทศสำหรับเด็กให้สอดคล้องกับพัฒนาการของเด็กก่อนบาส

2.3 ความหมายและความสำคัญของแนวทางการสอนภาษาแบบบอกเล่า

แนวทางการสอนภาษาแบบบอกเล่า ได้ถูกพัฒนาขึ้นโดยการศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับวิธีการสอนภาษาต่างประเทศที่เหมาะสมกับเด็กบนพื้นฐานทฤษฎีการเรียนรู้ของเด็ก และได้ถูกนำไปใช้ในหลายประเทศแถบยุโรป มีนักการศึกษาได้ให้ความหมายไว้ ดังนี้

Taechner (1991) ได้อธิบายเกี่ยวกับแนวทางการสอนภาษาแบบบอกเล่า ไว้ว่า เป็นรูปแบบการสอนที่ให้เด็กได้มีประสบการณ์ทางภาษาจากเรื่องราวที่เกี่ยวข้องกับประสบการณ์ในชีวิตประจำวันที่เด็กสามารถคาดเดาและมีส่วนร่วมในการสื่อสารได้ ซึ่งทำให้เกิดการซึมซับทางโครงสร้างภาษาและพัฒนาสู่การนำภาษาไปใช้จริงในชีวิตประจำวัน

Azpillaga et al. (2001) ได้อธิบายเกี่ยวกับแนวทางการสอนแบบบอกเล่าว่าเป็นการสอนที่นำประสบการณ์ในชีวิตประจำวันของเด็กสนใจ มาจัดทำเป็นเรื่องราวและให้เด็กได้แสดงบทบาทตามเรื่องราวนั้นโดยมีการใช้การละคร ดนตรี หรือหนังสือนิทานเป็นสื่อประกอบ

Gheorghiu, Colibaba, and Petrescu (2009) ได้กล่าวเกี่ยวกับแนวทางการสอนแบบบอกเล่าไว้ว่า เป็นวิธีการสอนภาษาต่างประเทศโดยมีเรื่องราวให้เด็กและครูได้ร่วมแสดงตามบทบาทด้วยกัน ภายใต้บรรยากาศและความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างครูและเด็ก

Dalton (2011) ได้อธิบายแนวทางการสอนแบบบอกเล่าไว้ว่าเป็นการสอนภาษาโดยใช้นิทาน หรือเรื่องราวเพื่อมุ่งเน้นให้เด็กเรียนรู้อย่างมีส่วนร่วมและฝึกฝนความหมายของคำศัพท์ โครงสร้างประโยค หลักไวยากรณ์ ผ่านเรื่องราวที่ได้ฟัง

Glopper and Damhuis (2011) ได้อธิบายแนวทางการสอนแบบบอกเล่าไว้ว่าเป็นการสอนภาษาตามหลักจิตวิทยาภาษาศาสตร์ที่นำนิทาน เรื่องราวที่มีเนื้อหา ตัวละครหลัก มาเป็นสื่อให้เด็กได้ร่วมจินตนาการและแสดงออกไปกับเรื่องราว ทำให้เกิดการซึมซับและเรียนรู้ภาษาอย่างเป็นธรรมชาติ

คำอธิบายของนักวิชาการเกี่ยวกับแนวทางการสอนแบบบอกเล่าที่ได้กล่าวมาข้างต้นสามารถสรุปได้ว่า แนวทางการสอนแบบบอกเล่าเป็นการสอนภาษาต่างประเทศโดยใช้นิทาน เรื่องราว เป็นสื่อกลางให้เด็กได้รับประสบการณ์ทางภาษา โดยมุ่งเน้นให้เด็กได้มีส่วนร่วมจินตนาการและแสดง

ตามบทบาทของตัวละครในเรื่องราว ภายใต้บรรยากาศและความสัมพันธ์ที่ตระหว่งครูและเด็ก ทำให้เด็กเข้าใจความหมาย ซึมซับภาษาและเรียนรู้ภาษาอย่างเป็นธรรมชาติ

2.4 หลักการและขั้นตอนของแนวคิดการสอนแบบบอกเล่า

แนวคิดการสอนแบบบอกเล่าได้พัฒนาขึ้นโดยทีมนักวิจัยและนักการศึกษาเพื่อใช้เป็นแนวทางในการสอนภาษาต่างประเทศสำหรับเด็กซึ่งมีรายละเอียดหลักการและขั้นตอน ดังนี้

2.4.1 หลักการของแนวคิดการสอนแบบบอกเล่า

นักการศึกษาได้กล่าวถึงหลักการสำคัญของแนวคิดการสอนแบบบอกเล่าได้ ดังนี้ Taeschner (1991, as cited in Gloppe & Damhuis, 2001) ได้ร่วมศึกษาและพัฒนาหลักการของแนวคิดการสอนแบบบอกเล่าที่สามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้กับเด็กในวัยเรียน โดยให้อธิบายหลักสำคัญไว้ดังต่อไปนี้

- 1) การเรียนภาษาต่างประเทศมีรูปแบบการเรียนรู้เช่นเดียวกับการเรียนรู้ภาษาแม่ที่เกิดจากการที่เด็กสนใจ ต้องการที่จะเข้าใจสิ่งที่ผู้อื่นสื่อสารด้วยความสนใจ ต้องการที่จะสื่อสารเกิดขึ้นจากการมีประสบการณ์ร่วมกันระหว่างเด็กและผู้ใหญ่ ซึ่งเป็นประสบการณ์ที่ใกล้ชิดกับเด็ก
- 2) รูปแบบเกิดขึ้นซ้ำๆ เป็นการเชื่อมโยงความสัมพันธ์กันระหว่างผู้ใหญ่กับเด็ก ทำให้เด็กได้รับประสบการณ์ทางภาษาและใช้ภาษาในการสื่อสาร
- 3) เรื่องราวที่ใช้ควรมีเหตุการณ์ที่เป็นแก่นของเรื่อง จุดเริ่มต้น และจุดจบ
- 4) การใช้เหตุการณ์หรือเรื่องราวที่เด็กคาดเดาได้ทำให้เด็กอยากมีส่วนร่วมในการใช้ภาษา ดังนั้นควรเลือกรายการที่เด็กเคยมีประสบการณ์หรือเรื่องที่อยู่ในความสนใจของเด็ก
- 5) การที่เด็กและผู้ใหญ่ได้แสดงบทบาทตามเรื่องราวไปพร้อมๆ กัน เป็นสิ่งที่สำคัญที่ช่วยสร้างความสัมพันธ์ที่ตระหว่งเด็กและผู้ใหญ่ทำให้เด็กมีความมั่นใจในการสื่อสาร ฟิกฝน

Azpillaga et al. (2001) ได้อธิบายเกี่ยวกับแนวคิดการสอนแบบบอกเล่าว่าเป็นการสอนภาษาต่างประเทศที่มีความสอดคล้องกับทฤษฎีการเรียนรู้ของ Bruner โดยให้หลักการสำคัญ ดังนี้

- 1) การใช้ภาษาเกิดจากความสนใจและต้องการที่ใช้ภาษา นิทาน เรื่องราวที่ครูนำมาใช้และการให้เด็กร่วมแสดงตามบทบาทเป็นสื่อช่วยให้เด็กสนใจเข้ามามีส่วนร่วมและตั้งใจให้เด็กใช้ภาษา
- 2) การเรียนรู้ที่พูดภาษาต้องมีโอกาสที่ได้รับประสบการณ์ทางภาษานั้นซ้ำๆ การแสดงตามบทบาทในเรื่องราวซ้ำๆ ผ่านหนังสือนิทาน ดนตรี เป็นรูปแบบของประสบการณ์ทางภาษาที่ทำให้เด็กเกิดฝึกฝนทางภาษา

3) เนื้อหาของเรื่องราวที่นำมาใช้ควรเกี่ยวข้องกับประสบการณ์ในชีวิตประจำวันของเด็กหรือสิ่งที่เด็กสนใจ

Taeschner (2013) ได้ทำการวิจัยเกี่ยวกับการสอนภาษาต่างประเทศสำหรับเด็กในช่วงปี 1991 จนได้พัฒนาแนวคิดการสอนแบบบอกเล่าซึ่งต่อมาได้มาการนำไปใช้และพัฒนาให้มีความสอดคล้องตามพัฒนาการและการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศของเด็ก Taeschner จึงได้สรุปหลักการสำคัญ ดังนี้

1) การจัดประสบการณ์การเรียนรู้ภาษาต้องให้เด็กได้ซึมซับภาษาจากการมีประสบการณ์ที่มีรูปแบบซ้ำๆ ร่วมกับผู้ใหญ่จนทำให้เด็กได้ซึมซับและเข้าใจความหมายของภาษา

2) การใช้นิทาน เรื่องราวสั้นๆ เป็นเรื่อง que เด็กเคยมีประสบการณ์ในชีวิตประจำวัน เนื้อหาของภาษาจากง่ายไปยาก โดยคำนึงให้สอดคล้องกับรูปแบบการในการเรียนรู้ภาษาของเด็ก ช่วยให้เด็กคาดเดาความหมายได้ จดจำง่าย ส่งผลต่ออารมณ์ในขณะที่เรียนรู้ภาษา จูงใจให้เด็กพูดใช้ภาษาเพื่อบอกความต้องการ ความรู้สึก

3) การให้เด็กร่วมแสดงตามบทบาทของตัวละครทุกตัวในเรื่องช่วยให้เด็กเข้าใจความหมายของภาษาตามบริบทของเรื่องราว และเข้าใจบทบาทหน้าที่ของตัวละครเป็นการใช้ภาษาอย่างมีความหมาย

4) ความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างเด็กและผู้ใหญ่ขณะเล่าและแสดงเรื่องราว เป็นกุญแจสำคัญที่มีผลต่ออารมณ์ความรู้สึกของเด็ก ทำให้เด็กมีความมั่นใจในการสื่อสาร ฟังฝนภาษา

5) การใช้ท่าทาง การแสดงออกทางสีหน้า การใช้น้ำเสียง การสบตา การสัมผัสร่างกายขณะเล่าเรื่องเป็นสิ่งสำคัญที่ช่วยให้เด็กคาดเดาความหมายของภาษาได้

6) การจัดกิจกรรมที่ทำให้เด็กได้ใช้ภาษาที่อยู่ในนิทานหรือเรื่องราวนั้นซ้ำๆ ในรูปแบบที่หลากหลายเพื่อให้เด็กเข้าใจ

Padiglia and Arcidiacono (2015) ได้อธิบายหลักการสำคัญของแนวคิดการสอนแบบบอกเล่าไว้ 4 ประการ ดังนี้

1) การเรียนภาษาต่างประเทศมีรูปแบบการเรียนรู้ที่คล้ายคลึงกับรูปแบบการรับรู้ภาษาแม่ ที่เกิดจากประสบการณ์ที่เกิดขึ้นๆ ระหว่างเด็กและบุคคลอื่น การใช้เรื่องราว สีหน้า ท่าทางประกอบจะทำให้เด็กมีส่วนร่วม และเกิดความเข้าใจในความหมายของภาษานั้น

2) อารมณ์ ความรู้สึกระหว่างการสนทนาเป็นกุญแจสำคัญที่ทำให้เด็กเกิดความรู้สึกที่ดีในการเรียนภาษาต่างประเทศ และเกิดแรงจูงใจในการพูด การสื่อสารโดยใช้ภาษาต่างประเทศได้

3) การเรียนภาษาต่างประเทศจำเป็นต้องได้รับประสบการณ์ที่ต้องใช้ภาษาดังนั้นการเล่าเรื่องด้วยภาษาต่างประเทศทำให้เด็กได้รับประสบการณ์ทางภาษาต่างประเทศ

4) การใช้เรื่องราวที่มีแก่นเรื่องในสถานการณ์ที่หลากหลายทำให้เด็กได้รับประสบการณ์ในการใช้ภาษาต่างประเทศที่หลากหลายที่ช่วยพัฒนาความสามารถทางภาษาให้ดีขึ้น

หลักการของแนวคิดการสอนแบบบอกเล่าที่นักวิชาการได้กล่าวข้างต้นสรุปได้ว่า กิจกรรมในชีวิตประจำวันทำให้เด็กมีประสบการณ์ทางภาษาซ้ำๆ การใช้นิทานที่มีเนื้อหาเป็นเรื่องราวที่เด็กสนใจและเคยมีประสบการณ์มาก่อนทำให้เด็กสนใจและคาดเดาความหมายได้ การให้เด็กได้พูดแสดงท่าทาง การใช้สีหน้า ท่าทาง น้ำเสียง ส่งผลต่ออารมณ์และความรู้สึกของเด็ก ทำให้เด็กอยากใช้ภาษา และการให้ประสบการณ์ทางภาษาที่หลากหลายทำให้เด็กได้ใช้ภาษาซ้ำจนเกิดทักษะ งานวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้เลือกใช้หลักการของ Taeschner (2013) ซึ่งเป็นต้นแบบในการพัฒนาแนวคิดการสอนแบบบอกเล่าที่มีการนำไปใช้อย่างแพร่หลายเพื่อการสอนภาษาต่างประเทศในแถบยุโรป

2.4.2 ขั้นตอนของแนวคิดการสอนแบบบอกเล่า

นักวิชาการและนักการศึกษาเกี่ยวกับการสอนภาษาต่างประเทศได้นำหลักการของแนวคิดการสอนแบบบอกเล่าของ Taeschner ไปศึกษาและพัฒนาเป็นขั้นตอนในการสอนซึ่งมีรายละเอียด ดังนี้

Glopper and Damhuis (2001) ได้อธิบายรายละเอียดของขั้นตอนการสอนตามแบบแนวคิดการสอนแบบบอกเล่า ใช้เวลา 45 นาที โดยแบ่งเป็น 2 ระยะ ดังนี้

ระยะที่ 1 Format play ใช้เวลา 10-15 นาที ในระยะนี้เพื่อให้เด็กได้รับประสบการณ์ทางภาษาผ่านเรื่องราวซึ่งประกอบด้วย 3 ขั้นตอนย่อย ดังนี้

ขั้นที่ 1 ครูเล่าเรื่องราวและแสดงท่าทางให้เด็กดู 2-3 ครั้ง

ขั้นที่ 2 ครูให้เด็กๆ เข้ามามีส่วนร่วมในแสดงท่าทางซึ่งในขั้นนี้เด็กยังไม่จำเป็นต้องพูดภาษาออกมา

ขั้นที่ 3 ครูและเด็กๆ ร่วมแสดงและพูดบทตามเรื่องราวไปพร้อมๆ กัน หรือครูให้เด็กๆ แสดงด้วยตนเองซึ่งครูพิจารณาตามความสามารถของเด็ก

ระยะที่ 2 Supplementary ใช้เวลา 30 - 35 นาที เป็นช่วงซ้ำทวนเนื้อหาจากเรื่องราวที่เด็กได้เรียนรู้ด้วยสื่อ กิจกรรมต่างๆ ที่ช่วยกระตุ้นให้เด็กผลิตภาษาด้วยวิธีการที่หลากหลาย ได้แก่ 1) ฟังเรื่องราวผ่านจังหวะ ดนตรี 2) ร้องเพลงร่วมกัน 3) เล่าเรื่องจากภาพเหตุการณ์ในเรื่องราว 3) อ่านเรื่องราวร่วมกัน 4) อ่านเรื่องราวเป็นกลุ่มย่อย หรือ เดี่ยว 5) ทำกิจกรรมกลุ่มย่อยให้เด็กมีโอกาสดูใช้ภาษา โดยครูสามารถให้ความช่วยเหลือในรายกลุ่มย่อยได้อย่างใกล้ชิด

Padiglia and Arcidiacono (2015) ได้อธิบายขั้นตอนในการนำแนวคิดการสอนแบบบอกเล่าไปใช้ในห้องเรียนไว้ 6 ขั้นตอน ดังนี้

- 1) ชั้นเปิดประสบการณ์ เป็นชั้นเชื่อมโยงเดิมสู่ประสบการณ์ใหม่ของเด็กโดยที่ครูจะเล่าเรื่องราวโดยใช้ภาษาแม่ก่อนนำไปสู่การเล่าเรื่องราวเป็นภาษาต่างประเทศ
- 2) ชั้นครูแสดงเรื่องราว โดยครูเป็นผู้เล่าเรื่องราวพร้อมแสดงท่าทาง สีหน้าตามเนื้อเรื่องที่เกิดขึ้นให้เด็กได้ฟัง
- 3) ชั้นร่วมแสดงเรื่องราว เป็นชั้นที่เด็กจะได้มีส่วนร่วมในการพูดบทตามเรื่องราว ร้องเพลงที่ประกอบในเรื่องราวที่เกิดขึ้น โดยจะมีดนตรี จังหวะ ทำให้เด็กได้ร่วมภาษาและเคลื่อนไหวไปตามเนื้อหาและจังหวะ
- 4) ชั้นการอ่าน ครูอ่านเรื่องราวที่เด็กๆ ได้ร่วมแสดงจากหนังสือที่มีตัวแสดงรูปภาพ และเนื้อหาเดียวกัน
- 5) ชั้นการดูสื่อ เด็กดูซีดีการ์ตูนที่มีตัวแสดง รูปภาพ และเนื้อหาเดียวกัน
- 6) ชั้นกลับสู่ประสบการณ์เดิม เป็นขั้นสุดท้ายของการเรียนการสอน ที่นำเด็กๆ กลับสู่การใช้ภาษาแม่ด้วยการพูดคุยเป็นภาษาแม่

Padiglia and Arcidiacono)2015 (ยังได้อธิบายรายละเอียดเกี่ยวกับสื่อที่ใช้ประกอบการสอนตามแนวคิดการสอนแบบบอกเล่าโดยมีรายละเอียด ดังนี้

- 1) หุ่นตัวละครหลัก 2 ตัว ที่เป็นไดโนเสาร์ที่มีลักษณะเฉพาะที่แตกต่างกัน ทำให้เด็กสามารถแยกแยะได้ และเป็นตัวดำเนินเรื่องราวต่างๆ
- 2) หนังสือภาพเรื่องราว ที่แบ่งเนื้อหาเป็นตอนๆ เนื้อหาเกี่ยวกับการใช้ชีวิตประจำวันของเด็ก ในบริบทที่เป็นปกติเป็นประสบการณ์ที่เกิดขึ้นจริงในชีวิตของเด็ก เช่น การพบเจอเพื่อนใหม่ การแบ่งปันของเล่น การไปในสถานที่ต่างๆ เป็นต้น มีการวางเนื้อเรื่องออกแบบให้มีการนำภาษามาพูดซ้ำๆ ในเรื่องราว
- 3) ซีดีการ์ตูนที่มีเนื้อหาตามเรื่องราวในหนังสือภาพ มีความยาวเป็นตอนประมาณ 5 นาที มีตัวละครดำเนินเรื่องและพูดประโยคในเรื่องเล่า ได้พัฒนาขึ้นให้เหมาะสมกับกระบวนการรับรู้ภาษาของเด็ก
- 4) การใช้ดนตรี และเพลง ประกอบการพูดเล่าเรื่อง
- 5) หนังสือภาพที่มีตัวอักษร จำนวน 6 เล่ม มี 5 ภาษา ได้แก่ อังกฤษ เยอรมัน ฝรั่งเศส อิตาลี และ สเปน
- 6) สื่อ และกระเป่าที่มีสัญลักษณ์ไดโนเสาร์ สำหรับให้เด็กและครูใส่เพื่อสมมติเหตุการณ์ว่าเข้าไปอยู่ในโลกของไดโนเสาร์ที่ต้องใช้ภาษาต่างประเทศในการสื่อสาร
- 7) คู่มือที่อธิบายวัตถุประสงค์การเรียนรู้ของแต่ละเล่ม

ขั้นตอนการสอนตามแนวคิดการสอนแบบบอกเล่าที่นักการศึกษาได้ให้รายละเอียดข้างต้น มี

แนวทางปฏิบัติที่ชัดเจนและสอดคล้องกับพัฒนาการการเรียนรู้ของเด็กอนุบาล ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวทางปฏิบัติ รวมทั้งการใช้สื่อประกอบการสอนอย่างละเอียด เพื่อนำไปสู่การพัฒนาขั้นตอนของรูปแบบฯ ในงานวิจัยครั้งนี้

2.5 เกณฑ์การเลือกหนังสือนิทาน

หลักแนวคิดการสอนแบบบอกเล่าให้ความสำคัญกับการใช้หนังสือนิทานหรือเรื่องราวเพื่อเป็นสื่อสำคัญในการเรียนรู้ภาษา ดังนั้นการคัดเลือกหนังสือนิทานควรพิจารณาอย่างมีหลักเกณฑ์เพื่อให้เหมาะสมกับเด็กอนุบาล มีนักการศึกษาได้ให้หลักเกณฑ์ในการเลือกหนังสือสำหรับเด็กไว้ ดังนี้ Machado (1999) ได้อธิบายหลักการเลือกหนังสือสำหรับเด็กปฐมวัย ซึ่งมีเกณฑ์ดังนี้

- 1) เนื้อหาที่เด็กสามารถฟังหรืออ่านได้อย่างเพลิดเพลิน สนุกสนาน กระตุ้นให้เกิดความรู้สึกรักอยากฟังหรืออยากอ่านหนังสือ
- 2) เนื้อหาในหนังสือเป็นเหตุการณ์ที่สามารถเชื่อมโยงกับประสบการณ์ของเด็ก
- 3) ตัวละครเด่นชัดเด็กสามารถระบุได้ เป็นแบบอย่างในการแสดงพฤติกรรมเชิงบวก
- 4) ใช้เครื่องหมายอัญประกาศเมื่อมีบทสนทนาในหนังสือนิทาน
- 5) เนื้อหาของนิทานไม่ซับซ้อนหรือยาวจนเกินไป ตัวหนังสือชัดเจนไม่มากเกินไป ใช้ประโยคที่ไม่ยาวเกินไป การใช้คำไม่ยากเกินไป
- 6) ภาพประกอบสีสันสดใส สามารถอธิบายเรื่องราวได้เหมือนตัวหนังสือที่บรรยาย
- 7) หนังสือมีขนาดที่เหมาะสมกับวัยเด็ก จับถือได้ง่าย
- 8) การใช้คำซ้ำๆ คำกลอนที่มีจังหวะทำให้เด็กเกิดความเพลิดเพลิน
- 9) การเริ่มต้นและจุดจบของเรื่องเป็นที่น่าพอใจ
- 10) มีประโยชน์ต่อการศึกษา

Huck (2001) ได้ให้หลักการในการเลือกหนังสือนิทานที่มีความสอดคล้อง เหมาะสมกับวัยและพัฒนาการด้านภาษาของเด็ก ซึ่งมีเกณฑ์ในการเลือกหนังสือนิทาน ดังนี้

- 1) เนื้อเรื่องที่แต่งขึ้นสำหรับเด็ก
- 2) โครงเรื่อง มีโครงเรื่องที่ชวนติดตาม มีจุดเริ่มต้นและจุดจบของเรื่อง
- 3) ฉาก สถานที่ และเวลาในเรื่อง กำหนดชัดเจนและสอดคล้องตั้งแต่จุดเริ่มต้น
- 4) แก่นของเนื้อเรื่อง มีประเด็นชวนให้เด็กคิด
- 5) ตัวละคร มีคุณลักษณะที่อยู่ในวัยเดียวกับเด็ก และมีพฤติกรรมที่ใกล้เคียงกับเด็ก
- 6) ภาษา ของเรื่องไม่ใช้ภาษาซับซ้อน ควรใช้ภาษาที่เด็กเข้าใจได้ง่าย
- 7) คุณลักษณะหรือข้อคิดอื่นๆ ที่สอดคล้องกับวัย หรือตรงกับความสนใจของเด็ก

ระพีพรรณ พัฒนาเวช และคณะ (2560) อธิบายหลักเกณฑ์ในการคัดเลือกหนังสือนิทานสำหรับเด็กปฐมวัยซึ่งมีรายละเอียดแบ่งเป็นประเด็น ดังนี้

1) เนื้อหา

- (1) สนุก น่าอ่าน ชวนติดตาม
- (2) เรื่องราวเหมาะสมกับความรู้สึกรของเด็ก สอดคล้องกับชีวิตประจำวัน
- (3) ส่งเสริมและกระตุ้นจินตนาการ
- (4) ส่งเสริมพัฒนาการของเด็กแบบองค์รวม
- (5) ส่งเสริมคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของเด็กไทย
- (6) เด็กได้รับความรู้และความเข้าใจจากเรื่องนั้นในระดับที่เหมาะสม
- (7) เนื้อหา มีความสอดคล้องกับยุคสมัย
- (8) หากเป็นสารคดี ต้องสื่อสารที่ถูกต้องและชัดเจน

2) ภาษา

- (1) ประโยคสั้น เข้าใจง่าย เหมาะสมกับการสื่อสารของเด็ก
- (2) ภาษาสละสลวย อ่านหรือฟังแล้วไม่สะดุด ไม่ติดขัด
- (3) มีจังหวะ คำคล้องจอง คำซ้ำ ชวนในติดตาม และจดจำง่าย
- (4) จัดวรรคตอนถูกต้อง
- (5) ภาษาและภาพนำเสนอได้สอดคล้องเข้ากัน
- (6) ภาษาจูงใจให้เด็กสนใจติดตามเรื่องลำดับถัดไป
- (7) ลักษณะและขนาดตัวอักษรเหมาะกับวัยของเด็ก อ่านแล้วสบายตา

3) ภาพประกอบ

- (1) ภาพมีขนาดใหญ่ สวยงาม ดึงดูดให้อยากดู
- (2) ภาพสวยงาม ลายเส้นไม่ซับซ้อนจนเข้าใจยาก
- (3) สัดส่วนภาพมากกว่าครึ่งของรูปเล่ม
- (4) การนำเสนอภาพหากเป็นภาพวาดต้องสามารถเชื่อมโยงกับของจริงได้
- (5) คำอธิบายน้อย หรือไม่มี แต่สื่อความหมายได้เหมาะสม

3. วิธีสอนภาษาแบบฟัง-พูด

วิธีสอนภาษาแบบฟัง-พูด เป็นวิธีที่ได้รับความนิยมอย่างมากตั้งแต่อดีตสู่ปัจจุบัน และพัฒนาขึ้นโดยอิงทฤษฎีการเรียนรู้ตามแนวความคิดของนักจิตวิทยากลุ่มพฤติกรรมนิยม รายละเอียดความเป็นมา หลักการและขั้นตอนของวิธีสอนแบบฟัง-พูดมี ดังนี้

3.1 ความเป็นมาของวิธีสอนภาษาแบบฟัง-พูด

วิธีสอนแบบฟังพูดเป็นวิธีการสอนภาษาต่างประเทศที่พัฒนาโดยนักภาษาศาสตร์โดยมีฐานจากทฤษฎีภาษาศาสตร์โครงสร้าง และทฤษฎีการเรียนรู้กลุ่มพฤติกรรมนิยม ที่ถือกำเนิดในสหรัฐอเมริกาช่วงสงครามโลกครั้งที่ 2 ด้วยเหตุผลจากความจำเป็นในการฝึกฝนทหารและเจ้าหน้าที่ให้สามารถพูดภาษาต่างประเทศได้ในระยะเวลาอันรวดเร็วเพื่อทำการติดต่อกับบุคคลเชื้อชาติต่างๆ ในช่วงสงคราม จนเป็นวิธีที่นิยมใช้สอนภาษาต่างประเทศในช่วงปี ค.ศ. 1940-1960 (Richards & Rodgers, 2014)

เริ่มแรกวิธีการสอนแบบฟังพูดเป็นโปรแกรมพิเศษสำหรับการสอนภาษาต่างประเทศ เช่น เยอรมัน ฝรั่งเศส อิตาลี จีน ญี่ปุ่น มาเล ซึ่งใช้สอนในค่ายทหารจึงได้ชื่อว่า Army Specialized Training Program (ASTP) และในปี 1943 มีมหาวิทยาลัยเข้าร่วมโปรแกรมจำนวน 55 แห่ง โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้นักเรียนมีความสามารถในการสื่อสารภาษาต่างประเทศได้อย่างชำนาญ เน้นการใช้ภาษาต่างประเทศอย่างเข้มข้น ซึ่งได้รับความนิยมนักภาษาศาสตร์ในช่วงนั้นว่าเป็นแนวการสอนภาษาต่างประเทศซึ่งใช้พื้นฐานการออกเสียง การพูด (oral based) เป็นหลัก มีนักเรียนต่างชาติจำนวนมากเข้ารับการอบรมในโปรแกรมเพื่อพัฒนาภาษาอังกฤษในฐานะภาษาที่สอง (River, 1972) วิธีการสอนแบบฟัง-พูดมีชื่อเรียกต่างกันในช่วงปี ค.ศ. 1950-1960 เรียกวิธีสอนแบบนี้ว่าวิธีสอนแบบภาษาศาสตร์ (Linguistic Method) หรือวิธีสอนแบบฟัง-พูด (Aural-Oral Method) และต่อมาในปี 1964 Nelson Brook อาจารย์แห่งมหาวิทยาลัยเยล ได้ทำการศึกษาค้นคว้าและเรียกวิธีสอนแบบนี้ว่า Audio-Lingual Method (ALM) ซึ่งใช้เรียกเป็นที่แพร่หลายจนถึงปัจจุบัน

การสอนแบบฟัง-พูด นอกจากพัฒนาบนฐานทฤษฎีการเรียนรู้ที่มาจากกลุ่มพฤติกรรมนิยมที่ว่าด้วยพฤติกรรมเกิดจากพื้นฐาน 3 ประการ 1) สิ่งเร้าเพื่อต้องการให้เกิดพฤติกรรม 2) การตอบสนองต่อสิ่งเร้า 3) การเสริมแรงเพื่อให้เกิดการตอบสนองที่เหมาะสมและส่งเสริมให้เกิดพฤติกรรมซ้ำในอนาคต การเสริมแรงเป็นสิ่งที่มีความสำคัญมากในการเรียนรู้ที่ช่วยให้เกิดพฤติกรรมซ้ำๆ จนเกิดเป็นนิสัย (Castagnaro, 2006) แล้วนั้นยังมีฐานจากทฤษฎีภาษาศาสตร์โครงสร้างที่ว่าด้วย ภาษาเป็นระบบของโครงสร้างพื้นฐานที่สัมพันธ์กันเพื่อนำไปสู่ความหมาย ดังนั้นในการเรียนรู้ภาษาต้องให้เกิดความชำนาญในระบบของโครงสร้างพื้นฐานเหล่านั้น ซึ่งรูปแบบวิธีการสอนตามทฤษฎีภาษาศาสตร์โครงสร้างนี้ได้แก่การสอนแบบฟัง-พูด การสอนแบบเงียบ และการสอนแบบตอบสนองท่าทาง (Richards & Rodgers, 2014)

3.2 ทฤษฎีการเรียนรู้กลุ่มพฤติกรรมนิยม

ทฤษฎีการเรียนรู้กลุ่มพฤติกรรมนิยมของ Skinner (1957) ได้อธิบายว่าการเรียนรู้ภาษาเป็นกระบวนการเรียนรู้ทางภาษาโดยเกิดจากความสัมพันธ์ระหว่างสิ่งเร้ากับการตอบสนองที่เกิดจาก

การวางเงื่อนไข (classic conditioning) สิ่งเร้ามากระตุ้นให้เกิดพฤติกรรมในการตอบสนองต่อสิ่งเร้านั้นซ้ำๆ ตัวอย่างเช่น เมื่อแม่ป้อนนมลูกแม่จะพูดกับเด็กว่า นม นม ตีมนม ซ้ำๆ ทุกครั้งที่ป้อนนม ทำให้เด็กเชื่อมโยงและเข้าใจว่าน้ำข้าวๆ ที่ตีมนั้นเรียกว่า นม และทุกพฤติกรรมมีกระบวนการที่เป็นผลมาจากการวางเงื่อนไขด้วยการกระทำ (operant conditioning) เด็กเรียนรู้ภาษาได้จากการเสริมแรงทางบวกโดยบุคคลที่อยู่รอบตัว เมื่อเด็กเลียนแบบเสียงที่ใช้ภาษาของผู้ใหญ่ได้ถูกต้องและได้รับคำชมหรือได้รับการตอบสนองที่ทำให้เด็กเกิดความพึงพอใจในเชิงถือเป็นการเสริมแรงที่จัดกระทำขึ้น ทำให้เด็กเลียนแบบเสียงบ่อยขึ้นจนเกิดพฤติกรรมในการออกเสียงนั้น เชื่อมโยงเสียงของคำกับวัตถุหรือเหตุการณ์ทำให้เข้าใจความหมายและกลายเป็นความสามารถทางภาษา ตัวอย่างเช่น เด็กทารกบังเอิญทำเสียง แม่ แม่ ทำให้แม่เข้าใจว่าเด็กเรียก แม่ จึงกอดหอมด้วยความดีใจทำให้เด็กรู้สึกว่าได้รางวัลและเกิดความพึงพอใจทำให้เด็กผลิตเสียงนั้นบ่อยๆ

River (1981) ได้อธิบายเกี่ยวกับพฤติกรรมในการเรียนรู้ภาษาของเด็กที่สอดคล้องกับทฤษฎีการวางเงื่อนไขไว้ว่า การเรียนรู้ภาษาของเด็กเกิดจากการที่เด็กได้รับการตอบสนอง และการเสริมแรงทางบวกจากบุคคลและวัฒนธรรมที่เด็กเติบโตขึ้น พฤติกรรมจะเกิดขึ้นได้เมื่อเด็กได้รับการตอบสนอง ได้รางวัล หรือแรงเสริมทันทีที่ทำการพฤติกรรมนั้น และสามารถฝึกฝนซ้ำๆ จนกลายเป็นพฤติกรรมในการใช้ภาษา จากแนวคิดพฤติกรรมการเรียนรู้ดังกล่าวนำไปสู่การสอนภาษาแบบฟัง-พูดที่มุ่งเน้นให้เด็กสร้างพฤติกรรมการออกเสียงตามต้นแบบซ้ำๆ โดยที่ครูจะคอยตอบสนองต่อพฤติกรรมของเด็กด้วยการชมเชย หรือให้ข้อมูลย้อนกลับ เพื่อกระตุ้นให้เด็กเรียนรู้ภาษา

Riley (2012) อธิบายวิธีการเรียนรู้ภาษาของเด็กตามชื่อของกลุ่มแนวคิดพฤติกรรมนิยมไว้ว่า เป็นการเรียนรู้ภาษาของเด็กเกิดจากประสบการณ์ตรงในการรับข้อมูลทางภาษาจากบุคคลรอบตัว เป็นกระบวนการเชื่อมโยงที่แต่ละคนได้รับการตอบสนองทางบวกที่แตกต่างกัน ระยะเวลาเริ่มต้นของการเรียนรู้ภาษาเด็กจะผลิตเสียงต่างๆ ออกมาและเมื่อคนรอบตัวตอบสนองและชมเชยเด็ก ทำให้เกิดการสร้างเงื่อนไขกับเด็กที่ทำให้เด็กเลือกที่จะออกเสียง สำหรับกลุ่มแนวคิดนี้เชื่อว่าการเรียนรู้คำศัพท์ของเด็กเป็นการเลียนแบบคำพูดของผู้ใหญ่ และผู้ใหญ่จะเป็นต้นแบบให้เด็กพูดตามและคอยแก้ไขหากเด็กไม่สามารถพูดได้ถูกต้อง ซึ่งเป็นกระบวนการที่เด็กจะเรียนรู้ภาษาและพัฒนาความสามารถทางภาษาของเด็ก

แสงระวี ดอกแก้วบัว (2558) ได้สรุปทฤษฎีการเรียนรู้ภาษาตามแนวคิดของกลุ่มพฤติกรรมนิยมไว้ว่าการเรียนรู้ภาษาเกิดจากการเปล่งเสียงตั้งแต่วัยทารกและผู้เลี้ยงดูให้การเสริมแรงคือการเอาใจใส่ การสนับสนุนเสียงที่ใช้อยู่ในสังคมของเด็ก ทำให้เด็กส่งเสียงที่ได้รับแรงเสริมบ่อยครั้งจนติดเป็นนิสัย และละทิ้งเสียงที่ไม่มีการใช้ เด็กจึงสามารถเรียนรู้ภาษาของตนได้ดีที่สุดด้วยการเลียนแบบผู้เลี้ยงดู เมื่อเลียนเสียงได้ถูกต้องก็จะได้รับแรงเสริม ทำให้เลียนเสียงบ่อยจนติดเป็นนิสัย ซึ่งถือว่าเป็นสาเหตุของการปลูกฝังความสามารถทางภาษาให้แก่เด็ก การส่งเสริมเป็นอิทธิพลที่สะสมกัน

จนบุคคลนั้นมีความสามารถทางภาษา การเสริมแรงที่มีอิทธิพลต่อการแสดงพฤติกรรมทางภาษาของเด็ก ได้แก่ การเสริมแรงทางบวก การลงโทษ และการหยุดยั้ง

การเรียนการสอนภาษาตามทฤษฎีกลุ่มพฤติกรรมนิยมที่นักการศึกษาได้อธิบายดังกล่าวข้างต้น สรุปได้ว่าเป็นแนวทางการเรียนรู้ที่เชื่อว่าความสามารถทางภาษาเป็นพฤติกรรมที่จะเกิดขึ้นได้เมื่อเด็กอยู่ในสภาพแวดล้อมที่เด็กได้ยินเสียง เห็นพฤติกรรมซ้ำๆ เด็กเลียนแบบพฤติกรรมได้ และเมื่อแสดงพฤติกรรมนั้นแล้วได้รับการตอบสนองทางบวกทำให้เกิดความพึงพอใจต่อเด็ก ได้รับแรงเสริมให้ต้องการแสดงพฤติกรรมนั้นซ้ำๆ จนเกิดความคุ้นเคย เชื่อมโยงความหมายของเสียงกับวัตถุหรือเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นจนกลายเป็นความสามารถทางภาษา

3.3 ความหมายและความสำคัญของวิธีสอนภาษาแบบฟัง-พูด

นักวิชาการได้ให้ความหมายและความสำคัญของวิธีสอนภาษาแบบฟัง-พูดไว้ ดังนี้

Rivers (1972) ได้อธิบายวิธีสอนแบบฟัง-พูดไว้ว่า เป็นวิธีปฏิบัติเพื่อพัฒนาทักษะทางภาษาโดยเริ่มจากทักษะการฟัง การพูด การอ่าน และการเขียน อย่างเป็นลำดับ ในช่วงเริ่มแรกของการสอนภาษาจึงเป็นการสอนพูดออกเสียงซ้ำๆ ให้สามารถออกเสียงคำศัพท์ ประโยค ที่ใช้บ่อยในชีวิตประจำวัน ซึ่งเป็นคำที่มีจำนวนไม่มากเพื่อให้นักเรียนสามารถเข้าใจรูปแบบของภาษาได้ด้วยวิธีเลียนแบบและจดจำ ก่อนที่จะสอนรูปแบบหลักการของภาษาแต่จะมีการสอนเน้นย้ำมากขึ้นเมื่อได้เรียนภาษาในระดับที่สูงขึ้น การคัดเลือก

Krashen (1995) ได้อธิบายวิธีสอนแบบฟัง-พูดว่า หมายถึง การสอนที่ใช้บทสนทนามาเป็นเนื้อหาบทเรียนเพื่อให้ผู้เรียนได้ออกเสียง คำ ประโยค ตามบทสนทนานั้นโดยมีครูเป็นต้นแบบในการออกเสียงให้ผู้เรียนฝึกฝนออกเสียงตามซ้ำๆ จนเกิดความคุ้นเคยและสามารถจดจำคำศัพท์ โครงสร้าง ของประโยคได้

อรุณี วิริยะจิตรา (2555) ได้ให้ความหมายของวิธีสอนแบบฟัง-พูดไว้ว่า เป็นแนวทางฝึกฝนที่เริ่มต้นจากการฟัง-พูด เน้นภาษาที่ใช้พูดในชีวิตประจำวันเพื่อให้ผู้เรียนสามารถสื่อสารภาษาได้ ไม่ใช่สอนเกี่ยวกับตัวภาษา โดยผู้เรียนต้องได้รับการฝึกฝนภาษานั้นซ้ำๆ จนสามารถพูดได้เป็นนิสัย ผู้สอนคำนึงถึงความแตกต่างของภาษาระหว่างภาษาแม่กับภาษาที่เรียนนั้นเพื่อช่วยเน้นหรือแก้ไขให้กับผู้เรียนเมื่อผู้เรียนสร้างความผิดพลาด มีการใช้สื่ออุปกรณ์ประกอบการสอนเพื่อช่วยให้ผู้เรียนเกิดความเข้าใจถูกต้อง

แสงระวี ดอกแก้วบัว (2558) ได้อธิบายวิธีสอนแบบฟัง-พูดว่าหมายถึง วิธีที่มุ่งเน้นให้ผู้เรียนปฏิบัติเพื่อสื่อสารภาษาเป้าหมายที่เรียนได้ โดยผู้เรียนจะต้องฝึกภาษานั้นซ้ำๆ จนเกิดเป็นนิสัยสามารถพูดได้โดยไม่ต้องหยุดนึก ผู้สอนมีบทบาทในการเป็นแบบอย่างที่ดีในการใช้ภาษาที่เรียนเพื่อให้ผู้เรียนเลียนแบบตามผู้สอน เน้นภาษาที่ใช้ในชีวิตประจำวัน ผู้สอนมีการจัดระดับความซับซ้อน

ของภาษาให้เริ่มต้นจากรูปแบบที่ง่าย ๆ ก่อน โดยนำคำศัพท์ใหม่ๆ และโครงสร้างประโยคในบทสนทนา มาฝึกซ้ำในรูปแบบต่างๆ

สรุปได้ว่า วิธีสอนแบบฟัง-พูด หมายถึง แนวทางในการสอนที่มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาทักษะการฟัง และการพูด ก่อนการอ่าน เขียน มุ่งเน้นให้ผู้เรียนได้ฝึกฝนการออกเสียงภาษาจากคำศัพท์ และประโยคที่ใช้อย่างง่ายๆ ในชีวิตประจำวัน โดยการออกเสียงเลียนแบบผู้สอนซ้ำๆ จนคุ้นเคย และสามารถพูดภาษาที่เรียนได้ด้วยตนเอง

3.4 หลักการและขั้นตอนของวิธีสอนภาษาแบบฟัง-พูด

วิธีสอนภาษาแบบฟัง-พูด ได้ถูกนำไปใช้โดยนักการศึกษา นักวิชาการอย่างแพร่หลาย ตั้งแต่แต่อดีตสู่ปัจจุบัน ซึ่งมีหลักการสำคัญและขั้นตอนโดยมีรายละเอียด ดังนี้

3.4.1 หลักการของวิธีสอนภาษาแบบฟัง-พูด

Brooks (1964) ได้กำหนดกรอบแนวคิดเกี่ยวกับการสอนโดยวิธีแบบฟังพูดไว้ ดังนี้

- 1) การเรียนทุกรูปแบบของภาษาเกิดจากครูเป็นต้นแบบภาษา
- 2) ยอมรับการใช้ภาษาแม่ในขณะที่มีการสอนภาษาเป้าหมายใหม่
- 3) การฝึกฝนการฟังและการออกเสียงในช่วงแรกไม่มีสื่อสัญลักษณ์ ตัวอักษร
- 4) เรียนโครงสร้างภาษาด้วยการฝึกฝนมากกว่าการอธิบายหลักการ
- 5) เริ่มมีการใช้สัญลักษณ์ ภาษาเขียนเมื่อนักเรียนรู้จักเสียงเป็นอย่างดี
- 6) การสรุปหลักการโครงสร้างของภาษาเพื่อนำภาษาไปใช้จะเกิดขึ้นเมื่อนักเรียนมีความคุ้นเคยกับหลักการของภาษานั้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งเมื่อภาษานั้นมีโครงสร้างความแตกต่างจากภาษาแม่
- 7) การเรียนรู้จะเกิดขึ้นเมื่อได้แสดงออกด้วยการออกเสียง ทั้งการออกเสียงที่ถูกต้องและการออกเสียงผิดพลาด
- 8) การใช้คำย่อจะเริ่มใช้เมื่อโครงสร้างทั่วไปได้เกิดการเรียนรู้ขึ้นก่อน
- 9) การเรียนรู้คำศัพท์จะเป็นคำที่ใช้ในสถานการณ์ในชีวิตประจำวัน
- 10) การฝึกฝนต้องต่อเนื่องเกิดขึ้นในเหตุการณ์ที่มีการฟังและการพูด
- 11) การฝึกแปลจะเป็นแบบฝึกหัดการรู้หนังสือในผู้เรียนระดับสูงเท่านั้น

River (1972) ได้อธิบายหลักการของวิธีสอนแบบฟัง-พูดได้ ดังนี้

- 1) ภาษาเป็นการพูดไม่ใช่การเขียน อธิบายได้ว่า เราเรียนรู้ภาษาแม่ด้วยการพูดก่อนการอ่านสัญลักษณ์ ทักษะการพูดเป็นทักษะทางภาษาที่เกิดขึ้นก่อนตามธรรมชาติในทุกภาษา การสอนแบบฟัง-พูดจึงเน้นความเข้าใจและการพูดภาษาที่เกิดขึ้นก่อนตามธรรมชาติในทุกภาษา

หมายความว่านักเรียนต้องรู้ภาษาทั้งหมดก่อนถึงจะเรียนการอ่านได้ การเรียนอ่านเขียนในภาษานั้นควรเริ่มเมื่อนักเรียนมีความชำนาญที่จะออกเสียงในเนื้อหาที่ได้เรียนรู้ไป พัฒนาการด้านภาษาควรเรียงลำดับจากทักษะการฟัง การพูด การอ่าน และการเขียน ทักษะแต่ด้านจะได้รับการพัฒนาและฝึกฝนในระดับที่สูงขึ้นไป

2) ภาษาเป็นรูปแบบของพฤติกรรม อธิบายได้ว่า การเรียนรู้ภาษามีรูปแบบเหมือนกับพฤติกรรมทางสังคมของเด็กที่เด็กได้รับจากการที่เติบโตขึ้นในวัฒนธรรมนั้น ซึ่งพฤติกรรมในการรับรู้ภาษาได้รับอิทธิพลจากทฤษฎีการวางเงื่อนไขของสกินเนอร์ที่ว่าพฤติกรรมจะเกิดขึ้นได้เมื่อได้รับรางวัล หรือแรงเสริมทันทีที่ทำพฤติกรรมนั้น จากหลักการของทฤษฎีข้างต้นนำไปสู่การสอนภาษาแบบฟัง-พูด ที่ใช้การเลียนแบบและจดจำซึ่งใช้เป็นสื่อในการฝึกฝนบทสนทนา และการฝึกฝนรูปแบบซ้ำๆ สร้างประโยคซ้ำๆ จนสามารถตอบสนองได้ ในขณะที่เราใช้ภาษาแม่ในการสื่อสารเรามักจะไม่รับรู้ในรูปแบบโครงสร้างที่ใช้เพื่อสื่อความหมาย สำหรับการสอนภาษาแบบฟัง-พูดมีเป้าหมายในการจัดเตรียมให้นักเรียนให้เรียนรู้ภาษาต่างประเทศในขอบเขตที่ควบคุมคล้ายๆ กันซึ่งจะทำให้มุ่งเน้นไปความสำคัญของการสื่อสารในรูปแบบที่ต้องการสอนได้ดี

3) สอนภาษาและไม่สอนเกี่ยวกับภาษา อธิบายได้ว่าการสอนภาษาแบบฟัง-พูด กฎเกณฑ์ หลักไวยากรณ์เป็นสิ่งสุดท้ายในการสอน แต่สิ่งที่เป็นประโยชน์คือ การออกเสียง และการฝึกฝนอย่างสมบูรณ์ รายละเอียดในการวิเคราะห์กฎเกณฑ์ภาษาเป็นประโยชน์ในการศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับภาษา แต่ไม่จำเป็นสำหรับนักเรียนที่ต้องการเรียนภาษาสำหรับเพื่อใช้ภาษาในการสื่อสาร ซึ่งหลักการนี้ขัดแย้งกับหลักการสอนแบบไวยากรณ์ที่มุ่งเน้นการสอนโครงสร้างของภาษาด้วยการอธิบายกฎเกณฑ์การใช้ภาษาและฝึกฝนการเขียนเพื่อให้นักเรียนแสดงความเข้าใจในโครงสร้างภาษา แต่ฝึกฝนการพูดเพียงเล็กน้อย

4) ภาษาเป็นสิ่งที่เจ้าของภาษาพูดไม่ใช่สิ่งที่คนอื่นบอกว่าจะพูด อธิบายได้ว่า ข้อความเนื้อหา การแสดงออกทางภาษาที่นักเรียนได้เรียนรู้จากวิธีการสอบแบบฟัง-พูด เป็นเนื้อหาที่นักเรียนจะได้ยินได้ใช้ในชีวิตประจำวันในประเทศที่มีการใช้ภาษาเป้าหมายนั้น สถานการณ์ตามบทสนทนาจะถูกแจกแจงรายละเอียดทำให้นักเรียนเรียนรู้ถึงผลกระทบของอารมณ์ในการใช้ภาษา เช่น รูปแบบเป็นทางการและไม่เป็นทางการ แบบเป็นมิตรหรือศัตรู

5) ภาษาเป็นความหลากหลาย อธิบายได้ว่า ระบบของหลักไวยากรณ์ในแต่ละภาษาที่มีความหลากหลายแตกต่างกัน ซึ่งจะทำให้รูปแบบการใช้ภาษาต่างประเทศมีความแตกต่างไปจากภาษาแม่ซึ่งทำให้นักเรียนมีความยากลำบากในการใช้ภาษาเป้าหมายเพราะนักเรียนจะยังคิดติดกับรูปแบบของภาษาแม่ ดังนั้นการสอนแบบฟัง-พูด จึงออกแบบให้เน้นฝึกฝนการออกเสียงให้เกิดความชำนาญในส่วนที่ภาษาเป้าหมายและภาษาแม่มีรูปแบบโครงสร้างภาษาที่แตกต่างกันมาก และฝึกฝนการออกเสียงรูปแบบโครงสร้างภาษาที่ใช้บ่อยในชีวิตประจำวัน

Larsen-Freeman (2011) ให้หลักการของวิธีสอนภาษาแบบฟัง-พูดไว้ ดังนี้

- 1) สร้างพฤติกรรมในการใช้ภาษาต่างประเทศ โดยให้ผู้เรียนสามารถใช้ภาษาได้โดยไม่ตรงหยุดคิด
- 2) ครูมีบทบาทในการเป็นต้นแบบทางภาษาที่ดี หรือรับผิดชอบในการจัดหาต้นแบบทางที่ดี เช่น จัดเตรียมสื่อบันทึกที่มีความชัดเจน ครูเป็นผู้นำในการใช้ภาษาและตรวจสอบความถูกต้องในการใช้ภาษาของผู้เรียน
- 3) เรียนรู้ภาษาผ่านบทสนทนาให้ผู้เรียนพูดเลียนแบบต้นเสียงซ้ำๆ จนเกิดความคุ้นเคย ชำนาญในโครงสร้างของภาษา
- 4) ครูเป็นผู้ส่งเสริม ชี้นำระหว่างการฝึกฝนภาษา หากพบข้อผิดพลาดในการใช้ภาษาครูให้ข้อมูลย้อนกลับเพื่อแก้ไขข้อผิดพลาดภาษา เพื่อป้องกันไม่ให้เกิดเป็นพฤติกรรมทางภาษาที่ผิดพลาดไป
- 5) เนื้อหาในการเรียนภาษามุ่งเน้นเนื้อหาที่เป็นภาษาที่ใช้ในชีวิตประจำวัน มีลำดับง่ายไปยาก โดยจะเพิ่มปริมาณคำศัพท์ เนื้อหาทางภาษาขึ้นเมื่อผู้เรียนมีความชำนาญกับเนื้อหา คำศัพท์ที่ได้ไปแล้ว
- 6) มุ่งเน้นทักษะทางภาษาโดยเริ่มจากการฟัง-พูด การอ่าน และ การเขียน อย่างเป็นลำดับ แต่จะมุ่งเน้นที่ทักษะการฟัง การพูด เป็นหลัก
- 7) ให้ความสำคัญกับภาษาต่างประเทศในระหว่างการเรียนรู้การสอน ใช้ภาษาต่างประเทศเป็นหลัก มากกว่าภาษาแม่
- 8) การประเมินพัฒนาการทางภาษาจะทำการประเมินที่ละทักษะ

Richards and Rodgers (2014) ให้หลักการเกี่ยวกับวิธีสอนแบบฟัง-พูดไว้ดังนี้

- 1) การเรียนรู้ภาษาต่างประเทศจะเกิดขึ้นได้โดยให้โอกาสผู้เรียนได้แสดงพฤติกรรมทางภาษาซ้ำๆ การเรียนภาษาเป็นรูปแบบการสร้างกลไกทางพฤติกรรม ซึ่งพฤติกรรมที่ดีจะเกิดขึ้นเมื่อได้รับการตอบสนองที่ถูกต้องมากกว่าการตอบสนองอย่างผิดพลาด การจดจำบทสนทนา และการฝึกฝนซ้ำ ช่วยลดโอกาสในการใช้ภาษาผิด ภาษาเป็นพฤติกรรมในการออกเสียง ที่เกิดขึ้นโดยอัตโนมัติและจากความเข้าใจในการพูด และสามารถเรียนรู้ได้โดยให้นักเรียนปฏิบัติตาม
- 2) เรียนรู้ภาษาเป้าหมายโดยเริ่มจากการฟัง-พูดก่อนการอ่าน-เขียน การฝึกฝนการฟัง-พูด จากการพูดตามบทสนทนาในชีวิตประจำวันเป็นสิ่งที่จำเป็นเพื่อเป็นพื้นฐานในการพัฒนาทักษะภาษาด้านอื่น และทำให้เรียนรู้ภาษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ
- 3) การฝึกออกเสียงซ้ำๆ ทำให้เกิดความคุ้นเคยในรูปแบบและโครงสร้างทางภาษา สามารถช่วยให้นักเรียนสร้างประโยคที่มีความคล้ายคลึงได้ถูกต้อง ความคล้ายคลึงของภาษา

ช่วยสร้างพื้นฐานในการเรียนภาษาได้ดีกว่าการวิเคราะห์ภาษา การสอนไวยากรณ์จะเป็นรูปแบบอุปนัย (inductive) ที่หลักไวยากรณ์จะถูกอธิบายหลังจากที่นักเรียนได้ฝึกฝนจนเกิดความคุ้นเคยในรูปแบบและโครงสร้างของภาษา

4) การเรียนรู้ภาษาต้องได้รับแบบอย่างจากบุคคลที่ใช้ภาษา และส่งเสริมให้
ได้ใช้ภาษา บริบทขณะใช้ภาษาช่วยให้เข้าใจความหมายของคำศัพท์

สุมิตรา อังวัฒนกุล (2537) ให้หลักการสำคัญของวิธีการสอนแบบฟัง-พูดไว้ ดังนี้

1) ให้ผู้เรียนสามารถสื่อสารโดยใช้ภาษาที่เรียนได้ โดยผู้เรียนต้องฝึกภาษาที่เรียนนั้นซ้ำๆ จนสามารถพูดได้ด้วยตนเอง

2) ผู้สอนต้องเป็นแบบอย่างที่ดีในการใช้ภาษาให้ผู้เรียนได้เลียนแบบ หรือปฏิบัติตามผู้สอน และแก้ไขจุดที่ผิดพลาดให้กับผู้เรียนทันทีเมื่อผู้เรียน

3) เนื้อหาที่สอนเป็นภาษาที่ใช้ในชีวิตประจำวัน มีการจัดระดับความง่าย-ยาก

4) เน้นการใช้ภาษาเป้าหมายมากกว่าภาษาแม่ของผู้เรียนในระหว่างที่สอน

5) เน้นฝึกฝนซ้ำๆ ในจุดที่โครงสร้างภาษามีความแตกต่างกันระหว่างภาษาแม่ของผู้เรียนกับภาษาเป้าหมาย

หลักการของวิธีสอนแบบฟัง-พูด ที่นักวิชาการกล่าวข้างต้นสรุปได้ว่า การเรียนรู้ภาษาต่างประเทศจะเกิดขึ้นได้โดยให้โอกาสผู้เรียนแสดงพฤติกรรมทางภาษาซ้ำๆ การเรียนรู้ภาษาเริ่มจากการฟัง-พูด ก่อน การอ่าน-เขียน การเรียนรูปแบบและโครงสร้างของภาษาเกิดจากการฝึกฝน การพูดบทสนทนาซ้ำๆ ทำให้เกิดความคุ้นเคย และการได้รับตัวแบบในการออกเสียงที่ถูกต้องจากบุคคลที่ใช้ภาษาและได้รับบริบทที่ส่งเสริมให้เข้าใจความหมายของภาษาที่ได้ฟัง

3.4.2 ขั้นตอนของวิธีสอนแบบฟัง-พูด

Rivers (1972) ได้อธิบายขั้นตอนวิธีสอนแบบฟัง-พูด โดยแบ่งได้ ดังนี้

1) ฟังเสียงครูต้นแบบจนกว่าจะสามารถแยกแยะเสียงได้

2) ออกเสียงตามต้นแบบจนสามารถออกเสียงได้ชัดเจนและคล่องแคล่ว ซึ่งกิจกรรมการออกเสียงให้เริ่มจากการออกเสียงร่วมกันเป็นกลุ่มใหม่ กลุ่มย่อย สลับคน และรายบุคคล

3) สร้างรูปประโยคที่เรียนไปแล้วได้อย่างคล่องแคล่ว

4) สร้างรูปประโยคใหม่ได้ด้วยตัวเอง

Richards and Rodgers (2014) ได้อธิบายขั้นตอนวิธีสอนแบบฟัง-พูด ประกอบด้วย 5 ขั้นตอน ดังนี้

1) ฟังต้นแบบในการออกเสียงและออกเสียงตาม หากออกเสียงไม่ถูกต้องจะได้รับการแก้ไขจนกว่าจะออกเสียงได้ถูกต้อง และจดจำการออกเสียงนั้น

2) แสดงบทบาทตามบทสนทนาโดยประยุกต์รูปประโยคที่ได้เรียนไปสู่สถานการณ์

3) ออกเสียงพูดซ้ำๆ ในประโยคที่เป็นหัวใจสำคัญจากบทสนทนา

4) ฝึกฝนเพิ่มเติมเพื่อเป็นการขยายบทสนทนา และติดตามผล

5) ฝึกฝนทักษะการอ่าน-เขียนเกี่ยวกับบทสนทนาเมื่อผู้เรียนฟัง-พูดได้ชำนาญ

ขั้นตอนของวิธีสอนแบบฟัง-พูดที่นักการศึกษาได้กล่าวข้างต้นสรุปได้ว่า ขั้นตอนการฟังต้นแบบและออกเสียงตามซ้ำๆ คือ ขั้นตอนที่เป็นหัวใจสำคัญของวิธีสอนแบบฟัง-พูด ที่ทำให้ผู้เรียนจำจดคำศัพท์และประโยค นำไปสู่ความคล่องแคล่วในการใช้ภาษานั้น การศึกษาวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยได้นำหลักการของแนวคิดการสอนแบบบอกเล่าของ Taeschner (2013) และหลักการของวิธีสอนแบบฟัง-พูดของ Richards and Rodgers (2014) มาสังเคราะห์เพื่อเป็นหลักการของรูปแบบการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนกลางเป็นภาษาต่างประเทศสำหรับเด็กอนุบาลต่อไป

4. ความสามารถในการฟัง-พูดของเด็กอนุบาล

ความสามารถทางภาษาของเด็กจะแสดงออกให้เห็นได้เมื่อเด็กมีความเข้าใจในเรื่องที่ฟังและสามารถพูดออกเสียงคำนั้นๆ ได้ การฟังและการพูดจึงเป็นทักษะพื้นฐานสำคัญที่ทำให้เกิดความสามารถในทางภาษา ผู้วิจัยจึงได้ศึกษาความสามารถในการฟัง-พูดในประเด็นดังต่อไปนี้

4.1 ความหมายของการฟัง

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (2551) ให้ความหมายของการฟัง ไว้ว่า การรับรู้ถึงเสียงที่ได้ยินที่มาจากแหล่งที่แตกต่างกัน รวมทั้งการแปลความหมายของเสียงต่างๆ และสามารถถ่ายทอดออกมาเพื่อตอบสนองต่อเสียงที่ได้ยิน

วรรณ โสมประยูร (2553) ให้ความหมายของการฟังว่า หมายถึง การรับรู้เสียงด้วยหู การได้ยินเพื่อเก็บสะสมเป็นแหล่งข้อมูลให้กับผู้ฟังทำให้เกิดความเข้าใจในสิ่งที่ได้ยิน การฟังนำไปสู่การพูด การอ่าน และการเขียน

Krashen and Terrell (1995) ให้ความหมายของการฟังว่า หมายถึง เป็นการให้ปัจจัยป้อนเข้าแก่ผู้ฟังที่มีลักษณะที่มีความหมาย โดยอย่าพยายามบังคับให้ผู้เรียนพูดเมื่อได้ฟัง แต่ต้องให้ผู้เรียนมีโอกาสรับรู้ภาษาพอสมควร

Machado (2003) ได้อธิบายการฟังว่า หมายถึง พฤติกรรมการเรียนรู้และที่ถือเป็นกระบวนการที่อยู่ภายในความคิดที่ประกอบด้วย การได้ยิน ความตั้งใจ การแยกแยะ ความเข้าใจ และการจดจำ การฟังเป็นกระบวนการในการเปิดรับข้อมูลที่เกิดขึ้นภายในซึ่งเกี่ยวข้องกับการคิดและการแปลความหมาย การฟังเป็นทักษะทางภาษาอย่างแรกที่ได้จะมีการพัฒนาขึ้นก่อนการพูด

Stricklang, Galda, and Cullinan (2004) อธิบายการฟังว่าหมายถึง กระบวนการที่อาศัยความสนใจและกระตือรือร้นในการรับข้อมูล ตั้งใจฟังในข้อมูลที่ได้ยินเพื่อให้เกิดความเข้าใจ แยกแยะ จดจำ และโต้ตอบกับบุคคลที่พูดส่งข้อมูลนั้นได้

Hancock (2007) อธิบายการฟังไว้ว่า เป็นกระบวนการที่เกี่ยวข้องกับระบบเสียงทั้งที่มาจากรวมชาติหรือที่มาจากกรถ่ายทอดทางภาษาเพื่อให้ได้ข้อมูลหรือความเพลินเพลินทางอารมณ์ ผู้ฟังต้องมีความสามารถในการแยกแยะเสียง เชื่อมโยงสู่ภาษา และแปลสิ่งที่ได้ยินในเกิดเป็นความหมาย ซึ่งการฟังเป็นทักษะสำคัญที่สัมพันธ์กับภาษาที่ทำให้ผู้ฟังสามารถเข้าถึงข้อมูลต่างๆ ได้

Anne and Joseph (2018) อธิบายการฟังว่า หมายถึง ความสนใจต่อเสียงที่ได้ยินอย่างตั้งใจเพื่อให้เข้าใจความหมายของสิ่งนั้น ซึ่งต้องอาศัยความรู้ทางภาษาและประสบการณ์ทางภาษานั้นถึงจะเข้าใจความหมายได้ ซึ่งแตกต่างจากการได้ยินที่เป็นเพียงการรับรู้ จำแนกเสียงที่ได้ยินว่าเป็นเสียงอะไรเท่านั้น

สรุปได้ว่า การฟัง หมายถึงความสามารถในการยินเสียง แยกแยะและเข้าใจในสิ่งที่ได้ยิน และแสดงพฤติกรรมที่ตอบสนองต่อเสียงที่ได้ยินอย่างถูกต้อง เหมาะสม เช่น ปฏิบัติตามคำสั่ง การถ่ายทอดสิ่งที่ได้ยินโดยการวาด การพูด หรือการเขียน

4.2 ความหมายของการพูด

นักการศึกษาหลายท่านได้อธิบายความหมายของการพูดไว้ดังต่อไปนี้

วรรณิ โสมประยูร (2553) ได้อธิบายความหมายของการพูดไว้ว่า เป็นการออกเสียงเพื่อติดต่อสื่อสารอย่างไม่เป็นทางการในชีวิตประจำวันเพื่อให้ผู้ฟังสนใจในสิ่งที่ผู้พูดได้พูดออกไป

Krashen and Terrell (1995) ได้อธิบายความสามารถในการพูดไว้ว่า การพูดจะปรากฏออกมาหลังจากที่ได้สร้างความเข้าใจในสิ่งที่ได้ฟังโดยผ่านข้อมูลที่ป้อนเข้า

Hancock (2007) ได้อธิบายความสามารถในการพูดไว้ว่าเป็นการส่งผ่านข้อมูลผ่านการออกเสียง การพูดจำเป็นต้องอาศัยการออกเสียงคำ การรู้ความหมายของคำ ความสามารถในการใช้โครงสร้างทางภาษาอย่างเหมาะสมกับผู้ฟัง

Bygate (2010) ได้อธิบายการพูดว่า เป็นทักษะหรือเครื่องมืออย่างหนึ่งที่สำคัญและต้องอาศัยความสนใจของผู้เรียนที่ต้องมีความมั่นใจในการที่จะส่งเสียงพูดเพื่อสื่อความหมายออกมาเป็นภาษาที่บุคคลได้เรียนรู้

Anne and Joseph (2018) ได้อธิบายความสามารถในการพูดไว้ว่า เป็นความสามารถในการพูดไม่ได้เป็นเพียงแค่การออกเสียงคำ และการออกเสียงสูงต่ำในประโยคเท่านั้น แต่ยังเป็นการทำให้อื่นเข้าใจสิ่งที่เราพูดไป การพูดต้องมีการเลือกสำนวนภาษาให้เหมาะสมและถูกต้อง โดย

ความสามารถในการพูดมีหลายระดับ เริ่มตั้งแต่ระดับการออกเสียงคำและการออกเสียงสูงต่ำในประโยค ระดับการนำไปใช้ ระดับกลั่นกรอง

สรุปได้ว่า การพูด หมายถึง การออกเสียงด้วยถ้อยคำ น้ำเสียง รวมทั้งกิจกรรมที่ประกอบระหว่างพูดเพื่อให้บุคคลอื่นเข้าใจความรู้สึก นึกคิดของผู้พูด โดยมีระดับหรือสำนวนของภาษาที่ใช้พูดแตกต่างกันออกไปตามประสบการณ์ทางภาษาของแต่ละคน ซึ่งพฤติกรรมกรการพูดจะปรากฏให้เห็นอย่างมีประสิทธิภาพได้เมื่อผู้พูดมีทักษะในการฟังภาษาและเข้าใจในภาษานั้น

4.3 พัฒนาการและความสามารถในการฟัง-พูดของเด็กอนุบาล

4.3.1 พัฒนาการและความสามารถในการฟังของเด็กอนุบาล

กระบวนการของการฟังเริ่มตั้งแต่การรับข้อมูลไปสู่การเข้าใจความหมายของสิ่งที่ได้ยิน การฟังเป็นความสามารถที่พัฒนาอย่างเป็นลำดับซึ่งประกอบด้วย 3 ระดับ คือ ระดับที่เกี่ยวข้องเสียงพูดเป็นการแยกแยะเสียงของคำ น้ำหนักเสียง การเน้นเสียง จากเสียงของคำสู่เสียงของประโยค ระดับของการสร้างประโยคซึ่งผู้ฟังจะต้องสนใจในโครงสร้างของประโยค วรรคตอนเพื่อคาดเดาความหมาย ระดับสร้างควมหมายเป็นการฟังที่ผู้ฟังต้องเข้าใจความสัมพันธ์ของคำศัพท์แต่ละคำเพื่อเชื่อมโยงความหมาย และเข้าใจความหมาย ทั้ง 3 ระดับเป็น (Hancock, 2007)

ความเชื่อตามทฤษฎีความพึงพอใจแห่งตน (Autistic theory) เชื่อว่าการเรียนรู้และความสามารถด้านการพูดของเด็กเกิดจากการเลียนแบบเสียงที่ตนเองพึงพอใจที่จะทำเสียงนั้น สำหรับทฤษฎีการเลียนแบบ (The imitation theory) เชื่อว่าพัฒนาการด้านการพูดของเด็กเกิดขึ้นจากการเลียนแบบจากสิ่งที่ได้ยิน ได้ฟัง หรือจากการมองเห็น ดังนั้นความสามารถในการฟัง และการพูดจึงเป็นความสามารถที่พัฒนาไปพร้อมกัน นักวิชาการได้อธิบายพัฒนาการและความสามารถในการฟัง พูด ไว้ดังนี้

Allen and Valette (1994) ได้กล่าวถึงพัฒนาการด้านการฟังอย่างเข้าใจโดยแบ่งได้เป็น 5 ระดับ ดังนี้

1) ระดับการรับรู้ เป็นระดับที่เรียนรู้ด้วยการฟังซ้ำๆ รับรู้และแยกแยะความแตกต่างของเสียงระหว่างภาษาต่างประเทศกับภาษาแม่ได้ โดยไม่จำเป็นต้องเข้าใจความหมายของภาษานั้น

2) ระดับความรู้ เป็นระดับที่เข้าใจความหมายของคำ และประโยคที่ได้เรียนรู้ไปโดยไม่จำเป็นต้องพูดภาษานั้นได้ แต่สามารถแสดงออกเพื่อสื่อให้รู้ถึงความเข้าใจในความหมาย เช่น ปฏิบัติตามคำสั่ง ชี้บอก

3) ระดับย้ายโอนความรู้ เป็นระดับที่สามารถใช้ความรู้ทางภาษาในกิจกรรมต่างๆ โดยการรับข้อมูลจากแหล่งหนึ่งมาใช้ใหม่ ตามจุดประสงค์ที่ต้องการได้

4) ระดับการสื่อสาร เป็นระดับที่สามารถใช้ภาษาเพื่อเป็นเครื่องมือในการสื่อความรู้สึก ความคิด เพื่อให้คนอื่นเข้าใจความต้องการ สามารถคาดเดาความหมายและเติมเต็มข้อมูลที่ขาดไปจากข้อความที่ได้ยิน

5) ระดับการวิเคราะห์วิพากษ์ เป็นระดับที่สามารถคิดวิเคราะห์ภาษาที่ใช้ว่าเป็นภาษาในกลุ่มสังคมใด เข้าใจในความหมายโดยตรงหรือความหมายแฝงของภาษาที่ได้ยิน อธิบายอารมณ์และน้ำเสียงที่แฝงมากับภาษา

Machado (2003) ได้อธิบายว่า พัฒนาด้านการฟังเป็นกระบวนการที่เป็นลำดับขั้น เริ่มต้นตั้งแต่การรับรู้เสียงและจดจำเสียงนั้นๆ และนำไปสู่ความเข้าใจในเสียงหรือภาษาที่ได้ยิน ซึ่งมีกระบวนการ 3 ขั้น ดังนี้

1) ขั้นการฟังในระดับตอบสนองต่อเสียง (responding to stimuli) เป็นขั้นที่เด็กรับรู้ ตอบสนองต่อเสียงต่างๆ ที่ได้ยินด้วยการให้ความสนใจต่อเสียงนั้น อยากรู้ที่มาของเสียง แยกแยะความเหมือนต่างของเสียงต่างๆ ได้

2) ขั้นการฟังในระดับจัดการกับเสียง (organizing the stimuli) เป็นขั้นที่เด็กรู้ที่มาของเสียง รู้จังหวะลำดับของเสียง ระลึกได้ว่าเสียงที่ได้ยินนั้นเคยเป็นเสียงที่ได้ยินมาจากไหน

3) ขั้นการฟังในระดับที่เข้าใจความหมาย (understanding the meaning) เป็นขั้นที่เด็กเข้าใจว่าเสียงที่ได้ยินเป็นเสียงเป็นเสียง หรือคำที่มีความหมาย

Hancock (2007) ได้อธิบายความสามารถในการฟังโดยแบ่งตามวัตถุประสงค์ของการฟังได้ ดังนี้

1) การฟังเพื่อการแยกแยะ (discriminative listening) เป็นกระบวนการของการแยกแยะเสียง ผู้ฟังสามารถจดจำเสียง แยกแยะเสียงสระ พยัญชนะ และคำ รวมทั้งโทนเสียงของคำที่ช่วยให้ผู้ฟังเข้าใจความหมายของข้อความที่ได้ยิน ในระดับนี้ผู้ฟังจะอาศัยข้อมูลที่ได้จากการมองเห็น สีหน้าท่าทาง การสบตา ของผู้พูดประกอบเพื่อให้เกิดความเข้าใจ

2) การฟังเพื่อจับใจความ (effortful listening) เป็นการฟังเพื่อให้ได้ข้อมูลและเข้าใจเนื้อหาสำคัญ ผู้ฟังสามารถเข้าใจและจับประเด็นสำคัญของสิ่งที่ได้ฟังเพื่อนำมาเป็นข้อมูลอ้างอิง ยกตัวอย่างเช่น การฟังคำสั่ง การฟังขั้นตอนวิธีการ การฟังงานนำเสนอ

3) การฟังเพื่อสุนทรียะ (aesthetic listening) เป็นกระบวนการฟังที่มีเป้าหมายเพื่อความเพลิดเพลิน ผ่อนคลาย ตามความพอใจของแต่ละบุคคล ไม่มุ่งเน้นที่ตัวภาษา

4) การฟังเพื่อวิเคราะห์วิพากษ์ (critical listening) เป็นการฟังเพื่อตัดสินซึ่งขึ้นอยู่กับความสนใจ ความเชื่อ ของแต่ละบุคคล ผู้ฟังสามารถอธิบายราย เสนอแนะต่อสิ่งที่ฟัง

5) การฟังเพื่อการบำบัด (therapeutic listening) เป็นการฟังที่เกี่ยวข้องกับความเข้าใจบุคคลอื่น เป็นความสามารถในการฟังประสบการณ์ที่บุคคลอื่นแบ่งปันด้วยการบอกเล่าให้ฟัง ผู้ฟังสามารถตอบสนองอย่างเหมาะสมต่อเรื่องราวที่ได้ฟัง

Tompkins (2009) ได้อธิบายความสามารถของการฟังแบ่งตามวัตถุประสงค์ของการฟังไว้ ดังนี้

1) การฟังเพื่อแยกแยะเสียง (discriminative listening) ในระดับนี้เด็กฟังเพื่อแยกแยะความแตกต่างของเสียงหรือภาษาที่ได้ยิน กิจกรรมที่ช่วยส่งเสริมการฟังในระดับนี้ เช่น กิจกรรมแยกแยะเสียงพยัญชนะ การฟังกลอน คำคล้องจอง เป็นต้น

2) การฟังเพื่อความสุนทรีย์ (aesthetic listening) ในระดับนี้เป็นการฟังเพื่อความเพลิดเพลินหรือเพื่อความสนุกสนาน กิจกรรมที่ช่วยส่งเสริมการฟังในระดับนี้ เช่น การฟังนิทาน การฟังบทกลอน การดูวีดีโอ การฟังนิทานจากสื่อบันทึกเสียง การชมละคร การมีส่วนร่วมในงานเลี้ยงสังสรรค์

3) การฟังอย่างมีจุดมุ่งหมาย (efferent listening) เป็นการฟังเพื่อให้เข้าใจความหมายของสาร กิจกรรมที่ช่วยส่งเสริมการฟังในระดับนี้ เช่น การฟังรายงาน การมีส่วนร่วมในการทำงานกลุ่ม การมีส่วนร่วมในสนทนาอย่างมีโครงสร้าง การฟังข้อมูลจากสื่อวีดิทัศน์

4) การฟังอย่างวิเคราะห์ (critical listening) เป็นการฟังเพื่อประเมินข้อมูลที่ได้รับ กิจกรรมที่ช่วยส่งเสริมการฟังในระดับนี้ เช่น การฟังการโต้วาที การฟังโฆษณา

Herschensohn and Martha (2013) ได้อธิบายความสามารถในการฟังโดยแบ่งได้เป็น 2 ระดับ ดังนี้

1) ระดับการจำแนกเสียง เป็นความสามารถในการแยกเสียงของคำ รู้ระดับการเน้นน้ำหนักของเสียงคำในระดับสูง ต่ำ ของประโยค

2) ระดับการฟังเพื่อความเข้าใจ เป็นความสามารถในการเข้าใจประโยคที่ได้ฟัง เข้าใจบทสนทนาสั้นๆ เข้าใจการบรรยาย

Brown and Lee (2015) ได้อธิบายความสามารถในการฟังเป็น 3 ระดับ ดังนี้

1) ระดับการได้ยินเสียง เด็กสามารถได้ยินเสียง และสามารถระบุได้ว่าเสียงที่ได้ยินคือเสียงแบบใด เสียงอะไร

2) ระดับการจำแนกเสียง เด็กสามารถจำแนกความแตกต่างของเสียงที่ได้ยิน

3) ระดับเข้าใจ เด็กสามารถฟังและพูดซ้ำคำหรือข้อความที่ได้ยิน หรือสามารถตีความหมายจากข้อความหรือประโยคที่ได้ยิน รวมทั้งสามารถประเมินหรือตัดสินความจากสิ่งที่ได้ยิน

Wolvin (2010) ได้อธิบายความสามารถด้านการฟังไว้ว่า เป็นกระบวนการรับเข้าของข้อมูลที่เกิดขึ้นภายในไม่สามารถมองเห็นได้โดยเริ่มจากการรับเสียงที่เป็นสิ่งเร้าทำให้เกิดความสนใจในเสียงที่ได้ยิน พยายามเข้าใจในความหมายของสิ่งที่ได้ฟัง เมื่อได้ยินบ่อยๆ ซ้ำๆ ทำให้เกิดการจดจำเสียงและสามารถตอบสนองได้อย่างเหมาะสม การฟังเป็นสิ่งที่เกิดขึ้นภายในบุคคล ดังนั้นจึงจำเป็นต้องประเมินจากการตอบสนองของผู้ฟังถึงจะรู้ได้ถึงความสามารถในการฟังของผู้ฟัง ความสามารถของการฟังแบ่งตามจุดมุ่งหมายของการฟังได้ ดังนี้

1) การฟังแบบเพลินเพลิน (appreciative listening) เป็นการฟังที่เกิดจากความสนใจและความเพลินเพลินต่อสิ่งที่ได้ฟัง ซึ่งแตกต่างกันไปตามบุคคล ความสนใจและความเพลินเพลินนั้นเป็นตัวส่งเสริมพัฒนาการด้านการฟังของแต่ละบุคคลได้

2) การฟังแบบแยกแยะเสียง (discriminative listening) เป็นการฟังในระดับที่อาศัยความสามารถในการแยกแยะเสียงที่ได้ยิน รวมทั้งสิ่งเร้าที่มองเห็นเมื่อได้ยินเสียง เช่น สีหน้าของผู้พูดท่าทางที่แสดงออกโดยไม่ได้พูด สิ่งแวดล้อมช่วยพัฒนาความสามารถในแยกแยะเสียงซึ่งเป็นสิ่งสำคัญอันดับแรกในการพัฒนาไปสู่การสื่อสารที่เหมาะสม

3) การฟังแบบเข้าใจความหมาย (comprehensive listening) เป็นการฟังในระดับที่เข้าใจความหมายของภาษาที่ได้ยิน เป็นการฟังที่มีความสำคัญต่อการเรียนรู้เพราะเป็นส่วนหนึ่งในกระบวนการเรียนการสอน และต้องอาศัยความตั้งใจในการฟังเพื่อให้เข้าใจความหมายของข้อความที่ได้ยิน และสามารถนำข้อมูลที่ได้จากการฟังกลับมาใช้ได้อีกในอนาคต

4) การฟังแบบบำบัด (therapeutic listening) เป็นการฟังที่มีรูปแบบพฤติกรรมของการฟังที่เฉพาะเจาะจงเพื่อรับฟังปัญหาของผู้พูด สามารถเข้าใจสิ่งที่ผู้พูดได้บอกเล่า การฟังแบบบำบัดนี้ผู้ฟังจะไม่ประเมินหรือตัดสินจากข้อมูลที่ได้ยิน

5) การฟังแบบวิเคราะห์ (Critical listening) เป็นการฟังที่สามารถเข้าใจความหมายและสามารถประเมินคุณค่าของข้อความที่ผู้พูดได้พูด ดังนั้นการฟังในระดับนี้ต้องอาศัยความสามารถในการเข้าใจความหมายของสิ่งที่ได้ฟังก่อนจึงจะสามารถประเมินคุณค่าของสิ่งที่ได้ยินได้

Hoskisson and Tompkins (2014) ได้อธิบายองค์ประกอบของความสามารถในการฟังโดยแบ่งได้ ดังนี้

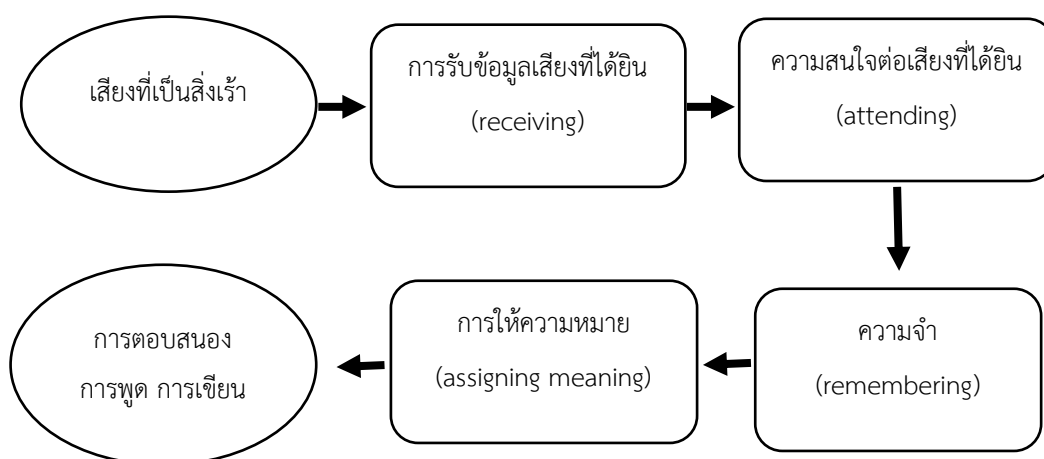
1) การรับข้อมูลเสียงที่ได้ยิน (receiving) เป็นกระบวนการของร่างกายในการรับเสียงรวมทั้งสิ่งเร้าต่างๆ ที่มองเห็น

2) ความสนใจต่อเสียงที่ได้ยิน (attending) เป็นการเลือกที่จะสนใจต่อเสียงที่เป็นสิ่งเร้า เกิดการรับรู้และพยายามที่จะสร้างความหมายหรือเข้าใจเสียงนั้นทำให้เกิดพัฒนาการไปสู่การฟัง แต่ถ้าความสนใจในเสียงนั้นเกิดขึ้นน้อยหรือถูกขัดขวางก็จะเป็นเพียงแค่การได้ยินเสียงเท่านั้น

3) ความจำ (remembering) เป็นกระบวนการทางสมองในการบันทึก แยกแยะ จัดเก็บ เสียงที่ได้ยินเพื่อเป็นข้อมูลในการนำมาใช้ครั้งต่อไป ความจำเกี่ยวข้องกับทุกองค์ประกอบ ตั้งแต่การรับข้อมูลเสียงที่ได้ยิน ความสนใจต่อเสียง จดจำและนำไปสู่การให้ความหมาย

4) การให้ความหมาย (assigning meaning) เป็นกระบวนการทางสมองที่เกิดขึ้นภายในเฉพาะบุคคลซึ่งเกิดขึ้นหลังจากที่จำเสียงนั้นได้แล้ว โดยการให้ความสนใจและแปรเปลี่ยนข้อมูลของเสียงที่ได้ยินจนเกิดเป็นความเข้าใจความหมายในเสียงนั้น

องค์ประกอบของกระบวนการฟังที่ Hoskisson and Tompkins (2014) กล่าวไว้ อธิบายได้ดังแผนภาพที่ 1

แผนภาพที่ 1 องค์ประกอบของกระบวนการฟัง (Hoskisson & Tompkins, 2014)

การศึกษาพัฒนาการและความสามารถในการฟังดังกล่าวข้างต้นสรุป ได้ว่า พัฒนาการด้านการฟังแบ่งเป็น 3 ระดับ คือ 1) ระดับการรับรู้ เด็กสามารถแยกแยะ สนใจ จดจำเสียงที่ได้ฟัง 2) ระดับการเข้าใจความหมาย เด็กสามารถตอบสนองว่าเข้าใจต่อสิ่งที่ได้ฟังโดยแสดงออกทางกายหรือคำพูด 3) ระดับการฟังอย่างมีวัตถุประสงค์ เด็กสามารถฟังเพื่อตอบสนองต่อวัตถุประสงค์ที่ต้องการ ความสามารถในการฟังเป็นความสามารถในการรับเข้าทางภาษาที่เกิดขึ้นภายใน การจะรู้ว่าเด็กฟังเข้าใจหรือไม่นั้นจึงจำเป็นต้องสังเกตพฤติกรรมที่เด็กแสดงออก งานวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมความสามารถในการฟังที่อยู่ระดับการเข้าใจความหมาย ดังนั้น จึงต้องให้ได้ก่อนูปการแสดงพฤติกรรมการฟัง โดยการชี้ เลือกรับ มอง วัสดุสิ่งของหรือรูปภาพ ที่มีความหมายเดียวกับคำศัพท์ และการแสดงท่าทางของเด็กอย่างสอดคล้องต่อประโยคคำสั่งที่ได้ยิน

4.3.2 พัฒนาการและความสามารถในการพูดของเด็กอนุบาล

ความสามารถในการพูดภาษาแม่หรือภาษาต่างประเทศเป็นกระบวนการเรียนรู้ที่ใช้ระยะเวลายาวนาน ในช่วงแรกของการเรียนรู้ภาษาพูดเด็กจำเป็นต้องได้ยินเสียงจากต้นแบบซ้ำๆ เพื่อให้เกิดการจำจาดเสียงของภาษาก่อนที่จะเลียนแบบเสียงได้ และเมื่อเด็กมีความมั่นใจในการออกเสียงเด็กก็จะพูดภาษาต่างประเทศ (Allen & Valette, 1994) นักการศึกษาและนักภาษาศาสตร์ได้อธิบายพัฒนาการและความสามารถในการพูดไว้หลายหลาย ดังนี้

Hurlock (2001) ได้บรรยายพัฒนาการของความสามารถในการพูด ดังนี้

1) การออกเสียง (Pronunciation) เด็กจะพูดออกเสียงโดยการเลียนเสียงแบบที่ได้ยินจากบุคคลที่แวดล้อม

2) การเรียนรู้คำศัพท์ (Vocabulary Learning) พิจารณาได้ 2 ด้าน คือ

(1) คำศัพท์ทั่วไป ซึ่งมีลำดับขั้นของคำศัพท์ที่เด็กจะเรียนรู้ได้แก่ คำนาม เป็นคำที่เด็กจะเรียนรู้เป็นลำดับแรกๆ จากนั้นเป็นคำกริยา เด็กเริ่มเรียนรู้เมื่อเด็กรู้คำนามเพียงพอที่จะใช้เรียกชื่อคน สิ่งของก็จะเรียนรู้คำกริยา และคำคุณศัพท์ เป็นคำที่จะเริ่มใช้เมื่ออายุประมาณ 1.5 ปี เป็นคำง่ายๆ เช่น ร้อน ดี

(2) ศัพท์เฉพาะ ซึ่งสามารถแบ่งเป็น 7 ลักษณะคือ ศัพท์เกี่ยวกับสี จำนวนมาตราวัด เวลา เงิน ศัพท์แสดง ศัพท์สบล ศัพท์ลับเฉพาะ

1) ความเข้าใจภาษาที่ผู้อื่นพูด (Comprehension) การรู้คำศัพท์ต่างๆ เป็นสิ่งสำคัญที่จะทำให้สามารถเข้าใจสิ่งที่ผู้อื่นพูดได้ เด็กอาจจะเข้าใจจากการกระทำ ท่าทางของผู้พูด เด็กจะตอบสนองต่อท่าทาง น้ำเสียง ของพูดตามสถานการณ์ และเรียนรู้ความหมายของคำ

2) การสร้างประโยค (Forming Sentences) เด็กเริ่มสร้างประโยคสั้นๆ ได้ก่อนอายุ 2 ปี ช่วงแรกเป็นการพูดคำต่อกันเป็นประโยคแต่ไม่สมบูรณ์มีเพียงแค่นาม กริยา และเด็กจะสามารถพูดได้เป็นประโยคเกือบสมบูรณ์เมื่ออายุประมาณ 4 ปี

เบญจมาศ พระธานี (2540) ได้อธิบายพัฒนาการด้านการพูดของเด็กไว้เป็นขั้นสรุปได้ ดังนี้

1) ขั้นเสียงปฏิกิริยาสะท้อน (Reflex sounds) คือ ขั้นเริ่มแรกของการเรียนรู้ภาษาพูด เป็นการแสดงออกถึงพัฒนาการของอวัยวะที่ใช้ในการออกเสียงที่เป็นพื้นฐานของการพูดในลำดับต่อไป เช่น การร้องไห้ที่แสดงความต้องการของเด็กที่อาจเป็นหิว ตกใจ

2) ขั้นเสียงอ้อแอ้ (Babbling) คือขั้นที่อยู่ในช่วงเด็กอายุ 6 เดือนเด็กจะเริ่มส่งเสียงด้วยความพึงพอใจในการที่ได้เคลื่อนไหวอวัยวะที่ใช้พูด มีการทำเสียงที่ตนเองทำได้ซ้ำๆ ซึ่งถือเป็นสัญชาตญาณของมนุษย์ ดังนั้นเสียงอ้อแอ้นี้จะเกิดขึ้นกับเด็กทุกคนแม้กระทั่งเด็กหูหนวกแต่เด็กหูหนวกจะไม่สามารถพัฒนาไปขั้นต่อไปได้เพราะเด็กไม่ได้ยินเสียงที่ตัวเองทำขึ้น

3) ขั้นส่งเสียงเพื่อสื่อความหมาย (Socialized vocal play) คือขั้นที่เด็กเริ่มส่งเสียงเพื่อวัตถุประสงค์ในการสื่อสารกับผู้อื่น เด็กจะเริ่มส่งเสียงตอบสนองกับเสียงที่ได้ยินเป็นครั้งคราวซึ่งในขั้นเด็กจะทำเสียงอ้อแอ้คนเดียวในบางครั้งและเสียงที่ตอบสนองกับผู้อื่นในบางครั้ง

4) ขั้นคำแรก (The first meaningful word) คือขั้นที่เด็กเริ่มเข้าใจเสียงคำที่ได้ยินและเริ่มเชื่อมโยงเสียงเหล่านั้นกับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นเก็บเป็นคลังภาษาภายใน และเด็กจะออกเสียงเลียนแบบเมื่อเด็กมีความพร้อม

5) ขั้นวลี ประโยค และภาษาของเด็ก (Phrases, sentences and jargon) คือขั้นที่เด็กเริ่มออกเสียงเป็นคำๆ วลี หรือประโยคสั้นๆ ที่ซับซ้อนขึ้นตามอายุ ซึ่งเริ่มในช่วงวัย 2 ปี

6) ขั้นการแปรเสียง จังหวะ และ ภาษา (Articulation, voice, rhythm, and Language development) คือขั้นที่เด็กใช้เสียงพูดได้ถูกต้องมากขึ้น มีคำศัพท์ที่ช่วยขยายโครงสร้างของประโยค มีความซับซ้อนของประโยคมากขึ้น ซึ่งเด็กจะเริ่มมีพัฒนาการพูดในขั้นนี้ตั้งแต่ช่วงวัย 5 ปี และพัฒนาการด้านการพูดจะสมบูรณ์ใกล้เคียงกับผู้ใหญ่เมื่อเด็กอายุราว 7-8 ปี

Jalongo (1992) ได้อธิบายความสามารถในการพูดเพื่อบอกเล่าเรื่องราวเป็น 4 ลักษณะ ดังนี้

1) การบอกเล่าเรื่องซ้ำ (recount) โดยที่ใช้คำพูดของเด็กเองหรือการพูดในลักษณะที่เป็นการตอบคำถามเพื่อให้พูดถึงเรื่องที่เกิดขึ้น ซึ่งเรื่องที่เด็กเล่านั้นมักจะเป็นเรื่องที่เด็กได้ยินเป็นประจำในชีวิตประจำวัน

2) การบอกเล่าแบบให้ข้อมูล (account) เป็นการพูดเล่าเรื่องเดิมซ้ำโดยที่มีข้อมูล เนื้อหาใหม่ เพิ่มเติมเข้าไปซึ่งเป็นข้อมูลที่ผู้เล่า และผู้ฟังรู้อยู่แล้ว

3) การบอกเล่าแบบให้รายละเอียด (event cats) เป็นการพูดเล่าที่มีรายละเอียดในการเล่าเป็นเหตุการณ์ที่อยู่ในความสนใจของผู้เล่าและผู้ฟัง เนื้อหาเรื่องราวที่เล่าเป็นเรื่องที่นึกคิดขึ้นในขณะที่เล่าขึ้นอยู่กับประสบการณ์ของแต่ละคน

4) การบอกเล่าเรื่องราว (stories) เป็นการบอกเล่าที่มีลำดับเหตุการณ์ของเรื่องราว อาจเป็นเรื่องราวที่มีเนื้อหามากกว่าเรื่องราวในชีวิตประจำวันแต่เป็นเรื่องราวที่ใช้จินตนาการของผู้เล่า ดังนั้นผู้เล่าต้องมีทักษะในการเล่าอย่างเป็นลำดับมีจุดเริ่มต้น จุดจบของเรื่อง การบรรยายฉากเหตุการณ์ ลักษณะของตัวละคร

Cameron (2001) อธิบายความสามารถในการพูดภาษาต่างประเทศของเด็กไว้ว่าเป็นกระบวนการทางสมองที่เด็กสนใจเสียงของคำศัพท์และบริบทของการนำคำศัพท์ไปใช้ การได้ยินภาษาต่างประเทศเป็นพื้นฐานที่สำคัญและเป็นเครื่องมือที่ทำให้เด็กได้มีประสบการณ์กับภาษานั้นและพัฒนาไปสู่ความสามารถในการพูด ซึ่งเด็กจะแสดงความสามารถในการพูดแตกต่างกันไปตามพัฒนาการและประสบการณ์ทางภาษาที่เด็กได้รับซึ่งสามารถอธิบายรายละเอียดได้ ดังนี้

1) การรู้คำศัพท์ เป็นกระบวนการต่อเนื่องเริ่มจากการได้ยินคำศัพท์ รู้จักความหมายของคำศัพท์ ออกเสียงคำศัพท์ได้ถูกต้อง จนสามารถนำคำศัพท์ไปใช้ได้ เป็นการสร้างคลังคำศัพท์ซึ่งถือเป็นหัวใจสำคัญในการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศของเด็ก การรู้คำศัพท์สามารถแบ่งเป็นระดับได้ ดังนี้

- (1) สามารถเข้าใจความหมายของคำศัพท์ที่ได้ยิน
- (2) สามารถระลึกความหมายของคำที่เรียนไปแล้ว
- (3) สามารถนำคำศัพท์กับมาใช้ได้อย่างถูกต้อง
- (4) สามารถออกเสียงคำศัพท์เดี่ยวๆ หรือคำศัพท์ที่อยู่ในโครงสร้าง

ประโยค

- (5) สามารถนำคำศัพท์ไปใช้สร้างประโยคได้ถูกต้องตามหลักไวยากรณ์
- (6) สามารถเชื่อมโยงคำศัพท์ 2 คำเพื่อสร้างคำใหม่ หรือสามารถใช้คำที่

หลากหลายในการอธิบายความหมายที่เหมือนกัน

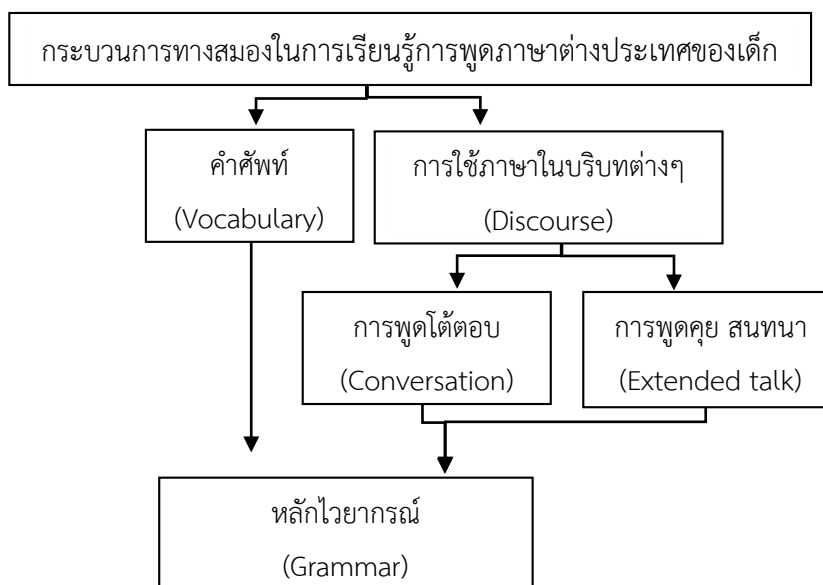
- (7) สามารถสะกดคำศัพท์ได้ถูกต้อง
- (8) สามารถใช้คำศัพท์ได้อย่างเหมาะสมกับระดับของสถานการณ์
- (9) สามารถเข้าใจคำศัพท์ว่าเป็นคำที่มีความหมายเชิงบวกหรือเชิงลบ
- (10) สามารถเข้าใจหลักไวยากรณ์ในการใช้คำศัพท์

2) การใช้ภาษาในบริบทที่เหมาะสม เป็นกระบวนการที่เด็กนำภาษาไปใช้อย่างมีความหมายหลังจากที่เด็กได้เรียนรู้คำศัพท์ ซึ่งความสามารถในการใช้ภาษาแบ่งเป็นส่วนสำคัญ 2 ส่วน ได้แก่ ภาษา และ การใช้ภาษา ความสามารถในการใช้ภาษาในการพูดแบ่งได้เป็น 2 ระดับ ดังนี้

(1) การพูดโต้ตอบ เป็นความสามารถในการพูดภาษาต่างประเทศโดยนำคำศัพท์ไปใช้ซ้ำในบริบทเดิมที่เด็กเคยมีประสบการณ์ทางภาษานั้น ด้วยการพูดเล่าเรื่องที่เคยได้ยินซ้ำๆ พูดโต้ตอบคำถาม พูดคุยสนทนาเบื้องต้น เป็นคำ วลี หรือประโยคสั้นๆ ตามประสบการณ์ทางภาษาที่เด็กเคยได้เรียนรู้มาก่อน

(2) การพูดคุยสนทนา เป็นความสามารถในการพูดคุยสนทนา อธิบายรายละเอียด บอกเหตุผล สนทนาเกี่ยวกับเรื่องราว ประสบการณ์ต่างๆ ระหว่างผู้พูดและผู้ฟัง ได้อย่างต่อเนื่อง ราบรื่น

กระบวนการทางสมองในการเรียนรู้การพูดภาษาต่างประเทศของเด็กอธิบายได้ดังแผนภาพที่ 2

แผนภาพที่ 2 กระบวนการทางสมองในการเรียนรู้การพูดภาษาต่างประเทศของเด็ก (Cameron, 2001)

Stadler and Ward (2005) ได้อธิบายความสามารถในการเล่าเรื่องของเด็กซึ่งแบ่งเป็น 5 ระดับ ดังนี้

1) **ขั้นบอกชื่อ (labeling)** เป็นการบอกเล่าเรื่องในระดับที่บอกชื่อคำทั่วไปใช้คำซ้ำๆ เพื่ออธิบายสิ่งต่างๆ แต่ยังไม่มีการเชื่อมโยงกัน เช่น นี่แมวของฉัน นี่ไม่ใช่แมวของฉัน นั่นแมวของเธอ

2) **ขั้นบอกรายการ (listing)** เป็นการบอกเล่าเรื่องที่เริ่มปรากฏตัวละคร มีการใช้คำกริยา และคำเชื่อมประโยคทำให้เกิดเรื่องราว เช่น คนนี้สอนดนตรี มีคนเล่นดนตรี คนพวกนี้ไม่ฟัง เพราะมีคนที่แบบนี้

3) **ขั้นเชื่อมโยง (connecting)** เป็นการบอกเล่าเรื่องราวที่มีแก่นของเรื่อง ตัวละครมีการกระทำที่นำไปสู่เหตุการณ์ต่างๆ มีการใช้คำสรรพนามเพื่อระบุถึงตัวละครนั้นๆ

4) **ขั้นลำดับเหตุการณ์ (sequencing)** เป็นการบอกเล่าเรื่องราวที่เด็กสามารถเชื่อมโยงเหตุการณ์ได้อย่างเป็นลำดับ บอกถึงเหตุและผลของเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นได้ ซึ่งในขั้นนี้เด็กสามารถตอบคำถามประเภท อะไร เมื่อไร ทำไม ได้

5) **ขั้นบรรยาย (narrating)** เป็นขั้นที่เด็กมีความสามารถในการพูดเพื่อบรรยายเรื่องราวเป็นความสามารถที่เด็กมีเมื่อเด็กเกิดความสามารถทั้ง 4 ขั้นที่กล่าวข้างต้นแล้ว และมีความสามารถในการคิดเรื่องราว โดยผู้ฟังจะสามารถคาดเดาเหตุการณ์ได้จากเรื่อง que เด็กเริ่มเล่า ในขั้นนี้เด็กมีพัฒนาการทางด้านสติปัญญาที่สามารถคิดยืดหยุ่นและคิดเป็นนามธรรมได้

การศึกษาพัฒนาการและความสามารถในการพูดดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยได้สรุปพัฒนาการด้านการพูดเป็น 3 ระดับ คือ 1) ระดับการออกเสียง เด็กสามารถออกเสียงคำศัพท์ บอกชื่อพูดเป็นคำ และเชื่อมโยงเสียงของคำกับสิ่งของหรือเหตุการณ์ได้ 2) ระดับการพูดอย่างเข้าใจ ความหมาย เด็กสามารถพูดเป็นคำหรือวลีเพื่อแสดงว่าเข้าใจต่อสิ่งที่ได้ฟัง พูดบอกความต้องการ เล่าเรื่องราวที่เด็กคุ้นเคยได้และบอกเล่าเป็นประโยคที่มีโครงสร้างภาษา 3) ระดับการนำภาษาไปใช้อย่างเหมาะสมตามบริบท เด็กสามารถพูดตามวัตถุประสงค์ที่ต้องการ พูดได้ต่อเนื่อง เหมาะสมกับเหตุการณ์ เข้าใจและตอบโต้คำศัพท์ที่มีความหมายเชิงบวกหรือเชิงลบได้ และบอกเล่าเรื่องราวอย่างมีลำดับ สำหรับการพูดภาษาจีนกลางของเด็กก่อนอนุบาลสามารถพัฒนาให้อยู่ในระดับการพูดอย่างเข้าใจ ความหมาย ดังนั้นงานวิจัยนี้จึงมุ่งส่งเสริมให้เด็กมีความสามารถในการพูด โดยให้แสดงพฤติกรรมการพูดตอบเป็นคำศัพท์ และการบอกเล่าเป็นประโยคที่มีโครงสร้างภาษา ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 สรุประดับพัฒนาการและความสามารถในการพูด

ระดับพัฒนาการและความสามารถในการพูด	Jalongo (1992)	Hurlock (2001)	Cameron (2001)	Stadler and Ward (2005)
1. ระดับการออกเสียง				
1.1 สามารถออกเสียงคำศัพท์		✓	✓	
1.2 สามารถบอกชื่อสิ่งต่างๆ หรือพูดบอกเป็นคำๆ				✓
1.3 สามารถเชื่อมโยงเสียงของคำกับสิ่งของหรือเหตุการณ์ได้	✓	✓	✓	
2. ระดับการพูดอย่างเข้าใจความหมาย				
2.1 สามารถพูดตอบเป็นคำหรือวลีเพื่อแสดงว่าเข้าใจต่อสิ่งที่ได้ฟัง		✓	✓	✓
2.2 สามารถเชื่อมโยงคำ 2 คำเพื่อสร้างคำใหม่			✓	
2.3 สามารถพูดบอกความต้องการ	✓			
2.4 สามารถเล่าเรื่องราวที่เด็กคุ้นเคยได้	✓			✓
2.5 สามารถบอกเล่าประโยคที่มีโครงสร้างภาษา		✓	✓	✓

ตารางที่ 1 (ต่อ) สรุประดับพัฒนาการและความสามารถในการพูด

ระดับพัฒนาการและความสามารถในการพูด	Jalongo (1992)	Hurlock (2001)	Cameron (2001)	Stadler and Ward (2005)
3. ระดับการนำภาษาไปใช้อย่างเหมาะสมตามบริบท				
3.1 สามารถพูดตามวัตถุประสงค์ที่ต้องการ			✓	
3.3 สามารถพูดได้ต่อเนื่อง ราบรื่น	✓		✓	✓
3.4 สามารถพูดได้เหมาะสมกับเหตุการณ์			✓	
3.5 สามารถเข้าใจและโต้ตอบต่อคำศัพท์ที่มีความหมาย เชิงบวกหรือเชิงลบ			✓	
3.6 สามารถบอกเล่าเรื่องราวอย่างมีลำดับ	✓			

4.4 ประสบการณ์สำคัญและสาระการเรียนรู้ด้านการฟังและการพูด

กระทรวงศึกษาธิการ (2560) ได้อธิบายการจัดประสบการณ์เพื่อพัฒนาด้านภาษาให้กับเด็กปฐมวัยตามหลักสูตรการศึกษาปฐมวัยพุทธศักราช 2560 ไว้ว่า การจัดประสบการณ์ควรมุ่งเน้นให้เด็กได้เรียนรู้ทักษะทางภาษาผ่านกิจกรรมแบบบูรณาการทั้งด้านการฟัง การพูด การอ่าน และการเขียน เป็นการเรียนรู้ภาษาจากสิ่งที่เกี่ยวข้องสัมพันธ์กับชีวิตประจำวันของเด็ก สาระการเรียนรู้ที่ใช้ในการจัดประสบการณ์ทางภาษาด้านการฟัง ประกอบด้วยประสบการณ์สำคัญและสาระที่ควรเรียนรู้ ดังนี้

4.4.1 ประสบการณ์สำคัญและสาระการเรียนรู้ด้านการฟัง

1) ประสบการณ์สำคัญด้านการฟัง เด็กควรได้รับประสบการณ์ด้านการฟังที่สำคัญอย่างหลากหลายเพื่อให้เด็กได้มีประสบการณ์และเกิดความตระหนักต่อสิ่งต่างๆ เพื่อนำไปสู่การเข้าใจความหมายของสิ่งที่ได้ยิน ประสบการณ์ในการฟังที่เด็กควรได้รับมี 5 ประเภท ดังนี้

(1) การฟังอย่างสนุกสนานเพื่อความเพลิดเพลิน เด็กมีประสบการณ์ตามวิธีนี้ได้จากการฟังเพลง บทกลอน หรือเรื่องราวต่างๆ

(2) การฟังแบบมีวัตถุประสงค์ เป็นประสบการณ์ที่เด็กได้ฟังเพื่อปฏิบัติตามคำสั่ง คำแนะนำ หรือการตอบสนองอย่างสิ่งที่ได้ฟัง

(3) การฟังเพื่อแยกความแตกต่าง เด็กควรมีประสบการณ์ในการฟังเพื่อแยกแยะเสียงต่างๆ ที่เกิดขึ้นรอบตัว จำแนกความแตกต่างของการเปลี่ยนแปลงของเสียง

(4) การฟังอย่างสร้างสรรค์ เด็กควรได้รับการกระตุ้นให้เกิดจินตนาการและมีอารมณ์ร่วมกับประสบการณ์ที่ได้ฟัง ที่เปิดโอกาสให้เด็กมีการแสดงออกด้วยคำพูดหรือการกระทำอย่างอิสระ

(5) การฟังแบบวิเคราะห์ เด็กได้รับประสบการณ์ที่เด็กควรทำความเข้าใจ ประเมิน ตัดสินใจ แสดงความคิดเห็นกับสิ่งที่ได้ฟัง โดยมีครูช่วยส่งเสริมกระตุ้นด้วยการตั้งคำถามให้เด็กคิดและตอบสนอง

2) สารการเรียนรู้ด้านการฟัง เป็นเรื่องเกี่ยวกับการเรียนรู้เสียงที่ได้ยิน การตระหนักถึงความหมายของเสียงนั้นในสภาพแวดล้อม และการตีความโยงเชื่อมกับประสบการณ์เดิม สารที่ควรเรียนรู้เกี่ยวกับการฟังแบ่งเป็น 3 ด้าน ได้แก่ ด้านความสามารถในการได้ยิน และจับใจความ ด้านความตั้งใจฟัง และด้านนิสัยในการฟัง

4.4.2 ประสบการณ์สำคัญและสารการเรียนรู้ด้านการพูด

1) ประสบการณ์สำคัญด้านการพูด ได้แก่

- (1) การพูดแสดงความคิด ความรู้สึก และความต้องการ ด้วยคำพูด
- (2) การพูดเล่าเกี่ยวกับประสบการณ์ของตนเองกับผู้อื่น
- (3) การพูดอธิบายลักษณะสิ่งของ เหตุการณ์ และความสัมพันธ์ของสิ่งต่างๆ
- (4) การพูดอย่างสร้างสรรค์ในการเล่น การแก้ปัญหา
- (5) การเชื่อมโยงการพูดกับท่าทางหรือการกระทำต่างๆ
- (6) การมีประสบการณ์ในการรอคอยเวลาที่จะพูดอย่างเหมาะสม

2) สารที่ควรเรียนรู้ด้านการพูด เป็นสิ่งสำคัญที่ช่วยให้เด็กสามารถสื่อสารกับผู้อื่นอย่างมีความหมาย และตรงกับความต้องการของเด็ก ซึ่งมีสารดังนี้

- (1) คำศัพท์ที่เกี่ยวข้องกับชีวิตประจำวันของเด็ก หรือคำศัพท์ที่เด็กสนใจ
- (2) การเรียงลำดับคำต่างๆ เพื่อใช้ในการสื่อสารให้ผู้อื่นเข้าใจ
- (3) การใช้คำพูดที่เป็นที่ยอมรับ สุภาพ
- (4) ความมั่นใจในการพูดกับผู้อื่น
- (5) การยอมรับความคิดที่ผู้อื่นแสดงออกด้วยการพูด
- (6) ความสนใจคำใหม่ๆ

วรวรรณ เหมชะญาติ (2550) ได้นำเสนอสารการเรียนรู้ภาษาที่เกี่ยวกับการฟังและการพูดไว้เป็นประเด็น ดังนี้

1) ความเข้าใจในการฟัง

- (1) การเพิ่มระดับความสนใจในการฟัง

- (2) การฟังเพื่อวัตถุประสงค์ที่หลากหลาย เช่น การฟังเพื่อนพูด การฟังนิทาน
- (3) การเข้าใจในสิ่งที่ได้ฟังและปฏิบัติตามสิ่งที่บอก
- (4) การฟังอย่างสนุกสนานและอยากมีส่วนร่วมในการโต้ตอบกับหนังสือ
- (5) การฟังและร่วมสนทนาแลกเปลี่ยนข้อคิดเห็นกับผู้อื่น
- (6) การฟังอย่างเข้าใจโดยแสดงท่าทางตอบสนองด้วยการกระทำ หรือภาษา

2) คำศัพท์

- (1) การพัฒนาการฟังและวงคำศัพท์ในภาษาพูด
- (2) การพูดสื่อสารในชีวิตประจำวันโดยใช้คำศัพท์ใหม่ๆ
- (3) การเข้าใจคำศัพท์เดิมได้อย่างชัดเจนมากขึ้น
- (4) การเชื่อมโยงประสบการณ์ใหม่กับคำศัพท์ที่เคยเรียนรู้มาก่อน
- (5) การเชื่อมโยงคำศัพท์กับวัตถุ สิ่งของ

3) การพูด การออกเสียง และการสื่อสาร

- (1) การแยกแยะเสียงที่คล้ายคลึงกัน
- (2) พัฒนาการในการออกเสียง
- (3) การพูดภายใต้วัตถุประสงค์ที่แตกต่างกัน
- (4) ความซับซ้อนและความยาวของประโยคที่ใช้
- (5) ความคล่องแคล่วในการใช้ภาษาในสถานการณ์ที่คุ้นเคยในชีวิตประจำวัน
- (6) การเล่าเรื่องที่ตนเองสนใจ
- (7) การแสดงความคิดเห็นและตั้งคำถามที่เกี่ยวข้องกับหัวเรื่องในวงสนทนา
- (8) การเล่าเรื่องราวโดยมีลำดับก่อนหลังของเหตุการณ์
- (9) การเข้าใจบทบาทของผู้ฟังและผู้พูด

ข้อมูลเกี่ยวกับประสบการณ์สำคัญและสาระการเรียนรู้ด้านการฟังและการพูด สรุปได้ว่าการที่เด็กจะสามารถฟัง-พูดภาษาต่างประเทศได้อย่างเข้าใจนั้น เด็กควรได้รับประสบการณ์ทางภาษาที่ทำให้เด็กแยกแยะเสียงที่แตกต่างของภาษาต่างประเทศนั้นได้ มีความเพลินเพลิน มีสาระสำคัญที่สอดคล้องกับชีวิตประจำวันของเด็กทำให้ได้ใช้ภาษานั้นอย่างมีความหมาย และได้รับประสบการณ์ที่หลากหลายเพื่อขยายความสามารถในการฟัง-พูดภาษาต่างประเทศของเด็ก

4.5 การประเมินความสามารถในการฟัง-พูดสำหรับเด็ก

การฟังเป็นกระบวนการที่เกิดขึ้นภายในตัวบุคคล หากบุคคลนั้นไม่ได้รับโอกาสให้แสดงออกถึงความเข้าใจในสิ่งที่ได้ฟังย่อมเป็นการยากที่จะตรวจสอบหรือประเมินได้ว่ามีความเข้าใจที่ถูกต้อง ดังนั้นการประเมินการฟังและการพูดจะเป็นกระบวนการที่มีความสัมพันธ์กันและเป็นการ

ประเมินที่ควบคู่กันเสมอ นักวิชาการ นักศึกษา และนักภาษาศาสตร์ ได้นำเสนอแนวทางและวิธีในการประเมินความสามารถในการฟัง-พูดสำหรับเด็กไว้ ดังนี้

Allen and Valette (1994) ได้เสนอแนะวิธีประเมินการฟังไว้ ดังนี้

1) การแสดงออกหรือตอบสนองทางกาย โดยให้โอกาสเด็กแสดงออกทางกายด้วยวิธีใดวิธีหนึ่งเพื่อให้เห็นพฤติกรรมว่าเข้าใจสิ่งที่ได้ยิน เช่น การปฏิบัติคำสั่ง การวาดภาพ การเล่นเกมที่มีขั้นตอน กติกา

2) การใช้สื่อที่มองเห็นได้ โดยให้เด็กฟังคำหรือประโยคและเลือกสื่อที่สอดคล้องกับสิ่งที่ได้ฟัง หรือตอบคำถามถูก-ผิด หลังจากที่ได้ฟังคำถาม หรือเรื่องราว

3) การใช้ภาษาแม่ โดยให้เด็กใช้ภาษาแม่ในการอธิบายสิ่งที่ได้ฟังเป็นภาษาแม่

Cameron (2001) ได้อธิบายหลักการประเมินการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศสำหรับเด็กไว้ ดังนี้

1) การประเมินควรเป็นการประเมินจากการสิ่งที่เด็กได้เรียนรู้ ให้ความสำคัญกับกระบวนการที่เด็กให้ความสนใจและการมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางภาษา

2) การประเมินควรเป็นประโยชน์ต่อกระบวนการจัดการเรียนการสอนทั้งในรูปแบบรายบุคคลและแบบกลุ่ม

3) การประเมินควรมีรูปแบบที่หลากหลาย เช่น การสังเกต การบันทึก แฟ้มสะสมผลงาน

4) การประเมินควรมีความสอดคล้องกับประสบการณ์การเรียนรู้ของเด็กอย่างเป็นธรรมชาติเหมือนเป็นการเรียนการสอนในชั้นเรียนปกติ ไม่ควรจัดให้มีการประเมินแยกส่วน

5) เด็กและผู้ปกครองควรมีความเข้าใจเกี่ยวกับการประเมิน และควรได้รับการส่งเสริมจากบุคคลที่เกี่ยวข้องให้ประเมิน ไปในทิศทางเดียวกัน

Richard-Amato (2003) ได้เสนอแนวทางการประเมินความสามารถในการฟัง-พูดภาษาต่างประเทศสำหรับเด็กไว้ว่า ควรคำนึงถึงลำดับขั้นในการพัฒนาทางภาษาของเด็กที่ช่วงเริ่มแรก ระยะเงียบ (silent period) ที่เด็กอาจไม่สามารถใช้ภาษาพูดได้แต่สามารถเข้าใจภาษาที่ได้ฟังได้ การแสดงทางพฤติกรรมของเด็กจะเป็นตัวบ่งบอกให้บุคคลอื่นรับรู้และเข้าใจว่าเด็กสามารถฟังภาษาได้อย่างเข้าใจหรือไม่ ดังนั้นการประเมินความสามารถในการฟังของเด็กควรใช้วิธีที่เปิดโอกาสให้เด็กได้ปฏิบัติหรือแสดงออกทางกายที่จะทำให้สามารถสังเกตเห็นได้

สถาบัน American Council for the Teaching of Foreign Language (2012) ได้จัดทำ ACTFL Proficiency Guidelines กำหนดเกณฑ์ประเมินความสามารถทางภาษาด้านการพูดที่ผู้เรียนควรปฏิบัติได้ 9 ระดับ ซึ่งในที่นี้ผู้วิจัยได้นำเสนอ 3 ระดับเริ่มต้น ที่มีความสอดคล้องกับพัฒนาการในการเรียนรู้ภาษาของเด็กอนุบาล ดังนี้

1) ระดับเริ่มต้นต่ำ (Novice low)

- (1) สามารถพูดชื่อของสิ่งของใกล้ตัว
- (2) สามารถพูดวลีง่ายๆ ในชีวิตประจำวัน เช่น ทักทาย แนะนำตัว
- (3) ไม่สามารถใช้ภาษาเป้าหมายในการสนทนาจริงได้

2) ระดับเริ่มต้นกลาง (Novice mid)

(1) สามารถตอบคำถามง่ายๆ ได้โดยใช้คำโดด 2-3 คำ ยังไม่สามารถตอบคำถามเป็นประโยคได้

(2) สามารถหาคำศัพท์ที่จะใช้ หรือเพื่อนำคำศัพท์ของคู่สนทนามาใช้ซ้ำ และใช้เวลาในการหยุดคิดเพื่อใช้คำเพื่อการสนทนา

(3) สามารถพูดสื่อสารได้ตามวงความรู้ด้านคำศัพท์ที่เรียนไปเท่านั้น และไม่สามารถสนทนาโต้ตอบได้อย่างเหมาะสม ทำให้ผู้ฟังเข้าใจได้ยาก

3) ระดับเริ่มต้นสูง (Novice high)

(1) สามารถพูดสื่อสารเพื่อปฏิสัมพันธ์ทางสังคมได้ในสถานการณ์ที่ไม่ซับซ้อน และคุ้นเคยเท่านั้น สามารถตอบคำถามง่ายๆ ได้ โดยใช้ประโยคคำถามที่มีแบบแผนง่ายๆ ได้

(2) สามารถเข้าร่วมสนทนาในหัวข้อที่มีความรู้ คุ้นเคย เช่น ข้อมูลส่วนตัว

(3) สามารถพูดด้วยวลีที่เรียนมาแล้วหรือใช้การผสมวลีกับสิ่งที่เคยได้เรียน

(4) สามารถพูดเป็นถ้อยความสั้นๆ ไม่สมบูรณ์ อาจพูดตะกุกตะกักไม่แม่นยำ

(5) สามารถพูดถึงสิ่งที่เรียนผ่านมาแล้วได้อย่างคล่องแคล่ว ถูกต้อง

(6) สามารถเข้าร่วมกิจกรรมการพูดในระดับกลางได้บางครั้ง แต่ยังไม่ดีและไม่สม่ำเสมอเท่าระดับกลาง

(7) สามารถพูดซ้ำ หรือ ใช้คำใหม่ให้ผู้ฟังเข้าใจได้เมื่อพูดผิดพลาด

นอกจากนี้สถาบัน American Council for the Teaching of Foreign Language (2012) ยังได้กำหนดเกณฑ์ประเมินความสามารถทางภาษาด้านการฟังที่ผู้เรียนควรปฏิบัติได้ 9 ระดับ ซึ่งในที่นี้ผู้วิจัยได้นำเสนอ 3 ระดับเริ่มต้น ที่มีความสอดคล้องกับพัฒนาการในการเรียนรู้ภาษาของเด็กอนุบาล ดังนี้

1) ระดับเริ่มต้นต่ำ (Novice low)

- (1) สามารถเข้าใจคำศัพท์ง่ายๆ หรือคำที่ยืมมาจากภาษาที่หนึ่งของผู้เรียน
- (2) ยังไม่สามารถเข้าใจถ้อยความสั้นๆ ได้

2) ระดับเริ่มต้นกลาง (Novice mid)

(1) สามารถเข้าใจข้อความสั้นๆ ที่เคยเรียนมาแล้ว แต่ต้องอาศัยบริบทช่วยในการสร้างความเข้าใจ และต้องเป็นคำพูดที่ชัดเจน

(2) สามารถเข้าใจประโยคคำสั่งและคำถามง่ายๆ ที่ใช้บ่อยๆ เกี่ยวกับคำกริยาที่ใช้เป็นประจำ

(3) สามารถเข้าใจคำศัพท์เพิ่มมากขึ้น โดยเฉพาะที่เกี่ยวกับตนเอง

(4) สามารถร่วมวงสนทนาได้โดยการเป็นผู้ฟัง

3) ระดับเริ่มต้นสูง (Novice high)

(1) สามารถเข้าใจข้อความหรือประโยคสั้นๆ ที่ใช้งานบ่อย

(2) ไม่สามารถตอบคำถามโดยใช้ภาษาเป้าหมายได้

(3) สามารถเข้าใจคำศัพท์เพิ่มมากขึ้นแต่ยังอยู่ในเรื่องเกี่ยวกับตนเอง

(4) สามารถเข้าใจถ้อยความสั้นๆ ที่เคยเรียนมาแล้วแต่ยังต้องอาศัยบริบท

(5) สามารถพูดโต้ตอบได้แต่ช้า และต้องอาศัยการฟังที่ชัดเจน

Stein and Glenn (1979) ได้เสนอแนวทางการวัดความสามารถในการพูดเล่าเรื่องของเด็กอนุบาลโดยมีองค์ประกอบในโครงสร้างของเรื่อง ดังนี้

1) ฉาก (setting) สิ่งที่แสดงให้เห็นเรื่องราว เวลา สถานที่ใด และมีตัวละคร

2) ปัญหาที่เกิดขึ้น (problem) เหตุการณ์ที่ปัญหาหรือมีความซับซ้อนที่นำไปสู่การดำเนินเนื้อเรื่อง แสดงให้เห็นเป้าหมายในการแก้ไขปัญหาของตัวละคร

3) ความรู้สึกของตัวละคร (internal response) ความรู้สึกของตัวละครที่ตอบสนองเมื่อแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นได้

4) การวางแผนแก้ปัญหา (internal Plan) การหาวิธีแก้ปัญหาที่ปรากฏในเรื่อง

5) การดำเนินไปสู่การแก้ปัญหา (attempt) เป็นเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นเพื่อนำไปสู่ความพยายามในการแก้ปัญหา

6) ผลการแก้ปัญหา (consequence) ผลของการแก้ปัญหาของตัวละคร

7) ผลสรุป (resolution) การใช้คำที่บ่งบอกชัดเจนเกี่ยวกับเรื่องที่จบสิ้นแล้ว

8) ตอนจบ (ending) ความชัดเจนที่บอกว่าเรื่องจบลง

Jalongo (2014) ได้เสนอวิธีการประเมินความสามารถในการพูดเล่าเรื่องแบ่งเป็นขั้นตอน ดังนี้

1) การเลือกหนังสือภาพที่ไม่มีตัวหนังสือ

2) การสัมภาษณ์เด็กโดยให้เด็กเล่าเรื่องใดก็ได้ หรือสัมภาษณ์ครูและผู้ปกครองเกี่ยวกับการเล่าเรื่องของเด็ก และจดบันทึกข้อมูล

3) การเปิดโอกาสให้เด็กเลือกเล่าเรื่องราวในหนังสือที่เด็กเลือก

4) การเปรียบเทียบ การเล่าเรื่อง 2 เรื่อง ซึ่งมีขอบเขตในการเปรียบเทียบ ดังนี้

(1) ความซับซ้อนและความยาวของประโยค

- (2) การใช้คำที่หลากหลาย
- (3) การจัดข้อมูล
- (4) การลำดับเหตุการณ์
- (5) ใจความสำคัญและแก่นของเรื่อง
- (6) การเริ่มต้นของเรื่องและการจบของเรื่อง

Rokos and Walkar (1994) ได้ให้แนวทางในการประเมินความสามารถในการพูดเล่าเรื่อง ซึ่งสรุปไว้เป็นองค์ประกอบ 4 ด้าน ได้แก่ ฉากในเรื่อง ปัญหาของเรื่อง เหตุการณ์ที่ปรากฏในเรื่อง และ จุดจบของเรื่อง

Mccabee and Rollins (1994) ได้กำหนดขอบเขตการประเมินความสามารถในการพูดเล่าเรื่องไว้ ดังนี้

- 1) การรักษาหัวเรื่อง (topic maintenance)
- 2) การลำดับเหตุการณ์ (event sequence)
- 3) การให้ข้อมูลที่เพียงพอ (in formativeness)
- 4) การอ้างอิงถึงตัวละครโดยใช้คำสรรพนาม (referencing)
- 5) ความสอดคล้องของเหตุการณ์โดยใช้คำสันธาน (conjunctive cohesion)
- 6) ความคล่องแคล่วในการใช้ภาษา (fluency)

Shaaban (2001) ได้อธิบายว่า การประเมินความสามารถทางภาษาต่างประเทศของเด็กควรเป็นการประเมินที่อยู่ภายใต้บรรยากาศที่ผ่อนคลายไม่สร้างความตึงเครียดให้กับเด็ก วิธีการประเมินคำนึงถึงความสอดคล้องของลำดับชั้นการได้มาของภาษา (Richard-Amato, 2003) โดยวัดความสามารถทางภาษาได้จากพฤติกรรมที่เด็กแสดงออกเพื่อตอบสนองต่อภาษาโดยแบ่งเป็นลักษณะพฤติกรรมตามลำดับชั้นการได้มาของภาษา ดังปรากฏในตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ลักษณะพฤติกรรมตามลำดับชั้นการได้มาของภาษา

ลำดับชั้นการได้มาของภาษา	ตัวบ่งชี้	พฤติกรรมที่ตอบสนอง
ขั้นที่ 1 การสร้างความเข้าใจทางภาษา	การแสดงออกทางร่างกาย	การชี้บอก แสดงท่าทาง การเลือก การวงกลม การทำเครื่องหมาย การมอง การแยกแยะด้วยสายตา การทำตามคำสั่ง

ตารางที่ 2 (ต่อ) ลักษณะพฤติกรรมที่ตอบสนองต่อภาษาที่กับลำดับชั้นการได้มาของภาษา

ลำดับชั้นการได้มาของภาษา	ตัวบ่งชี้	พฤติกรรมที่ตอบสนอง
ขั้นที่ 2 การเริ่มผลิตภาษา	การแสดงออกทางร่างกาย การออกเสียง 1- 2 คำ	การบอกชื่อ การบอกรายการ การบอก การตอบคำถาม การจัดกลุ่ม การแยกแยะคำ
ขั้นที่ 3 การพัฒนาภาษาออกเป็นคำพูด	การแสดงออกทางร่างกาย การออกเสียงเป็นคำ 1- 2 คำ การออกเสียงเป็นวลี ประโยค ง่ายๆ	การให้รายละเอียด การนึกทวน การเล่าซ้ำ การอธิบาย การเปรียบเทียบ การปฏิบัติตาม ขั้นตอน
ขั้นที่ 4 การใช้ภาษาเพื่อแลกเปลี่ยนความคิดเห็น	การแสดงออกทางร่างกาย การออกเสียงเป็นคำ วลี และ ประโยคง่ายๆ	การให้ความคิดเห็น การอธิบายอย่างละเอียด การโต้เถียง การทดสอบ การวิเคราะห์ การประเมินค่า

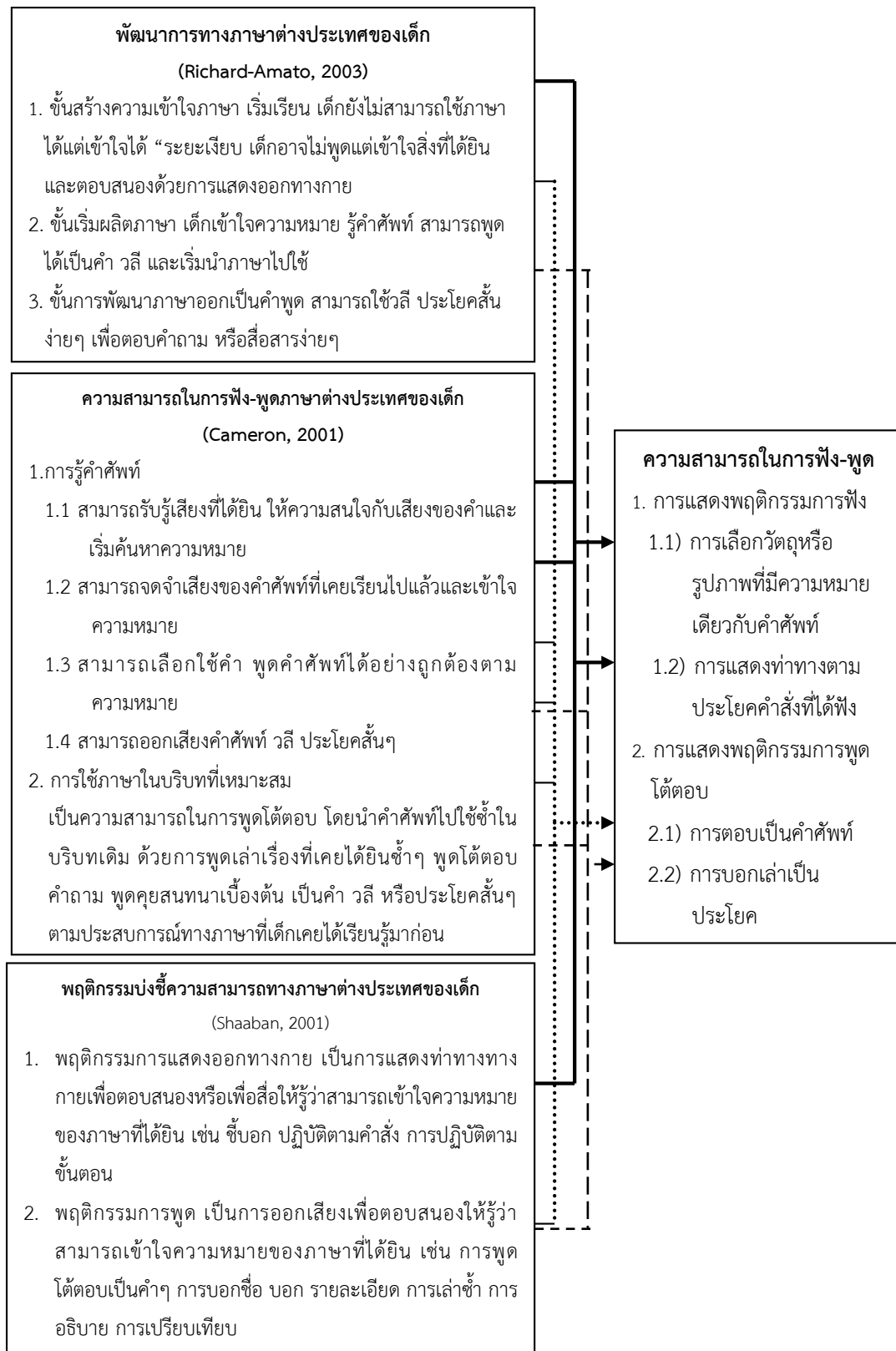
ข้อมูลในตารางข้างต้น สรุปได้ว่าความสามารถทางภาษาของเด็กสามารถประเมินได้จากพฤติกรรมการตอบสนองต่อภาษาที่แตกต่างตามลำดับชั้นการได้มาของภาษาที่ Richard-Amato (2003) ได้กล่าวไว้ข้างต้น และลักษณะพฤติกรรมทางภาษาที่สามารถเห็นและนำไปประเมินได้มี 2 ลักษณะ คือ การแสดงออกทางร่างกาย และการออกเสียง

ศรียา นิยมธรรม และ ประภัสสร นิยมธรรม (2540) ได้อธิบายว่า ความสามารถทางการพูดวัดได้จากพฤติกรรมการพูดหรือการใช้ภาษาของเด็ก ดังนี้

- 1) การนับจำนวนคำ คือ การนับจำนวนคำที่พูดภายในเวลาที่กำหนด หรือนับจำนวนคำต่อประโยคที่ใช้ในการพูดนั้น
- 2) การนับจำนวนประโยค คือ การนับจำนวนประโยคที่ใช้ในการเล่าเรื่อง ความยาวของประโยคสะท้อนให้เห็นถึงวุฒิภาวะของเด็ก เด็กจะใช้ประโยคที่ยาวขึ้นเมื่อมีอายุเพิ่มขึ้น ซึ่งเด็กจะมีพัฒนาการอย่างรวดเร็วในช่วงอายุก่อน 9 ปี หลังจากนั้นจะเปลี่ยนแปลงเล็กน้อย
- 3) การนับจำนวนคำต่อประโยค คือ การวัดความคล่องในการใช้ภาษาด้วยความยาวของประโยค
- 4) ความยืดหยุ่นของการใช้ภาษา คือ อัตราส่วนของคำที่เด็กใช้ไม่ซ้ำกับคำที่เด็กใช้ทั้งหมด โดยค่าเฉลี่ยสูงแสดงว่ามีความยืดหยุ่นในการใช้ภาษามาก
- 5) ความถูกต้องของการใช้ภาษา คือ การใช้ภาษาได้ถูกต้องตามโครงสร้างของภาษา

ข้อมูลการสังเคราะห์พัฒนาการและความสามารถในการฟัง-พูดของเด็กอนุบาล พบว่าความสามารถในการฟัง-พูดภาษาต่างประเทศของเด็กจะเกิดขึ้นอย่างสอดคล้องกับพัฒนาการทางภาษาของเด็กและพัฒนาอย่างเป็นลำดับขั้น ซึ่งเด็กอนุบาลชั้นปีที่ 3 เป็นช่วงวัยที่มีพัฒนาการอยู่ในช่วงพัฒนาการ 3 ขั้นแรก คือ 1) ขั้นสร้างความเข้าใจ 2) ขั้นเริ่มผลิตภาษา และ 3) ขั้นพัฒนาออกมาเป็นคำพูด (Richard-Amato, 2003) และความสามารถในการฟัง-พูดภาษาต่างประเทศในพัฒนาการช่วงนี้คือ 1) การรู้คำศัพท์ ซึ่งเด็กสามารถจดจำเสียง ค้นหาความหมาย พูดคำศัพท์ได้อย่างเหมาะสม 2) การใช้ภาษาในบริบทที่เหมาะสม เด็กสามารถพูดโต้ตอบ พูดเล่าซ้ำเป็นวลี หรือประโยคสั้น (Cameron, 2001) เด็กจะแสดงความสามารถทางภาษาให้เห็นเป็นพฤติกรรม 2 ลักษณะ คือ 1) การแสดงออกทางกาย โดยการชี้ การมอง การทำท่าทาง หรือการปฏิบัติตามคำสั่ง และ 2) การออกเสียงพูด โดยการพูดตาม การบอกชื่อ การตอบคำถามเป็นคำ หรือการเล่าซ้ำ (Shaaban, 2001)

ดังนั้นงานวิจัยนี้จึงมุ่งพัฒนาความสามารถในการฟัง-พูด ของเด็กอนุบาลชั้นปีที่ 3 ใน 2 ด้าน ได้แก่ 1) การแสดงพฤติกรรมการฟัง หมายถึง การแสดงท่าทางของเด็kd้วยการชี้ เลือกจับ มอง วัตถุสิ่งของหรือรูปภาพ ที่มีความหมายเดียวกับคำศัพท์ และการแสดงท่าทางของเด็กอย่างสอดคล้องต่อประโยคคำสั่งภาษาจีนที่ได้ยิน และ 2) การแสดงพฤติกรรมพูดโต้ตอบ หมายถึง การตอบเป็นคำที่มีความหมายตรงกับวัตถุ หรือรูปภาพที่เห็น และการบอกเล่าเป็นประโยคจากภาพ หรือการพูดตอบคำถาม รายละเอียดการสังเคราะห์ แสดงผังแผนภาพที่ 3

แผนภาพที่ 3 การสังเคราะห์ความสามารถในการฟัง-พูด

5. การพัฒนารูปแบบการเรียนการสอน

งานวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาข้อมูลเบื้องต้นเกี่ยวกับความหมาย องค์ประกอบ ขั้นตอนการพัฒนารูปแบบเพื่อนำไปเป็นแนวทางในการพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนภาษาจีนกลางเป็นภาษาต่างประเทศโดยบูรณาการแนวคิดการสอนแบบบอกเล่าและวิธีสอนแบบพูด-ฟัง ดังนี้

5.1 ความหมายของรูปแบบการเรียนการสอน

ทิศนา แคมมณี (2556) ได้อธิบายความหมายของรูปแบบการเรียนการสอนว่า หมายถึง สภาพหรือลักษณะของการจัดการเรียนการสอน ที่ครอบคลุมองค์ประกอบที่สำคัญที่จัดไว้อย่างเป็นระเบียบ ตามหลักปรัชญา ทฤษฎี หลักการ แนวคิดหรือความเชื่อต่างๆ โดยมีการจัดรูปแบบการหรือขั้นตอนในการเรียนการสอน ตลอดจนวิธีสอนและเทคนิคการสอนต่างๆ ที่ทำให้สภาพการเรียนการสอนนั้นเป็นไปตามทฤษฎี หลักการที่ยึดถือ ซึ่งรูปแบบต้องได้รับการพิสูจน์ ทดสอบหรือยอมรับว่ามีประสิทธิภาพ สามารถใช้เป็นแบบแผนในการเรียนการสอนให้บรรลุวัตถุประสงค์เฉพาะของรูปแบบนั้นๆ

Joyce and Weil (2000) ได้อธิบายความหมายของรูปแบบการเรียนการสอนว่า หมายถึง แผนหรือแบบแผนที่สามารถใช้เพื่อการสอนในห้องเรียนหรือการสอนที่เป็นกลุ่มย่อย รูปแบบการเรียนการสอนแต่ละรูปแบบจะให้แนวทางในการออกแบบการเรียนการสอนที่มีเป้าหมายให้ผู้เรียนบรรลุวัตถุประสงค์ที่แตกต่างกัน

สรุปได้ว่า รูปแบบการเรียนการสอน หมายถึง แบบแผนหรือสภาพการจัดการเรียนการสอนที่สอดคล้องกับทฤษฎี หลักการที่ยึดถือ มีระบบ มีประสิทธิภาพและได้รับการพิสูจน์เป็นยอมรับว่าสามารถช่วยให้ผู้เรียนในรูปแบบนั้นบรรลุวัตถุประสงค์เฉพาะตามรูปแบบที่กำหนด

5.2 องค์ประกอบของรูปแบบการเรียนการสอน

ทิศนา แคมมณี (2556) ได้อธิบายถึงองค์ประกอบของรูปแบบการเรียนการสอนไว้ดังนี้

- 1) ปรัชญา ทฤษฎี หลักการ แนวคิดหรือความเชื่อที่เป็นพื้นฐานของรูปแบบนั้นที่จะนำไปสู่การกำหนดจุดประสงค์ เนื้อหา ขั้นตอน และกิจกรรมของรูปแบบ
- 2) จุดประสงค์ของรูปแบบ เป็นส่วนที่อธิบายความคาดหวังที่ต้องการให้เกิดขึ้นกับผู้เรียนจากการใช้รูปแบบการเรียนการสอน
- 3) สารและกระบวนการของรูปแบบ เป็นการจัดระบบเนื้อหาและกิจกรรมที่ใช้ในการจัดการเรียนการสอน เพื่อให้บรรลุจุดประสงค์

4) กิจกรรมและขั้นตอนการดำเนินงานที่เป็นส่วนอธิบายถึงวิธีการสอน การปฏิบัติ หรือให้ข้อมูลเกี่ยวกับวิธีสอนเทคนิคการสอนต่างๆ ที่จะช่วยให้รูปแบบการเรียนการสอนนั้น ๆ เกิดประสิทธิภาพสูงสุด

5) การวัดและประเมินผล เป็นส่วนที่วัดประสิทธิผลของรูปแบบการเรียนการสอนซึ่งประกอบด้วย หลักการ จุดประสงค์ สาระ ขั้นตอนการดำเนินงาน และการวัดผล

Joyce and Weil (2000) ได้อธิบายถึงองค์ประกอบของรูปแบบการเรียนการสอนว่ามี 4 องค์ประกอบ ได้แก่

1) เป้าหมายของรูปแบบการเรียนการสอน เป็นสิ่งที่มุ่งพัฒนาหรือคุณลักษณะที่ต้องการให้เกิดในตัวผู้เรียน

2) หลักการหรือแนวคิดที่เป็นพื้นฐานของรูปแบบ

3) รายละเอียดเกี่ยวกับขั้นตอนการสอน

4) การประเมินผลที่แสดงให้เห็นผลที่คาดหวังจะเกิดขึ้นจากการใช้รูปแบบนั้น

สรุปได้ว่ารูปแบบการเรียนการสอนจะต้องมีประกอบไปด้วยองค์ประกอบสำคัญได้แก่ ทฤษฎีแนวคิดที่นำไปสู่เป้าหมายของรูปแบบ จุดประสงค์หรือเป้าหมาย ขั้นตอนที่เป็นระบบเกี่ยวกับการเรียนการสอนที่จะนำไปสู่เป้าหมาย และมีการประเมินผลที่จะแสดงให้เห็นผลการเรียนการสอนที่เกิดขึ้นจากการใช้รูปแบบ

5.3 การพัฒนารูปแบบการเรียนการสอน

ทิตินา แคมมณี (2556) ได้อธิบายถึงการพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนว่ามี 10 ขั้นตอนดังต่อไปนี้

1) กำหนดจุดมุ่งหมายในการพัฒนารูปแบบการเรียนการสอน

2) ศึกษาหลักการหรือทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง เพื่อกำหนดองค์ประกอบและเห็นแนวทางในการจัดความสัมพันธ์ขององค์ประกอบของรูปแบบ

3) ศึกษาสภาพการณ์และปัญหาที่เกี่ยวข้องเพื่อให้ค้นพบองค์ประกอบที่สำคัญที่จะช่วยให้รูปแบบการเรียนการสอนมีประสิทธิภาพเมื่อนำไปใช้จริง

4) การกำหนดองค์ประกอบสำคัญของรูปแบบ พิจารณาจากสิ่งที่จะทำให้สามารถบรรลุจุดมุ่งหมายได้

5) การจัดกลุ่มองค์ประกอบ

6) การจัดความสัมพันธ์ขององค์ประกอบ

7) การจัดผังรูปแบบ โดยแสดงลำดับขั้นตอนของรูปแบบและแสดงให้เห็นความสัมพันธ์ขององค์ประกอบ

- 8) การทดลองใช้รูปแบบการเรียนการสอนเพื่อศึกษาผลที่เกิดขึ้น
- 9) การประเมินผลรูปแบบการเรียนการสอน
- 10) การปรับปรุงแบบการเรียนการสอน

Joyce and Weil (2000) ได้กำหนดรูปแบบการเรียนการสอนซึ่งมี 10 ขั้นตอนดังต่อไปนี้

- 1) ศึกษาบริบท จุดมุ่งหมาย และความต้องการจำเป็น
- 2) วิเคราะห์ทรัพยากร และข้อจำกัด
- 3) ศึกษาคุณลักษณะผู้เรียน
- 4) วิเคราะห์เนื้อหาวิชา และลักษณะเฉพาะของงาน
- 5) กำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้
- 6) กำหนดสื่อและกิจกรรมที่ทำให้ผู้เรียนบรรลุผลตามจุดประสงค์
- 7) เลือกทรัพยากรการเรียนการสอนต่างๆ ที่จะช่วยให้การเรียนการสอนบรรลุผล
- 8) จัดสิ่งอำนวยความสะดวกผลิตสื่อวัสดุการเรียนการสอนที่จำเป็นต่อการพัฒนาและส่งเสริมกิจกรรมการเรียนการสอนและดำเนินการตามแผน
- 9) ประเมินผลการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์
- 10) พิจารณาการปรับปรุงแก้ไขแผนการเรียนการสอน

แนวคิดเกี่ยวกับการพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนที่กล่าวข้างต้นสรุปได้ว่า การพัฒนาการรูปการเรียนการสอนเป็นการออกแบบวางแผนการเรียนการสอนที่มีวัตถุประสงค์อยู่บนพื้นฐานที่มาจากทฤษฎี หลักการ แนวคิดเป็นสำคัญ และมีองค์ประกอบ ขั้นตอนที่สอดคล้องกันอย่างเป็นระบบก่อนจะกำหนดแนวทางในการนำรูปแบบการเรียนการสอนไปทดลองใช้เพื่อให้ได้ผลการประเมินมาปรับปรุง พัฒนาให้ได้รูปแบบการเรียนการสอนที่มีคุณภาพตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้

6. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

Azpillaga et al. (2000) ได้ศึกษาทดลองเปรียบเทียบผลการสอนภาษาต่างประเทศของนักเรียนกลุ่มอายุ 8-9 ปีในโครงการ The European project for teaching a second or foreign language to preschool and school aged children โดยเปรียบเทียบการสอนภาษาต่างประเทศตามรูปแบบของ format based กับการสอนแบบปกติตามแนวหลักสูตรชาติเดิม พบว่าเด็กนักเรียนตามรูปแบบการสอน format based มีผลสัมฤทธิ์ความสามารถในการพูดเล่าเรื่องตามภาพ และมีเจตคติที่ดีในการเรียนภาษาต่างประเทศสูงกว่ากลุ่มทดลอง และผู้วิจัยยังพบว่านักเรียนมีความมั่นใจในการใช้ภาษาต่างประเทศสูงขึ้นอีกด้วย

Glopper and Damhuis (2001) ได้ศึกษาเกี่ยวกับผลการสอนภาษาที่สองโดยวิธี format-based กับเด็กวัยอนุบาล พบว่าเด็กในกลุ่มทดลองมีความสามารถในการแยกแยะเสียง และการออกเสียงได้ดีกว่ากลุ่มควบคุม นอกจากนี้ข้อมูลในการศึกษายังพบว่าเด็กในกลุ่มทดลองยังมีพฤติกรรมมีส่วนร่วมในการใช้ภาษา และมีความกระตือรือร้นในการร่วมกิจกรรมการพูดกับครูผู้สอนในระหว่างการเรียนการสอนมากกว่าปีที่ผ่านมาที่เรียนด้วยวิธีการสอนแบบเดิม

Gheorghiu, Colibaba, and Petrescu (2009) ได้ศึกษาผลการฝึกอบรมครูประจำชั้นระดับอนุบาลในการสอนภาษาต่างประเทศให้กับเด็กอนุบาล โดยใช้รูปแบบการสอนภาษาต่างประเทศที่มีชื่อว่า “The Adventures of Hocus and Lotus” ซึ่งเป็นรูปแบบที่มีการศึกษาวิจัยภายใต้โครงการของ Europe union under the lifelong learning programme พบว่าครูมีความพึงพอใจใน ด้านรูปแบบการสอนที่อยู่บนพื้นฐานทฤษฎีที่เหมาะสมกับเด็กอนุบาล และด้านแนวทางปฏิบัติสำหรับครูประจำชั้นในการสอนภาษาต่างประเทศที่ให้ความสำคัญบรรยากาศในการเรียนรู้ทำให้ความสัมพันธ์ระหว่างครูและนักเรียนดีขึ้น อีกทั้งยังทำให้ครูส่วนใหญ่มีมุมมองต่อการสอนที่ดีขึ้น

Griva and Sivropoulou (2009) ได้ศึกษาผลการทดลองการสอนภาษาต่างประเทศในระดับอนุบาล ณ โรงเรียนอนุบาลกรีซ ประเทศสาธารณรัฐเฮลเลนิก มีรูปแบบการสอนโดยใช้เกม และการแสดงบทบาทสมมติที่มีรูปแบบเฉพาะ ผลการวิจัยพบว่า หลังการทดลองเด็กมีความสามารถในการจดจำ และออกเสียงคำศัพท์สูงขึ้น และมีความเข้าใจภาษามากขึ้น

Syahputra (2014) ได้ศึกษาเกี่ยวกับการวิธีการสอนภาษาอังกฤษเป็นภาษาต่างประเทศสำหรับระดับอนุบาล ในช่วง 4-6 ปี โรงเรียนอนุบาล ประเทศอินโดนีเซีย โดยผู้วิจัยได้เก็บข้อมูลเชิงคุณภาพโดยการวิเคราะห์เอกสาร สังเกตการเรียนการสอน สัมภาษณ์ บันทึกเทปการเรียนการสอน เพื่อให้ได้ข้อมูลมาเปรียบเทียบวิธีการสอนแบบฟัง-พูดและวิธีการสอนแบบตอบสนองด้วยท่าทาง พบว่า เด็กอนุบาลกลุ่มที่เรียนด้วยวิธีสอนแบบฟัง-พูด มีความสามารถในการเข้าใจภาษา จดจำคำศัพท์ และความสามารถในการออกเสียงคำศัพท์ วลีได้ดีกว่าเด็กอนุบาลกลุ่มที่เรียนด้วยวิธีการสอนแบบตอบสนองด้วยท่าทาง และยังพบว่าวิธีการสอนแบบฟัง-พูดด้วยการออกเสียงตาม ทำท่าตามต้นแบบสามารถกระตุ้นให้เด็กเกิดความสนใจในการเรียนรู้คำศัพท์ใหม่ในระยะเริ่มแรกของการเรียน แต่เด็กจะเริ่มให้ความสนใจกับสิ่งอื่นเมื่อครูใช้วิธีการสอนแบบฟัง-พูดเป็นเวลานาน

ปวีณย์ บุญปก และ วิชุดา ขุนหนู (2550) ได้นำเสนอวิธีการสอนแบบฟัง-พูด ซึ่งเป็นหลักสูตรระยะเวลา 18 ชั่วโมง พบว่าภายหลังการเรียนการสอนภาษาอังกฤษด้วยวิธีการสอนแบบฟัง-พูดได้ผลว่ากลุ่มตัวอย่างมีความกล้าในการใช้ภาษาอังกฤษ และมั่นใจในการพูดภาษาอังกฤษมากขึ้น

สรุปจากการศึกษาแนวคิด หลักการที่เกี่ยวข้องกับวิธีการสอนภาษาต่างประเทศตามแนวคิด การสอนแบบบอกเล่าและวิธีสอนแบบฟัง-พูด พบว่าวิธีสอนแบบฟัง-พูด มีจุดเด่นในการสอนคำศัพท์ที่ เน้นให้เด็กออกเสียงพูดตามครูซ้ำๆ ซึ่งสอดคล้องกับวิธีการเรียนรู้ภาษาของเด็กเพราะเด็กยังเรียนรู้ จากการเลียนแบบ ชอบที่จะพูดตามหรือแสดงพฤติกรรมตามแบบบุคคลที่อยู่รอบตัว และการฝึกฝน ซ้ำๆ เป็นขั้นตอนสำคัญที่ทำให้เกิดทักษะทางภาษาโดยเฉพาะทักษะด้านการฟัง-พูด สำหรับการสอน ภาษาตามแนวคิดการสอนแบบบอกเล่า มีจุดเด่นในการนำนิทานที่มีเนื้อหาใกล้ตัวเด็กมาใช้ให้เด็กมี ส่วนร่วมในการพูดแสดงตามบทบาทของตัวละคร เกิดบรรยากาศที่ผ่อนคลาย สนุกสนาน ซึ่ง สอดคล้องกับธรรมชาติการเรียนรู้ของเด็กที่เรียนรู้จากประสบการณ์ใกล้ตัวที่เกิดขึ้นซ้ำๆ ชอบ เคลื่อนไหวร่างกาย ทำให้เกิดแรงจูงใจในการเรียนรู้และฝึกฝนภาษา ลดความเครียด และลดความ เบื่อหน่ายในการเรียนภาษา

ผู้วิจัยศึกษาหลักการตามแนวคิดการสอนแบบบอกเล่า หลักการวิธีสอนแบบฟัง-พูด พัฒนาการและความสามารถในการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศสำหรับเด็ก การพัฒนารูปแบบการเรียน การสอน และได้นำข้อมูลมาวิเคราะห์ สังเคราะห์สาระสำคัญ จนได้กรอบแนวคิดฉบับร่าง เพื่อนำไปสู่ การพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนกลางเป็นภาษาต่างประเทศโดยใช้แนวคิดการ สอนแบบบอกเล่าและวิธีสอนแบบฟัง-พูด เพื่อส่งเสริมความสามารถในการฟัง-พูดสำหรับเด็กอนุบาล ต่อไป

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การพัฒนา รูปแบบการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนกลางเป็นภาษาต่างประเทศโดยใช้แนวคิดการสอนแบบบอกเล่าและวิธีสอนแบบฟัง-พูดเพื่อส่งเสริมความสามารถในการฟัง-พูดสำหรับเด็กอนุบาลนี้เป็น การวิจัยและพัฒนา โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) พัฒนารูปแบบการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนกลางเป็นภาษาต่างประเทศโดยใช้แนวคิดการสอนแบบบอกเล่าและวิธีสอนแบบฟัง-พูดเพื่อส่งเสริมความสามารถในการฟัง-พูดสำหรับเด็กอนุบาล 2) ศึกษาผลการใช้รูปแบบฯ ที่พัฒนาขึ้น โดยมีกระบวนการดำเนินการวิจัยแบ่งออกเป็น 3 ระยะ ดังนี้

ระยะที่ 1 การพัฒนารูปแบบฯ และเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย (R1, D1)

การวิจัย (R1) สร้างรูปแบบฯ และเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การพัฒนา (D1) ปรับปรุงรูปแบบฯ และเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็น (ฉบับร่าง)

ระยะที่ 2 การนำร่องการใช้รูปแบบฯ และเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย (R2, D2)

การวิจัย (R2) นำร่องการใช้รูปแบบฯ และเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย (ฉบับร่าง)

การพัฒนา (D2) ปรับปรุงรูปแบบฯ เป็นฉบับทดลอง และเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นฉบับสมบูรณ์

ระยะที่ 3 การทดลองใช้รูปแบบฯ และเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย (R3, D3)

การวิจัย (R3) ทดลองใช้รูปแบบฯ ฉบับทดลอง

การพัฒนา (D3) ปรับปรุงรูปแบบฯ เป็นฉบับสมบูรณ์

ขั้นตอนการดำเนินงานวิจัยมีรายละเอียด ดังแสดงในแผนภาพที่ 4

ระยะที่ 1 การพัฒนารูปแบบฯ และเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย (R1, D1)
คำถามวิจัย : รูปแบบฯ และเครื่องมือที่ใช้ในการประเมินความสามารถในการฟัง-พูดมีลักษณะอย่างไร มีคุณภาพตามหลักการหรือไม่ อย่างไร
การวิจัย (R1) สร้างรูปแบบฯ และเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย <ol style="list-style-type: none"> 1. ศึกษาหลักการ ทฤษฎีพื้นฐาน และสำรวจการเรียนการสอน 2. กำหนดกรอบแนวคิดในการวิจัย และสร้างรูปแบบฯ 3. สร้างเอกสารประกอบการใช้รูปแบบฯ 4. สร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบประเมินความสามารถในการฟัง-พูด 5. ตรวจสอบคุณภาพของรูปแบบฯ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย และเอกสารประกอบรูปแบบฯ โดยผู้ทรงคุณวุฒิ 6. วิเคราะห์ผลการตรวจสอบคุณภาพของรูปแบบฯ และเครื่องมือที่ใช้ในการประเมินฯ
การพัฒนา (D1) ปรับปรุงรูปแบบฯ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็น (ฉบับร่าง)
↓
ระยะที่ 2 การนำร่องการใช้รูปแบบฯ และเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย (R2, D2)
คำถามวิจัย ผลการนำร่องการใช้รูปแบบฯ เป็นอย่างไร และเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย มีคุณภาพเป็นอย่างไร
การวิจัย (R2) นำร่องการใช้รูปแบบฯ และเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย (ฉบับร่างที่ 1) <ol style="list-style-type: none"> 1. กำหนดตัวอย่างและแบบแผนในการนำร่อง 2. กำหนดเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย (ฉบับร่าง) 3. นำร่องการใช้รูปแบบฯ (ฉบับร่าง) 4. วิเคราะห์ผลการนำร่องการใช้รูปแบบฯ และนำเสนอข้อมูล
การพัฒนา (D2) ปรับปรุงรูปแบบฯ เป็นฉบับทดลอง และเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นฉบับสมบูรณ์
↓
ระยะที่ 3 การทดลองใช้รูปแบบฯ (R3, D3)
คำถามวิจัย การใช้รูปแบบฯ ฉบับทดลอง ส่งผลให้เด็กอนุบาลมีความสามารถในการฟัง-พูดสูงขึ้นหรือไม่ อย่างไร
การวิจัย (R3) ทดลองใช้รูปแบบฯ ฉบับทดลอง <ol style="list-style-type: none"> 1. กำหนดประชากรและตัวอย่าง 2. กำหนดแบบแผนการทดลอง 3. กำหนดเครื่องมือที่ใช้ในรูปแบบ 4. ทดลองใช้รูปแบบฯ 5. วิเคราะห์ผลการใช้รูปแบบฯ และนำเสนอ
การพัฒนา (D3) ปรับปรุงรูปแบบฯ เป็นฉบับสมบูรณ์

แผนภาพที่ 4 ขั้นตอนการดำเนินงานวิจัย

รายละเอียดของขั้นตอนการดำเนินงานวิจัยมีดังนี้

ระยะที่ 1 การพัฒนารูปแบบฯ และเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย (R1, D1)

การวิจัย (R1) การสร้างรูปแบบฯ และเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

คำถามวิจัย: รูปแบบการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนกลางเป็นภาษาต่างประเทศโดยใช้แนวคิดการสอนแบบบอกเล่าและวิธีการสอนแบบฟัง-พูด มีลักษณะเป็นอย่างไร มีคุณภาพตามหลักการหรือไม่ อย่างไร และเครื่องมือที่ใช้ในการประเมินความสามารถในการฟัง-พูดที่สร้างขึ้นมีคุณภาพหรือไม่ อย่างไร

ผู้วิจัยดำเนินการเพื่อตอบคำถามวิจัยโดยแบ่งเป็น 6 ขั้นตอน ดังนี้

1. ศึกษาหลักการ ทฤษฎีพื้นฐาน และสำรวจการเรียนการสอน
2. กำหนดกรอบแนวคิดในการวิจัย และสร้างรูปแบบฯ
3. สร้างเอกสารประกอบการใช้รูปแบบฯ
4. สร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
5. ตรวจสอบคุณภาพของรูปแบบฯ เอกสารประกอบรูปแบบฯ และเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

โดยผู้ทรงคุณวุฒิ

6. วิเคราะห์ผลการตรวจสอบคุณภาพของรูปแบบฯ และเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

รายละเอียดในการดำเนินการแต่ละขั้นตอนมี ดังนี้

1. ศึกษาหลักการ ทฤษฎีพื้นฐาน และสำรวจการเรียนการสอน โดย

1.1 ศึกษาทฤษฎี แนวคิด หลักการเกี่ยวกับการสอนภาษาต่างประเทศตามแนวคิดการสอนแบบบอกเล่า วิธีการสอนแบบฟังพูด พัฒนาการและความสามารถในการเรียนภาษาต่างประเทศ-เด็กขอสภาพการสอนภาษาจีนกลางเป็นภาษาต่างประเทศสำหรับเด็กเพื่อกำหนดเป็นกรอบแนวคิดในการวิจัย และกรอบแนวคิดของรูปแบบฯ

1.2 การพัฒนาตนเองของผู้วิจัย ได้เข้าเรียนนิสิตปริญญาโท การสอนระดับการศึกษาปฐมวัย และวิชาการส่งเสริมการรู้หนังสือขั้นต้นสำหรับเด็กปฐมวัย เพื่อได้ความรู้ในด้านการจัดการเรียนการสอนสำหรับเด็กปฐมวัยมาพัฒนาแผนการเรียนการสอนของรูปแบบฯ และเข้าเรียนวิชาการออกแบบการรวบรวมข้อมูลและเครื่องมือวิจัย การเขียนเชิงวิชาการขั้นสูง เพื่อนำความรู้ด้านการทำวิจัยมาพัฒนาการออกแบบงานวิจัย และเข้าเรียนวิชาภาษาจีนเพื่อการสื่อสาร 3 และภาษาจีนเพื่อการฟัง-พูดเพื่อพัฒนาทักษะภาษาจีนของผู้วิจัย

ผู้วิจัยเข้าร่วมอบรมสัมมนาที่เกี่ยวข้องการสอนภาษาต่างประเทศในระดับปฐมวัย

ได้แก่ การสัมมนาเชิงปฏิบัติการ เรื่องการสอนภาษาไทย อังกฤษ และ ภาษาอื่นอย่างไรในระดับปฐมวัย ณ โรงเรียนเกษมพิทยา เข้าฟังบรรยายเกี่ยวกับการสอนภาษาที่สอง ณ งานมหกรรมทางการศึกษาเพื่อพัฒนาวิชาชีพครูครั้งที่ และเข้าอบรมโครงการจัดค่ายกิจกรรมสันถนาการเพื่อกา 9รสอนภาษาจีน ณ มหาวิทยาลัยปัญญาภิวัฒน์ เพื่อให้เห็นแนวทางในการสอนภาษาต่างประเทศในประเทศไทย

1.3 การสำรวจสภาพการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศในปัจจุบัน ผู้วิจัยได้เข้าสังเกตการสอนภาษาจีนกลางในระดับอนุบาลชั้นปีที่ 3 ในโรงเรียนสังกัดคณะกรรมการศึกษาเอกชน ที่สอนโดยครูคนไทย จำนวน 4 แห่ง เก็บข้อมูลโดยการสังเกตอย่างไม่มีส่วนร่วม การจดบันทึก การสัมภาษณ์ครูผู้สอน ผู้ปกครอง และนักเรียนที่เรียนอยู่ในโรงเรียนอย่างไม่เป็นทางการ ผลการสำรวจการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนในระดับอนุบาลพบว่า

1) ครูใช้วิธีการสอน คือ ให้เด็กดูภาพและออกเสียงคำศัพท์ตามครูซ้ำๆ พร้อมกันทั้งห้อง ซึ่งเด็กออกเสียงตามในช่วงแรกแต่เมื่อครูให้ออกเสียงคำศัพท์ตามซ้ำๆ ไม่เปลี่ยนวิธีการสอน ทำให้เด็กเริ่มเบื่อที่จะออกเสียงตามและให้ความสนใจกับสิ่งอื่น

2) ครูให้เด็กแข่งขันตะโกนออกเสียงคำศัพท์พร้อมกันทั้งห้องทำให้ครูไม่สามารถได้ยินการออกเสียงของเด็กเป็นรายบุคคลว่าถูกต้องหรือไม่

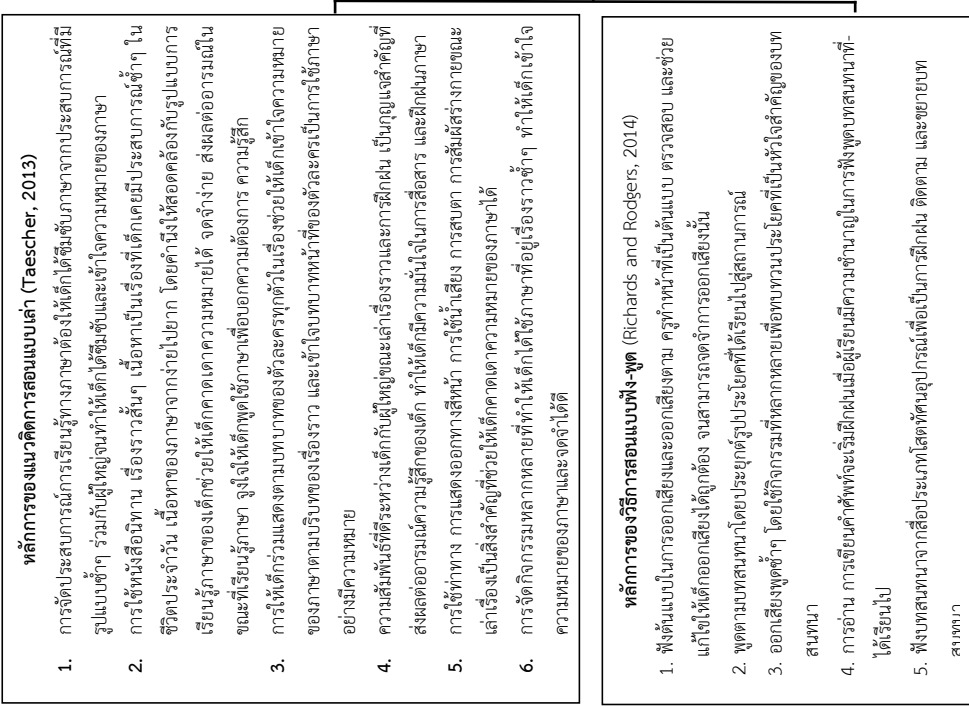
3) ครูให้เด็กทำกิจกรรมที่เน้นการท่องจำคำศัพท์มากกว่าปฏิบัติ เช่น การออกเสียงตามครูซ้ำๆ การดูภาพและบอกคำศัพท์ การระบายสีภาพคำศัพท์ ตามทฤษฎีการเรียนรู้ของบลูม กิจกรรมที่ยกตัวอย่างข้างต้นเป็นกิจกรรมที่มุ่งเน้นด้านสติปัญญาของเด็กในระดับการจดจำเท่านั้น แต่เด็กยังไม่เข้าใจความหมายและไม่สามารถนำคำศัพท์ไปใช้ได้

4) ครูใช้สื่อการสอนที่เป็น 2 มิติเป็นส่วนใหญ่ เช่น บัตรคำศัพท์ขนาดเอ 4 แผ่นภาพโปสเตอร์ การเขียนตัวอักษรจีนกลางบนกระดาน

2. กำหนดกรอบแนวคิดในการวิจัย และสร้างรูปแบบฯ

2.1 การกำหนดกรอบแนวคิดในการวิจัย โดย

ผู้วิจัยได้นำผลจากการศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับแนวคิด ทฤษฎีและข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับการเรียนการสอนภาษาจีน มากำหนดกรอบแนวคิดในการวิจัย ดังแผนภาพที่ 5

แผนภาพที่ 5 กรอบแนวคิดในการวิจัย

ความสามารในการฟัง-พูด

1. การแสดงพฤติกรรมการฟัง
 - 1.1 การเลือกรัตนหรือรูปภาพที่มีความหมายเดียวกับคำศัพท์
 - 1.2 การแสดงท่าทางตามคำสั่งที่ได้ฟัง
2. การการพฤติกรรมการพูด
 - 2.1 การตอบเป็นคำศัพท์
 - 2.2 การบอกเล่าเป็นประโยค

2.2 การสร้างรูปแบบฯ ฉบับร่าง โดย

ผู้วิจัยดำเนินการสร้างรูปแบบการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนกลางเป็นภาษาต่างประเทศโดยใช้แนวคิดการสอนแบบบอกเล่าและวิธีสอนแบบฟัง-พูดเพื่อส่งเสริมความสามารถในการฟัง-พูดสำหรับเด็กอนุบาล ซึ่งประกอบด้วยหลักการ วัตถุประสงค์ เนื้อหา ขั้นตอน ระยะเวลาในการดำเนินการ และการประเมินผลของรูปแบบฯ

รายละเอียดขั้นตอนในการสร้างรูปแบบฯ มีดังนี้

2.2.1 การกำหนดหลักการของรูปแบบฯ

ผู้วิจัยโดยนำหลักการสอนภาษาต่างประเทศตามแนวคิดการสอนแบบบอกเล่าของ Taeschner (2013) และวิธีสอนแบบฟัง-พูดของ Richards and Rodgers (2014) มาสังเคราะห์จนได้หลักการของรูปแบบฯ 5 ข้อ ดังนี้

1) การกำหนดเป้าหมายในการเรียนรู้ภาษามุ่งเน้นการฟังพูดให้เกิดความชำนาญก่อนการอ่าน-เขียนโดยให้เด็กได้ฟังนิทาน และเปิดโอกาสให้เด็กพูด/แสดงท่าทางเลียนแบบตัวละครในนิทานนำไปสู่การซึมซับรูปแบบโครงสร้างทางภาษา

2) การเลือกเนื้อหาภาษาในหนังสือนิทานควรเป็นเรื่องราวสั้นๆ ที่เกี่ยวกับชีวิตประจำวันของเด็กทำให้เด็กได้ใช้ภาษาอย่างมีความหมาย มีบริบทหรือเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นซ้ำๆ ทำให้คาดเดาความหมายและจดจำได้ง่ายขึ้น

3) การฝึกฝนการฟัง-พูด ซ้ำๆ ภายใต้การแสดงออกเชิงบวกทั้งวจนภาษาและอวจนภาษา ช่วยสร้างบรรยากาศและความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างเด็กกับผู้ใหญ่ส่งผลต่ออารมณ์และความมั่นใจในการฝึกฝนของเด็ก

4) การมีต้นแบบในการออกเสียงที่ถูกต้องหรือการฟังจากสื่อโสตทัศนูปกรณ์เพื่อเป็นการฝึกฝน และติดตามแก้ไขหากมีการออกเสียงไม่ถูกต้อง มีการใช้ท่าทาง น้ำเสียง หรือสื่ออุปกรณ์ประกอบขณะที่เด็กฟังเพื่อช่วยให้เด็กเข้าใจความหมายของภาษา

5) การจัดกิจกรรมทางภาษาที่มีรูปแบบซ้ำๆ อย่างเป็นระบบ และมีความหลากหลายของกิจกรรม ที่ให้เด็กได้แสดงพฤติกรรมทางภาษาซ้ำๆ จนเกิดความเข้าใจและคุ้นเคยในรูปแบบและโครงสร้างของภาษา

2.2.2 การกำหนดวัตถุประสงค์ของรูปแบบฯ

วัตถุประสงค์ของรูปแบบฯ คือ ส่งเสริมความสามารถในการฟัง-พูดภาษาจีนของเด็กอนุบาล ได้แก่

1) การแสดงพฤติกรรมการฟัง หมายถึง การแสดงออกทางกายของเด็ก เพื่อสื่อให้รู้ว่าเข้าใจต่อภาษาที่ได้ฟัง เช่น การชี้ เลือกจับ มอง วัตถุสิ่งของหรือรูปภาพ ที่มีความหมายเดียวกับคำศัพท์ และการแสดงท่าทางของเด็กอย่างสอดคล้องต่อประโยคคำสั่งภาษาจีนที่ได้ยิน

2) การแสดงพฤติกรรมการพูดโต้ตอบ หมายถึง การตอบคำถามในรูปแบบของคำศัพท์ที่มีความหมายตรงกับวัตถุ หรือรูปภาพที่เห็น รวมทั้งการบอกเล่าเป็นประโยคสั้นๆ ที่สอดคล้องกับคำถามหรือรูปภาพที่กำหนด

2.2.3 การกำหนดเนื้อหาของรูปแบบฯ

ผู้วิจัยดำเนินการกำหนดเนื้อหาของรูปแบบฯ โดยมีขั้นตอนดังนี้

1) สืบค้นและศึกษาหลักสูตรภาษาจีนกลางที่ใช้สอนระดับอนุบาลในโรงเรียนสังกัดคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน จำนวน 5 หลักสูตร ดังแสดงในตารางที่ 3

ตารางที่ 3 หลักสูตรภาษาจีนกลางที่ใช้สอนระดับอนุบาลในโรงเรียนสังกัดคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน

ลำดับที่	ชื่อหลักสูตร/ ประเทศ	ที่มา
1	Better Chinese/ ไต้หวัน	โรงเรียนศรีวิทยา
2	Zhong wen ke/ ไทย	โรงเรียนอนุบาลทานตะวัน
3	Hua wen jiao shi/ มาเลเซีย	โรงเรียนอนุบาลเด่นหล้า
4	You er han yu/ จีน	โรงเรียนกมลจิ่งจัน
5	Guo ji han ban/ จีน	สำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้การสอนภาษาจีนนานาชาติ

2) วิเคราะห์เนื้อหาคำศัพท์ภาษาจีนกลางจาก 5 หลักสูตร ข้างต้น พบว่ามีคำศัพท์ที่ใช้สอนร่วมกันจำนวน 179 คำ (รายละเอียดการวิเคราะห์คำศัพท์ในภาคผนวก ญ) จากนั้นผู้วิจัยจัดกลุ่มคำศัพท์ตามประเภทของคำที่ใช้ตามโครงสร้างประโยคไวยากรณ์ แบ่งเป็น 3 ประเภท ได้แก่ คำนาม คำกริยา และ คำขยาย/อื่นๆ รายละเอียดดังแสดงในตารางที่ 4

ตารางที่ 4 เนื้อหาคำศัพท์ภาษาจีนกลางจาก 5 หลักสูตร ที่ใช้สอนในระดับอนุบาล

ประเภท	คำศัพท์				จำนวน (คำ)
คำนาม	我(ฉัน)	她/他(เขา)	兔子(กระต่าย)	学校 (โรงเรียน)	100
	你(เธอ)	朋友(เพื่อน)	狗(หมา)	家(บ้าน)	
	爸爸(คุณพ่อ)	学生 (นักเรียน)	猫(แมว)	山(ภูเขา)	
	妈妈(คุณแม่)	头(หัว)	象(ช้าง)	日(พระอาทิตย์)	
	姐姐(พี่สาว)	鼻子(จมูก)	鱼 (ปลา)	月(พระจันทร์)	
	哥哥(พี่ชาย)	耳朵(หู)	鸟(นก)	云(เมฆ)	
	弟弟(น้องชาย)	眼睛(ตา)	饭(ข้าว)	冰(น้ำแข็ง)	
	妹妹(น้องสาว)	口(ปาก)	水(น้ำ)	牛奶(นมวัว)	
	老师(คุณครู)	手(มือ)	苹果(แอปเปิ้ล)	名字(ชื่อ)	
	人(คน)	书(หนังสือ)	面条(ก๋วยเตี๋ยว)	岁(อายุ)	
	奶奶(คุณย่า)	火(ไฟ)	商店(ร้านค้า)	号(วัน)	
	爷爷(คุณปู่)	树(ต้นไม้)	汉语(ภาษาจีน กลาง)	星期(สัปดาห์)	
	泰国人(คนไทย)	石(ก้อนหิน)	水果(ผลไม้)	钟(นาฬิกา)	
	中国人(คนจีน)	叶子(ใบไม้)	今天(วันนี้)	风(ลม)	
	天(ท้องฟ้า)	花(ดอกไม้)	明天(พรุ่งนี้)	雨(ฝน)	
	马(ม้า)	木(ไม้)	尺子(ไม้บรรทัด)	田(ทุ่งนา)	
	医生(คุณหมอ)	星(ดาว)	笔(ปากกา)	夏天(ฤดู)	
	警察(ตำรวจ)	椅子(เก้าอี้)	桌子(โต๊ะ)	草(หญ้า)	
	铅笔(ดินสอ)	窗口(หน้าต่าง)	床(เตียง)	地(พื้นดิน)	
	门(ประตู)	米(ข้าวสาร)	电风扇(พัดลม)	雨伞(ร่ม)	
	刀(มีด)	脚(เท้า)	客厅(ห้องรับแขก)	电饭锅(หม้อหุง ข้าว)	
	牛(วัว)	牙(ฟัน)	卧室(ห้องนอน)	微波炉(ไม โคเวฟ)	
	绵羊(แกะ)	蛋(ไข่)	厨房(ห้องครัว)	冰箱(ตู้เย็น)	
	虫(หนอน)	菜(ผัก)	食堂(โรงอาหาร)	枕头(หมอน)	
	沙发(โซฟา)	肉(เนื้อ)	教师(ห้องเรียน)		
	电话(โทรศัพท์)				
คำกริยา	爱(รัก)	哪(ที่ไหน)	站(ยืน)	飞(บิน)	
	吃(กิน)	去(ไป)	在(อยู่)	爬(คลาน)	
	喝(ดื่ม)	来(มา)	笑(ยิ้ม)	举手(ยกมือ)	
	叫(เรียก)	跳(กระโดด)	对不起(ขอโทษ)	坐(นั่ง)	
	有(มี)	洗脸(ล้างหน้า)	你好(สวัสดี)	是(เป็น)	
	跑(วิ่ง)	拍手(ปรบมือ)	再见(แล้วพบกันใหม่)	会(สามารถ)	

ตารางที่ 4 (ต่อ) เนื้อหาคำศัพท์ภาษาจีนกลางจาก 5 หลักสูตร ที่ใช้สอนในระดับอนุบาล

ประเภท	คำศัพท์				จำนวน (คำ)
คำกริยา (ต่อ)	唱歌(ร้องเพลง)	刷牙(แปรงฟัน)	不客气(ไม่ต้องเกรงใจ)	请(เชิญ)	38
	跳舞(เต้นรำ)	哭(ร้องไห้)		认识(รู้จัก)	
	喜欢(ชอบ)	要(ต้องการ)	谢谢(ขอบคุณ)		
คำขยาย/อื่นๆ	红(แดง)	大(ใหญ่)	几(กี่)	三(สาม)	35
	蓝(น้ำเงิน)	小(เล็ก)	吗(มั้ย)	四(สี่)	
	黄(เหลือง)	好(ดี)	很(มาก)	五(ห้า)	
	绿色(เขียว)	的(ของ)	长(ยาว)	六(หก)	
	白色(ขาว)	什么(อะไร)	快乐(มีความสุข)	七(เจ็ด)	
	黑色(ดำ)	谁(ใคร)	和(กับ)	八(แปด)	
	粉红色(ชมพู)	那(นั่น)	些(บางส่วน)	九(เก้า)	
	中(กลาง)	高(สูง)	一(หนึ่ง)	十(สิบ)	
	现在(ตอนนี้)	这(นี้)	二(สอง)		
	รวม				

3) คัดเลือกคำศัพท์เพื่อนำมาเป็นเนื้อหาของรูปแบบฯ โดยใช้เกณฑ์คำที่ใช้สอนร่วมกันร้อยละ 80 ขึ้นไปจาก 5 หลักสูตร จำนวน 84 คำ ซึ่งเป็นจำนวนที่สอดคล้องกับสำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้การศึกษานานาชาติชั้นปีที่ได้กำหนดให้เด็กที่เริ่มต้นเรียนภาษาจีนกลางควรเรียนรู้คำศัพท์อย่างน้อยจำนวน 80 คำ (Hanban Confucius Institute Headquarters, 2014)

4) กำหนดหน่วยการเรียนรู้ของรูปแบบฯ จำนวน 6 หน่วย และคัดเลือกคำศัพท์แต่ละหน่วยแบบเจาะจงหน่วยละ 14 คำ ครอบคลุมทั้ง 3 ประเภทได้แก่ คำนาม คำกริยา และ คำขยาย/อื่นๆ โดยพิจารณาความหมายของคำศัพท์ที่สามารถนำมาสร้างนิทานได้อย่างสอดคล้องกัน รายละเอียดดังแสดงในตารางที่ 5

ตารางที่ 5 หน่วยการเรียนรู้และเนื้อหาคำศัพท์

หน่วยการเรียนรู้	คำศัพท์			จำนวน (คำ)
	คำนาม	คำกริยา	คำขยาย/อื่นๆ	
1 去中国吧 (ไปเที่ยวเมืองจีนกันนะ)	我 (ฉัน)	叫 (เรียก)	大 (ใหญ่)	14
	你 (เธอ)	是 (เป็น)	小 (เล็ก)	
	手 (มือ)	来 (มา)		
	耳朵 (หู)	你好 (สวัสดี)		
	鼻子 (จมูก)	再见 (แล้วพบกันใหม่)		
	泰国人 (คนไทย)			
	中国人 (คนจีน)			

ตารางที่ 5 (ต่อ) หน่วยการเรียนรู้และเนื้อหาคำศัพท์

หน่วยการเรียนรู้	คำศัพท์			จำนวน
	คำนาม	คำกริยา	คำขยาย/อื่นๆ	
2 生日会 (ปาร์ตี้วันเกิด)	爸爸 (คุณพ่อ) 妈妈 (คุณแม่) 姐姐 (พี่สาว) 苹果 (แอปเปิ้ล) 牛奶 (นมวัว) 水 (น้ำ) 蛋糕 (เค้ก)	吃 (กิน) 喝 (ดื่ม) 谢谢 (ขอบคุณ) 请 (เชิญ) 进 (เข้า)	红色 (สีแดง) 绿色 (สีเขียว)	14
3 好玩的学校 (โรงเรียนแสนสนุก)	老师 (คุณครู) 口 (ปาก) 鸟 (นก) 日 (พระอาทิตย์) 云 (เมฆ) 月 (พระจันทร์) 山 (ภูเขา)	画 (วาด) 有 (มี) 爱 (รัก) 会 (สามารถ)	谁 (ใคร) 什么 (อะไร) 不 (ไม่)	14
4 新宠物 (สัตว์เลี้ยงตัวใหม่)	弟弟 (น้องชาย) 狗 (หมา) 猫 (แมว) 兔 (กระต่าย) 饭 (ข้าว) 眼睛 (ตา)	喜欢 (ชอบ) 洗手 (ล้างมือ) 刷牙 (แปรงฟัน)	白色 (สีขาว) 黑色 (สีดำ) 长 (ยาว) 短 (สั้น) 这 (นี้/ตรงนี้)	14
5 可爱的黄象 (ช้างเหลืองที่น่ารัก)	妹妹 (น้องสาว) 朋友 (เพื่อน) 象 (ช้าง) 家 (บ้าน) 学校 (โรงเรียน) 商店 (ร้านค้า)	要 (ต้องการ) 坐 (นั่ง) 睡觉 (นอนหลับ) 哭 (ร้องไห้) 站 (ยืน)	黄色 (สีเหลือง) 开心 (ดีใจ)	14
6 公园里有什么 (สวนสาธารณะหรรษา)	哥哥 (พี่ชาย) 公园 (สวนสาธารณะ) 鱼 (ปลา) 花 (ดอกไม้) 游 (ว่ายน้ำ) 飞 (บิน)	去 (ไป) 看 (มอง/ดู) 来 (มา) 在 (อยู่) 游 (ว่ายน้ำ) 飞 (บิน)	粉红色 (สีชมพู) 蓝色 (สีน้ำเงิน) 那 (นั่น) 哪里 (ที่ไหน)	14
รวมจำนวนคำศัพท์ทั้งสิ้น				84

5) สร้างนิทานจากเนื้อหาคำศัพท์ของแต่ละหน่วยโดย 1 หน่วยประกอบด้วยนิทาน 2 เรื่อง รวมนิทานทั้งหมด 12 เรื่อง โดยนิทานที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นพิจารณาตามหลักการเลือกนิทานสำหรับเด็กปฐมวัยของ Huck (2001) ที่มีลักษณะเฉพาะดังนี้

(1) ตัวละครหลักมีช่วงอายุ 5-6 ปี มีลักษณะเด่นชัดที่ทำให้เด็กสนใจและจดจำง่าย หรือเป็นบุคคลที่อยู่ในครอบครัวเด็ก

(2) ตัวละครหลักที่ผู้วิจัยกำหนดขึ้นเป็นตัวดำเนินเรื่องเพื่อเป็นแบบอย่างในการแสดงพฤติกรรมทางภาษา

(3) เนื้อหาของนิทานเหมาะสมกับช่วงวัย เป็นเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในชีวิตประจำวันของเด็ก หรือเป็นเหตุการณ์ที่สามารถเชื่อมโยงกับประสบการณ์เด็ก

(4) ภาษาที่ใช้ในนิทานเป็นการนำเสนอคำศัพท์ ให้สอดคล้องกับบทสนทนาของตัวละคร

(5) การใช้คำและบทสนทนามีโครงสร้างประโยคซ้ำๆ ทำให้เด็กสามารถคาดเดารูปประโยค ดึงดูดความสนใจให้เด็กออกเสียงตามและจดจำได้ง่าย

(6) ฉาก และสถานที่ในเรื่องกำหนดชัดเจน

(7) ภาพประกอบกำหนดจุดเด่นของภาพที่คำศัพท์ที่ต้องการนำเสนอ

รายละเอียดหน่วยการเรียนรู้และนิทานที่ใช้ในแต่ละหน่วย ดังแสดงในตารางที่ 6

ตารางที่ 6 หน่วยการเรียนรู้และนิทานที่ใช้ในแต่ละหน่วย

ลำดับที่	หน่วยการเรียนรู้	นิทาน
1	去中国吧 (ไปเมืองจีนกันนะ)	1. 茗茗是中国人。(เรื่อง หมิงหมิงเด็กหญิงชาวจีน) 2. 新朋友。(เรื่อง เพื่อนใหม่)
2	生日会 (ปาร์ตี้วันเกิด)	3. 茗茗 5 岁。(เรื่อง หมิงหมิง 5 ขวบ) 4. 茗茗喜欢吃什么?(เรื่อง หมิงหมิงชอบกินอะไร?)
3	好玩的学校 (โรงเรียนแสนสนุก)	5. 你会画什么?(เรื่อง เธอวาดอะไรจะ?) 6. 茗茗不会画。(เรื่อง หมิงหมิงวาดไม่ได้)
4	新宠物 (สัตว์เลี้ยงตัวใหม่)	7. 这是什么动物?(เรื่อง อู๋ นันตัวอะไร?) 8. 弟弟和小狗。(เรื่อง น้องชายกับน้องหมา)
5	玩具店 (ร้านของเล่น)	9. 可爱的黄象。(เรื่อง ช้างเหลืองที่น่ารัก) 10. 妹妹和黄象(เรื่อง น้องสาวกับช้างเหลือง)
6	公园里有什么 (สวนสาธารณะหรรษา)	11. 你看见什么?(เรื่อง บอกหน่อยนะเธอเห็นอะไร?) 12. 哥哥你在哪?(เรื่อง พี่ชายอยู่ที่ไหนจะ?)

2.2.4 การกำหนดขั้นตอนการจัดการเรียนการสอนของรูปแบบฯ

ผู้วิจัยดำเนินการกำหนดขั้นตอนของรูปแบบฯ ดังนี้

1) พัฒนาขั้นตอนของรูปแบบฯ โดยผู้วิจัยนำหลักการของรูปแบบฯ ที่สังเคราะห์ขึ้นตามแนวคิดการสอนแบบบอกเล่าของ Taeschner (2013) และวิธีสอนแบบฟัง-พูดของ Richards and Rodgers (2014) มาพัฒนาขั้นตอนของรูปแบบฯ ประกอบด้วย 3 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นที่ 1 การเชื่อมต่อประสบการณ์ แบ่งเป็น 2 ขั้นย่อย ดังนี้

(1) ครูกล่าวทักทายโดยใช้ภาษาจีนด้วยเพลงหรือคำคล้องจอง พร้อมทำท่าทางประกอบ พูดคุยโดยใช้ภาษาไทยเกี่ยวกับคำศัพท์ ตัวละครและเหตุการณ์ในหนังสือ นิทานเพื่อเชื่อมโยงความหมายของคำศัพท์

(2) เล่นนิทานเล่มเดิมโดยใช้ภาษาจีน ประกอบเทคนิคการใช้เสียงเน้นคำศัพท์และแสดงสีหน้าท่าทาง

ขั้นที่ 2 การฝึกฝนและขยายประสบการณ์ แบ่งเป็น 3 ขั้นย่อย ดังนี้

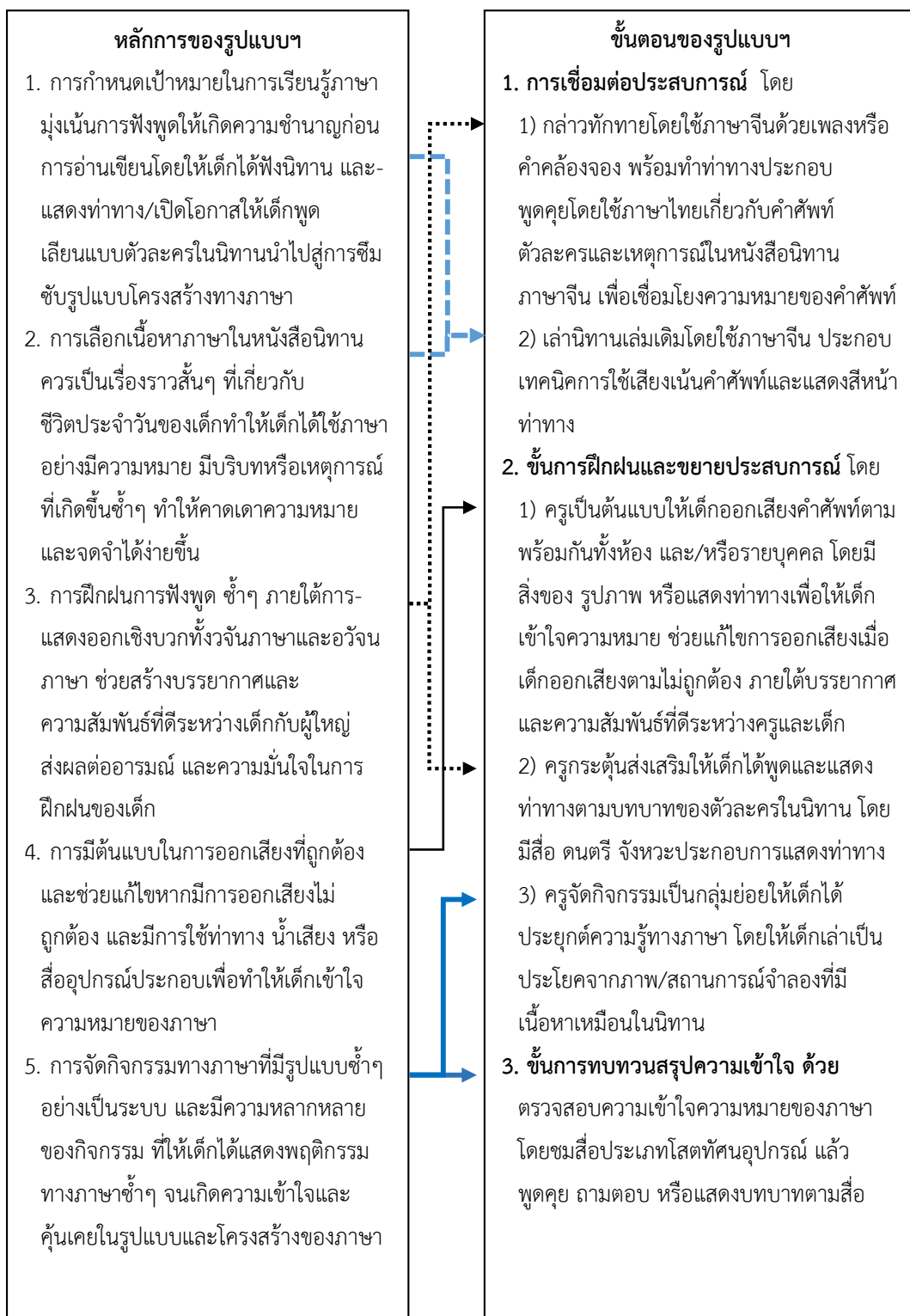
(1) ครูเป็นต้นแบบให้เด็กออกเสียงคำศัพท์ตามพร้อมกันทั้งห้อง และอรายบุคคล โดยหรี/มีสิ่งของ รูปภาพ หรือแสดงท่าทางเพื่อให้เด็กเข้าใจความหมาย ช่วยแก้ไขการออกเสียงเมื่อเด็กออกเสียงไม่ถูกต้อง ภายใต้บรรยากาศและความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างครูและเด็ก

(2) ครูกระตุ้นส่งเสริมให้เด็กได้พูดและแสดงท่าทางตามบทบาทของตัวละครในนิทาน โดยมีสื่อ ดนตรี จังหวะประกอบการแสดงท่าทาง

(3) ครูจัดกิจกรรมเป็นกลุ่มย่อยให้เด็กได้ประยุกต์ความรู้ทางภาษา โดยให้เด็กเล่าเป็นประโยคจากภาพสถานการณ์จำลอง/งที่มีเนื้อหาเหมือนในนิทาน

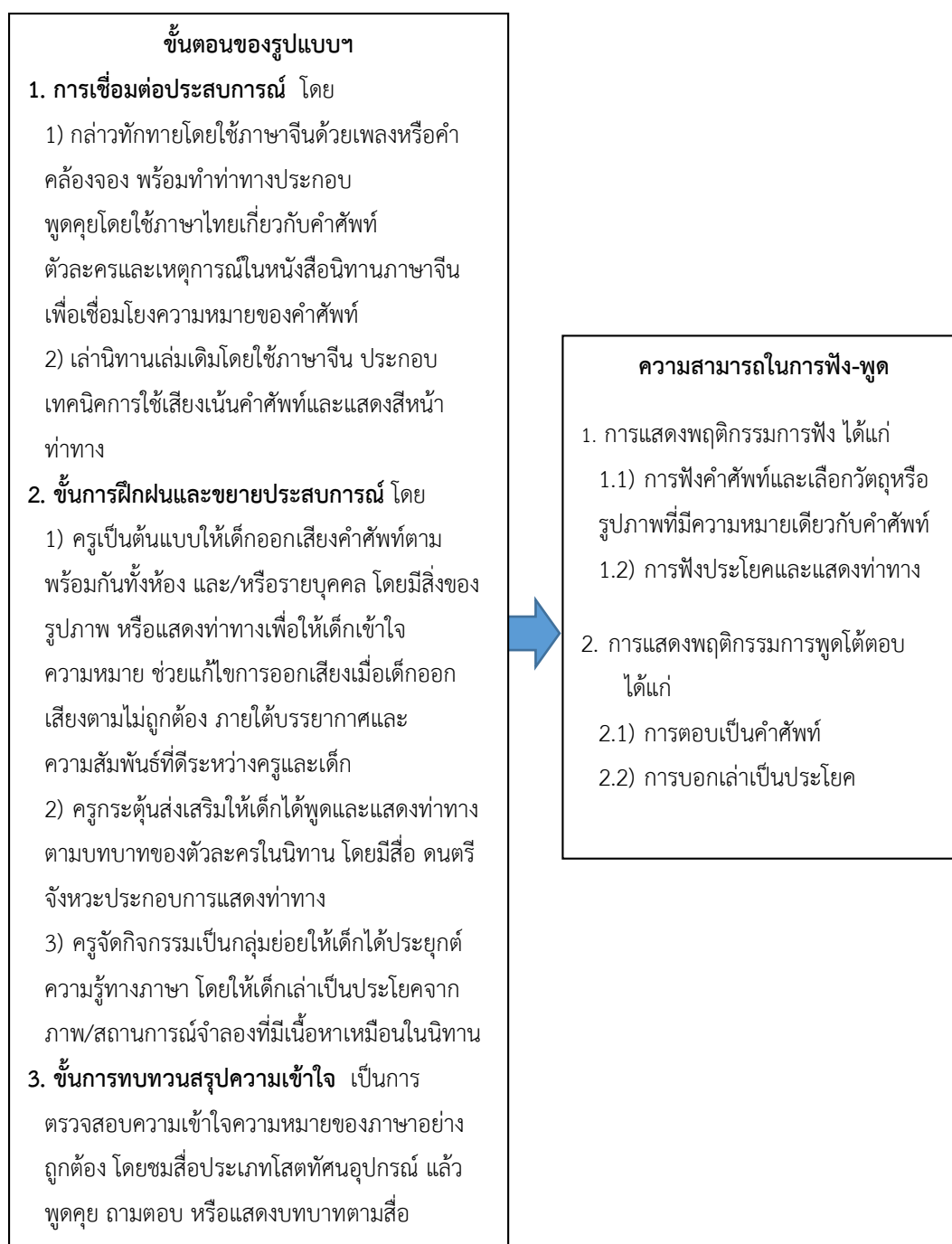
ขั้นที่ 3 การทบทวนสรุปความเข้าใจ เป็นการตรวจสอบความเข้าใจความหมายของภาษา โดยชมสื่อประเภทโสตทัศนอุปกรณ์ แล้วพูดคุย ถามตอบ หรือแสดงบทบาทตามสื่อ

สรุปการพัฒนาขั้นตอนของรูปแบบฯ ดังแสดงในแผนภาพที่ 6

แผนภาพที่ 6 การพัฒนาขั้นตอนของรูปแบบฯ (ฉบับร่าง)

2) วิเคราะห์ขั้นตอนของรูปแบบฯ ที่ส่งผลต่อความสามารถในการฟัง-พูด ภาษาจีนของเด็กอนุบาล โดยผู้วิจัยนำขั้นตอนของรูปแบบฯ ที่พัฒนาขึ้นมาวิเคราะห์ว่าแต่ละขั้นของรูปแบบฯ สามารถส่งเสริมความสามารถในการฟัง-พูดภาษาจีนกลางของเด็กอนุบาลได้อย่างครอบคลุม สรุปรายละเอียดแสดงในแผนภาพที่ 7

แผนภาพที่ 7 การวิเคราะห์ขั้นตอนของรูปแบบฯ ที่ส่งผลต่อความสามารถในการฟัง-พูดของเด็กอนุบาล

2.2.5 การกำหนดแบบแผนการดำเนินงาน

ผู้วิจัยกำหนดแบบแผนการดำเนินงาน รวมระยะเวลา 14 สัปดาห์ แบ่งเป็น 3 ระยะ ได้แก่

1) ระยะก่อนการใช้รูปแบบฯ 1 สัปดาห์ โดยทำความเข้าใจกับผู้บริหาร ครูประจำชั้น ทำความคุ้นเคยกับเด็ก และประเมินความสามารถในการฟัง-พูดภาษาจีนกลางก่อนการใช้รูปแบบฯ (Pre-test)

2) ระยะการใช้รูปแบบฯ 36 ชั่วโมง ดำเนินการสอนครั้งละ 45 นาที ตั้งแต่วันจันทร์ – วันพฤหัสบดี เป็นระยะเวลา 48 ครั้ง

3) ระยะหลังการใช้รูปแบบฯ 1 สัปดาห์ ดำเนินการประเมินความสามารถในการฟัง-พูดภาษาจีนกลางหลังการใช้รูปแบบฯ (Post-test)

2.2.6 การกำหนดการประเมินผลของรูปแบบฯ

ผู้วิจัยกำหนดการประเมินผลของรูปแบบฯ โดยใช้แบบทดสอบย่อยจำนวน 3 ฉบับ มีลักษณะเป็นแบบทดสอบเชิงปฏิบัติการรายบุคคล มีเกณฑ์การให้คะแนนแบบรูบริก (Scoring rubrics) แบ่งเป็น 2 ตอน จำนวนรวม 8 ข้อ ข้อละ 2 คะแนน รวม 16 คะแนน มีเนื้อหาการประเมินครอบคลุมทุก 2 หน่วย ใช้ประเมินความสามารถในการฟัง-พูดภาษาจีนกลางของเด็กก่อนนุบาล ได้แก่ การแสดงพฤติกรรมกรฟัง และ การแสดงพฤติกรรมพูดโต้ตอบ รายละเอียดโครงสร้างแบบทดสอบย่อย แสดงดังตารางที่ 7

ตารางที่ 7 โครงสร้างแบบทดสอบย่อย

ความสามารถในการฟัง-พูด	พฤติกรรมบ่งชี้	น้ำหนัก (ร้อยละ)	จำนวน ข้อ	คะแนน
ตอนที่ 1 การแสดงพฤติกรรมกรฟัง	1.1 เลือกวัตถุหรือรูปภาพที่มีความหมายเดียวกับคำศัพท์	25	2	4
	1.2 แสดงท่าทางตามคำสั่งที่ได้ฟัง	25	2	4
ตอนที่ 2 การแสดงพฤติกรรมพูดโต้ตอบ	2.1 การตอบเป็นคำศัพท์	25	2	4
	2.2 การบอกเล่าเป็นประโยค	25	2	4
รวม		100	8	16

3. การสร้างเอกสารประกอบการใช้รูปแบบฯ

ผู้วิจัยได้จัดเตรียมเอกสารประกอบรูปแบบฯ ฉบับร่าง ที่ช่วยอธิบายให้ผู้ใช้นำรูปแบบฯ ไปใช้มีความเข้าใจและนำไปใช้ได้ตรงตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ ซึ่งเอกสารประกอบรูปแบบฯ ประกอบด้วย

1) คู่มือการใช้รูปแบบฯ เพื่อเป็นเอกสารอธิบายถึงการเตรียมการสอนและการปฏิบัติการสอนประกอบด้วยเนื้อหาสาระ ดังนี้

- 1) ทฤษฎีและแนวคิดพื้นฐานของรูปแบบฯ
- 2) หลักการเรียนรู้ของรูปแบบฯ
- 3) วัตถุประสงค์ของรูปแบบฯ
- 4) เนื้อหาของรูปแบบฯ
- 5) ขั้นตอนการจัดการเรียนการสอนของรูปแบบฯ
- 6) ระยะเวลาการใช้รูปแบบฯ
- 7) การประเมินผลของรูปแบบฯ
- 8) แนวทางในการเตรียมตัวและการนำรูปแบบฯ ไปใช้

2) แผนการจัดประสบการณ์ของรูปแบบฯ เพื่อเป็นแนวทางในการจัดกิจกรรมตามหลักการและขั้นตอนของรูปแบบฯ จำนวน 48 แผน ดำเนินการสอนเวลา 10.30 – 11.15 น. ช่วงกิจกรรมเสริมพิเศษ ใช้เวลาสอนแผนละ 45 นาที โดยแต่ละแผนการจัดประสบการณ์ของรูปแบบฯ มีองค์ประกอบ ดังนี้

- 1) ชื่อหน่วย
- 2) จุดประสงค์
- 3) เนื้อหา
- 4) กิจกรรมการเรียนการสอน
- 5) สื่อการเรียนการสอน
- 6) การประเมินผล
- 7) นิทานและกิจกรรมที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

4. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ผู้วิจัยได้สร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ แบบประเมินความสามารถในการฟังพูดภาษาจีน-กลางสำหรับเด็กอนุบาล และแบบบันทึกความสามารถในการฟังพูด-ภาษาจีนกลางสำหรับเด็กอนุบาล โดยมีรายละเอียดในการสร้างเครื่องมือและตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ ดังนี้

4.1 แบบประเมินความสามารถในการฟัง-พูดภาษาจีนกลางสำหรับเด็กอนุบาล

1) ศึกษาข้อมูลจากเอกสาร ตำรา งานวิจัยเกี่ยวกับพัฒนาการทางภาษา ความสามารถในการฟังพูดของเด็ก และรูปแบบวิธีการประเมินผลที่เหมาะสมกับเด็กอนุบาล จากนั้นนำ ข้อมูลมาวิเคราะห์เพื่อกำหนดขอบเขตพฤติกรรมความสามารถในการฟังพูด ของเด็ก และโครงสร้าง-ของแบบประเมิน

2) กำหนดลักษณะแบบประเมินฯ โดยผู้วิจัยกำหนดแบบประเมินมีลักษณะเป็นแบบ ประเมินเชิงปฏิบัติการ ใช้ทดสอบก่อนและหลังการทดลองเป็นรายบุคคล มีเกณฑ์การให้คะแนนแบบ รุปริค (Scoring rubrics) แบบประเมินแบ่งเป็น 2 ตอน จำนวน 16 ข้อ ข้อละ 2 คะแนน รวม 36 คะแนน

3) กำหนดโครงสร้างแบบประเมินฯ โดยผู้วิจัยพิจารณาน้ำหนักความสำคัญของแบบ ประเมินฯ ให้สอดคล้องกับความสามารถในการฟัง-พูดภาษาจีนกลางของเด็กอนุบาล โดยกำหนด ความสำคัญ ด้านการแสดงพฤติกรรมการฟัง ร้อยละ 50 และด้านการแสดงพฤติกรรมการพูดโต้ตอบ ร้อยละ 50 รายละเอียดโครงสร้างแบบประเมินฯ แสดงดังตารางที่ 8

ตารางที่ 8 โครงสร้างแบบประเมินความสามารถในการฟัง-พูดภาษาจีนกลางของเด็กอนุบาล

ความสามารถ ใน การฟัง-พูด	ความหมาย	พฤติกรรมบ่งชี้	น้ำหนัก (ร้อยละ)	จำนวน ข้อ	คะแนน
ตอนที่ 1 การฟัง-พูด	การแสดงพฤติกรรม ตอบสนองว่าเข้าใจ ความหมายของภาษาที่ ได้ฟัง	1.1 เลือกวัดตุหรือ รูปภาพที่มีความหมาย เดียวกับคำศัพท์	25	4	8
		1.2 แสดงท่าทางตาม คำสั่งที่ได้ฟัง	25	4	8
ตอนที่ 2 การพูด	การพูดเพื่อตอบคำถาม รวมทั้งการบอกเล่าเป็น ประโยคสั้นๆ	2.1 การตอบคำถามเป็น คำศัพท์	25	4	8
		2.2 การบอกเล่าเป็น ประโยค ที่มีความหมาย ตรงกับรูปภาพที่กำหนด	25	4	8
รวม			100	16	32

4) กำหนดเนื้อหาที่ใช้ในการประเมินโดยคัดเลือกคำศัพท์ในแต่ละจำนวนด้วยวิธีการ สุ่มอย่างง่าย หน่วยละ 11 คำ รวมจำนวน 66 คำ คิดเป็นร้อยละ 80 ของจำนวนคำศัพท์ทั้งหมด รายละเอียดดังตารางที่ 9

ตารางที่ 9 เนื้อหาคำศัพท์ที่ใช้ในการประเมิน

หน่วยการเรียนรู้	คำศัพท์			จำนวน (คำ)
	คำนาม	คำกริยา	คำขยาย	
1 去中国吧 (ไปเที่ยวเมืองจีนกันนะ)	泰国人(คนไทย) 中国人(คนจีน) 名字 (ชื่อ) 手 (มือ) 耳朵 (หู) 鼻子(จมูก)	叫 (เรียก) 你好 (สวัสดี) 再见 (แล้วพบกันใหม่)	大 (ใหญ่)	11
2 生日会 (ปาร์ตี้วันเกิด)	爸爸 (คุณพ่อ) 妈妈 (คุณแม่) 姐姐 (พี่สาว) 苹果 (แอปเปิ้ล) 牛奶 (นมวัว) 水 (น้ำ) 蛋糕 (เค้ก)	吃 (กิน) 喝 (ดื่ม)	红色 (สีแดง) 绿色 (สีเขียว)	11
3 好玩的学校 (โรงเรียนแสนสนุก)	口 (ปาก) 鸟 (นก) 日 (พระอาทิตย์) 月 (พระจันทร์) 山 (ภูเขา)	画 (วาด) 有 (มี) 爱 (รัก) 会 (สามารถ)	小 (เล็ก) 黄色 (สีเหลือง)	11
4 新宠物 (สัตว์เลี้ยงตัวใหม่)	弟弟 (น้องชาย) 狗 (หมา) 猫 (แมว) 兔 (กระต่าย) 眼睛 (ตา)	喜欢 (ชอบ) 洗手 (ล้างมือ) 刷牙 (แปรงฟัน)	白色 (สีขาว) 黑色 (สีดำ) 这 (นี่/ตรงนี้)	11
5 可爱的黄象 (ช้างเหลืองที่น่ารัก)	妹妹 (น้องสาว) 朋友 (เพื่อน) 象 (ช้าง) 家 (บ้าน) 学校 (โรงเรียน) 商店 (ร้านค้า)	要 (ต้องการ) 坐 (นั่ง) 哭 (ร้องไห้) 站 (ยืน)	谁 (ใคร)	11
6 公园里有什么 (สวนสาธารณะมีอะไร)	哥哥(พี่ชาย) 云(เมฆ) 鱼(ปลา)	去(ไป) 看(มอง/ดู) 来(มา) 在(อยู่)	粉红色(สีชมพู) 蓝色(สีน้ำเงิน) 那(นั่น) 哪里 (ที่ไหน)	11
รวมจำนวนคำศัพท์ที่ใช้ในการประเมิน				66

4.2 แบบบันทึกความสามารถในการฟังพูดภาษาจีนกลางสำหรับเด็กอนุบาล-

1) ศึกษาข้อมูลจากเอกสาร ตำรา งานวิจัยเกี่ยวกับพัฒนาการทางภาษา ความสามารถในการฟังพูดของเด็ก และรูปแบบวิธีการประเมินผลที่เหมาะสมกับเด็กอนุบาล จากนั้นนำ ข้อมูลมากำหนดขอบเขตพฤติกรรมความสามารถในการฟังพูด-ภาษาจีนกลางสำหรับเด็กอนุบาล

2) กำหนดลักษณะแบบบันทึกความสามารถในการฟัง-พูดภาษาจีนกลางเป็นแบบ บันทึกปลายเปิด แบ่งเป็น 2 ประเด็น คือ พฤติกรรมการฟัง และ พฤติกรรมการพูดโต้ตอบ และแบบ บันทึกพฤติกรรมที่แสดงถึงความสามารถในการฟัง-พูดภาษาจีนกลางขณะทำกิจกรรมตามรูปแบบฯ และระหว่างวัน

5. การตรวจสอบคุณภาพของรูปแบบฯ

ผู้วิจัยดำเนินการตรวจสอบคุณภาพของรูปแบบฯ เอกสารประกอบรูปแบบฯ และ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยที่พัฒนาขึ้น ดังนี้

5.1 ผู้วิจัยนำรูปแบบฯ เอกสารประกอบรูปแบบฯ ซึ่งประกอบด้วย คู่มือการใช้รูปแบบฯ และแผนการจัดประสบการณ์ รวมทั้งเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยให้อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ตรวจสอบ พิจารณาความตรงเชิงเนื้อหาและความถูกต้องในการใช้ภาษา และนำมาปรับปรุงตามคำแนะนำ

5.2 ผู้วิจัยนำรูปแบบฯ เอกสารการประกอบรูปแบบฯ และเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยที่ ปรับปรุงตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์แล้ว เสนอต่อผู้ทรงคุณวุฒิ 5 ท่านตรวจสอบ ความสอดคล้องและความตรงเชิงเนื้อหาอย่างเป็นระบบ โดยใช้แบบประเมินความตรงเชิงเนื้อหาใน การประเมินเพื่อหาค่าดัชนี IOC (Item Objective Congruence) ซึ่งมีลักษณะการให้คะแนน ดังนี้

- 1 หมายถึง มีความสอดคล้อง ครบคลุม กับกรอบแนวคิด และวัตถุประสงค์ใน การทำวิจัย
- 0 หมายถึง ไม่แน่ใจว่ามีความสอดคล้อง ครบคลุม กับกรอบแนวคิด และ วัตถุประสงค์ในการทำวิจัย
- 1 หมายถึง ไม่มีความสอดคล้องครบคลุม กับกรอบแนวคิด และวัตถุประสงค์ใน การทำวิจัย

5.3 ผู้วิจัยวิเคราะห์ผลการตรวจสอบความสอดคล้องและความตรงเชิงเนื้อหาจาก ผู้ทรงคุณวุฒิทั้ง 5 ท่าน โดยนำคะแนนที่ได้มาคำนวณตามสูตรดัชนีความสอดคล้อง และกำหนดเกณฑ์ การตัดสินความตรงเชิงเนื้อหา คือ ค่าดัชนีความสอดคล้อง IOC มีค่ามากกว่าหรือเท่ากับ 0.50 ($IOC \geq 0.5$) ถือว่ารูปแบบฯ เอกสารการประกอบรูปแบบฯ และเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ที่ผู้วิจัยได้

พัฒนาขึ้นมีความสอดคล้อง ครอบคลุม กับกรอบแนวคิด และวัตถุประสงค์ในการทำวิจัย แต่หากมีค่าดัชนีความสอดคล้องต่ำกว่า 0.5 ($IOC \leq 0.5$) ต้องนำมาปรับปรุง (ศิริชัย กาญจนวาสี, 2556)

ผลการตรวจสอบความสอดคล้องและความตรงเชิงเนื้อหาจากผู้ทรงคุณวุฒิทั้ง 5 ท่าน พบว่า

1) รูปแบบฯ มีค่าดัชนีความสอดคล้องโดยรวมอยู่ระหว่าง 0.80 - 1.00 ค่าเฉลี่ยของดัชนีความสอดคล้องได้เท่ากับ 0.92 สรุปได้ว่า รูปแบบฯ มีคุณสมบัติด้านความตรงเชิงเนื้อหาเป็นไปตามเกณฑ์ที่อ้างอิง

2) คู่มือการใช้รูปแบบฯ มีค่าดัชนีความสอดคล้องอยู่ระหว่าง 0.80 - 1.00 ค่าเฉลี่ยของดัชนีความสอดคล้องได้เท่ากับ 0.88 สรุปได้ว่า มีคุณสมบัติด้านความตรงเชิงเนื้อหาเป็นไปตามเกณฑ์ที่อ้างอิง

3) แผนการจัดประสบการณ์ มีค่าดัชนีความสอดคล้องโดยรวมอยู่ระหว่าง 0.60 - 1.00 ค่าเฉลี่ยของดัชนีความสอดคล้องได้เท่ากับ 0.80 สรุปได้ว่า มีคุณสมบัติด้านความตรงเชิงเนื้อหาเป็นไปตามเกณฑ์ที่อ้างอิง

4) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบประเมินความสามารถในการฟัง-พูดของเด็กออทิสติก มีค่าดัชนีความสอดคล้องโดยรวมอยู่ระหว่าง 0.60 - 1.00 ค่าเฉลี่ยของดัชนีความสอดคล้องได้เท่ากับ 0.87 สรุปได้ว่า เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย มีคุณสมบัติด้านความตรงเชิงเนื้อหาเป็นไปตามเกณฑ์ที่อ้างอิง

สำหรับรายละเอียดแนวทางการปรับปรุงรูปแบบฯ คู่มือการใช้รูปแบบฯ แผนการจัดประสบการณ์ และเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยปรากฏในขั้นตอนการพัฒนา (D1) ในลำดับต่อไป

การพัฒนา (D1) : ปรับปรุงรูปแบบการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนกลางเป็นภาษาต่างประเทศโดยใช้แนวคิดการสอนแบบบอกเล่าและวิธีการสอนแบบฟัง-พูด คู่มือการใช้รูปแบบฯ แผนการจัดประสบการณ์ และเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ตามความคิดเห็นและข้อเสนอแนะจากอาจารย์ที่ปรึกษาและผู้ทรงคุณวุฒิ เป็นรูปแบบฯ (ฉบับร่าง)

ผู้วิจัยได้ปรับปรุงรูปแบบฯ คู่มือการใช้รูปแบบฯ แผนการจัดประสบการณ์ และเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ตามความคิดเห็นและข้อเสนอแนะจากผู้ทรงคุณวุฒิ ร่วมกับอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ รายละเอียดดังตารางที่ 10

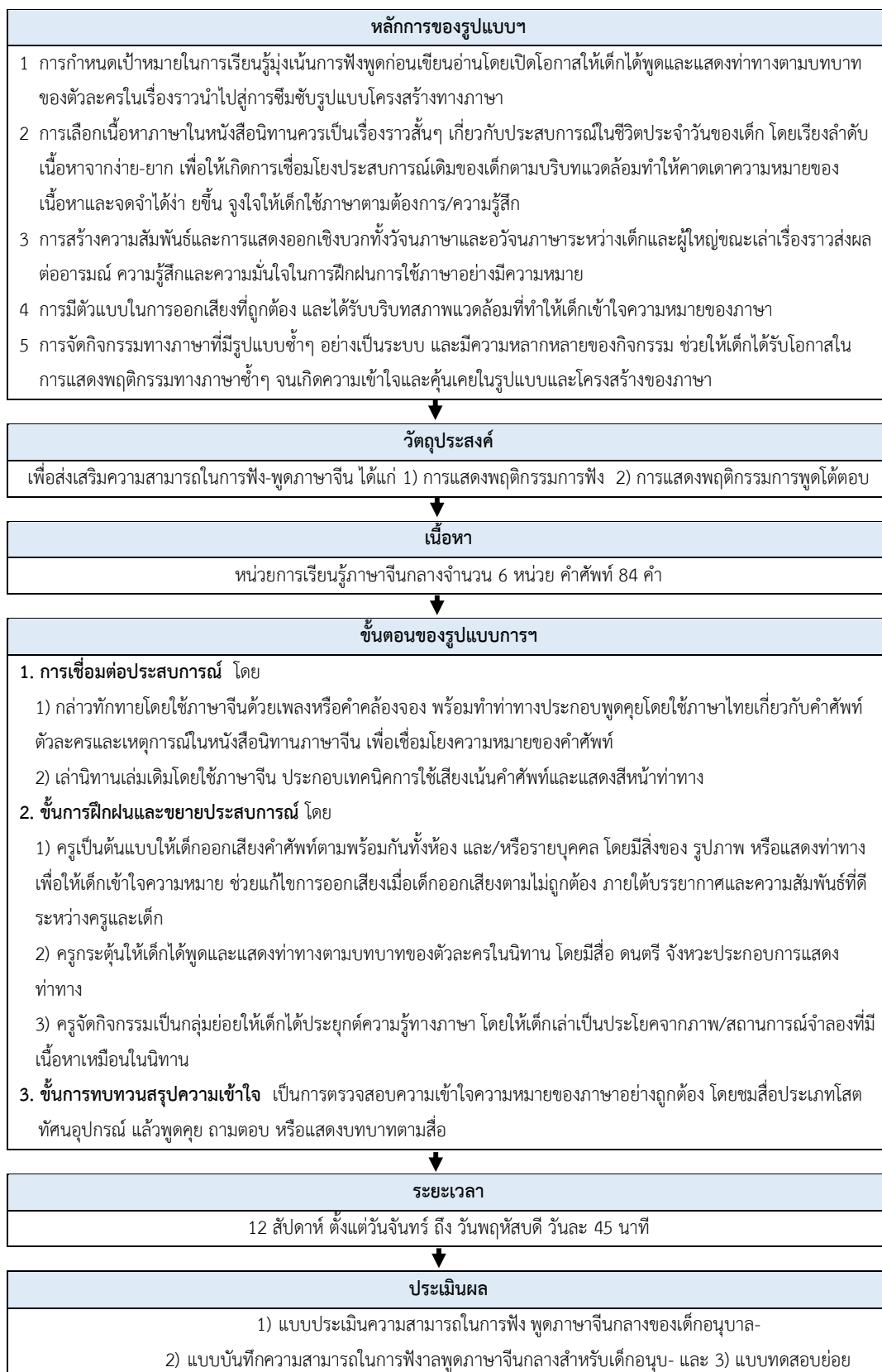
ตารางที่ 10 รายละเอียดการปรับปรุงรูปแบบฯ และเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ประเด็น	ข้อเสนอแนะ	การดำเนินการแก้ไขปรับปรุง
รูปแบบฯ	<p>ขั้นตอนระบุกิจกรรมไม่ชัดเจน ไม่สะท้อนให้เห็นว่าทำให้เกิด ความสามารถในการฟัง-พูด และควร เขียนให้กระชับ เข้าใจง่าย</p>	<p>ปรับการเขียนรายละเอียดในขั้นตอน ให้ชัดเจนโดยระบุกิจกรรมที่นำไปสู่ ความสามารถในการฟัง-พูด อย่าง เป็นลำดับ</p>
	<p>ปรับชื่อขั้นตอนของรูปแบบฯ ให้แสดงถึงลักษณะเฉพาะของรูปแบบฯ</p>	<p>เปลี่ยนชื่อขั้นที่ 1 เดิมคือ การเชื่อมต่อประสบการณ์ เป็น นิทานเปิดประสบการณ์ เปลี่ยนชื่อขั้นที่ 2 เดิมคือ การฝึกฝนและขยายประสบการณ์ เป็น การฝึกเล่าและขยาย ประสบการณ์</p>
	<p>ขั้นที่ 3 ควรจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมให้เกิด ตัวแปรตามครอบคลุมทุกด้าน</p>	<p>เพิ่มกิจกรรมให้เด็กได้ดูภาพและเล่า เป็นประโยค หรือให้เด็กได้พูดเป็น ประโยคตามบริบทที่กำหนด ในขั้นที่ 3</p>
	<p>การกำหนดหน่วยการสอนของรูปแบบฯ ควรพิจารณาหน่วยการสอนของโรงเรียน เป็นหลักเพื่อการเรียนการสอนที่ สอดคล้องไปในทิศทางเดียวกัน</p>	<p>จัดลำดับหน่วยการสอนของรูปแบบฯ ให้สอดคล้องกับหน่วยการสอนของ โรงเรียนและเริ่มจากเรื่องที่มีเนื้อหา ใกล้ตัวเด็ก</p>
	<p>เนื้อหาคำศัพท์บางคำเป็นนามธรรม เข้าใจยากสำหรับเด็ก</p>	<p>ปรับเปลี่ยนเนื้อหาคำศัพท์บางคำให้ เหมาะสมกับเด็กปฐมวัยโดยพิจารณา จากคำศัพท์ที่เด็กสามารถนำไปใช้ได้ บ่อยๆ ในชีวิตประจำวันและเป็น รูปธรรมชัดเจน</p>

ตารางที่ 10 (ต่อ) รายละเอียดการปรับปรุงรูปแบบฯ และเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ประเด็น	ข้อเสนอแนะ	การดำเนินการแก้ไขปรับปรุง
เครื่องมือที่ใช้ประเมินผลของรูปแบบฯ	กำหนดรายละเอียดของการประเมินผลให้ชัดเจน	กำหนดแบบทดสอบย่อยให้เป็นการประเมินผลของรูปแบบ ประเมินทุก 2 หน่วย รวม 3 ฉบับ
คู่มือการใช้รูปแบบฯ	ควรเพิ่มรายละเอียดเกี่ยวกับบทบาทครูและนักเรียนเพื่อให้เกิดความเข้าใจที่ชัดเจนของผู้ที่จะนำรูปแบบฯ ไปใช้	ปรับปรุงคู่มือฯ โดยใส่รายละเอียดเกี่ยวกับบทบาทครูและนักเรียนเพิ่มเติม
แผนการจัดประสบการณ์ตามรูปแบบฯ	การเขียนวัตถุประสงค์กับการประเมินบางแผนยังไม่สอดคล้อง	ปรับปรุงการเขียนการประเมินให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์
	การอธิบายกิจกรรมที่ใช้ในแผนยังไม่สะท้อนถึงตัวแปรตามที่ชัดเจน	ปรับปรุงการเขียนขั้นตอนกิจกรรมให้ปรากฏตัวแปรตามที่ชัดเจนขึ้น
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	คำสั่งข้อ 5-7 ในแบบประเมินความสามารถฯ ระบุพฤติกรรมที่ต้องการให้ปฏิบัติไม่ชัดเจน	ปรับเปลี่ยนการเขียนคำสั่งข้อที่ 5-7 ดังนี้ ข้อ 5 จงหยิบกล้วยให้คุณแม่ เปลี่ยนเป็น คุณแม่กินกล้วย ข้อ 6 จงหยิบนมให้น้องชายดื่ม เปลี่ยนเป็น น้องชายดื่มนม ข้อ 7 จงหยิบขนมเค้กให้พี่ชายกิน เปลี่ยนเป็น พี่ชายกินขนมเค้ก
	ปรับปรุงแบบบันทึกความสามารถในการฟัง-พูด ให้มีประเด็นการบันทึกที่ชัดเจน	กำหนดประเด็นพฤติกรรมที่ควรบันทึก ตามขั้นตอนของรูปแบบฯ

ผู้วิจัยนำผลการวิจัยมาปรับปรุงรูปแบบการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนกลางเป็นภาษาต่างประเทศโดยใช้แนวคิดการสอนแบบบอกเล่าและวิธีการสอนแบบฟัง-พูด ซึ่งประกอบด้วยหลักการ วัตถุประสงค์ เนื้อหา ขั้นตอน ระยะเวลา และการประเมินผล เป็นรูปแบบฯ (ฉบับร่าง) สรุปรายละเอียดดังแผนภาพที่ 8

แผนภาพที่ 8 รูปแบบการเรียนการสอนภาษาจีนกลางเป็นภาษาต่างประเทศโดยใช้แนวคิดการสอนแบบบอกเล่า และวิธีสอนแบบฟัง-พูด (ฉบับร่าง)

ระยะที่ 2 การนำร่องรูปแบบฯ ฉบับร่าง และเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย (R2 D2)

การวิจัย (R2) นำร่องรูปแบบฯ และเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย (ฉบับร่าง)

คำถามวิจัย: ผลการนำร่องการใช้รูปแบบการเรียนการสอนภาษาจีนกลางเป็นภาษาต่างประเทศโดยใช้แนวคิดการสอนแบบบอกเล่าและวิธีการสอนแบบฟัง-พูด (ฉบับร่าง) มีปัญหา อุปสรรคอย่างไร และเครื่องมือที่ใช้ในการประเมินความสามารถในการฟัง-พูดสำหรับเด็กอนุบาล มีคุณภาพเป็นอย่างไร

ผู้วิจัยดำเนินการเพื่อตอบคำถามการวิจัย โดยแบ่งเป็นขั้นตอน ดังนี้

1. กำหนดตัวอย่างและแบบแผนในการนำร่อง
2. กำหนดเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย (ฉบับร่าง)
3. นำร่องการใช้รูปแบบฯ (ฉบับร่าง)
4. วิเคราะห์ผลการนำร่องการใช้รูปแบบฯ และนำเสนอข้อมูล

รายละเอียดในการดำเนินการแต่ละขั้นตอนมี ดังนี้

1. กำหนดตัวอย่างและแบบแผนในการนำร่อง

1.1 กำหนดตัวอย่างนำร่อง

ผู้วิจัยกำหนดตัวอย่างเพื่อใช้ในการนำร่องรูปแบบฯ และเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย (ฉบับร่าง) คือ นักเรียนอนุบาลชั้นปีที่ 3 จำนวน 20 คนที่กำลังศึกษาอยู่ในภาคการศึกษาปลาย ปีการศึกษา 2561 โรงเรียนอนุบาลบ้านวาดฝัน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน จังหวัดกรุงเทพมหานคร ซึ่งมีลักษณะเป็นไปตามเกณฑ์ คือ เป็นโรงเรียนที่ไม่เคยมีการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนในระดับอนุบาล และผู้บริหารและบุคลากรให้ความร่วมมือในการทำวิจัยเป็นอย่างดี

1.2 กำหนดแบบแผนในการนำร่อง

ผู้วิจัยกำหนดแบบแผนในการนำร่องรูปแบบฯ โดยใช้รูปแบบการวิจัยแบบกึ่งทดลอง (quasi-experiment) เป็นการทดลองแบบกลุ่มเดียว (one group design) ที่วัดความสามารถในการฟัง-พูดก่อนและหลังการทดลอง จัดการเรียนการสอนในช่วงกิจกรรมเสริมพิเศษภาษาจีน แบบแผนการนำร่องการใช้รูปแบบฯ แสดงดังตารางที่ 11

ตารางที่ 11 แบบแผนการนำร่องการใช้รูปแบบฯ

กลุ่มตัวอย่าง	วัดก่อนทดลอง	ตัวแปรจัดการกระทำ	วัดหลังทดลอง
E	O ₁	X	O ₂

โดย	E	หมายถึง กลุ่มตัวอย่างนำร่อง
	X	หมายถึง การเรียนการสอนภาษาจีนกลางเป็นภาษาต่างประเทศโดยใช้แนวความคิดการสอนแบบบอกเล่าและวิธีการสอนแบบฟัง-พูด
	O ₁	หมายถึง การประเมินความสามารถในการฟัง-พูดของเด็กก่อนนุบาลก่อนการทดลอง
	O ₂	หมายถึง การประเมินความสามารถในการฟัง-พูดของเด็กก่อนนุบาลหลังการทดลอง

2. กำหนดเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย (ฉบับร่าง)

ผู้วิจัยกำหนดเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบประเมินความสามารถในการฟัง-พูด ภาษาจีนเป็นภาษาต่างประเทศสำหรับเด็กก่อนนุบาล แบบบันทึกความสามารถในการฟัง-พูด ภาษาจีนเป็นภาษาต่างประเทศสำหรับเด็กก่อนนุบาล

3. การนำร่องการใช้รูปแบบฯ (ฉบับร่าง)

ผู้วิจัยดำเนินการนำร่องการใช้รูปแบบฯ (ฉบับร่าง) เป็น 3 ระยะ ดังนี้

3.1 ระยะก่อนการนำร่อง เป็นเวลา 1 สัปดาห์

1) ผู้วิจัยสร้างความเข้าใจร่วมกับผู้บริหารและคุณครูประจำชั้นถึงรูปแบบฯ ของงานวิจัย ระยะเวลา และขอให้โรงเรียนช่วยประสานงานกับผู้ปกครองเพื่อแจ้งรายละเอียดและขอความร่วมมือ

2) ผู้วิจัยเลือกหน่วยการเรียนรู้เพื่อใช้ในการนำร่องรูปแบบฯ โดยการสุ่มอย่างง่ายด้วยวิธีการจับสลากเลือก 2 หน่วยจาก 6 หน่วย ได้แก่ 1) หน่วย 去中国 (ไปเที่ยวจีนกันนะ) และ 2) หน่วย 生日会 (ปาร์ตี้วันเกิด)

3) ผู้วิจัยสร้างความคุ้นเคยกับเด็กก่อนนุบาล และเก็บข้อมูลก่อนการนำร่อง โดยใช้แบบประเมินความสามารถในการฟัง-พูดภาษาจีนกลาง (Pre-test) ซึ่งเป็นแบบประเมินเชิงปฏิบัติการ ทดสอบเป็นรายบุคคล โดยผู้วิจัยแสดงบัตรภาพ/วัตถุ ถามคำถาม หรือบอกคำสั่งเป็นภาษาจีนกลาง และให้เด็กแสดงพฤติกรรมกรรมการฟัง-พูด จากนั้นให้คะแนนจากพฤติกรรมที่เด็กแสดงตามเกณฑ์ที่กำหนดซึ่งมีลักษณะเป็นเกณฑ์การให้คะแนนแบบรูบริค (Scoring rubrics)

3.2 ระยะระหว่างการนำร่อง เป็นเวลา 12 ชั่วโมง

ผู้วิจัยดำเนินการจัดการเรียนการสอนด้วยตนเองวันละ 45 นาที เป็นเวลา 16 วัน รวม 12 ชั่วโมงดำเนินการสอนวันจันทร์-วันพฤหัสบดี ในช่วงเวลากิจกรรมเสริมพิเศษ เวลา 10.30-11.15 น. ผู้วิจัยเก็บข้อมูลเชิงคุณภาพระหว่างการทำนาร่องด้วยแบบบันทึกความสามารถในการฟัง-พูดภาษาจีนกลางสำหรับเด็กอนุบาล และดำเนินการประเมินผลระหว่างนำร่องเมื่อจัดการเรียนการสอนจบหน่วยที่ 1 โดยใช้ แบบทดสอบย่อย (ตัวอย่างแบบทดสอบย่อย ในภาคผนวก ง)

3.3 ระยะหลังการนำร่อง เป็นเวลา 1 สัปดาห์

ผู้วิจัยเก็บข้อมูลหลังการนำร่องโดยใช้แบบประเมินความสามารถในการฟังพูดภาษาจีน-กลาง (Post-test) ซึ่งเป็นแบบประเมินเชิงปฏิบัติการ ดำเนินการทดสอบเป็นรายบุคคล มีเกณฑ์การให้คะแนนแบบรูบริก (Scoring rubrics)

รายละเอียดแผนการดำเนินการนำร่องการใช้รูปแบบฯ แสดงในแผนภาพที่ 9

แผนภาพที่ 9 แผนการดำเนินการนำร่องการใช้รูปแบบฯ

4. การวิเคราะห์ผลการนำร่องการใช้รูปแบบฯ และนำเสนอข้อมูล

ผู้วิจัยวิเคราะห์ผลที่ได้จากการนำร่องการใช้รูปแบบฯ และเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย (ฉบับร่าง) เพื่อประเมินความเหมาะสมของรูปแบบฯ และหาคุณภาพของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ดังนี้

4.1 ผู้วิจัยสรุปผลการนำร่องการใช้รูปแบบฯ และเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย (ฉบับร่าง) พบว่า รูปแบบฯ ที่พัฒนาขึ้นสามารถนำไปใช้จัดการเรียนการสอนได้ดี แต่มีบางส่วนที่ควรปรับปรุงเพื่อให้มีประสิทธิภาพ โดยมีรายละเอียดดังแสดงในตารางที่ 12

ตารางที่ 12 ประเด็นปรับปรุงคุณภาพของรูปแบบฯ และเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย (ฉบับร่าง)

	ประเด็น	การปรับปรุงแก้ไข
ขั้นตอนของ รูปแบบฯ	แนวทางปฏิบัติในขั้นที่ 2 ไม่ชัดเจนทำให้ผู้วิจัยจัดกิจกรรมที่ไม่ส่งเสริมความสามารถในการบอกเล่าเป็นประโยคได้ดีเท่าที่ควร	ระบุงิจกรรมขั้นที่ 2 ให้เป็นระบบโดย (1) ฝึกฝนการพูดเป็นประโยคตามที่กำหนด และแสดงท่าทางร่วมกันทั้งห้อง โดยใช้เทคนิค ดนตรี/จังหวะ หรือมีสื่ออุปกรณ์ ประกอบเข้าช่วยเพื่อการจดจำ (2) จัดกิจกรรมเป็นกลุ่มย่อยให้เด็กได้บอกเล่าเป็นประโยคโดยแสดงละครเลียนแบบ นิทานหรือแสดงละครหุ่นเชิดที่มีเนื้อหา คล้ายคลึงกับนิทาน
	การแสดงละครหรือกิจกรรมที่ฝึกพูดเป็นประโยคในขั้นที่ 2 ใช้เวลานานกว่าที่วางแผน	ย้ายขั้น 2.1 ของขั้นการฝึกเล่าและขยายประสบการณ์ ให้ไปอยู่เป็นขั้น 1.3 ของขั้นนิทานเปิดประสบการณ์ เพื่อให้มีเวลาในการฝึกฝนการพูดเป็นประโยคมากขึ้น
	การออกเสียงคำศัพท์ใหม่ซ้ำๆ ตามต้นแบบนานเกินไปทำให้เด็กเกิดความเบื่อหน่าย	เพิ่มกิจกรรมให้หลากหลายและให้เด็กได้ลงมือปฏิบัติควบคู่ไปกับการออกเสียงคำศัพท์ตามต้นแบบซ้ำๆ
การจัดการ ชั้นเรียน	เด็กไม่คุ้นเคยกับการแสดงละคร เด็กไม่รู้บทบาทของตนเองเมื่อถึงเวลาที่ทำกิจกรรม ทำให้ใช้เวลานาน ยากต่อการควบคุมชั้นเรียน	ปรับเพิ่มบทบาทครูผู้สอนให้แสดงละครร่วมกับเด็กเก่งในห้องเพื่อเป็นตัวอย่างให้เพื่อนดูก่อนแบ่งกลุ่มย่อยเพื่อสลับกันแสดง

ตารางที่ 8 (ต่อ) ประเด็นปรับปรุงคุณภาพของรูปแบบฯ และเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย (ฉบับร่าง)

	ประเด็น	การปรับปรุงแก้ไข
การประเมิน	ความสามารถในการฟัง-พูด ด้านการบอกเล่าเป็นประโยค (2.2) ผู้วิจัยพบว่าเมื่อทดสอบให้เด็กพูดเล่าเป็นประโยคจากภาพที่เด็กเห็นด้วยตนเอง เด็กจะพูดเป็นคำศัพท์มากกว่าเป็นประโยค และเด็กบางคนเกิดความเครียด	ผู้วิจัยกระตุ้นด้วยการถามเป็นภาษาจีน โดยใช้คำถามประเภท ใคร ทำอะไร ที่ไหน อย่างไร หากพบเด็กยังมีความเครียดก็ใช้คำถามเป็นภาษาไทย
สื่ออุปกรณ์	เด็กสนใจสื่อที่มีความแปลกใหม่มากกว่าสื่อที่เคยเห็นแล้ว เช่น ขนมหักจำลองที่นุ่มและหอม ทำให้ช่วงการสอนคำศัพท์ใหม่เด็กตื่นตัวที่ได้เห็นสื่อและจดจำคำศัพท์ได้ดีมาก แต่เมื่อทำกิจกรรมบทบาทสมมติที่ต้องการให้เด็กฝึกฝนการพูดเป็นประโยคเด็กจะตื่นตัวและเล่นกับสื่อของเล่น หรือเด็กเลือกพูดคำศัพท์ “ขนมหัก” มากกว่าคำอื่น	ปรับสื่อในช่วงการสอน ให้เป็นสื่อของจริงหรือสื่อที่มีความแปลกใหม่เพื่อกระตุ้นความสนใจและทำให้เด็กจดจำคำศัพท์ได้ดี และปรับสื่อในกิจกรรมบทบาทสมมติเป็นรูปภาพเพื่อลดความตื่นตัวในการจับต้องสื่อของเด็ก และสามารถฝึกฝนคำศัพท์ได้ครอบคลุมทุกคำ
สื่อนิทาน	เด็กให้ความสนใจดีมากกับนิทานที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้น แต่ระหว่างที่ผู้วิจัยนำนิทานไปใช้ พบว่าหากมีการปิดภาพบางส่วนที่เป็นคำศัพท์ที่ต้องการสอนและค่อยๆ เปิดในขณะที่เล่านิทานจะทำให้เด็กมุ่งความสนใจไปที่ภาพคำศัพท์นั้น ทำให้เด็กเข้าใจความหมายของคำศัพท์และจดจำได้ดีกว่าเปิดภาพนิทานทั้งหมดแล้วเล่า	ปรับนิทาน ให้มีลักษณะเป็นนิทานที่ปิดซ่อนภาพบางส่วนเพื่อให้เด็กกระตุ้นความสนใจและให้เด็กมีส่วนร่วมมากขึ้นในขณะฟังนิทาน

4.2 ผู้วิจัยวิเคราะห์ค่าความเที่ยงภายในผู้ประเมิน (intra-rater reliability) โดยผู้วิจัยประเมินเด็กเป็นรายบุคคล พร้อมกับบันทึกการประเมินเป็นไฟล์ MP3 หลังจากนั้น 2 สัปดาห์ถัดมา ผู้วิจัยย้อนกลับมาประเมินอีกครั้ง และนำคะแนนของการประเมินทั้ง 2 ครั้ง มาคำนวณหาค่าความเที่ยงภายในของผู้วิจัย (intra-rater reliability) โดยการทดสอบหาค่าสัมประสิทธิ์ Cohen's kappa มีค่าเท่ากับ 0.963 สัมพันธ์กันสูงที่ระดับนัยสำคัญที่ .01 แสดงว่ามีความเที่ยงสูงเนื่องจากคะแนนประเมินทั้ง 2 ครั้งสอดคล้องกัน

4.3 ผู้วิจัยตรวจสอบคุณภาพของแบบประเมินฯ ด้วยการวิเคราะห์หาค่าความยาก ซึ่งเกณฑ์ที่เหมาะสมควรอยู่ระหว่าง 0.20 - 0.80 (บุญใจ ศรีสถิตยน์ราษฎร์, 2555) และหา

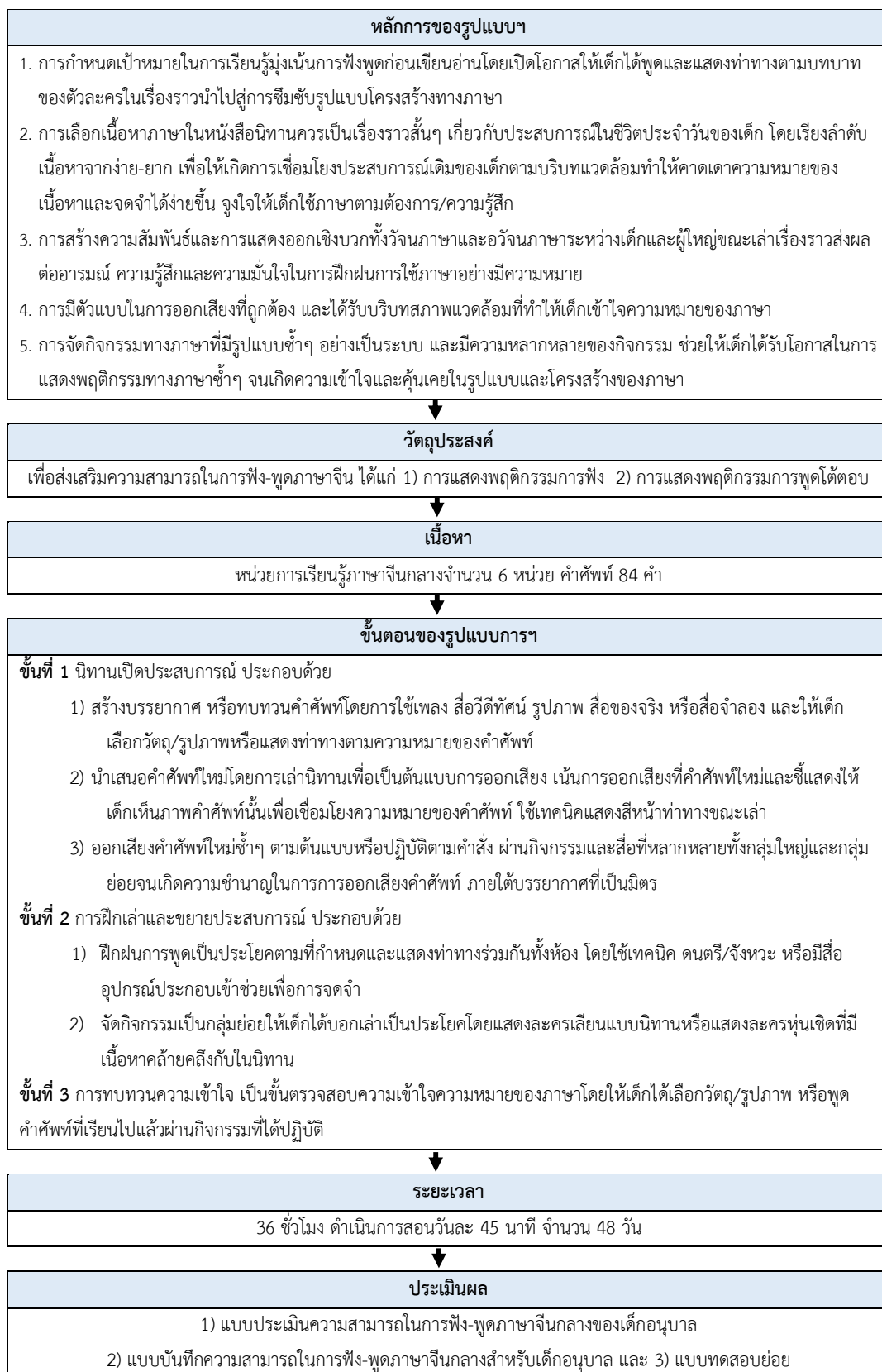
ค่าอำนาจจำแนกของแบบประเมินฯ โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ ซึ่งค่าอำนาจจำแนกที่ยอมรับได้ควรอยู่ที่ 0.20 ขึ้นไป (บุญใจ ศรีสถิตยน์รากูร, 2555) ผลการวิเคราะห์ พบว่า

1) ค่าความยาก (p) เท่ากับ 0.30 – 0.77 ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์ที่อ้างอิง แสดงว่าเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยนี้เป็นเครื่องมือที่มีคุณภาพ

2) ค่าอำนาจจำแนก (r) เท่ากับ 0.30 – 0.79 ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์ที่อ้างอิง แสดงว่าเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยนี้เป็นเครื่องมือที่มีคุณภาพ

การพัฒนา (D2) การปรับปรุงรูปแบบการเรียนการสอนภาษาจีนกลางเป็นภาษาต่างประเทศโดยใช้แนวคิดการสอนแบบบอกเล่าและวิธีการสอนแบบฟัง-พูดเป็น (ฉบับทดลอง) และเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เป็น (ฉบับสมบูรณ์)

ผู้วิจัยนำผลการนำร่องใช้รูปแบบฯ มาดำเนินการปรับปรุงรูปแบบฯ คู่มือการใช้รูปแบบฯ ร่วมกับอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ได้เป็นฉบับทดลอง และปรับปรุงเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย และแบบทดสอบย่อยเป็น ฉบับสมบูรณ์ รายละเอียดรูปแบบฯ ฉบับทดลอง ดังแสดงในแผนภาพที่ 10

แผนภาพที่ 10 รูปแบบการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนกลางเป็นภาษาต่างประเทศโดยใช้แนวคิดการสอนแบบบอกเล่าและวิธีสอนแบบฟัง-พูด ฉบับทดลอง

ระยะที่ 3 การทดลองใช้รูปแบบฯ และเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย (R3 D3)

การวิจัย (R3) การทดลองใช้รูปแบบฯ (ฉบับทดลอง)

คำถามการวิจัย การใช้รูปแบบฯ ฉบับทดลอง ส่งผลให้เด็กอนุบาลมีความสามารถในการฟัง-พูดสูงขึ้นหรือไม่ อย่างไร

ผู้วิจัยดำเนินการเพื่อตอบคำถามการวิจัยโดยแบ่งเป็นขั้นตอน ดังนี้

1. กำหนดประชากรและตัวอย่าง
2. กำหนดแบบแผนการทดลอง
3. กำหนดเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
4. ทดลองใช้รูปแบบฯ
5. วิเคราะห์ผลการใช้รูปแบบฯ และนำเสนอ

รายละเอียดในการดำเนินการแต่ละขั้นตอนมีดังนี้

1. การกำหนดประชากรและตัวอย่าง

1.1 ประชากรในการวิจัย คือ เด็กอนุบาลชั้นปีที่ 3 ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน จังหวัดกรุงเทพมหานคร ที่ไม่เคยมีการจัดการเรียนการสอนภาษาจีน

1.2 ตัวอย่างในการวิจัย คือ เด็กอนุบาลชั้นปีที่ 3 ห้องฟางข้าว ที่กำลังศึกษาในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2561 โรงเรียนอนุบาลธรรมาภิบาล สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน จังหวัดกรุงเทพมหานคร จำนวน 19 คน โดยผู้วิจัยได้พิจารณาคัดเลือกโรงเรียนแบบเฉพาะเจาะจง โดยกำหนดเกณฑ์ ดังนี้

- 1) เป็นโรงเรียนที่มีการเรียนการสอนเฉพาะระดับอนุบาล
- 2) เป็นโรงเรียนที่ไม่เคยมีการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนกลาง
- 3) เป็นโรงเรียนที่ผู้บริหาร บุคลากร และผู้ปกครองให้ความร่วมมือในการ

ดำเนินงานวิจัยตั้งแต่ต้นจนจบ

เกณฑ์คัดเลือกดังกล่าวข้างต้นได้ โรงเรียนอนุบาลธรรมาภิบาล ซึ่งมีนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 3 จำนวน 2 ห้องเรียน จากนั้นผู้วิจัยทำการสุ่มอย่างง่ายด้วยการจับสลากเพื่อเลือกห้องอนุบาลเป็นกลุ่มทดลอง ได้อนุบาลชั้นปีที่ 3 ห้องฟางข้าว ซึ่งมีนักเรียนจำนวน 19 คน

2. การกำหนดแบบแผนการทดลอง

ผู้วิจัยกำหนดการทดลองใช้รูปแบบฯ โดยใช้รูปแบบการวิจัยแบบกึ่งทดลอง (quasi-experiment) เป็นการทดลองแบบกลุ่มเดียววัดสองครั้ง (one group design) ที่วัดความสามารถในการฟัง-พูดก่อนและหลังการทดลอง จัดการเรียนการสอนในช่วงกิจกรรมเสริมพิเศษภาษาจีน แบบแผนการทดลองแสดงดังตารางที่ 13

ตารางที่ 13 แบบแผนการทดลองใช้รูปแบบฯ

กลุ่มตัวอย่าง	วัดก่อนทดลอง	ตัวแปรจัดการกระทำ	วัดหลังทดลอง
E	O ₁	X	O ₂

โดย	E	หมายถึง กลุ่มทดลอง
	X	หมายถึง รูปแบบการเรียนการสอนภาษาจีนกลางเป็นภาษาต่างประเทศโดยใช้แนวคิดการสอนแบบบอกเล่าและวิธีการสอนแบบฟัง-พูด
	O ₁	หมายถึง การประเมินความสามารถในการฟัง-พูดของเด็กก่อนนุบาลก่อนการทดลอง
	O ₂	หมายถึง การประเมินความสามารถในการฟัง-พูดของเด็กก่อนนุบาลหลังการทดลอง

3. การกำหนดเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ผู้วิจัยกำหนดเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลก่อนและหลังการทดลอง คือแบบประเมินความสามารถในการฟัง-พูดภาษาจีนกลางของเด็กก่อนนุบาล และแบบบันทึกความสามารถในการฟัง-พูดภาษาจีนกลางของเด็กก่อนนุบาล

4. การทดลองใช้รูปแบบฯ

ผู้วิจัยกำหนดระยะเวลาการทดลองใช้รูปแบบฯ โดยแบ่งเป็น 3 ระยะ ได้แก่

4.1. ระยะก่อนการทดลอง เป็นเวลา 1 สัปดาห์

1) ผู้วิจัยสร้างความเข้าใจร่วมกับผู้บริหารและคุณครูประจำชั้นถึงรูปแบบฯ ของงานวิจัย ระยะเวลา และขอให้โรงเรียนช่วยประสานงานกับผู้ปกครองเพื่อแจ้งรายละเอียดและขอความร่วมมือ

2) ผู้วิจัยสร้างความสัมพันธ์กับเด็กก่อนนุบาลและคุณครูประจำชั้นโดยเข้าสังเกตการเรียนการสอนอย่างมีส่วนร่วม จากนั้นดำเนินการเก็บข้อมูลก่อนการทดลองด้วยแบบประเมินความสามารถในการฟัง-พูด (pre-test)

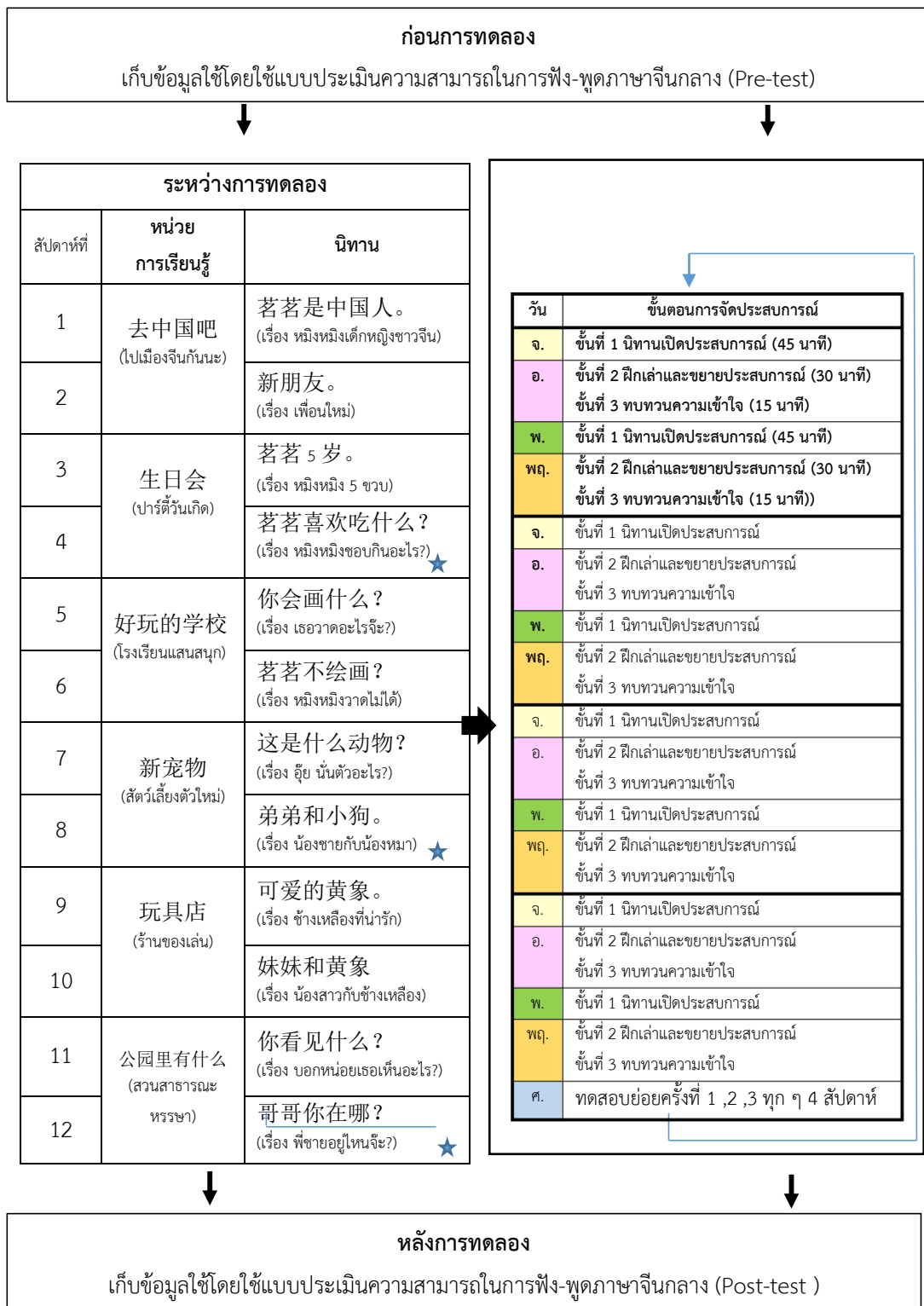
4.2. ระยะระหว่างการทดลอง เป็นเวลา 36 ชั่วโมง

ผู้วิจัยดำเนินการจัดการเรียนการสอนด้วยตนเองตามแผนการจัดการเรียนการสอนที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้น โดยสอนวันละ 45 นาที จำนวน 48 วัน วันจันทร์-วันพฤหัสบดี ในช่วงเวลา กิจกรรมเสริมพิเศษ เวลา 10.30-11.15 น. ผู้วิจัยเก็บข้อมูลเชิงคุณภาพระหว่างการทดลองด้วยแบบบันทึกความสามารถในการฟัง-พูดภาษาจีนกลางสำหรับเด็กอนุบาล และดำเนินการประเมินผลระหว่างทดลองเมื่อจัดการเรียนการสอนครบทุก 2 หน่วย โดยใช้ แบบทดสอบย่อย

4.3. ระยะหลังการทดลอง เป็นเวลา 1 สัปดาห์

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บข้อมูลหลังการทดลองโดยใช้แบบประเมินความสามารถในการฟัง-พูดภาษาจีนกลาง (Post-test) ซึ่งเป็นแบบประเมินเชิงปฏิบัติการ ดำเนินการทดสอบเป็นรายบุคคล ให้คะแนนตามเกณฑ์ที่กำหนดซึ่งมีลักษณะเป็นเกณฑ์การให้คะแนนแบบรูบรีค (Scoring rubrics)

รายละเอียดแผนการดำเนินการทดลองใช้รูปแบบฯ แสดงในแผนภาพที่ 11

แผนภาพที่ 11 แผนการดำเนินการทดลองใช้รูปแบบฯ

หมายเหตุ ★ ประเมินผลระหว่างการทดลองครั้งที่ 1, 2, 3 โดยใช้แบบทดสอบย่อย

5. การวิเคราะห์ผลการใช้รูปแบบฯ และนำเสนอข้อมูล

ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูล หลักฐานการเรียนรู้ และวิเคราะห์ข้อมูลจากการทดลอง เพื่อประเมินความสามารถในการฟัง-พูดภาษาจีนของเด็กกอนุบาล โดยแบ่งการวิเคราะห์ข้อมูลทั้งเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ ดังนี้

5.1 การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ

1) เปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยความสามารถในการฟัง-พูดของเด็กกอนุบาลช่วงก่อนและหลังการทดลอง โดยการหาค่าเฉลี่ยเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และทดสอบค่าที่ (dependent-test) โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS (Statistical package for the social science for windows) แล้วนำเสนอข้อมูลในรูปแบบตารางประกอบความเรียง

2) คำนวณระดับพัฒนาการของเด็กกอนุบาลเป็นรายบุคคล จากคะแนนความสามารถในการฟัง-พูดภาษาจีนกลางของเด็กกอนุบาลก่อนและหลังการทดลองรายบุคคล มาคำนวณหาค่าพัฒนาการโดยใช้สูตรการคำนวณคะแนนพัฒนาการสัมพัทธ์ (ศิริชัย กาญจนวาสี, 2556)

$$GS (\%) = \frac{(Y-X)}{(F-X)} \times 100$$

GS (%) = ค่าคะแนนพัฒนาการของผู้เรียน (Development score)

X = คะแนนก่อนการทดลอง

Y = คะแนนหลังการทดลอง

F = คะแนนเต็ม

จากนั้นนำค่าคะแนนพัฒนาการที่ได้มาแปลผลตามเกณฑ์ระดับพัฒนาการของศิริชัย กาญจนวาสี (2556) ดังแสดงในตารางที่ 14

ตารางที่ 14 เกณฑ์คะแนนพัฒนาการเทียบระดับพัฒนาการ

คะแนนพัฒนาการสัมพัทธ์	ระดับพัฒนาการ
76 – 100	ระดับสูงมาก
51 – 75	ระดับสูง
26 – 50	ระดับกลาง
0 – 25	ระดับต้น

3) เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนนความสามารถในการฟัง-พูดภาษาจีน ของกลุ่มทดลองในการทดสอบย่อยระหว่างการทดลองโดยการหาค่าเฉลี่ยเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

5.2 การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ

ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพจากแบบบันทึกความสามารถในการฟัง-พูดภาษาจีนของเด็กอนุบาล โดยใช้วิธีการวิเคราะห์เนื้อหา (contents analysis) และหลักฐานต่างๆ ที่เกี่ยวกับความสามารถในการฟัง-พูด และพฤติกรรมการแสดงออกทางภาษา ความรู้สึก เจตคติของเด็กอนุบาลที่เกิดขึ้นระหว่างการเรียนการสอน และข้อมูลจากการพูดคุยกับคุณครู ผู้ปกครองเกี่ยวกับพฤติกรรมแสดงออกทางภาษาของเด็กระหว่างวันที่โรงเรียนและที่บ้าน

การพัฒนา (D3) การปรับปรุงรูปแบบการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนกลางเป็นภาษาต่างประเทศโดยใช้แนวคิดการสอนแบบบอกเล่าและวิธีการสอนแบบฟัง-พูด และเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นฉบับสมบูรณ์เพื่อเผยแพร่ต่อไป

ผู้วิจัยนำผลการทดลองใช้รูปแบบฯ มาปรับปรุงรูปแบบฯ จากนั้นนำเสนอรูปแบบการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนกลางเป็นภาษาต่างประเทศโดยใช้แนวคิดการสอนแบบบอกเล่าและวิธีสอนแบบฟัง-พูดเพื่อส่งเสริมความสามารถในการฟัง-พูดสำหรับเด็กอนุบาล และเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็น (ฉบับสมบูรณ์)

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัยเรื่อง การพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนกลางเป็นภาษาต่างประเทศโดยใช้แนวคิดการสอนแบบบอกเล่าและวิธีสอนแบบฟัง-พูด เพื่อส่งเสริมความสามารถในการฟัง-พูดสำหรับเด็กอนุบาล แบ่งเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 รูปแบบการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนกลางเป็นภาษาต่างประเทศโดยใช้แนวคิดการสอนแบบบอกเล่าและวิธีสอนแบบฟัง-พูดเพื่อส่งเสริมความสามารถในการฟัง-พูดสำหรับเด็กอนุบาล

ตอนที่ 2 ผลของการใช้รูปแบบการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนกลางเป็นภาษาต่างประเทศโดยใช้แนวคิดการสอนแบบบอกเล่าและวิธีสอนแบบฟัง-พูด แบ่งเป็นประเด็น ดังนี้

1. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ

1.1 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนนความสามารถในการฟัง-พูดภาษาจีนของเด็กอนุบาล ก่อนและหลังการทดลอง

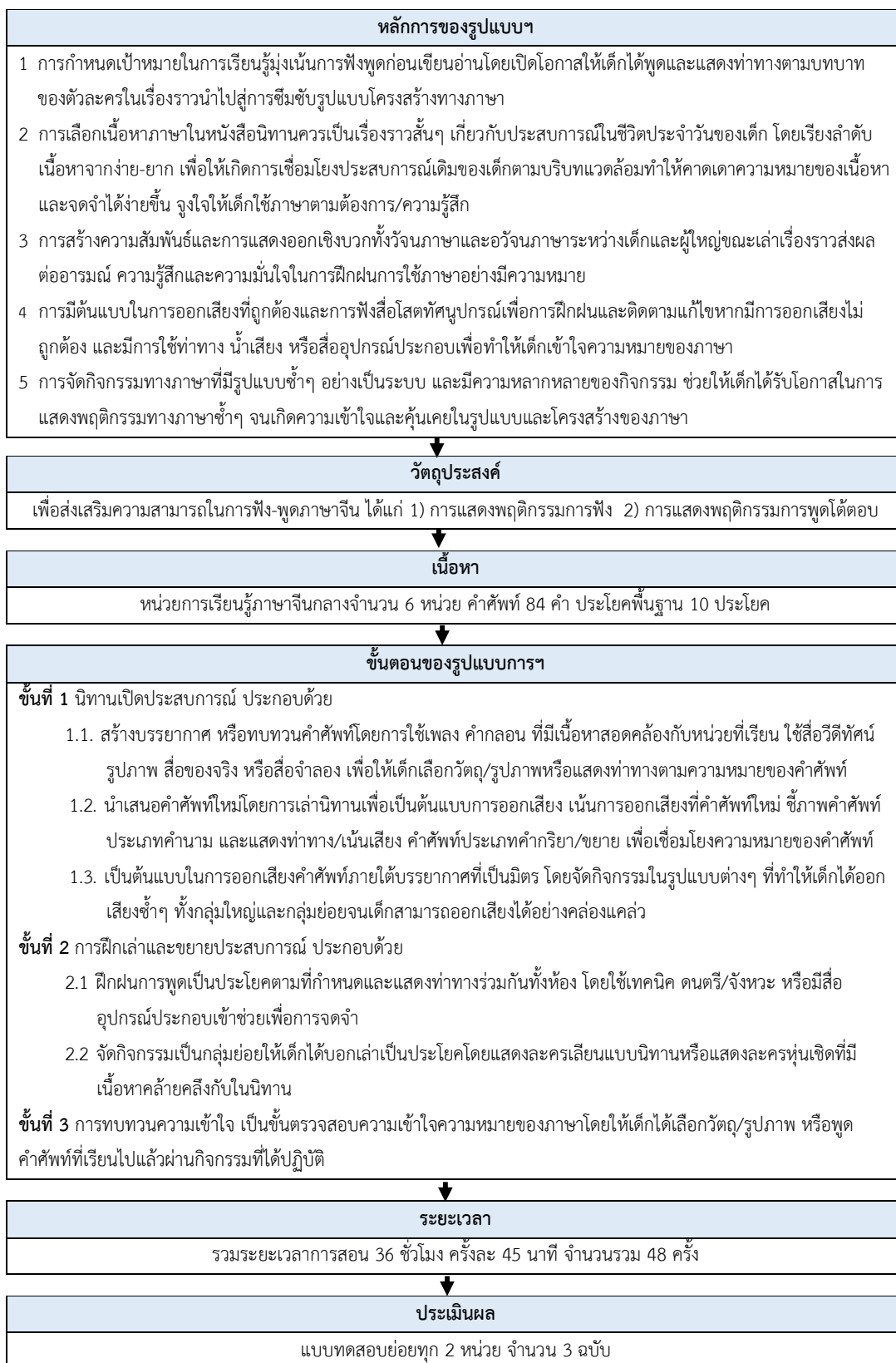
1.2 การคำนวณระดับพัฒนาการของเด็กอนุบาลเป็นรายบุคคล โดยใช้สูตรการคำนวณคะแนนพัฒนาการสัมพัทธ์ (Relative gain score)

1.3 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนนความสามารถในการฟัง-พูดภาษาจีนของเด็กอนุบาล ในการทดสอบย่อยระหว่างการทดลอง

2. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ

ตอนที่ 1 รูปแบบการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนกลางเป็นภาษาต่างประเทศโดยใช้แนวคิดการสอนแบบบอกเล่าและวิธีสอนแบบฟัง-พูดเพื่อส่งเสริมความสามารถในการฟัง-พูดสำหรับเด็กอนุบาล

รูปแบบการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนกลางเป็นภาษาต่างประเทศโดยใช้แนวคิดการสอนแบบบอกเล่าและวิธีสอนแบบฟัง-พูดเพื่อส่งเสริมความสามารถในการฟัง-พูดสำหรับเด็กอนุบาล พัฒนารูปแบบการสอนของแนวคิดการสอนแบบบอกเล่า Taeschner (2013) และวิธีสอนแบบฟัง-พูด Richards and Rodgers (2014) โดยมีองค์ประกอบ 6 ส่วน ได้แก่ หลักการ วัตถุประสงค์ เนื้อหา ขั้นตอนการจัดการเรียนการสอน ระยะเวลาในการใช้รูปแบบ และการประเมินผล สรุปรายละเอียดแสดงผังแผนภาพที่ 12

แผนภาพที่ 12 รูปแบบการเรียนการสอนภาษาจีนกลางเป็นภาษาต่างประเทศโดยใช้แนวคิดการสอนแบบบอกเล่าและวิธีสอนแบบฟัง-พูดเพื่อส่งเสริมความสามารถในการฟัง-พูดสำหรับเด็กอนุบาล (ฉบับสมบูรณ์)

รายละเอียดของรูปแบบฯ ทั้ง 6 องค์ประกอบมีดังนี้

1. หลักการ

หลักการของรูปแบบการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนกลางเป็นภาษาต่างประเทศโดยใช้แนวคิดการสอนแบบบอกเล่าและวิธีการสอนแบบฟัง-พูดเพื่อส่งเสริมความสามารถในการฟัง-พูดสำหรับเด็กอนุบาล พัฒนาขึ้นบนฐานของแนวคิดการสอนแบบบอกเล่าของ (Taeschner, 2013) มาสังเคราะห์ร่วมกับวิธีสอนแบบฟัง-พูด ของ (Richards and Rodgers, 2014) จนได้เป็นหลักการที่สำคัญของรูปแบบฯ 5 ประการ ดังนี้

1.1 การกำหนดเป้าหมายในการเรียนรู้มุ่งเน้นการฟังพูด โดยให้เด็กได้ฟังนิทาน และเปิดโอกาสให้เด็กพูดในนิทานนำไปสู่การแสดงท่าทางเลียนแบบตัวละคร/ซึมซับรูปแบบโครงสร้างภาษา

1.2 การเลือกเนื้อหาภาษาในหนังสือนิทานควรเป็นเรื่องราวสั้นๆ ที่เกี่ยวกับชีวิตประจำวันของเด็กทำให้เด็กได้ใช้ภาษาอย่างมีความหมาย มีบริบทหรือเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นซ้ำๆ ทำให้คาดเดาความหมายและจดจำได้ง่ายขึ้น

1.3 การฝึกฝนการฟัง-พูด ซ้ำๆ ภายใต้การแสดงออกเชิงบวกทั้งวัจนภาษาและอวัจนภาษาช่วยสร้างบรรยากาศและความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างเด็กกับผู้ใหญ่ส่งผลต่ออารมณ์ และความมั่นใจในการฝึกฝนของเด็ก

1.4 การมีต้นแบบในการออกเสียงที่ถูกต้องและการฟังสื่อโสตทัศนูปกรณ์เพื่อการฝึกฝนและติดตามแก้ไขหากมีการออกเสียงไม่ถูกต้อง และมีการใช้ท่าทาง น้ำเสียง หรือสื่ออุปกรณ์ประกอบเพื่อทำให้เด็กเข้าใจความหมายของภาษา

1.5 การจัดกิจกรรมทางภาษาที่มีรูปแบบซ้ำๆ อย่างเป็นระบบ และมีความหลากหลายของกิจกรรม ที่ให้เด็กได้แสดงพฤติกรรมทางภาษาซ้ำๆ จนเกิดความเข้าใจและคุ้นเคยในรูปแบบและโครงสร้างของภาษา

2. วัตถุประสงค์

วัตถุประสงค์ของรูปแบบฯ เกิดจากการนำสาระสำคัญของหลักการและพัฒนาการความสามารถในการฟัง-พูดภาษาต่างประเทศของเด็กมาวิเคราะห์ผลการเรียนรู้ที่คาดหวังเพื่อกำหนดวัตถุประสงค์ คือ ความสามารถในการฟัง-พูดของเด็กอนุบาล ดังนี้

2.1 การแสดงพฤติกรรมการฟัง ได้แก่ 1) การเลือกวัตถุหรือรูปภาพที่มีความหมายเดียวกับคำศัพท์ 2) การแสดงท่าทางตามประโยคคำสั่งที่ได้ฟัง

2.2 การแสดงพฤติกรรมการพูดโต้ตอบ ได้แก่ 1) การตอบเป็นคำศัพท์ 2) การบอกเล่าเป็นประโยค

3. เนื้อหา

การสังเคราะห์หลักสูตรภาษาจีนกลางที่ใช้สอนระดับอนุบาลในโรงเรียนสังกัดคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน จำนวน 5 หลักสูตร ได้หน่วยการเรียนรู้ภาษาจีนกลางจำนวน 6 หน่วย คำศัพท์ 84 คำศัพท์ ประโยคเบื้องต้น 12 ประโยคและนิทาน 12 เรื่อง รายละเอียดดังแสดงในตารางที่ 15

ตารางที่ 15 หน่วยการเรียนรู้และเนื้อหาคำศัพท์ภาษาจีนกลางที่ใช้ในรูปแบบฯ

หน่วยการเรียนรู้	นิทาน	คำศัพท์		
หน่วยที่ 1 去中国吧 (ไปเมืองจีนกันนะ)	茗茗是中国人。 (เรื่อง หมิงหมิงเด็กหญิงชาวจีน) 新朋友。 (เรื่อง เพื่อนใหม่)	我 (ฉัน) 你 (เธอ) 名字 (ชื่อ) 手 (มือ) 耳朵 (หู)	鼻子 (จมูก) 泰国人 (คนไทย) 中国人 (คนจีน)	叫 (เรียก) 是 (เป็น) 你好 (สวัสดี) 再见 (แล้วพบกัน)
Passive sentences 你叫什么名字? (เธอชื่ออะไร?) 你是泰国人吗? (เธอเป็นคนไทยไหม?)				
Active sentences 我叫..... (ฉันชื่อ....) 我是泰国人。 (ฉันเป็นคนไทย)				
หน่วยที่ 2 生日会 (ปาร์ตี้วันเกิด)	茗茗 5 岁。 (เรื่อง หมิงหมิง 5 ขวบ) 茗茗喜欢吃什么? (เรื่อง หมิงหมิงชอบกินอะไร?)	姐姐 (พี่สาว) 苹果 (แอปเปิ้ล) 米饭 (ข้าว) 水 (น้ำ) 蛋糕 (เค้ก)	牛奶 (นม) 谢谢 (ขอบคุณ) 请 (เชิญ) 吃 (กิน) 喝 (ดื่ม)	喜欢 (ชอบ) 要 (ต้องการ) 红 (สีแดง) 岁 (อายุ)
Passive sentences 你几岁? (คุณอายุเท่าไร?) 你要吃什么? (เธอต้องการกินอะไร?)				
Active sentences 我五岁。 (ฉัน 5 ขวบ) 请吃蛋糕。 (เชิญกินขนมเค้ก)				
หน่วยที่ 3 好玩的学校 (โรงเรียนแสนสนุก)	你会画什么? (เรื่อง เธอวาดอะไร?) 茗茗不会画 (เรื่อง หมิงหมิงวาดไม่ได้)	人 (คน) 妈妈 (คุณแม่) 爸爸 (คุณพ่อ) 口 (ปาก) 头 (หัว)	眼睛 (ตา) 日 (พระอาทิตย์) 月 (พระจันทร์) 山 (ภูเขา) 鸟 (นก)	有 (มี) 爱 (รัก) 小 (เล็ก) 大 (ใหญ่)
Passive sentences 你会画什么? (เธอวาดอะไร?) 你会画爸爸吗? (เธอวาดรูปพ่อได้ไหม?)				
Active sentences 我会画 (ฉันวาด...ได้)				

ตารางที่ 15 (ต่อ) หน่วยการเรียนรู้และเนื้อหาคำศัพท์ภาษาจีนกลางที่ใช้ในรูปแบบฯ

หน่วยการเรียนรู้	นิทาน	คำศัพท์
หน่วยที่ 4 新宠物 (สัตว์เลี้ยงตัวใหม่)	这是什么动物? (เรื่อง อี้ย นันตัวอะไร?) 弟弟和小狗。 (เรื่อง น้องชายกับหมาน้อย)	弟弟 (น้องชาย) 狗 (หมา) 猫 (แมว) 兔 (กระต่าย) 饭 (ข้าว) 牛奶 (นมวัว) 会 (สามารถ) 站 (ยืน) 喜欢 (ชอบ) 白色 (สีขาว) 黑色 (สีดำ) 吗 (หรือไม่) 什么 (อะไร) 这 (นี้)
		Passive sentences 这是什么? (นี่คืออะไร?) 这是什么颜色? (นี่คือสีอะไร?) Active sentences 这是狗 (นี่คือหมา) 这是红色 (นี่คือสีแดง)
หน่วยที่ 5 可爱的黄象 (ช้างเหลืองที่น่ารัก)	可爱的黄象 (เรื่อง ช้างเหลืองที่น่ารัก) 妹妹和黄象 (เรื่อง น้องสาวกับช้างเหลือง)	妹妹 (น้องสาว) 朋友 (เพื่อน) 象 (ช้าง) 家 (บ้าน) 学校 (โรงเรียน) 要 (ต้องการ) 坐 (นั่ง) 哭 (ร้องไห้) 的 (ของ) 黄色 (สีเหลือง) 绿色 (สีเขียว) 谁 (ใคร)
		Passive sentences 你在哪里? (เธออยู่ที่ไหน?) Active sentences 我在家 (ฉันอยู่บ้าน) 我在这。(ฉันอยู่ตรงนี้)
หน่วยที่ 6 在公园里 (สวนสาธารณะพระราช)	你看见什么? (เรื่อง เธอเห็นอะไรนะ?) 哥哥你在哪? (เรื่อง พี่ชายอยู่ไหนจะ?)	哥哥 (พี่ชาย) 云 (เมฆ) 鱼 (ปลา) 公园 (สวนสาธารณะ) 去 (ไป) 看 (มอง/ดู) 这 (ตรงนี้) 那 (นั่น) 哪里 (ที่ไหน) 来 (มา) 在 (อยู่) 粉红色 (สีชมพู) 蓝色 (สีน้ำเงิน)
		Passive sentences 你看见什么? (เธอเห็นอะไร?) Active sentences 我我我见小鸟 (ฉันเห็นนกน้อย)

หมายเหตุ ตัวเลข : 1-10 สอนแทรกในทุกหน่วย

4. ขั้นตอนของรูปแบบฯ

การจัดการเรียนการสอนของรูปแบบฯ ประกอบด้วย 3 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นที่ 1 นิทานเปิดประสบการณ์ เป็นขั้นที่ครูกระตุ้นให้เด็กเกิดความสนใจในการเรียนรู้ภาษาจีนโดยใช้นิทานและกิจกรรมเพื่อให้เด็กได้ฟังและออกเสียงคำศัพท์ภาษาจีน ซึ่งในขั้นนี้ประกอบด้วย 3 ขั้นตอน ได้แก่

1) สร้างบรรยากาศโดยการร้องเพลง คำกลอน ที่มีเนื้อหาสอดคล้องกับหน่วยที่เรียน ใช้สื่อวีดิทัศน์ รูปภาพ สื่อของจริง หรือสื่อจำลอง เพื่อให้เด็กเลือกวัตถุ/รูปภาพหรือแสดงท่าทางตามความหมายของคำศัพท์

2) นำเสนอคำศัพท์ใหม่โดยการเล่านิทานเพื่อเป็นต้นแบบการออกเสียง เน้นการออกเสียงที่คำศัพท์ใหม่ ชี้ภาพคำศัพท์ประเภทคำนาม และแสดงท่าทาง/เน้นเสียง คำศัพท์ประเภทคำกริยา/ขยาย เพื่อเชื่อมโยงความหมายของคำศัพท์

3) เป็นต้นแบบในการออกเสียงคำศัพท์ภายใต้บรรยากาศที่เป็นมิตร โดยจัดกิจกรรมในรูปแบบต่างๆ ที่ทำให้เด็กได้ออกเสียงซ้ำๆ ทั้งกลุ่มใหญ่และกลุ่มย่อยจนเด็กสามารถออกเสียงได้อย่างคล่องแคล่ว

ขั้นที่ 2 การฝึกเล่าและขยายประสบการณ์ เป็นขั้นที่ครูจัดกิจกรรมกลุ่มใหญ่และกลุ่มย่อย เพื่อให้เด็กได้ฝึกฝนการพูดเป็นประโยคและจัดกิจกรรมให้เด็กได้มีประสบการณ์ในการนำภาษาไปใช้ในชีวิตประจำวัน ซึ่งในขั้นนี้ประกอบด้วย 2 ขั้นย่อย ได้แก่

1) ฝึกเล่าเป็นประโยคโดยการพูดตามและแสดงท่าทางร่วมกันทั้งห้อง โดยมีเหตุการณ์และรูปประโยคเหมือนในนิทาน ใช้เทคนิค ดนตรี/จังหวะ หรือสื่ออุปกรณ์ประกอบเข้าช่วยเพื่อการจดจำ

2) จัดกิจกรรมเป็นกลุ่มย่อยให้เด็กได้บอกเล่าเป็นประโยคโดยแสดงละครเลียนแบบนิทานหรือแสดงละครหุ่นเชิดที่มีเนื้อหาคล้ายคลึงกับนิทาน

ขั้นที่ 3 การทบทวนความเข้าใจ เป็นขั้นที่ครูตรวจสอบความเข้าใจความหมายของภาษา โดยให้เด็กได้เลือกวัตถุ/รูปภาพ หรือพูดคำศัพท์หรือเล่าเป็นประโยคผ่านกิจกรรมที่ได้ปฏิบัติ

(รายละเอียดกิจกรรม เพลง บทกลอน ในภาคผนวก ฉ)

ผู้วิจัยได้กำหนดบทบาทครูและเด็กของแต่ละขั้นตอนโดยมีรายละเอียดแสดงในตารางที่ 16

ตารางที่ 16 บทบาทครูและเด็กตามการจัดการเรียนการสอนของรูปแบบ

ขั้นตอนของรูปแบบฯ	บทบาทครู	บทบาทเด็ก
ขั้นที่ 1 นิทานเปิดประสบการณ์		
ประกอบด้วย 3 ขั้นตอนย่อย		
1.1. สร้างบรรยากาศโดยการร้องเพลง โดยการใช้เพลง คำกลอน ที่มีเนื้อหาสอดคล้องกับหน่วยที่เรียน ใช้สื่อวีดิทัศน์ รูปภาพ สื่อของจริง หรือสื่อจำลอง เพื่อให้เด็กเลือกวัตถุ/รูปภาพ หรือแสดงท่าทางตามความหมายของคำศัพท์	<ol style="list-style-type: none"> 1. ร้องเพลงและแสดงท่าทางสอดคล้องกับเนื้อเพลง 2. แสดงสื่อที่น่าสนใจและบอกความหมายของคำชัดเจนเพื่อกระตุ้นความสนใจและทบทวนคำศัพท์ 3. เปิดโอกาสให้เด็กมีส่วนร่วม 	<ol style="list-style-type: none"> 1. ร้องเพลงและแสดงท่าทางตามครู 2. เลือกชี้ หรือแสดงท่าทางที่สอดคล้องกับคำศัพท์
1.2. นำเสนอคำศัพท์ใหม่โดยการเล่านิทานเพื่อเป็นต้นแบบการออกเสียง เน้นออกเสียงที่คำศัพท์ใหม่ ซึ่งภาพคำศัพท์ประเภทคำนาม และแสดงท่าทาง/ใช้น้ำเสียง คำศัพท์ประเภทคำกริยา/ขยาย เพื่อเชื่อมโยงความหมายของคำศัพท์	<ol style="list-style-type: none"> 1. เล่านิทานโดยเน้นออกเสียงคำศัพท์ใหม่ 2. ชี้ภาพคำศัพท์ใหม่ประเภทคำนาม 3. แสดงท่าทาง/ใช้น้ำเสียงสูงต่ำประกอบคำศัพท์ประเภทคำกริยา หรือ คำขยาย 	<ol style="list-style-type: none"> 1. ฟังนิทาน
1.3. ออกเสียงคำศัพท์ใหม่โดยเป็นต้นแบบให้เด็กออกเสียงตามซ้ำๆ หรือให้เด็กปฏิบัติตามคำสั่ง โดยมีกิจกรรมและสื่อที่หลากหลายให้เด็กได้ปฏิบัติควบคู่ไปกับการออกเสียงจนเด็กเกิดความชำนาญในการออกเสียงคำศัพท์ ภายใต้บรรยากาศที่เป็นมิตร	<ol style="list-style-type: none"> 1. เป็นต้นแบบในการออกเสียงซ้ำๆ 2. แสดงสื่อการสอนที่บอกความหมายของคำ 3. ถามความหมาย 4. ตรวจสอบการออกเสียง 5. พุดชมเชยให้กำลังใจ 	<ol style="list-style-type: none"> 1. ออกเสียงตามครูซ้ำๆ 2. บอกความหมาย 3. ปฏิบัติตามคำสั่งที่ได้ยิน
ขั้นที่ 2 การฝึกเล่าและขยายประสบการณ์		
ประกอบด้วย 2 ขั้นตอนย่อย		
2.1 ฝึกเล่าเป็นประโยคโดยการพูดตามและแสดงท่าทางร่วมกันทั้งห้อง โดยมีเหตุการณ์และรูปประโยคเหมือนในนิทาน ใช้เทคนิค ดนตรี/จังหวะ หรือสื่ออุปกรณ์ประกอบเข้าช่วยเพื่อการจดจำ	<ol style="list-style-type: none"> 1. เป็นต้นแบบในการพูดและแสดงท่าทางเลียนแบบตัวละคร 2. จัดอุปกรณ์ สถานที่ให้สอดคล้องกับความหมายของประโยค 3. ปรบมือ หรือเคาะจังหวะประกอบการพูด 	<ol style="list-style-type: none"> 1. แสดงท่าทางเลียนแบบตัวละครในนิทาน 2. พูดเป็นประโยค

ตารางที่ 16 (ต่อ) บทบาทครูและบทบาทเด็กของการจัดการเรียนการสอนของรูปแบบฯ

ขั้นตอนของรูปแบบฯ	บทบาทครู	บทบาทเด็ก
2.2 จัดกิจกรรมเป็นกลุ่มย่อยให้เด็กได้บอกเล่าเป็นประโยคโดยแสดงละครเลียนแบบนิทานหรือแสดงละครหุ่นเชิดที่มีเนื้อหาคล้ายคลึงกับนิทาน	1. จัดอุปกรณ์ สถานที่ให้สอดคล้องกับนิทานที่ให้เด็กแสดง 2. จัดเตรียมสื่อที่ใช้ในการบอกเล่าเป็นประโยค	1. แสดงละคร 2. ร่วมกิจกรรมการบอกเล่า
ขั้นที่ 3 การทบทวนความเข้าใจ การทบทวนความเข้าใจ เป็นขั้นที่ครูตรวจสอบความเข้าใจความหมายของภาษาโดยให้เด็กได้เลือกวัตถุ/รูปภาพหรือพูดคำศัพท์หรือเล่าเป็นประโยคผ่านกิจกรรมที่ได้ปฏิบัติ	1. จัดกิจกรรมที่เปิดโอกาสให้เด็กฟังและเลือกสิ่งของที่มีความหมายตรงกัน 2. ถามคำถาม 3. จัดเตรียมสื่ออุปกรณ์เพื่อให้ได้เล่าเป็นประโยค 4. สังเกตพฤติกรรมที่แสดงถึงความเข้าใจความหมายของเด็ก	1. เลือกสิ่งของที่ตรงกับคำ 2. ตอบคำถาม 3. แสดงท่าทางตามคำสั่ง 4. บอกเล่าเป็นประโยค

5. ระยะเวลาการใช้รูปแบบฯ

ระยะเวลาในการใช้รูปแบบฯ 36 ชั่วโมงดำเนินการสอนครั้งละ 45 นาที จำนวน 48 ครั้ง

6. การประเมินผล

ผู้วิจัยกำหนดวิธีการประเมินความสามารถในการฟัง-พูดของเด็กอนุบาลที่เรียนรู้ตามขั้นตอนของรูปแบบฯ โดยใช้แบบทดสอบย่อย 3 ครั้ง ทำการประเมินเมื่อเรียนครบทุก 2 หน่วย โดยประเมินความสามารถในการฟัง-พูด ดังนี้

6.1 การแสดงพฤติกรรมกรฟัง ได้แก่

- 1) การเลือกวัตถุหรือรูปภาพที่มีความหมายเดียวกับคำศัพท์
- 2) การแสดงท่าทางตามคำสั่งที่ได้ฟัง

6.2 การแสดงพฤติกรรมพูดโต้ตอบ ได้แก่

- 1) การตอบเป็นคำศัพท์
- 2) การบอกเล่าเป็นประโยค

ตอนที่ 2 ผลของการใช้รูปแบบการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนกลางเป็นภาษาต่างประเทศโดยใช้แนวคิดการสอนแบบบอกเล่าและวิธีสอนแบบฟัง-พูดเพื่อส่งเสริมความสามารถในการฟัง-พูดสำหรับเด็กอนุบาล

1. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ

1.1 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนนความสามารถในการฟัง-พูดของเด็กอนุบาลก่อนและหลังการทดลอง

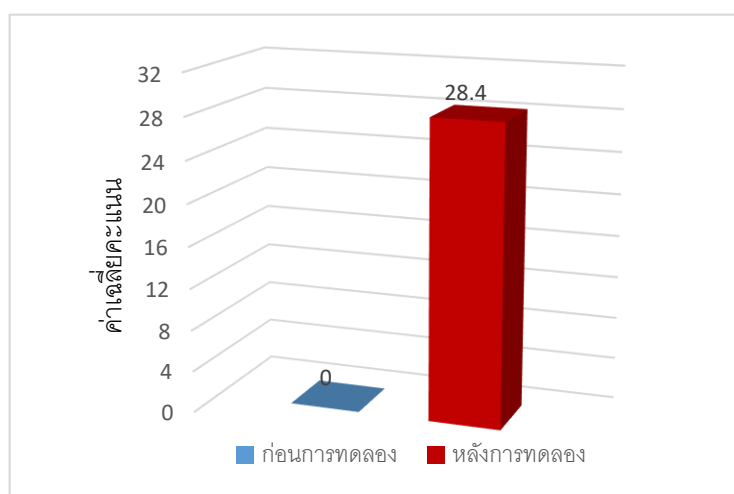
1) การเปรียบเทียบภาพรวม ค่าเฉลี่ยคะแนนความสามารถในการฟัง-พูดภาษาจีน ของเด็กอนุบาลก่อนและหลังการทดลอง โดยใช้ค่าที (dependent t-test) ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ .01 รายละเอียดดังตารางที่ 17

ตารางที่ 17 ภาพรวมค่าเฉลี่ยคะแนนความสามารถในการฟัง-พูดของเด็กอนุบาลก่อนและหลังการทดลอง

ช่วงเวลา	n	df	M	SD	t	p
ก่อนการทดลอง	19	18	0	0	2.56	.00
หลังการทดลอง	19	18	28.4	3.1		

*P<.01

ข้อมูลจากตารางที่ 17 พบว่า ภาพรวมค่าเฉลี่ยคะแนนความสามารถในการฟัง-พูดของเด็กอนุบาลหลังการทดลอง (M = 28.4) สูงกว่าก่อนการทดลอง (M = 0) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แสดงว่า เด็กอนุบาลที่เรียนภาษาจีนกลางด้วยรูปแบบการจัดการเรียนการสอนตามแนวคิดการสอนแบบบอกเล่าและวิธีสอนแบบฟัง-พูดมีความสามารถในการฟัง-พูด หลังการทดลองสูงกว่าก่อนการทดลอง ข้อมูลดังกล่าวข้างต้นสามารถนำเสนอได้ดังแผนภาพที่ 13

แผนภาพที่ 13 การเปรียบเทียบภาพรวมค่าเฉลี่ยคะแนนความสามารถในการฟัง-พูดของเด็กอนุบาลก่อนและหลังการทดลอง

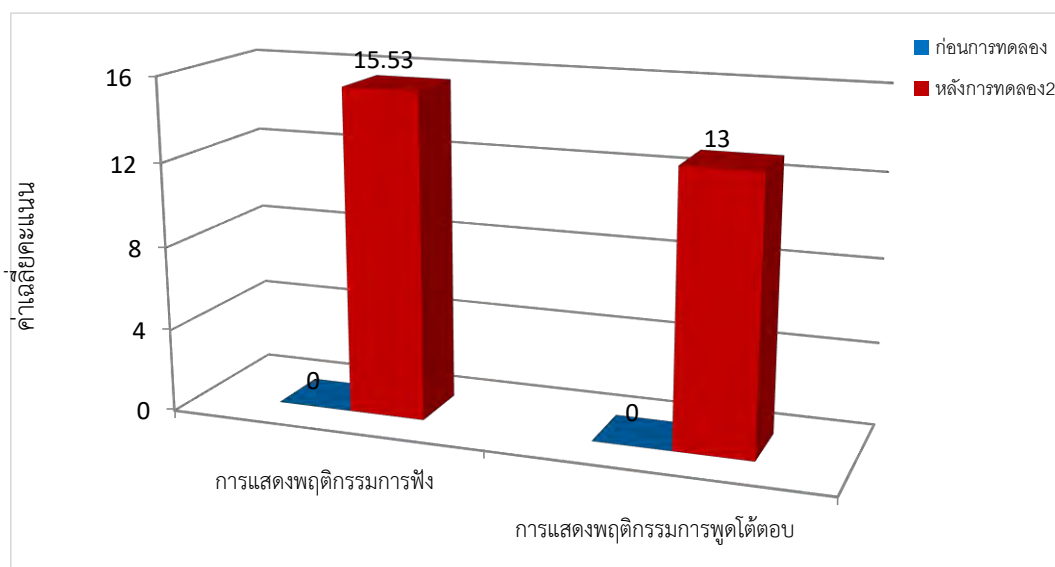
2) การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนนความสามารถในการฟัง-พูดภาษาจีนกลาง หลังการทดลองของเด็กอนุบาล จำแนกเป็นรายด้าน ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.1.รายละเอียดดังตารางที่ 18

ตารางที่ 18 ค่าเฉลี่ยคะแนนความสามารถในการฟัง-พูดของเด็กอนุบาลก่อนและหลังการทดลอง จำแนกเป็นรายด้าน

ความสามารถในการฟัง-พูด	(n=19)				t	df	p
	ก่อนการทดลอง		หลังการทดลอง				
	M	SD	M	SD			
การแสดงพฤติกรรมการฟัง	0	0	15.53	1.02	6.75	18	.00
การแสดงพฤติกรรมพูดโต้ตอบ	0	0	13.00	2.29	8.59	18	.00

* $P < .01$

ข้อมูลจากตารางที่ 18 เมื่อพิจารณาจำแนกเป็นรายด้านพบว่า หลังการทดลอง ค่าเฉลี่ยคะแนนความสามารถในการฟัง-พูดของเด็กอนุบาล ด้านการแสดงพฤติกรรมการฟัง ($M = 15.53$) สูงกว่า ด้านการแสดงพฤติกรรมพูดโต้ตอบ ($M = 13.00$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .01 แสดงว่า หลังการทดลองเด็กอนุบาลที่เรียนภาษาจีนกลางด้วยรูปแบบการจัดการเรียนการสอนตามแนวคิดการสอนแบบบอกเล่าและวิธีสอนแบบฟัง-พูดมีความสามารถในการฟัง-พูดด้านการแสดงพฤติกรรมการฟัง สูงกว่า ด้านการแสดงพฤติกรรมพูดโต้ตอบ ข้อมูลดังกล่าวนำเสนอได้ดังแผนภาพที่ 14

แผนภาพที่ 14 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนนความสามารถในการฟัง-พูดของเด็กอนุบาลก่อนและหลังการทดลอง จำแนกเป็นรายด้าน

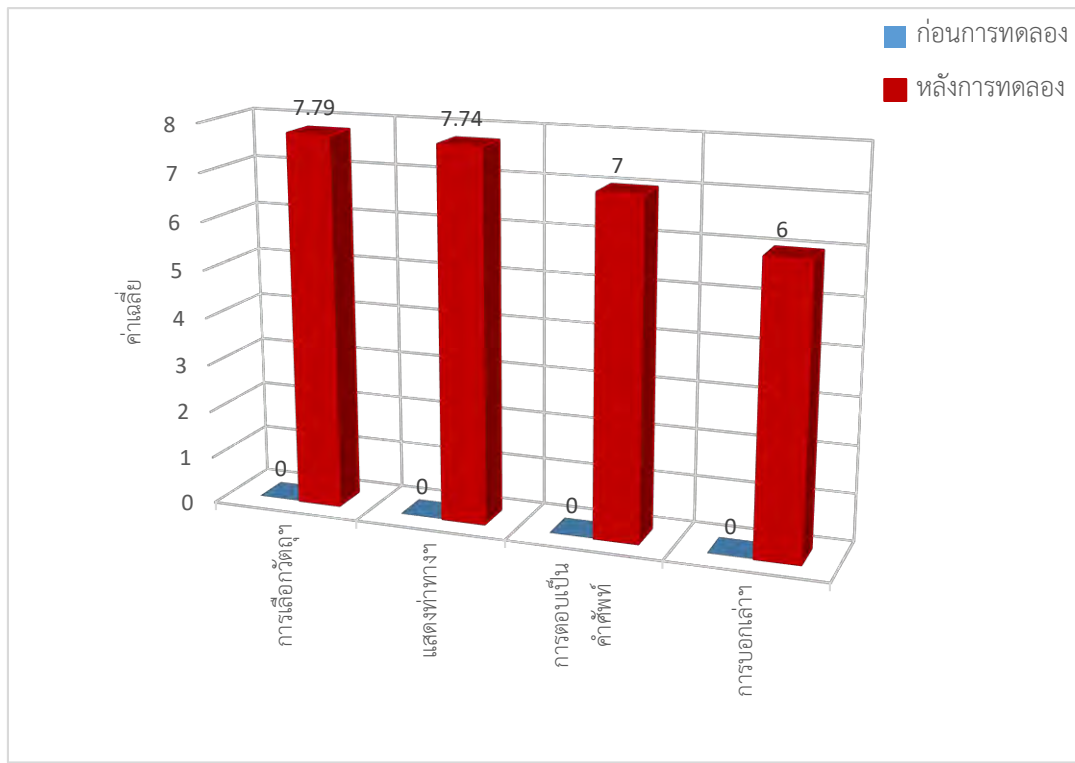
3) การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนนความสามารถในการฟัง-พูดภาษาจีนกลาง ของอนุบาลก่อนและหลังการทดลอง จำแนกตามพฤติกรรมบ่งชี้ ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 01. รายละเอียดดังตารางที่ 19

ตารางที่ 19 ค่าเฉลี่ยคะแนนความสามารถในการฟัง-พูดของเด็กอนุบาลก่อนและหลังการทดลอง จำแนกตามพฤติกรรมบ่งชี้

ความสามารถใน การฟัง-พูด	พฤติกรรมบ่งชี้	(n=19)				t	df	p
		ก่อนการทดลอง		หลังการทดลอง				
		M	SD	M	SD			
การแสดงพฤติกรรม การฟัง	การเลือกวัตถุหรือ รูปภาพที่มีความหมาย เดียวกับคำศัพท์	0	0	7.79	0.54	2.56	18	.00
	การแสดงท่าทางตาม ประโยคคำสั่งที่ได้ฟัง	0	0	7.74	0.56	2.56	18	.00
การแสดงพฤติกรรม พูดโต้ตอบ	การตอบเป็นคำศัพท์	0	0	7.00	0.94	8.41	18	.00
	การบอกเล่าเป็นประโยค	0	0	6.00	1.45	3.69	18	.00

* $P < .01$

ข้อมูลจากตารางที่ 19 เมื่อพิจารณาจำแนกตามพฤติกรรมบ่งชี้พบว่า หลังการทดลอง ค่าเฉลี่ยคะแนนความสามารถในการฟัง-พูดในพฤติกรรมการเลือกวัตถุหรือรูปภาพที่มีความหมายเดียวกับคำศัพท์ ($M = 7.79$) สูงกว่า การแสดงท่าทางตามประโยคคำสั่งที่ได้ฟัง ($M = 7.74$) และ พฤติกรรมการตอบเป็นคำศัพท์ ($M = 7.00$) สูงกว่า พฤติกรรมการบอกเล่าเป็นประโยค ($M = 6.00$) เมื่อพิจารณาเปรียบเทียบก่อนและหลังการทดลอง พบว่า ค่าเฉลี่ยคะแนนความสามารถในการฟัง-พูด ของเด็กอนุบาลหลังการทดลองสูงกว่าก่อนการทดลองทุกพฤติกรรม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับ .01 แสดงว่า เด็กอนุบาลที่เรียนภาษาจีนกลางด้วยรูปแบบการจัดการเรียนการสอนตามแนวคิด การสอนแบบบอกเล่าและวิธีสอนแบบฟัง-พูด มีความสามารถในการฟัง-พูดภาษาจีนกลาง ประกอบด้วยพฤติกรรมการเลือกวัตถุหรือรูปภาพที่มีความหมายเดียวกับคำศัพท์ พฤติกรรมการแสดง ท่าทางตามประโยคคำสั่งที่ได้ฟัง พฤติกรรมการตอบเป็นคำศัพท์ และพฤติกรรมการบอกเล่าเป็น ประโยค หลังการทดลองสูงกว่าก่อนการทดลอง ข้อมูลดังกล่าวนำเสนอได้ดังแผนภาพที่ 15

แผนภาพที่ 15 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนนความสามารถในการฟัง-พูดของเด็กรุ่นก่อนและหลังการทดลอง จำแนกตามพฤติกรรมบ่งชี้

1.1 การคำนวณระดับพัฒนาการรายบุคคล

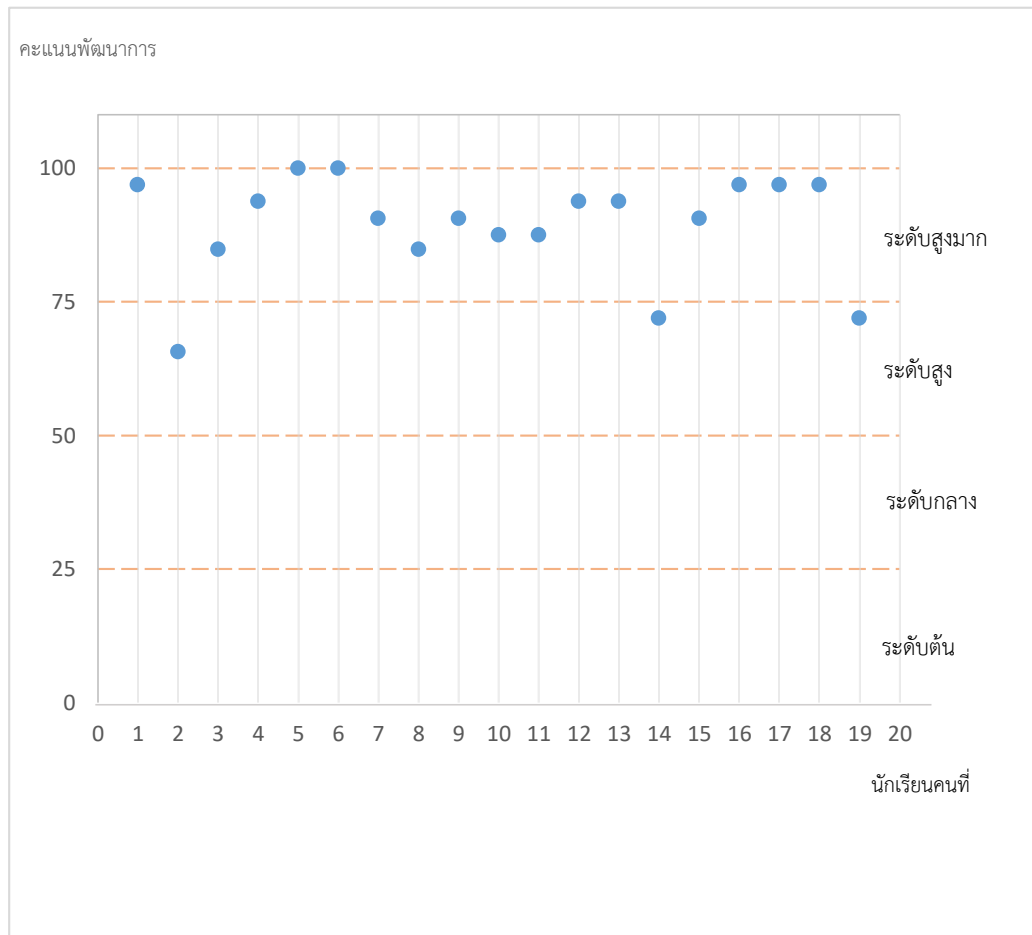
การคำนวณระดับพัฒนาการจากคะแนนความสามารถในการฟัง-พูดภาษาจีนกลางของเด็กอนุบาลรายบุคคลก่อนและหลังการทดลอง รายละเอียดค่าคะแนนพัฒนาการสัมพัทธ์ดังตารางที่ 20

ตารางที่ 20 ค่าคะแนนพัฒนาการและระดับพัฒนาการ

เลขที่ เด็กอนุบาล	คะแนนเต็ม ³² คะแนน(คะแนน พัฒนาการ (%)	ระดับ พัฒนาการ
	คะแนน ก่อนการทดลอง	คะแนน หลังการทดลอง		
1	0	31	96.88	สูงมาก
2	0	21	65.63	สูง
3	0	27	84.83	สูงมาก
4	0	30	93.75	สูงมาก
5	0	32	100.00	สูงมาก
6	0	32	100.00	สูงมาก
7	0	29	90.63	สูงมาก
8	0	27	84.83	สูงมาก
9	0	29	90.63	สูงมาก
10	0	28	87.50	สูงมาก
11	0	28	87.50	สูงมาก
12	0	30	93.75	สูงมาก
13	0	30	93.75	สูงมาก
14	0	23	71.88	สูง
15	0	29	90.63	สูงมาก
16	0	31	96.88	สูงมาก
17	0	31	96.88	สูงมาก
18	0	31	96.88	สูงมาก
19	0	23	71.88	สูง

ข้อมูลจากตารางที่ 20 พบว่าหลังการทดลองเด็กอนุบาลจำนวน 17 คน มีค่าคะแนนพัฒนาการอยู่ในช่วงร้อยละ 75-100 เป็นช่วงระดับพัฒนาการสูงมาก และเด็กอนุบาลจำนวน 3 คน มีค่าคะแนนพัฒนาการอยู่ในช่วงร้อยละ 50-75 เป็นช่วงระดับพัฒนาการสูง แสดงว่า รูปแบบการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนกลางเป็นภาษาต่างประเทศตามแนวคิดการสอนแบบบอกเล่าและวิธี

สอนแบบฟัง-พูด สามารถส่งเสริมความสามารถในการฟัง-พูดภาษาจีนกลางให้กับเด็กอนุบาลได้อย่างมีประสิทธิภาพสูงมาก ข้อมูลดังกล่าวข้างต้นนำเสนอได้ตั้งแผนภาพที่ 16

แผนภาพที่ 16 แสดงระดับพัฒนาการของเด็กอนุบาลรายบุคคล (n=19)

1.2 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนนความสามารถในการฟัง-พูดภาษาจีนกลาง ของเด็กอนุบาลในการทดสอบย่อยระหว่างการทดลอง

การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนนความสามารถในการฟัง-พูดภาษาจีนกลางของเด็กอนุบาลในการทดสอบย่อยระหว่างการทดลอง ทั้งในภาพรวม รายด้าน และพฤติกรรมบ่งชี้ โดยใช้ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน รายละเอียดดังตารางที่ 21

ตารางที่ 16 ค่าเฉลี่ยคะแนนความสามารถในการฟัง-พูดของเด็กอนุบาล ในการทดสอบย่อยระหว่างการทดลอง

ความสามารถในการฟัง-พูด	พฤติกรรมบ่งชี้	ทดสอบย่อย (n=19)					
		ครั้งที่ 1		ครั้งที่ 2		ครั้งที่ 3	
		M	SD	M	SD	M	SD
การแสดงพฤติกรรม การฟัง	การเลือกวัตถุหรือรูปภาพที่มี ความหมายเดียวกับคำศัพท์	7.37	0.76	7.47	0.51	7.68	0.48
	การแสดงท่าทางตามประโยค คำสั่งที่ได้ฟัง	7.11	0.94	7.32	0.75	7.32	0.75
	รวม	14.48	0.14	14.79	0.17	15.00	0.19
การแสดงพฤติกรรม การพูดโต้ตอบ	การตอบเป็นคำศัพท์	5.11	1.24	6.16	1.07	6.89	0.89
	การบอกเล่าเป็นประโยค	4.05	1.03	5.05	0.78	6.37	1.26
	รวม	9.16	0.12	11.21	0.20	13.26	0.31
รวมทั้งสิ้น		23.63	0.18	26.00	2.29	28.26	2.31

ข้อมูลจากตารางที่ 21 เมื่อพิจารณาในภาพรวมจากการทดสอบแต่ละครั้ง พบว่า ค่าเฉลี่ยคะแนนความสามารถในการฟัง-พูดของเด็กอนุบาล สูงขึ้นทุกครั้งของการทดสอบย่อย โดยค่าเฉลี่ยคะแนนความสามารถในการฟัง-พูด ของการทดสอบแต่ละครั้งเท่ากับ ($M = 23.63$, $M = 26.00$, $M = 28.26$) แสดงว่า เด็กอนุบาลที่เรียนภาษาจีนกลางด้วยรูปแบบการจัดการเรียนการสอนตามแนวคิดการสอนแบบบอกเล่าและวิธีสอนแบบฟัง-พูด มีความสามารถในการฟัง-พูดภาษาจีนกลางสูงขึ้นทุกครั้งของการทดสอบย่อย

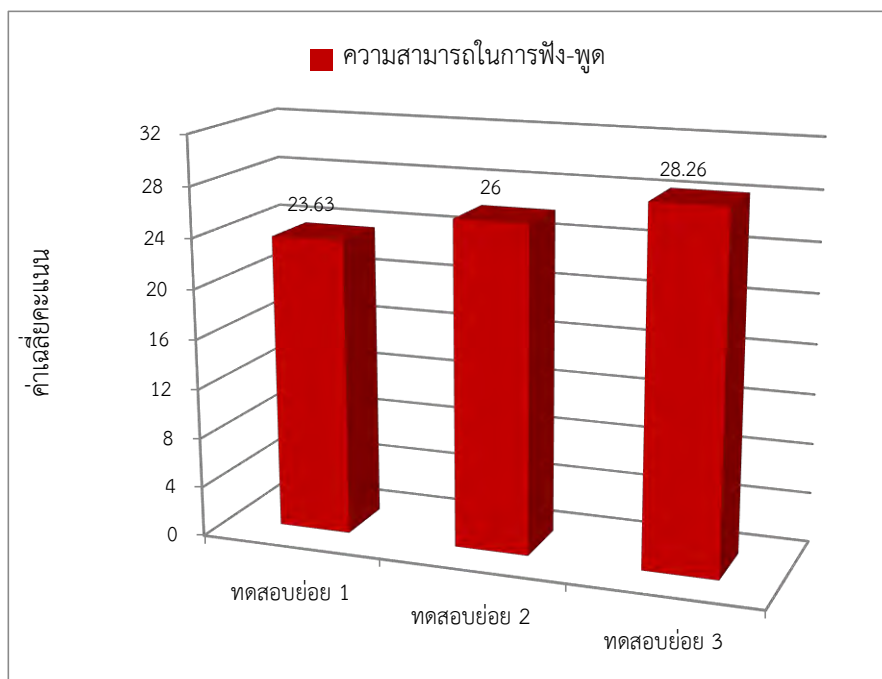
เมื่อพิจารณาจำแนกเป็นรายด้านจากการทดสอบย่อยแต่ละครั้ง พบว่า ค่าเฉลี่ยคะแนนความสามารถในการฟัง-พูดของเด็กอนุบาล ด้านการแสดงพฤติกรรมการฟัง สูงกว่า ด้านการแสดงพฤติกรรมการพูดโต้ตอบ โดยค่าเฉลี่ยคะแนนความสามารถในการฟัง-พูดด้านการแสดงพฤติกรรมการฟัง ของการทดสอบย่อยแต่ละครั้งเท่ากับ ($M = 14.48$, $M = 14.79$, $M = 15.00$) และค่าเฉลี่ยคะแนนความสามารถในการฟัง-พูดด้านการแสดงพฤติกรรมการพูดโต้ตอบ ของการทดสอบย่อยแต่ละ

ครั้งเท่ากับ ($M = 9.16$, $M = 11.21$, $M = 13.26$) แสดงว่า เด็กอนุบาลที่เรียนภาษาจีนกลางด้วยรูปแบบการจัดการเรียนการสอนตามแนวคิดการสอนแบบบอกเล่าและวิธีสอนแบบฟัง-พูดมีความสามารถในการฟัง-พูด ด้านการแสดงพฤติกรรมการฟัง สูงกว่า ด้านการแสดงพฤติกรรมการพูดโต้ตอบ

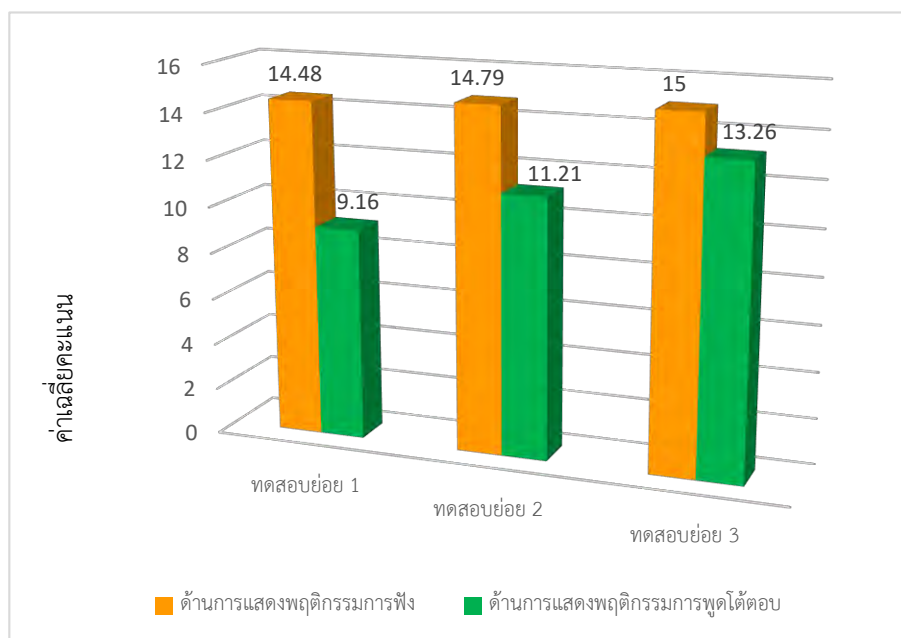
เมื่อพิจารณาจำแนกตามพฤติกรรมบ่งชี้จากการทดสอบย่อยแต่ละครั้ง พบว่า ค่าเฉลี่ยคะแนนความสามารถในการฟัง-พูดพฤติกรรมการเลือกวัตถุหรือรูปภาพที่มีความหมายเดียวกับคำศัพท์ สูงกว่า พฤติกรรมการแสดงท่าทางตามประโยคคำสั่งที่ได้ฟัง โดยค่าเฉลี่ยคะแนนความสามารถในการฟัง-พูดพฤติกรรมการเลือกวัตถุหรือรูปภาพที่มีความหมายเดียวกับคำศัพท์ ของการทดสอบย่อยแต่ละครั้งเท่ากับ ($M = 7.37$, $M = 7.47$, $M = 7.68$) และค่าเฉลี่ยคะแนนความสามารถในการฟัง-พูดพฤติกรรมการแสดงท่าทางตามประโยคที่ได้ฟัง ของการทดสอบย่อยแต่ละครั้งเท่ากับ ($M = 7.11$, $M = 7.32$, $M = 7.32$) แสดงว่า เด็กอนุบาลที่เรียนภาษาจีนกลางด้วยรูปแบบการจัดการเรียนการสอนตามแนวคิดการสอนแบบบอกเล่าและวิธีสอนแบบฟัง-พูด มีความสามารถในการฟัง-พูดที่เป็นพฤติกรรมการเลือกวัตถุหรือรูปภาพที่มีความหมายเดียวกับคำศัพท์ สูงกว่า พฤติกรรมการแสดงท่าทางตามประโยคคำสั่งที่ได้ฟัง

นอกจากนี้ ค่าเฉลี่ยคะแนนความสามารถในการฟัง-พูดพฤติกรรมการตอบเป็นคำศัพท์ สูงกว่า พฤติกรรมการบอกเล่าเป็นประโยค โดยค่าเฉลี่ยคะแนนความสามารถในการฟัง-พูดพฤติกรรมการตอบเป็นคำศัพท์ ของการทดสอบย่อยแต่ละครั้งเท่ากับ ($M = 5.11$, $M = 6.16$, $M = 6.89$) และการบอกเล่าเป็นประโยค เท่ากับ ($M = 4.05$, $M = 5.05$, $M = 6.37$) แสดงว่า เด็กอนุบาลที่เรียนภาษาจีนกลางด้วยรูปแบบการจัดการเรียนการสอนตามแนวคิดการสอนแบบบอกเล่าและวิธีสอนแบบฟัง-พูด มีความสามารถในการฟัง-พูดที่เป็นพฤติกรรมการตอบเป็นคำศัพท์ สูงกว่า พฤติกรรมการบอกเล่าเป็นประโยค

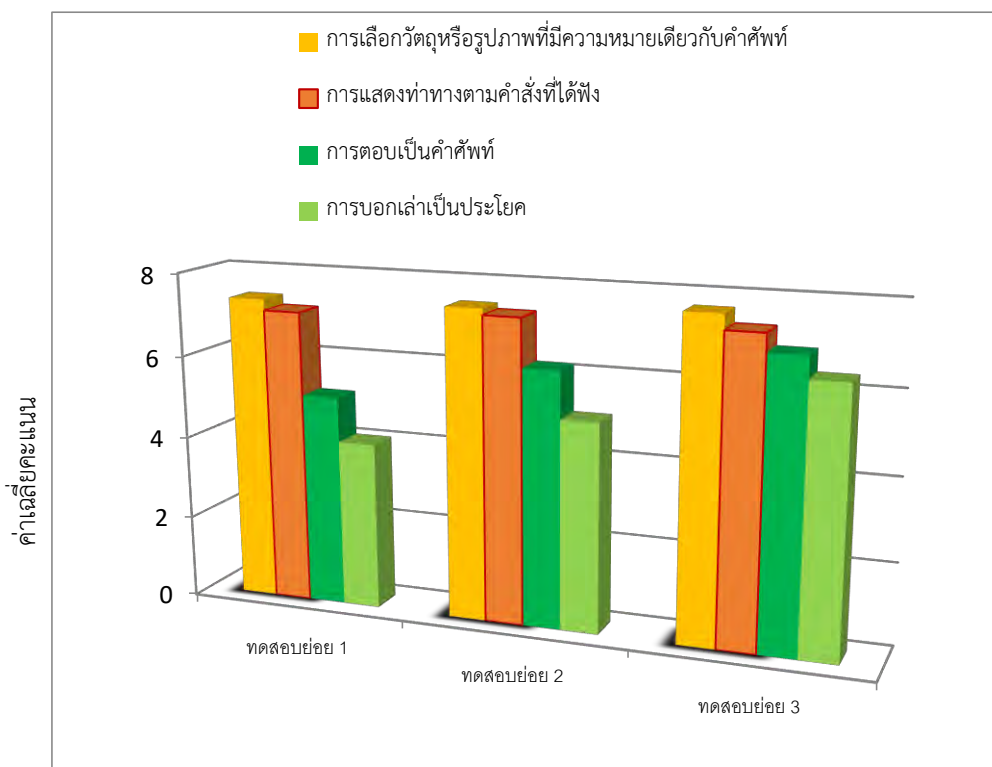
ข้อมูลดังกล่าวข้างต้นสามารถนำเสนอได้ดังแผนภาพที่ 17 - 19

แผนภาพที่ 17 การเปรียบเทียบภาพรวมค่าเฉลี่ยคะแนนความสามารถในการฟัง-พูดของเด็กอนุบาล ในการทดสอบย่อย 3 ครั้ง

แผนภาพที่ 18 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนนความสามารถในการฟัง-พูดของเด็กอนุบาล ในการทดสอบย่อย 3 ครั้ง จำแนกเป็นรายด้าน

แผนภาพที่ 19 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนนความสามารถในการฟัง-พูดของเด็กอนุบาล ในการทดสอบย่อย 3 ครั้ง จำแนกตามพฤติกรรมบ่งชี้

2. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ

ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบบันทึกความสามารถในการฟัง-พูดภาษาจีนกลางสำหรับเด็กอนุบาล ขณะทำกิจกรรมโดยใช้รูปแบบการจัดการเรียนการสอนตามแนวคิดแบบบอกเล่าและวิธีสอนแบบฟัง-พูด และการสังเกตเด็กในขณะทำกิจกรรมระหว่างวันที่โรงเรียน และบันทึกข้อมูลจากคุณครูประจำชั้นและผู้ปกครอง โดยแบ่งตามรายละเอียดได้ ดังนี้

2.1 การแสดงพฤติกรรมการฟัง

เด็กแสดงพฤติกรรมสนใจฟังภาษาจีนกลางตั้งแต่ครั้งแรกของการใช้รูปแบบฯ ซึ่งส่วนใหญ่เป็นพฤติกรรมการฟังที่สะท้อนให้เห็นถึงความอยากรู้ และพยายามค้นหาความหมายของภาษาจีนกลางที่ได้ยิน เช่น หันมามองและสังเกตท่าทางเมื่อผู้วิจัยร้องเพลงภาษาจีน ถามผู้วิจัยว่าพูดภาษาอะไร และเมื่อผู้วิจัยนำเสนอคำศัพท์โดยการเล่านิทานที่มีเรื่องราวเกี่ยวกับชีวิตประจำวันของเด็ก มีตัวละครที่มีลักษณะโดดเด่น ช่วยดึงดูดความสนใจของเด็กให้ฟังนิทานตั้งแต่ต้นจนจบ และเด็กบางคนพูดแปลความหมายของคำเมื่อผู้วิจัยชี้ภาพและออกเสียงเน้นคำศัพท์ที่เป็นเนื้อหา สะท้อนให้

เห็นว่าเด็กพยายามค้นหาความหมายของเสียงและเชื่อมโยงความหมายของคำ พฤติกรรมดังกล่าวข้างต้น เช่น

เหตุการณ์ระหว่างดำเนินการทดลองครั้งแรกที่พบเด็กๆ

- เด็กชาย: “พูดภาษาอะไร?”
 ผู้วิจัยยิ้มและพูดว่า: “我说汉语。” (ฉันพูดภาษาจีนกลาง)
 เด็กชาย: “ภาษาญี่ปุ่นหรือ?”
 ผู้วิจัยพูดพร้อมส่ายหน้า: “不，我说汉语。” (ไม่ใช่ ฉันพูดภาษาจีนกลาง)
 เด็กชาย: “ภาษาอะไรครับ ภาษาจีนหรือเปล่า?”
 ผู้วิจัยพยักหน้ารับ: “对了” (ถูกต้อง)
 เด็กชาย: “อ้อ ภาษาจีน คนจีนหรือ?”

เหตุการณ์ขณะผู้วิจัยเล่านิทานเรื่อง หมิงหมิงชอบกินอะไร

- ผู้วิจัยเล่านิทาน: “茗茗问爸爸爸爸喜欢吃什么？爸爸回答 我喜欢吃苹果” (หมิงถามคุณพ่อว่า คุณพ่อชอบกินอะไร? คุณพ่อตอบว่า ชอบกินแอปเปิ้ล)
 เด็กชาย: “อ้อ ผิงกัวแปลว่าแอปเปิ้ล พ่อชอบกินแอปเปิ้ลไง”

การเลือกวัตถุหรือรูปภาพที่มีความหมายเดียวกับคำศัพท์ พบว่าเด็กสามารถหยิบชี้ วัตถุ รูปภาพ ได้ถูกต้องหลังฟังนิทาน โดยเฉพาะคำประเภทคำนาม เนื่องจากภาพในนิทานบอกความหมายของคำได้ชัดเจน และผู้วิจัยยังมีสื่อ 3 มิติประกอบการเล่านิทานทำให้เด็กเชื่อมโยงความได้ถูกต้อง สำหรับพฤติกรรมการแสดงท่าทางตามประโยคที่ได้ฟัง ในช่วงแรกของการใช้รูปแบบๆ เด็กยังไม่แสดงท่าทางตามประโยคที่ได้ฟังแต่จะพูดประโยคตามผู้วิจัย เมื่อผู้วิจัยเล่านิทานที่มีเนื้อหาคำศัพท์เป็นคำกริยาหรือคำขยาย ผู้วิจัยนอกจากจะออกเสียงเน้นคำศัพท์นั้นแล้วยังใช้น้ำเสียงและท่าทางที่สอดคล้องกับความหมาย ทำให้เด็กเชื่อมโยงความหมายและเริ่มแสดงท่าทางตามประโยคที่ได้ฟัง ตั้งแต่สัปดาห์ที่ 3 เด็กเริ่มแสดงท่าทางหรือปฏิบัติตามคำสั่งที่เรียนไปแล้วได้ทันทีเมื่อได้ฟังโดยผู้วิจัยไม่ต้องแสดงท่าทางประกอบ

2.2 การแสดงพฤติกรรมการพูดโต้ตอบ

การแสดงพฤติกรรมการพูดโต้ตอบของเด็กอนุบาลเกิดขึ้นน้อยในช่วง 2 สัปดาห์แรกของการใช้รูปแบบๆ เด็กสามารถเข้าใจความหมายของคำศัพท์แต่ยังไม่แสดงพฤติกรรมการพูดเป็น

ภาษาจีน มีบางคนพูดแปลความหมายของคำศัพท์ระหว่างที่ฟังนิทาน ผู้วิจัยจึงกระตุ้นให้เด็กออกเสียงภาษาจีนมากขึ้น โดยการเล่านิทานในครั้งที่ 2 ผู้วิจัยกระตุ้นให้เด็กมีส่วนร่วมในการออกเสียงตามขณะฟังนิทาน โดยใช้เทคนิคหยุดเล่าเมื่อถึงคำศัพท์หรือประโยคที่ต้องการให้เด็กออกเสียงพูด ทำให้เด็กคุ้นเคยกับการออกเสียงและคุ้นเคยกับโครงสร้างภาษาที่ซ้ำๆ ในนิทาน อีกทั้งผู้วิจัยได้จัดกิจกรรมประเภทเกมภาษาที่ทำให้เด็กได้ฝึกฝนการออกเสียงซ้ำๆ ทำให้เด็กสนุกกับการออกเสียงและเริ่มมั่นใจในการพูดภาษาจีนกลางมากขึ้น ตั้งแต่สัปดาห์ที่ 3 เด็กอนุบาลแสดงพฤติกรรมการพูดมากขึ้น

การตอบเป็นคำศัพท์พบว่า ในช่วงแรกของการใช้รูปแบบฯ เด็กมักจะพูดประโยคคำถามตามผู้วิจัยแสดงให้เห็นว่าเด็กยังไม่เข้าใจความหมายของคำถาม แต่เมื่อผู้วิจัยใช้หุ่นตัวละครในนิทานมาพูดตอบให้เด็กเห็นเป็นต้นแบบ หรือแสดงสื่อประกอบขณะถามทำให้เด็กคาดเดาความหมายและตอบคำถามได้ และเมื่อถูกถามซ้ำในการเรียนการสอนครั้งต่อไป พบว่า เด็กจดจำคำถามและสามารถตอบคำถามได้ด้วยตนเองทันทีถึงแม้ว่าจะมีการเปลี่ยนแปลงคำศัพท์ในประโยค

ตัวอย่างการแสดงพฤติกรรมการตอบเป็นคำศัพท์ระหว่างการจัดการเรียนการสอนตามรูปแบบฯ มีดังนี้

ตัวอย่างที่ 1

ผู้วิจัย: “可爱, 你几岁?” (เคออ้าย* หนูก็ชอบ)

เคออ้าย: “你几岁?” (หนูก็ชอบ)

ผู้วิจัย: “可爱, 你几岁?” (เคออ้าย หนูก็ชอบ) ผู้วิจัยหยิบสื่อขนมเค้กและเทียนจำลองวางบนโต๊ะขณะถาม

เคออ้าย: ชูนิ้ว 5 นิ้ว

ผู้วิจัย: “可爱, 五岁” (เคออ้าย 5 ขวบ) ผู้วิจัยพูดเป็นต้นแบบและนำเด็กปักเทียนบนขนมเค้ก และถามอีกครั้ง

ผู้วิจัย: “可爱, 你几岁?” (เคออ้าย หนูก็ชอบ)

เคออ้าย: “五岁”。(5 ขวบ)

เมื่อเคออ้ายถูกถามในครั้งต่อไป พบว่า เคออ้ายจำจดและสามารถตอบได้ด้วยตนเอง และเมื่อผู้วิจัยเปลี่ยนไปถามอายุของตัวละครในนิทานที่มีอายุ 6 ขวบ พบว่า เคออ้ายเข้าใจและตอบเป็นอายุของตัวละครในนิทานได้ * (เป็นชื่อภาษาจีนที่ผู้วิจัยตั้งให้เด็ก)

ตัวอย่างที่ 2

ผู้วิจัย: “这是什么动物?” (นี่คือตัวอะไร?) ผู้วิจัยชี้ที่ตุ๊กตาช้างขณะถามเด็ก

เด็ก: มองหน้าผู้วิจัย

ผู้วิจัย: “这是什么动物? 狗、象还是猫 (นี่คือตัวอะไร? หมา ช้าง หรือ แมว) ผู้วิจัยชี้ที่ตุ๊กตาช้างและถามเด็กอีกครั้งโดยพูดคำตอบให้เลือกตอบ

เด็ก: “象” (ช้าง)

เมื่อเด็กถูกถามในครั้งต่อไปโดยผู้วิจัยพูดเฉพาะคำถามโดยไม่พูดคำตอบให้เลือกตอบ พบว่าเด็กสามารถตอบได้ แม้ว่าผู้วิจัยจะเปลี่ยนคำศัพท์เป็นสัตว์ชนิดอื่น

ตัวอย่างที่ 3

ผู้วิจัย: “这是什么?” (นี่คืออะไร?)

เด็ก: “香蕉” (กล้วย)

ผู้วิจัยถามในสัปดาห์ที่ 2

ผู้วิจัย: “这是什么?” (นี่คืออะไร?)

เด็ก: “这是香蕉” (นี่คือกล้วย)

ผู้วิจัย: “你喜欢吃香蕉吗?” (หนูชอบกินกล้วยไหม?)

เด็ก: “喜欢香蕉” (ชอบกล้วย)

ผู้วิจัยถามในสัปดาห์ที่ 5

การบอกเล่าเป็นประโยค พบว่า ในช่วง 2 สัปดาห์แรกเด็กบางคนยังไม่พูดภาษาจีน บางคนพูดเป็นคำๆ ยังไม่สามารถบอกเล่าเป็นประโยคได้ การเปิดโอกาสให้เด็กพูดประโยคและแสดงท่าทางเหมือนในนิทานพร้อมกันทั้งห้อง โดยใช้เทคนิคดนตรี/จังหวะ มาช่วยให้เกิดความสนุกสนานระหว่างฝึกฝนและซึมซับโครงสร้างภาษาจนสามารถพูดได้คล่องแคล่วขึ้น ทำให้ตั้งแต่ช่วงสัปดาห์ที่ 4 ของการใช้รูปแบบๆ เด็กเริ่มบอกเล่าเป็นประโยคได้ 1-2 ประโยค แต่ยังเป็นการเล่าที่ใช้ประโยคซ้ำจากในนิทาน โครงสร้างประโยคประกอบด้วยคำ 2-3 คำและเป็นคำประเภท คำนาม คำกริยาเท่านั้น เช่น นี่คือนกกล้วย กระจ่างมีตา และเมื่อผู้วิจัยได้จัดกิจกรรมเป็นกลุ่มย่อยให้เด็กแสดงเป็นตัวละครนิทาน การเล่นหุ่นเชิด ที่มีเนื้อหาค้างคาวกับในนิทาน หรือจัดกิจกรรมที่เชื่อมโยงบริบทที่เด็กพบเจอในชีวิตประจำวันมาให้เด็กบอกเล่าเป็นประโยคอย่างมีความหมาย เช่น นำภาพครอบครัวมาเล่าให้เพื่อนฟัง หรือ เลือกตุ๊กตาสัตว์ที่ชอบและเล่าบอกรายละเอียด พบว่า เด็กมีความสนใจ แสดงความกระตือรือร้นในการร่วมกิจกรรม อยากเล่า ทำให้เด็กได้ฝึกฝนและสามารถบอกเล่าได้คล่องแคล่วขึ้น ในช่วงสัปดาห์ที่ 6 พบว่าเด็กสามารถบอกเล่าประโยคที่นอกเหนือจากในนิทานได้ 3-4 ประโยค มี

โครงสร้างประโยคยาวขึ้นประกอบด้วยคำประเภท คำนาม คำกริยา และคำขยาย และยังพบว่าเด็กเริ่มพูดโต้ตอบเป็นประโยคมากกว่าตอบเป็นคำศัพท์

2.3 ความสนใจต่อภาษาจีนกลางของเด็กอนุบาลในชีวิตประจำวัน

ข้อมูลจากการสังเกตพฤติกรรมเด็กนอกช่วงเวลาการจัดการเรียนการสอนโดยใช้รูปแบบฯ การพูดคุยกับคุณครูประจำชั้นและผู้ปกครองเกี่ยวกับพัฒนาการในการเรียนรู้ภาษาจีนกลางของเด็กอนุบาล พบว่า เด็กพยายามพูดคุยกับผู้วิจัยเป็นภาษาจีนในระหว่างวัน เด็กพูดประโยคภาษาจีนที่เคยเรียนไปแล้วในชีวิตประจำวัน เด็กกลับไปพูดคำศัพท์ภาษาจีนให้ผู้ปกครองฟัง เด็กร้องขอนิทานกลับไปเล่าให้คุณแม่คุณพ่อฟัง เด็กพูดประโยคคำสั่งกับเพื่อนในห้องเป็นภาษาจีน เด็กร้องเพลงภาษาจีนในช่วงกิจกรรมเสรี พฤติกรรมดังกล่าวข้างต้นสะท้อนให้เห็นถึงความสนใจเชิงบวกของเด็กอนุบาลที่มีต่อภาษาจีนกลางที่นำไปสู่เจตคติที่ดีในกาเรียนรู้ต่อไป

ตัวอย่างเหตุการณ์ที่สะท้อนความสนใจต่อภาษาจีนกลางของเด็กอนุบาลในชีวิตประจำวัน เช่น

เหตุการณ์ระหว่างที่เด็กเตรียมตัวเข้าแถวไปรับประทานอาหารกลางวัน

เด็กชาย: “เหล่าซือนี้ภาษาจีนเรียกว่าอะไร” ซึ่รูปสัญลักษณ์นกอินทรีที่กระเป๋าทนเอง

เหล่าซือ: “这是老鹰。老鹰” (นี่คือ เหล่ายิง เหล่ายิง)

เด็กชาย “เหล่ายิงหรือ? เรียกว่าเหล่ายิงใช่ไหม?”

เหล่าซือ “对了” (ใช่ค่ะ) พร้อมพยักหน้า

เด็กชาย “เหล่ายิง เหล่ายิง” พูดเบาๆ พยักหน้าอ้อมยิ้มแล้วเดินไปเข้าแถว

เหตุการณ์ในช่วงบูรณาการ/ศูนย์การเรียนรู้

เด็กชาย: “วันนี้เหล่าซือ* มาสอนอีกไหม?”

ครูประจำชั้น: “อยากให้มาหรือเปล่าค่ะ?”

เด็กชาย: พยักหน้าและพูดว่า “แล้วเหล่าซือจะมาตอนไหน”

**เหล่าซือ แปลว่า คุณครู*

เหตุการณ์ช่วงเวลารับประทานอาหารกลางวันที่โรงอาหาร ผู้วิจัยถือถุงขนมเข้าไปร่วมนั่งกับเด็กๆ ในขณะที่ผู้วิจัยกำลังก้มลงนั่งมีเด็กชี้ที่ขนมและถามผู้วิจัยเป็นภาษาจีน

เด็กหญิง: “这是什么?” (“เหล่าซือนี่คืออะไร?”)

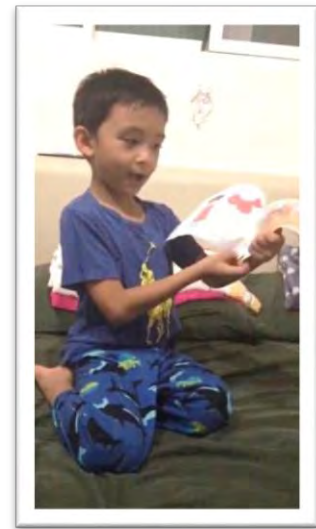
เหล่าซือ: “饼干 你要吃吗?” (“คุกกี้ค่ะ อยากทานไหมค่ะ?”)

เด็กหญิง: “要” (“อยากค่ะ” พร้อมพยักหน้า)

เหตุการณ์ช่วงเช้าห้องน้ำก่อนไปรับประทานอาหารกลางวัน มีเด็กบางคนพูดกับเพื่อนๆ โดยใช้คำศัพท์ภาษาจีน

เด็กชาย: “ทำเสร็จแล้วไป 洗手 เร็ว” (洗手 แปลว่า ล้างมือ)

เด็กหญิง: “เราไปหยิบ 牛奶 ก่อนนะ” (牛奶 แปลว่า นม)

ภาพที่ 1 เด็กเล่นนิทานเป็นภาษาจีนให้ผู้ปกครองฟังที่บ้าน

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผลการวิจัย และข้อเสนอแนะ

การพัฒนา รูปแบบการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนกลางเป็นภาษาต่างประเทศโดยใช้แนวคิดการสอนแบบบอกเล่าและวิธีการสอนแบบฟัง-พูดเพื่อส่งเสริมความสามารถในการฟัง-พูดสำหรับเด็กอนุบาล นี่เป็นการวิจัยและพัฒนา มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) พัฒนารูปแบบการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนกลางเป็นภาษาต่างประเทศโดยใช้แนวคิดการสอนแบบบอกเล่าและวิธีการสอนแบบฟัง-พูด ที่ส่งเสริมความสามารถในการฟัง-พูดสำหรับเด็กอนุบาล 2) ศึกษาผลของการใช้รูปแบบการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนกลางเป็นภาษาต่างประเทศโดยใช้แนวคิดการสอนแบบบอกเล่าและวิธีการสอนแบบฟัง-พูด ที่มีต่อความสามารถในการฟัง-พูดสำหรับเด็กอนุบาล โดยเก็บรวบรวมข้อมูลทั้งเชิงปริมาณและคุณภาพ วิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ทดสอบค่าที (t-test dependent) และวิเคราะห์เชิงเนื้อหา มีกระบวนการดำเนินการวิจัยแบ่งออกเป็น 3 ระยะ ได้แก่

ระยะที่ 1 การพัฒนารูปแบบฯ และเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย (R1, D1) ประกอบด้วย

การวิจัย (R1): สร้างรูปแบบการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนกลางเป็นภาษาต่างประเทศโดยใช้แนวคิดการสอนแบบบอกเล่าและวิธีการสอนแบบฟัง-พูดเพื่อส่งเสริมความสามารถในการฟัง-พูดสำหรับเด็กอนุบาลและเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การพัฒนา (D1): ปรับปรุงรูปแบบการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนกลางเป็นภาษาต่างประเทศโดยใช้แนวคิดการสอนแบบบอกเล่าและวิธีการสอนแบบฟัง-พูดเพื่อส่งเสริมความสามารถในการฟัง-พูดสำหรับเด็กอนุบาลและเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็น ฉบับร่าง

ระยะที่ 2 การนำร่องการใช้รูปแบบฯ และเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย (R2, D2) ประกอบด้วย

การวิจัย (R2) นำร่องรูปแบบฯ และเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยฉบับร่าง ตัวอย่างคือ นักเรียนอนุบาลชั้นปีที่ 3 ที่กำลังศึกษาอยู่ในภาคการศึกษาต้น ปีการศึกษา 2561 โรงเรียนอนุบาลบ้านวาดฝัน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน จังหวัดกรุงเทพมหานคร จำนวน 20 คน ระยะเวลาในการดำเนินการนำร่อง 12 ชั่วโมง โดยกำหนดหน่วยการเรียนรู้ 2 หน่วย หน่วยละ 6 ชั่วโมง วันละ 45 นาที วันจันทร์-วันพฤหัสบดี ในช่วงกิจกรรมเสริมพิเศษ เวลา 10.30-11.15 น. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบประเมินความสามารถในการฟัง-พูดภาษาจีนกลางสำหรับเด็กอนุบาล และแบบบันทึกความสามารถในการฟัง-พูดภาษาจีนกลางสำหรับเด็กอนุบาล ผู้วิจัยเก็บข้อมูลระหว่างการนำร่องด้วยแบบทดสอบย่อย 1 ฉบับ ซึ่งมีโครงสร้างเหมือนกับแบบประเมินความสามารถในการฟัง-พูดก่อนและหลัง แต่มีเนื้อหาเฉพาะตามหน่วยการเรียนรู้ ซึ่งดำเนินการทดสอบย่อยเมื่อเรียนจบหน่วย 去中国 (ไปเที่ยวจีนกันนะ)

การพัฒนา (D2) การปรับปรุงรูปแบบการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนกลางเป็นภาษาต่างประเทศโดยใช้แนวคิดการสอนแบบบอกเล่าและวิธีการสอนแบบฟัง-พูดเพื่อส่งเสริมความสามารถในการฟัง-พูดสำหรับเด็กอนุบาลเป็น ฉบับทดลอง และเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็น ฉบับสมบูรณ์

ระยะที่ 3 การทดลองใช้รูปแบบฯ (R3, D3)

การวิจัย (R3) ทดลองใช้รูปแบบฯ ฉบับทดลอง ตัวอย่างคือ นักเรียนอนุบาลชั้นปีที่ 3 ห้องฟางข้าว ที่กำลังศึกษาอยู่ในภาคการศึกษาปลาย ปีการศึกษา 2561 โรงเรียนอนุบาลธีรานุรักษ์ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน จังหวัดกรุงเทพมหานคร จำนวน 19 คน ระยะเวลาในการดำเนินการทดลอง 36 ชั่วโมง วันละ 45 นาที ตั้งแต่วันจันทร์ - วันพฤหัสบดี ช่วงเวลา กิจกรรมเสริมพิเศษ เวลา 10.30-11.15 น. เนื้อหา 6 หน่วยการเรียนรู้ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบประเมินความสามารถในการฟัง-พูดภาษาจีนกลางสำหรับเด็กอนุบาล และแบบบันทึกความสามารถในการฟัง-พูดภาษาจีนกลางสำหรับเด็กอนุบาล ผู้วิจัยเก็บข้อมูลระหว่างการทดลองใช้ รูปแบบฯ ด้วยแบบทดสอบย่อยจำนวน 3 ฉบับ ซึ่งมีโครงสร้างเหมือนกับแบบประเมินความสามารถในการฟัง-พูดก่อนและหลัง แต่มีเนื้อหาเฉพาะตามหน่วยการเรียนรู้ ซึ่งดำเนินการทดสอบย่อยเมื่อเรียนจบทุก 2 หน่วย

การพัฒนา (D3) ปรับปรุงรูปแบบการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนกลางเป็นภาษาต่างประเทศโดยใช้แนวคิดการสอนแบบบอกเล่าและวิธีการสอนแบบฟัง-พูดเพื่อส่งเสริมความสามารถในการฟัง-พูดสำหรับเด็กอนุบาลเป็น ฉบับสมบูรณ์

สรุปผลการวิจัย

การพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนกลางเป็นภาษาต่างประเทศโดยใช้แนวคิดการสอนแบบบอกเล่าและวิธีการสอนแบบฟัง-พูดเพื่อส่งเสริมความสามารถในการฟัง-พูดสำหรับเด็กอนุบาล ผู้วิจัยสรุปผลการวิจัยออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 รูปแบบการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนกลางเป็นภาษาต่างประเทศโดยใช้แนวคิดการสอนแบบบอกเล่าและวิธีการสอนแบบฟัง-พูดเพื่อส่งเสริมความสามารถในการฟัง-พูดสำหรับเด็กอนุบาล

รูปแบบฯ ประกอบด้วย 6 องค์ประกอบ ดังนี้

1. หลักการ 5 ข้อ

1.1 การกำหนดเป้าหมายในการเรียนรู้มุ่งเน้นการฟังพูด โดยให้เด็กได้ฟังนิทาน และเปิดโอกาสให้เด็กการซึมซับรูปแบบโครงสร้างทางภาษา

1.2 การเลือกเนื้อหาภาษาในหนังสือนิทานควรเป็นเรื่องราวสั้นๆ ที่เกี่ยวกับชีวิตประจำวันของเด็กทำให้เด็กได้ใช้ภาษาอย่างมีความหมาย มีบริบทหรือเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นซ้ำๆ ทำให้คาดเดาความหมายและจดจำได้ง่ายขึ้น

1.3 การฝึกฝนการฟัง-พูด ซ้ำๆ ภายใต้การแสดงออกเชิงบวกทั้งวจนภาษา และอวจนภาษา ช่วยสร้างบรรยากาศและความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างเด็กกับผู้ใหญ่ส่งผลต่ออารมณ์ และความมั่นใจในการฝึกฝนของเด็ก

1.4 การมีต้นแบบในการออกเสียงที่ถูกต้องและการฟังสื่อโสตทัศนูปกรณ์เพื่อการฝึกฝนและติดตามแก้ไขหากมีการออกเสียงไม่ถูกต้อง และมีการใช้ท่าทาง น้ำเสียง หรือสื่ออุปกรณ์ประกอบเพื่อทำให้เด็กเข้าใจความหมายของภาษา

1.5 การจัดกิจกรรมทางภาษาที่มีรูปแบบซ้ำๆ อย่างเป็นระบบ และมีความหลากหลายของกิจกรรม ที่ให้เด็กได้แสดงพฤติกรรมทางภาษาซ้ำๆ จนเกิดความเข้าใจและคุ้นเคยในรูปแบบและโครงสร้างของภาษา

2. วัตถุประสงค์ เพื่อส่งเสริมความสามารถในการฟัง-พูดสำหรับเด็ก ประกอบด้วย

2.1 การแสดงพฤติกรรมการฟัง ได้แก่

- 1) การเลือกวัตถุหรือรูปภาพที่มีความหมายเดียวกับคำศัพท์
- 2) การแสดงท่าทางตามประโยคคำสั่งที่ได้ฟัง

2.2 การแสดงพฤติกรรมการพูดโต้ตอบ ได้แก่

- 1) การตอบเป็นคำศัพท์
- 2) การบอกเล่าเป็นประโยค

3. เนื้อหา หน่วยการเรียนรู้ (theme) จำนวน 6 หน่วย ได้แก่

- 1) 去中国 (ไปเที่ยวเมืองจีน)
- 2) 我的学校 (โรงเรียนของฉัน)
- 3) 生日会 (ปาร์ตี้วันเกิด)
- 4) 新宠物 (สัตว์เลี้ยงตัวใหม่)
- 5) 可爱的黄象 (ช้างเหลืองที่น่ารัก)
- 6) 在公园里 (สวนสาธารณะหยรธา)

4. ขั้นตอนการจัดการเรียนการสอนของรูปแบบฯ 3 ขั้นตอนหลัก ได้แก่ 1) ชั้นนิทาน เปิดประสบการณ์ เป็นขั้นที่ครูกระตุ้นให้เด็กเกิดความสนใจในการเรียนรู้ภาษาจีนโดยใช้นิทานและ กิจกรรมเพื่อให้เด็กได้ฟังและออกเสียงคำศัพท์ภาษาจีน 2) ชั้นการฝึกเล่าและขยายประสบการณ์ เป็นขั้นที่ครูเปิดโอกาสให้เด็กได้แสดงละครเหมือนในนิทานและทำกิจกรรมที่ได้ฝึกฝนการพูดประโยคทั้ง กลุ่มใหญ่และกลุ่มย่อย และ 3) ชั้นการทบทวนความเข้าใจ เป็นขั้นที่ครูตรวจสอบความเข้าใจ

ความหมายของภาษาโดยให้เด็กได้เลือกวัตถุรูปภาพ และแสดงท่าทางหรือพูดคำศัพท์หรือเล่าเป็นประโยคผ่านกิจกรรมที่ได้ปฏิบัติ

5. ระยะเวลาการใช้รูปแบบฯ 36 ชั่วโมง ครั้งละ 45 นาที รวม 48 ครั้ง

6. การประเมินผล โดยใช้แบบทดสอบย่อยจำนวน 3 ฉบับ ดำเนินการทดสอบเมื่อเรียนจบทุก 2 หน่วย

ตอนที่ 2 ผลของการใช้รูปแบบการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนกลางเป็นภาษาต่างประเทศโดยใช้แนวคิดการสอนแบบบอกเล่าและวิธีสอนแบบฟัง-พูดเพื่อส่งเสริมความสามารถในการฟัง-พูดสำหรับเด็กอนุบาล

1. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ

ผลของการใช้รูปแบบฯ สอดคล้องกับสมมติฐานการวิจัยที่ตั้งไว้ โดยค่าเฉลี่ยคะแนนความสามารถในการฟัง-พูดของเด็กอนุบาล หลังการทดลองสูงกว่าก่อนการทดลอง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แสดงว่า หลังการทดลองเด็กอนุบาลที่เรียนภาษาจีนกลางด้วยรูปแบบการจัดการเรียนการสอนตามแนวคิดการสอนแบบบอกเล่าและวิธีสอนแบบฟัง-พูดมีความสามารถในการฟัง-พูดสูงขึ้นกว่าก่อนการทดลอง

พิจารณาจำแนกเป็นรายด้าน พบว่าค่าเฉลี่ยคะแนนความสามารถในการฟัง-พูดของเด็กอนุบาล ด้านการแสดงพฤติกรรมการฟัง สูงกว่าการแสดงพฤติกรรมการพูดได้ตอบ และเมื่อเปรียบเทียบก่อนและหลังการทดลอง พบว่าค่าเฉลี่ยคะแนนความสามารถในการฟัง-พูดหลังการทดลองสูงกว่าก่อนการทดลองทั้ง 2 ด้าน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แสดงว่า หลังการทดลองเด็กอนุบาลที่เรียนภาษาจีนกลางด้วยรูปแบบการจัดการเรียนการสอนตามแนวคิดการสอนแบบบอกเล่าและวิธีสอนแบบฟัง-พูด มีความสามารถในการฟัง-พูดทั้ง 2 ด้านสูงขึ้นกว่าก่อนการทดลองและมีความสามารถในการด้านการแสดงพฤติกรรมการฟัง สูงกว่าความสามารถในด้านการแสดงพฤติกรรมการพูดได้ตอบ

พิจารณาจำแนกตามพฤติกรรมบ่งชี้ พบว่าค่าเฉลี่ยคะแนนความสามารถในการฟัง-พูดที่เป็นพฤติกรรมการเลือกวัตถุหรือรูปภาพที่มีความหมายเดียวกับคำศัพท์ สูงกว่า พฤติกรรมการแสดงท่าทางตามคำสั่งที่ได้ฟัง และค่าเฉลี่ยคะแนนความสามารถในการฟัง-พูดที่เป็นพฤติกรรม การตอบเป็นคำศัพท์ สูงกว่า พฤติกรรมการบอกเล่าเป็นประโยค และเมื่อเปรียบเทียบก่อนและหลังการทดลอง พบว่า ค่าเฉลี่ยคะแนนความสามารถในการฟัง-พูดภาษาจีนกลางของเด็กอนุบาล หลังการทดลองสูงกว่าก่อนการทดลองทุกพฤติกรรม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แสดงว่ารูปแบบฯ ส่งเสริมความสามารถในการฟัง-พูด ภาษาจีนกลางของเด็กอนุบาล ในทุกพฤติกรรม ประกอบด้วย

การเลือกวัตถุหรือรูปภาพที่มีความหมายเดียวกับคำศัพท์ พฤติกรรมการแสดงท่าทางตามประโยค คำสั่งที่ได้ฟัง พฤติกรรมการตอบเป็นคำศัพท์ และพฤติกรรมการบอกเล่าเป็นประโยค

ผลระดับพัฒนาการของเด็กอนุบาล เป็นผลที่ได้จากการนำคะแนนความสามารถ ในการฟัง-พูดของเด็กอนุบาลก่อนและหลังมาคำนวณหาค่าคะแนนพัฒนาการ โดยใช้สูตรคำนวณ คะแนนพัฒนาการสัมพัทธ์ ของ ศิริชัย กาญจนวาสิ (2556) พบว่า เด็กอนุบาลจำนวน 17 คน มีค่า คะแนนพัฒนาการ อยู่ในช่วง 75-100 (ระดับสูงมาก) และ เด็กอนุบาลจำนวน 3 คน มีค่าคะแนน พัฒนาการ อยู่ช่วง 50-75 (ระดับสูง) แสดงว่ารูปแบบการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนกลางเป็น ภาษาต่างประเทศตามแนวคิดการสอนแบบบอกเล่าและวิธีสอนแบบฟัง-พูด สามารถพัฒนา ความสามารถในการฟัง-พูดภาษาจีนกลางให้กับเด็กอนุบาลได้อย่างมีประสิทธิภาพสูงมาก

ผลจากการทดสอบย่อยระหว่างการทดลอง พิจารณาในภาพรวมจากการทดสอบ แต่ละครั้ง พบว่า ค่าเฉลี่ยคะแนนความสามารถในการฟัง-พูดของเด็กอนุบาล สูงขึ้นทุกครั้งที่ของการ ทดสอบย่อย แสดงว่า เด็กอนุบาลที่เรียนภาษาจีนกลางด้วยรูปแบบการจัดการเรียนการสอนตาม แนวคิดการสอนแบบบอกเล่าและวิธีสอนแบบฟัง-พูด มีความสามารถในการฟัง-พูดภาษาจีนกลาง สูงขึ้นทุกครั้งที่ของการทดสอบย่อย เมื่อพิจารณาจำแนกเป็นรายด้าน พบว่า ค่าเฉลี่ยคะแนน ความสามารถในการฟัง-พูดของเด็กอนุบาล ด้านการแสดงพฤติกรรมการฟัง สูงกว่า ด้านการแสดง พฤติกรรมการพูดโต้ตอบ ในการทดสอบแต่ละครั้ง แสดงว่า รูปแบบฯ สามารถส่งเสริมความสามารถ ในการฟัง-พูดภาษาจีนกลางให้กับเด็กอนุบาลในด้านการแสดงพฤติกรรมการฟัง สูงกว่า ด้านการแสดง พฤติกรรมการพูดโต้ตอบ เมื่อพิจารณาจำแนกตามพฤติกรรมบ่งชี้จากการทดสอบย่อยแต่ละครั้ง พบว่า ค่าเฉลี่ยคะแนนความสามารถในการฟัง-พูดพฤติกรรมการเลือกวัตถุหรือรูปภาพที่มีความหมาย เดียวกับคำศัพท์ สูงกว่า พฤติกรรมการแสดงท่าทางตามประโยคคำสั่งที่ได้ฟัง แสดงว่า รูปแบบฯ ส่งเสริมความสามารถในการฟัง-พูดให้กับเด็กอนุบาล ที่เป็นพฤติกรรมการเลือกวัตถุหรือรูปภาพที่มี ความหมายเดียวกับคำศัพท์ สูงกว่า พฤติกรรมการแสดงท่าทางตามประโยคคำสั่งที่ได้ฟัง นอกจากนี้ ค่าเฉลี่ยคะแนนความสามารถในการฟัง-พูดพฤติกรรมการตอบเป็นคำศัพท์ สูงกว่า พฤติกรรมการบอก เล่าเป็นประโยค แสดงว่า รูปแบบฯ ส่งเสริมความสามารถในการฟัง-พูดให้กับเด็กอนุบาล ที่เป็น พฤติกรรมการตอบเป็นคำศัพท์ สูงกว่า พฤติกรรมการบอกเล่าเป็นประโยค

2. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพที่ได้จากแบบบันทึกความสามารถในการฟัง-พูดภาษาจีนกลางของเด็กอนุบาลขณะทำกิจกรรมตามรูปแบบฯ โดยทำการบันทึกทุกวันและนำข้อมูล ที่ได้จากบันทึกมาวิเคราะห์ผล พบว่า

ความสามารถในการฟัง เป็นความสามารถที่เด็กพัฒนาได้อย่างเด่นชัดตั้งแต่ ช่วงสัปดาห์แรกของการเรียนการสอน หลังฟังนิทานเด็กสามารถแสดงพฤติกรรมเข้าใจความหมายโดย

เลือกหยิบสิ่งของ ชี้อภาพ พักหน้าตอบรับ วาดภาพคำศัพท์ หรือแสดงท่าทางได้สอดคล้องกับคำศัพท์ ได้ถูกต้อง เป็นผลมาจากการฟังนิทานที่มีเรื่องราวเกี่ยวกับชีวิตประจำวันของเด็ก การใช้ภาษาในนิทานมีรูปแบบโครงสร้างภาษาที่ซ้ำๆ การใช้เทคนิคเน้นเสียงคำศัพท์ แสดงสีหน้าท่าทางหรือใช้สื่อประกอบการเล่า ทำให้เด็กสนใจฟังเนื้อหาของนิทานตั้งแต่ต้นจนจบเรื่อง เชื่อมโยงเสียงของภาษากับความหมายและเข้าใจได้ถูกต้อง ดังนั้นเมื่อให้เด็กทำกิจกรรมที่ได้ฟังและปฏิบัติทำให้เด็กสามารถปฏิบัติได้สอดคล้องกับความหมาย นอกจากนั้นบรรยากาศที่เป็นมิตรสนุกสนานและการให้เสริมแรงด้วยการชมเชย ประบมือเมื่อเด็กแสดงพฤติกรรม ทำให้เด็กมีกำลังใจ ผ่อนคลาย และมั่นใจในการแสดงพฤติกรรมแสดงพฤติกรรมเข้าใจความหมาย และการพูดโต้ตอบดีขึ้นอย่างเป็นลำดับ โดยการแสดงพฤติกรรมเข้าใจความหมาย

ความสามารถในการพูดโต้ตอบ ในสัปดาห์แรกของการเรียนการสอนเด็กยังไม่พูดออกเสียงตาม เมื่อได้รับแรงเสริมด้วยการชมเชยจากผู้วิจัยทำให้เด็กออกเสียงตามมากขึ้น ในช่วง 2-3 สัปดาห์แรกเด็กแสดงพฤติกรรมการพูดเป็นคำศัพท์เพื่อบอกชื่อวัตถุสิ่งของที่ได้เห็น ต่อมาเมื่อเด็กเริ่มมีความคุ้นเคยในการออกเสียงและรู้จักคำศัพท์มากขึ้นทำให้เด็กมั่นใจในการพูดโต้ตอบ เริ่มตอบเพื่อบอกความต้องการและตอบได้เป็นประโยคที่มีจำนวนคำมากขึ้น การเล่าเป็นประโยค พบว่า ช่วง 4 สัปดาห์แรกของการใช้รูปแบบฯ เด็กสามารถเล่าได้เป็นคำศัพท์ หรือเล่าซ้ำได้เฉพาะภาพที่ปรากฏในนิทาน แต่ในช่วงสัปดาห์ที่ 5 เป็นต้นไป เด็กเริ่มสามารถ ใช้คำศัพท์ที่เรียนไปแล้วมาสร้างประโยคเพื่อเล่าเกี่ยวกับภาพที่แตกต่างจากภาพในนิทานได้ หรือเล่าเหตุการณ์ที่เกี่ยวข้องกับชีวิตประจำวัน หรือเล่ารายละเอียดเกี่ยวกับตุ๊กตาที่ชอบได้ ซึ่งเป็นผลมาจากประสบการณ์ในการฟังรูปประโยคจากนิทาน และจำนวนคำศัพท์ที่เด็กได้เรียนรู้มากขึ้น

อภิปรายผลการวิจัย

การพัฒนา รูปแบบการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนกลางเป็นภาษาต่างประเทศโดยใช้แนวคิดการสอนแบบบอกเล่าและวิธีสอนแบบฟัง-พูดเพื่อส่งเสริมความสามารถในการฟัง-พูดสำหรับเด็กอนุบาล ผู้วิจัยกำหนดแนวทางในการอภิปรายออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ประสิทธิภาพของรูปแบบการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนกลางเป็นภาษาต่างประเทศโดยใช้แนวคิดการสอนแบบบอกเล่าและวิธีสอนแบบฟัง-พูด

รูปแบบการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนกลางเป็นภาษาต่างประเทศโดยใช้แนวคิดการสอนแบบบอกเล่าและวิธีการสอนแบบฟัง-พูดเพื่อส่งเสริมความสามารถในการฟัง-พูดสำหรับเด็กอนุบาล ผู้วิจัยได้แบ่งประเด็นการอภิปราย ดังนี้

1.1 รูปแบบฯ ส่งเสริมความสามารถในการฟัง-พูดของเด็กอนุบาลได้อย่างมีประสิทธิภาพ

การกำหนดระยะเวลาในการใช้รูปแบบฯ 36 ชั่วโมง โดยครั้งละ 45 นาที ดำเนินการ เป็นเวลาต่อเนื่อง 48 ครั้ง มีพื้นฐานมาจากการศึกษาวิจัยในต่างประเทศที่เกี่ยวข้องกับ แนวคิดการสอนแบบบอกเล่า ซึ่งมีการทดลองนำแนวคิดการสอนแบบบอกเล่าไปสอน ภาษาต่างประเทศในระดับอนุบาลจนได้รับความสำเร็จเป็นอย่างดี (Dalton, 2011; Gloppe & Damhuis, 2001; and Griva & Sivropoulou, 2009) ทำให้เด็กอนุบาลที่เรียนรู้ภาษาจีนกลางตาม รูปแบบฯ 16 คน มีระดับพัฒนาการอยู่ในระดับสูงมาก ซึ่งใช้เวลาเพียง 36 ชั่วโมง ถือเป็น 1 ใน 3 ของระยะเวลาที่ Eaton (2012) แนะนำว่าจำนวนชั่วโมงในการเรียนภาษาต่างประเทศเพื่อพัฒนาให้ เกิดทักษะทางภาษาในระยะเริ่มต้นควรมีเวลา 96 ชั่วโมง ต่อปี แสดงให้เห็นว่า รูปแบบฯ ใช้เวลาน้อย กว่า 96 ชั่วโมง แต่ส่งเสริมความสามารถในการฟัง-พูดภาษาจีนกลางของเด็กอนุบาลได้อย่างมี ประสิทธิภาพในระยะเวลานานสั้น เป็นผลจากรูปแบบฯ ใช้นิทานที่มีเนื้อหาคำศัพท์เกี่ยวกับ ชีวิตประจำวัน ให้เด็กได้ฝึกฝนซ้ำโดยแสดงบทบาทตามตัวละครในนิทาน และทำกิจกรรมที่ หลากหลายเพื่อฝึกฝนการฟัง-พูด ทำให้เด็กเรียนรู้อย่างสนุกสนานและจดจำได้ดี สอดคล้องกับ Jalongo (1992) กล่าวว่า การให้เด็กมีส่วนร่วมในกิจกรรมที่ทำให้เด็กนำคำศัพท์ไปใช้สร้างประโยค เพื่อพูดโต้ตอบหรือบอกเล่าความรู้สึก ความต้องการทำให้เด็กเรียนรู้ภาษาอย่างมีความหมายและ จดจำได้ยาวนาน

1.2 รูปแบบฯ มีความสอดคล้องเหมาะสมกับการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศของเด็ก อนุบาล

ข้อมูลจากการทดสอบย่อยทั้ง 3 ครั้ง พบว่าค่าเฉลี่ยคะแนนในประเด็นการเล่าเป็น ประโยคมีคะแนนสูงขึ้นอย่างเป็นลำดับ และสูงสุดในการทดสอบย่อยครั้งที่ 3 ซึ่งเป็นผลจากปริมาณ คำศัพท์ที่เด็กได้เรียนรู้มากขึ้นในแต่ละหน่วย และเมื่อมีการย้ำ ซ้ำ ทวนจากกิจกรรมที่ทำให้เด็กฝึก การฟัง-พูดทำให้เด็กสามารถนำคำศัพท์มาใช้เพื่อโต้ตอบหรือบอกเล่าเป็นประโยคได้มากขึ้นกว่า ช่วงแรก สอดคล้องกับ Cameron (2001); and Hurlock (1984) ได้กล่าวว่า การได้ยิน ภาษาต่างประเทศ การรู้คำศัพท์ต่างๆ เป็นพื้นฐานที่สำคัญและเป็นเครื่องมือที่ทำให้เด็กเข้าใจสิ่งที่ ผู้อื่นพูดได้ การเรียนรู้ทักษะการพูดภาษาต่างประเทศของเด็กเป็นกระบวนการทางสมองที่เด็กให้ ความสนใจกับคำศัพท์และบริบทของการนำไปใช้เพราะเด็กต้องการเข้าใจความหมายของภาษาที่ได้ ยินก่อนแสดงพฤติกรรมโต้ตอบหรือพูดภาษานั้น

รูปแบบฯ มีขั้นตอนให้เด็กร่วมแสดงตามบทบาทของตัวละครในนิทานช่วยให้เด็กนำ ภาษาไปใช้อย่างมีความหมาย และซึมซับโครงสร้างภาษาอย่างไม่รู้ตัว และเมื่อนำไปใช้ร่วมกับวิธีสอน

แบบฟัง-พูด ที่เน้นให้เด็กได้ฟังและออกเสียงเลียนแบบตามต้นแบบซ้ำๆ ซึ่งเด็กจะสนุกที่จะพูดตาม หรือแสดงท่าทางเลียนแบบซ้ำๆ ในระยะแรกของการเรียนรู้ สอดคล้องกับ Stricklang, Galda and Cullinan (2004) ที่กล่าวว่า การเลียนแบบการพูดคำศัพท์ การใช้โครงสร้างของภาษาเป็นพฤติกรรมที่เด็กเลือกแสดงตามบุคคลที่เด็กได้เห็น ซึ่งการเลียนแบบพฤติกรรมนี้ถือเป็นกระบวนการในการเรียนรู้ภาษาของเด็ก และเด็กชอบแสดงพฤติกรรมนั้นซ้ำๆ หากได้รับการตอบสนองทางบวกจากบุคคลที่เด็กสื่อสารด้วยทำให้เด็กได้ฝึกฝนอย่างสนุกสนาน ส่งผลให้เกิดความชำนาญและพัฒนาไปสู่ความสามารถในการฟัง-พูด

ตอนที่ 2 ประสิทธิผลของการใช้รูปแบบการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนกลางเป็นภาษาต่างประเทศโดยใช้แนวคิดการสอนแบบบอกเล่าและวิธีการสอนแบบฟัง-พูด

การใช้รูปแบบการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนกลางเป็นภาษาต่างประเทศโดยใช้แนวคิดการสอนแบบบอกเล่าและวิธีการสอนแบบฟัง-พูดเพื่อส่งเสริมความสามารถในการฟัง-พูดสำหรับเด็กอนุบาล ผู้วิจัยได้แบ่งประเด็นการอภิปราย ดังนี้

2.1 ระดับพัฒนาการของความสามารถในการฟังพูดของเด็กอนุบาล-

ผลการใช้รูปแบบฯ พบว่า หลังการทดลองภาพรวมค่าเฉลี่ยคะแนนความสามารถในการฟัง-พูดของเด็กอนุบาล สูงกว่าก่อนการทดลอง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และระดับพัฒนาการของเด็กอนุบาลอยู่ในระดับสูงมาก ทั้งนี้เนื่องจากขั้นตอนการจัดการเรียนการสอนของรูปแบบฯ ที่นำเสนอคำศัพท์โดยใช้นิทานที่มีเนื้อหาและตัวละครเกี่ยวกับชีวิตประจำวันของเด็ก ทำให้เด็กสนใจฟังและเชื่อมโยงความหมายกับเสียงของภาษานำไปสู่การจดจำ และขั้นตอนยังเปิดโอกาสให้เด็กได้นำคำศัพท์มาใช้ซ้ำในรูปแบบการพูดเป็นประโยคตามนิทาน ทำให้เด็กได้ใช้ภาษาอย่างมีความหมายและนำไปสู่การซึมซับโครงสร้างของประโยค และมีกิจกรรมที่让孩子ได้ลงมือปฏิบัติอย่างหลากหลายโดยมุ่งให้เด็กได้ฝึกฝนทักษะทางภาษาซ้ำๆ อย่างสนุกสนานจนชำนาญและพัฒนาเป็นความสามารถในการฟัง-พูด สอดคล้องกับ Bruner (1975) ที่อธิบายแนวทางการจัดการเรียนรู้ที่อยู่บนพื้นฐานพัฒนาการทางสติปัญญาของเด็ก คือ การจัดเนื้อหาของบทเรียนควรให้เหมาะสมกับวัยของเด็ก มีความสัมพันธ์กับเด็กหรือเป็นสิ่งที่เด็กต้องการจะเรียนรู้ เริ่มจากประสบการณ์ที่อยู่ใกล้ตัวเด็กที่เด็กคุ้นเคยเพื่อให้ง่ายต่อความเข้าใจ และเปิดโอกาสให้เด็กได้ลงมือกระทำ โดยให้ความสำคัญกับอารมณ์ความรู้สึกของเด็กในขณะที่ทำกิจกรรมจะช่วยให้เด็กเกิดการเรียนรู้และมีพัฒนาการที่ดีขึ้น

2.2 รูปแบบฯ ให้ความสำคัญกับความรู้สึกทางบวกของเด็กซึ่งนำไปสู่เจตคติที่ดีในการเรียนภาษาจีนกลางในระดับต่อไป

ข้อมูลจากแบบบันทึกความสามารถในการฟัง-พูด พบว่า เด็กแสดงพฤติกรรม กระตือรือร้น ให้ความร่วมมือในการทำกิจกรรมฝึกฝนการฟัง-พูด และรูปแบบฯ ให้ความสำคัญกับ อารมณ์ความรู้สึกของเด็กขณะเรียนภาษาต่างประเทศ เพราะอารมณ์ ความรู้สึกที่ดีขณะเรียนรู้เป็นตัว ขับเคลื่อนให้เด็กมีพัฒนาการและความสามารถทางภาษาที่ดีขึ้น สอดคล้องกับ Caine and Caine (1998) ที่กล่าวว่า หลักการทำงานของสมองที่ว่าอารมณ์ส่งผลต่อการเรียนรู้ เด็กเกิดความสนใจในการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมเมื่ออยู่ภายใต้บรรยากาศที่ผ่อนคลาย อารมณ์เบิกบานและรู้สึกเชิงบวก ขณะเรียนเป็นตัวขับเคลื่อนภายในให้เด็กเกิดความสนใจในการเรียนรู้ กระตือรือร้นในการฝึกฝน ส่งผลให้เด็กจดจำได้ยาวนานขึ้น รูปแบบฯ คำนึงถึงการสร้างความสัมพันธ์และการแสดงออกเชิงบวกทั้งวัจนภาษาและอวัจนภาษา เพื่อสร้างบรรยากาศที่เป็นมิตร สนุกสนาน ทำให้เด็กมีอารมณ์เบิกบานขณะ เรียนรู้และฝึกฝนภาษา นำไปสู่ เจตคติและความสามารถทางภาษาที่ดีในระดับต่อไป สอดคล้องกับ หลักการเรียนภาษาที่ดีควรให้เด็กได้เรียนรู้ตามความต้องการของเด็กจึงจะช่วยให้เด็กสนุก มีความสุข และมีเจตคติที่ดีกับการเรียนรู้ภาษา ช่วยพัฒนาทักษะทางภาษาอย่างครอบคลุมตามศักยภาพ (วรวรรณ เหมชะญาติ, 2552)

2.3 กลยุทธ์การสอนส่งผลต่อความสามารถฟัง-พูดภาษาต่างประเทศของเด็กอนุบาล

วิธีการสอนภาษาเพื่อส่งเสริมโดยครูเป็นศูนย์กลาง ให้เด็กท่องจำคำศัพท์ จดจำการออกเสียงที่ถูกต้อง หรืออธิบายหลักเกณฑ์ทางภาษา เป็นการสอนที่ยังขาดกลยุทธ์ที่ช่วยส่งเสริมให้เด็กสามารถฟัง-พูดภาษาจีนกลางได้ อีกทั้งยังไม่สอดคล้องกับพัฒนาการของเด็กอนุบาล ทำให้เด็กเกิดความเบื่อหน่าย ไม่สนใจอยากเรียนรู้ ส่งผลต่อความสามารถและเจตคติที่ดีในการเรียนรู้ภาษาของเด็ก สอดคล้องกับ Xing (2006); Lan (2013) และ ศูนย์จีนศึกษา (2551) ที่กล่าวว่า การเรียนภาษาจีนกลางในประเทศที่ใช้ภาษาจีนกลางเป็นภาษาต่างประเทศยังพบปัญหาเกี่ยวกับ วิธีการสอนที่ครูมุ่งเน้นให้เด็กจดจำเนื้อหา จดจำเสียง และขาดเทคนิควิธีการสอนที่น่าสนใจ ขาดกิจกรรมให้เด็กได้นำภาษาไปใช้อย่างมีความหมายทำให้เด็กเบื่อหน่าย ท้อแท้ และขาดความมั่นใจในการพูด ทั้งนี้เมื่อให้เด็กได้เรียนภาษาจีนกลางตามรูปแบบฯ ที่พัฒนาขึ้นผลการวิจัย พบว่าค่าเฉลี่ยคะแนนความสามารถในการฟัง-พูดหลังการทดลองสูงกว่าก่อนทดลองเป็นผลจากการดำเนินการของครูในการจัดการเรียนการสอนตามรูปแบบฯ และการใช้กลยุทธ์การสอนอย่างสอดคล้องกับการเรียนรู้ของเด็กอนุบาลในประเด็น ดังนี้

1) ให้แรงเสริมทางบวกส่งเสริมพัฒนาความสามารถทางภาษาต่างประเทศของเด็ก ความสามารถในการฟัง-พูดของเด็กจะเกิดขึ้นได้เมื่อเด็กมีโอกาสแสดงพฤติกรรมทางภาษาบ้าง จนชำนาญ ในช่วงแรกของการเรียนการรู้ภาษาต่างประเทศเด็กอาจยังไม่แสดงพฤติกรรมการพูด การแสดงท่าทางมากนักเนื่องจากยังไม่เคยมีประสบการณ์กับการเรียนภาษาต่างประเทศ เด็กจะเลือกแสดงพฤติกรรมทางภาษาเมื่อเด็กได้รับแรงเสริมทางบวกต่อพฤติกรรมนั้น ซึ่งแรงเสริมทางบวก

สามารถทำได้หลากหลายรูปแบบ การพูดชมเชย การปรบมือ การสัมผัสโอบกอด การให้ดาว รวมทั้ง การให้เด็กได้ ฟังเพลง ฟังนิทาน เล่นเกมภาษาที่ชอบ เป็นต้น กิจกรรมที่ยกตัวอย่างข้างต้นเป็นใน กิจกรรมที่ให้เด็กได้ลงมือปฏิบัติในบริบทที่แตกต่างกันโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้เด็กได้แสดงพฤติกรรม ทางภาษาซ้ำๆ อย่างเป็นระบบจนเกิดความชำนาญสอดคล้องกับ วิโรจน์ อรุณมานะกุล (2556) กล่าวว่า การรับรู้ภาษา (language acquisition) ตามแนวคิดกลุ่มพฤติกรรมนิยมถือเป็นพฤติกรรม การตอบสนองต่อเสียงสิ่งเร้าที่ได้ยิน เมื่อเด็กได้ยินเสียงนั้นเด็กมันจะได้รับพฤติกรรมหรือสิ่งต่างๆ พร้อมกับ เสียงนั้น เมื่อเกิดซ้ำๆ ทำให้เด็กเชื่อมโยงความหมายกับเสียงนั้นและเข้าใจความหมายของเสียงนั้น จนเกิดเป็นนิสัยแสดงพฤติกรรมนั้นเมื่อต้องการสื่อความหมายถึงสิ่งนั้น

2) สังเกตและตอบสนองเด็กตามความแตกต่างระหว่างบุคคลช่วยส่งเสริม พัฒนาการทางภาษาของเด็กให้สูงขึ้น เด็กแต่ละคนมีความสามารถทางภาษา รูปแบบการเรียนรู้ และ การแสดงออกทางพฤติกรรมแตกต่างกัน ครูจึงต้องมีบทบาทในการสังเกตและตอบสนองเด็กอย่าง แตกต่างกันไปเพื่อให้เด็กแต่ละคนได้มีโอกาสพัฒนาความสามารถทางภาษาได้อย่างเต็มศักยภาพ ยกตัวอย่างกรณี เด็กชายคิม (นามสมมติ) เรียนรู้เร็ว กระตือรือร้นเข้าร่วมกิจกรรม พูดจาฉะฉาน สามารถจดจำคำศัพท์ได้รวดเร็ว แสดงพฤติกรรมว่าเข้าใจความหมายและพูดโต้ตอบก่อนเพื่อนในห้อง และเด็กหญิงแก้ว (นามสมมติ) เป็นเด็กพูดเสียงเบา และเข้าร่วมกิจกรรมเป็นลำดับท้ายๆ ของห้อง ขณะปฏิบัติกิจกรรมฟังและแสดงท่าทางที่สอดคล้องกับประโยคที่ได้ยิน ผู้วิจัยพบว่า เด็กชายคิมแสดง ท่าทางทันทีและออกเสียงตามทุกครั้ง สำหรับเด็กหญิงแก้วและเพื่อนคนอื่นก็สามารถแสดงท่าทางได้ ถูกต้องเช่นกัน เพื่อให้ได้ข้อมูลเกี่ยวกับพัฒนาการเด็กที่ถูกต้องผู้วิจัยจึงเลือกเด็กชายคิมให้ออกมาเป็น ผู้ช่วยและออกคำสั่งให้เพื่อนปฏิบัติเพื่อจะได้สังเกตพฤติกรรมน้องแก้วและเพื่อนคนอื่นว่าเข้าใจและ แสดงพฤติกรรมทางภาษาได้ด้วยตนเองหรือปฏิบัติตามเด็กชายคิม ซึ่งพบว่าเด็กหญิงแก้วและเพื่อนๆ สามารถแสดงท่าทางได้ถูกต้อง และยังเปิดโอกาสให้เด็กชายคิมได้พัฒนาความสามารถทางภาษาไปสู่ ระดับที่สูงขึ้นอีกด้วย ซึ่งสอดคล้องกับ Forman and Hall (2005) ที่กล่าวว่า การที่ครูให้ความสนใจ ในรายละเอียดขณะที่สังเกตเด็ก ทำให้ครูทราบระดับพัฒนาการและความสามารถของเด็กที่แท้จริงได้ ซึ่งช่วยให้ครูสามารถส่งเสริม พัฒนาเด็กได้อย่างตรงตามความสามารถของเด็กแต่ละคนได้ และยัง สอดคล้องกับทฤษฎีพัฒนาการทางสติปัญญาของ Vygotsky (1978 อ้างถึงใน Brewer, 2004) ที่ว่า การเสริมต่อการเรียนรู้และพื้นที่รอยต่อพัฒนาการเป็นระยะห่างระหว่างระดับพัฒนาการที่เป็นจริงกับ ระดับพัฒนาการที่สามารถเป็นไปได้ เด็กสามารถพัฒนาความสามารถต่างๆให้ดีขึ้นได้หากได้รับการ แนะนำ ช่วยเหลือ หรือได้รับความร่วมมือจากผู้ที่มีความสามารถมากกว่าการแสดงพฤติกรรมการฟัง สร้างบรรยากาศที่เป็นมิตรส่งผลต่อความสามารถในการฟัง-พูดภาษาต่างประเทศของเด็กอนุบาล ครู ควรสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ที่ดี โดยการแสดงออกทางบวกทั้งที่เป็นวัจนภาษาเช่น การกล่าวชื่นชม การใช้น้ำเสียงที่อ่อนโยน การเป็นแบบอย่างในการออกเสียงที่ชัดเจน เป็นต้น บรรยากาศเป็นมิตรโดย

การแสดงออกทางบวกที่เป็นอวัจนภาษา เช่น การสัมผัส สบตา ยิ้มแย้ม สอดแทรกท่าทางตลก ทำให้เด็กเกิดอารมณ์ขัน ส่งผลให้การเรียนการสอนสนุกสนาน ผ่อนคลาย ลดความเครียด ช่วยในการจดจำของเด็ก และลดความเบื่อหน่ายในการฝึกฝนซ้ำๆ สอดคล้องกับ Morrow (1989) ที่กล่าวว่า การสบตา การใช้คำพูด น้ำเสียงที่นุ่มนวล ท่าทางสีหน้าที่อ่อนโยนเป็นมิตรของครู เป็นสิ่งสำคัญที่ช่วยให้เด็กตอบสนองและแสดงพฤติกรรมทางภาษา

3) ใช้ตัวเด็กเป็นสื่อในการจัดการเรียนการสอนระหว่างการใช้รูปแบบฯ การเชื่อมโยงภาษาจีนกลางกับลักษณะหรือประสบการณ์ของเด็ก ทำให้เกิดบรรยากาศที่สนุกสนาน กระตุ้นให้เด็กเกิดความสนใจ กระตือรือร้นอยากมีส่วนร่วมในกิจกรรม โดยไม่รู้ตัวว่ากำลังฝึกฝนซ้ำๆ และเมื่อเด็กได้ฝึกฝนบ่อยๆ อย่างสนุกสนานส่งผลให้เกิดความชำนาญและพัฒนาเป็นความสามารถในการฟัง-พูด ซึ่งกลยุทธ์ดังกล่าว ช่วยลดข้อจำกัดของวิธีสอนแบบฟัง-พูดที่ Richards and Rodgers (2014) กล่าวว่า การฝึกฝนซ้ำๆ ด้วยการออกเสียงตามเพียงอย่างเดียวในระยะยาวทำให้เด็กเกิดความเบื่อหน่าย เครียด และส่งผลให้เด็กเกิดเจตคติที่ไม่ดีต่อการเรียนภาษา ซึ่งเห็นได้จากผลของการทดสอบย่อยทั้ง 3 ครั้งระหว่างการทดลอง พบว่า เด็กอนุบาลมีค่าเฉลี่ยคะแนนความสามารถในการฟัง-พูด สูงขึ้นทุกครั้งในการทดสอบย่อยระหว่างการทดลอง

ตัวอย่าง การใช้ตัวเด็กเป็นสื่อในการจัดกิจกรรมทางภาษา เช่น

การสอนคำว่า 长 (ยาว) 短 (สั้น) ผู้วิจัยได้เดินจับผมเด็กผู้หญิงที่ละคนและพูดว่า

ผู้วิจัย “长头发、长头发、长头发、长头发” (มีผมยาว มีผมยาว มีผมยาว มีผมยาว) จนมาถึงเด็กผู้ชาย ผู้วิจัยจับผมเด็กผู้ชายและยังพูดว่า “长头发” (มีผมยาว)

เด็กๆ พูดพร้อมกัน “短” (สั้น) เด็กๆ หัวเราะและพยายามบอกความยาว สั้นของผมเพื่อนในแต่ละคน

ดังนั้นในการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนกลางครูควรสังเกตลักษณะของเด็กและหาโอกาสเชื่อมโยงตัวเด็กไปสู่การใช้ภาษา

ข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้มีข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้และข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป ดังนี้

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 ครูควรตระหนักและให้ความสำคัญกับความแตกต่างระหว่างบุคคลของเด็กและคำนึงถึงการเสริมต่อการเรียนรู้และการให้ความช่วยเหลือในการเรียนรู้กับเด็กที่มีความสามารถทางภาษาที่แตกต่างกัน เปิดโอกาสอย่างเท่าเทียมในการแสดงออกทางภาษา ให้ความสำคัญในการแสดงพฤติกรรมทางภาษากับเด็กที่เรียนรู้ช้าหรือเด็กที่ไม่กล้าแสดงออก และส่งเสริมเด็กที่เรียนรู้เร็ว กล้าแสดงทางภาษาด้วยกิจกรรมที่ทำภายในระดับที่ความสามารถของเด็กไปถึง รวมทั้งการให้แรงเสริมทางบวกแรงด้วยการชมเชย สบตา สัมผัสกอด ส่งรอยยิ้ม หรือการให้ดาว เพื่อเป็นแรงจูงใจในการเรียนรู้กับเด็ก

1.2 ครูควรสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ที่เป็นมิตร โดยการสัมผัส สบตา ยิ้มแย้ม สอดแทรกอารมณ์ขันทำให้การเรียนการสอนสนุกสนาน ผ่อนคลาย ลดความเครียด ช่วยในการจดจำของเด็ก และลดความเบื่อหน่ายในการฝึกฝนซ้ำๆ

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรศึกษาผลความคงทนของความสามารถในการฟัง-พูดจากการนำรูปแบบการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนกลางเป็นภาษาต่างประเทศโดยใช้แนวคิดการสอนแบบบอกเล่าและวิธีสอนแบบฟัง-พูด

2.2 ควรศึกษาความพึงพอใจหรือเจตคติที่มีต่อการเรียนภาษาจีนกลางจากการนำรูปแบบการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนกลางเป็นภาษาต่างประเทศโดยใช้แนวคิดการสอนแบบบอกเล่าและวิธีสอนแบบฟัง-พูด

2.3 ควรศึกษาผลของการนำรูปแบบการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนกลางเป็นภาษาต่างประเทศโดยใช้แนวคิดการสอนแบบบอกเล่าและวิธีสอนแบบฟัง-พูด ไปทดลองใช้กับเด็กอนุบาลในบริบทที่มีความแตกต่างกัน เช่น เด็กอนุบาลในโรงเรียนสังกัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน เด็กอนุบาลในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร

2.4 ควรศึกษาและพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนกลางเป็นภาษาต่างประเทศโดยใช้แนวคิดการสอนแบบบอกเล่าและวิธีสอนแบบฟัง-พูดเพื่อส่งเสริมความสามารถในการฟัง-พูด ในระดับประถมศึกษา

รายการอ้างอิง

ภาษาไทย

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). *ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลาง กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาจีน*. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์คุรุสภา.
- คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, สำนักงาน. (2546). *คู่มือหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย*. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์คุรุสภา.
- ทีศนา แคมมณี. (2556). *ศาสตร์การสอน*. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- เบญจมาศ พระธานี. (2554). *การสอนพูดและการรักษาบำบัดแบบสหสาขาวิทยาการ*. ขอนแก่น: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- บุญใจ ศรีสถิตนรากร. (2555). *การพัฒนาและตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือวิจัย: คุณสมบัติการวัดเชิงจิตวิทยา*. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ปวีณีย์ บุญปก และ วิชุดา ชุนหนู. (2550). ALM รีเทิร์น: การกลับมาแก้ปัญหาการ (ไม่) พูดภาษาอังกฤษของคนไทย. *วารสารศิลปศาสตร์*, 7(2), 163-169.
- เพ็ญจันทร์ สุนทรจารย์. (2525). *ความสามารถในการพูดของเด็กก่อนวัยเรียน*. (วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์). จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, กรุงเทพมหานคร.
- ระพีพรรณ พัฒนาเวช และคณะ. (2559). *คู่มือการคัดเลือกหนังสือสำหรับเด็กแต่ละช่วงวัย*. สืบค้นจาก <https://www.tkpark.or.th/stocks/extra/000597.pdf>
- รุ่งฤดี แผลงศร. (2560). *ศาสตร์การสอนภาษาไทยในฐานะภาษาต่างประเทศ*. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- วรรณิ โสมประยูร. (2553). *เทคนิคการสอนภาษาไทย*. กรุงเทพมหานคร: ดอกหญ้าวิชาการ.
- วรรณรณ เหมชะญาติ. (2548). ภาษาอังกฤษกับการรักบ้านเกิด. *วารสารท้องถิ่นไทย*, 1, 31-42.
- วรรณรณ เหมชะญาติ. (2550). *หลักสูตรและการเรียนการสอนเพื่อส่งเสริมพัฒนาการทางภาษาและทักษะทางสังคมของเด็กปฐมวัย*. เอกสารไม่ได้ตีพิมพ์, ภาควิชาหลักสูตรและการสอน คณะครุศาสตร์, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, กรุงเทพมหานคร, ประเทศไทย.
- วรรณรณ เหมชะญาติ. (2552). *นวัตกรรมเชิงปรัชญา: แนวการสอนภาษาแบบธรรมชาติ*. เอกสารไม่ได้ตีพิมพ์, ภาควิชาหลักสูตรและการสอน คณะครุศาสตร์, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, กรุงเทพมหานคร, ประเทศไทย.
- วารภรณ์ รักรวิชัย. (2538). *การอบรมเลี้ยงดูเด็กปฐมวัย*. กรุงเทพมหานคร: ตันออ.

- วิมลรัตน์ สุนทรโรจน์ (2549). *นวัตกรรมเพื่อการเรียนรู้*. ภาควิชาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- ศรียา นิยมธรรม และ ประภัสสร นิยมธรรม. (2541). *พัฒนาการทางภาษา*. กรุงเทพมหานคร: บรรณกิจเทรตติ้ง.
- ศิริชัย กาญจนวาสี. (2556). ทฤษฎีการทดสอบแบบดั้งเดิม (พิมพ์ครั้งที่ 7). กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ศูนย์จีนศึกษา, สถาบันเอเชียศึกษา. (2551). *การเรียนการสอนภาษาจีนในประเทศไทยระดับ ประถมศึกษา-มัธยมศึกษา ฉบับที่ 1* (รายงานผลการวิจัย). กรุงเทพมหานคร: ศรีบุรณม์ คอมพิวเตอร์-การพิมพ์.
- สมิตรา อังวัฒน์กุล. (2537). *วิธีการสอนภาษาอังกฤษเป็นภาษาต่างประเทศ*. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุรางค์ โคว์ตระกูล. (2559). *จิตวิทยาการศึกษา*. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์ มหาวิทยาลัย.
- แสงระวี ดอนแก้วบัว. (2558). *ภาษาศาสตร์สำหรับครูสอนภาษาอังกฤษ*. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- อรุณี วิริยะจิตรา. (2532). *การเรียนการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร*. กรุงเทพมหานคร: อักษรเจริญทัศน์.
- อรุณี วิริยะจิตรา. (2555). *เหลี่ยมหลังแลหน้า การสอนภาษาอังกฤษ*. กรุงเทพมหานคร: หน้าต่างสู่ โลกกว้าง.

ภาษาอังกฤษ

- Allen, E. D., & Valette, R. M. (1972). *Modern language classroom techniques: A handbook*. United States of America: Harcourt Brace Jovanovich.
- Allen, E. D., & Valette, R. M. (1994). *Classroom techniques: Foreign languages and English as a second language (Reissue ed.)*. Prospect Heights, IL: Waveland Press.
- American Council for the Teaching of Foreign Language. (2012). ACTFL proficiency guidelines: *Oral Proficiency Assessments*. Retrieved from <http://www.actfl.org/professional-development/assessments-the-actfl-testing-office/oral-proficiency-assessments-including-opi-opic>

- Asia society. (2012). Chinese Language learning in the early grades: *A handbook of resources and best practices for Mandarin immersion*. Retrieved from <http://asiasociety.org/files/Chinese-earlylanguage.pdf>
- Azpillaga, B., Arzamendi, J., Etxeberria, F., Garagorri, X., Lindsay, D., & Joaristi, L. (2001). Preliminary findings of a format-based foreign language teaching method of school children in the Basque Country. *Applied Psycholinguistics* 22, 35-44.
- Bliss, L. S., McCabe, A., & Miranda, E. (1998). Narrative assessment profile: Discourse analysis for school age children. *Journal of Communication Disorder*, 31(4), 347- 362.
- Brewer, J. A. (2004). *Introduction to early childhood education: Preschool through primary grades*. Boston: Pearson education.
- Brewster, J. (1991). What is good primary practice? *Teaching English to children: From practice to principle*. London. Collin.
- Brooks, N. (1964). *Language and Language learning: Theory and Practice*. New York: Harcourt Brace.
- Brown, H. D., & Lee, H. (2015). *Teaching by principles: An interactive approach to language pedagogy*. New York: Pearson Education.
- Brown, S., Attardo, S., & Vigliotti, C. (2014). *Understanding language structure, interaction, and variation*. Ann Arbor: University of Michigan Press.
- Bruner, J. (1975). From communication to language: *A psychological perspective*. *Cognition*, 3(3), 255-287. doi:10.1016/0010-0277(74)90012-2
- Bygate, M. (2010). *Speaking*. Oxford: Oxford University Press.
- Caine, R., & Caine, G. (1998). *Making connections: Teaching and the human brain*. Addison-Wesley.
- Cameron, L. (2001). *Teaching languages to young learners*. Cambridge: Cambridge University Press.
- Castagnaro, P. J. (2006). Audio lingual Method and Behaviorism: From misunderstanding to myth. *Applied Linguistic*, 27(3), 519-526.
- Celce-Murcia, M. (2001). *Teaching English as a second or foreign language*. United States: Heinle & Heinle.

- Dalton, T. A. (2011). Comparison of two approaches to improving cognitive academic language proficiency for school-aged, English language learner. *All Graduate Plan B and Other Report, 41*, 2-43. Retrieved from <https://digitalcommons.usu.edu/cgi/viewcontent.cgi?article=1041&context=graduatereport>
- Eaton, S.E. (2010). *Global trends in language learning in the twenty-first Century*. Calgary: Onate.
- Fabian, H., & Dunlop, A. (2007). The importance of play in transition. In J. R. Moyles (Ed) *The excellence of play* (2nd ed). Buckingham: McGrawHall.
- Gheorghiu, E., Colibaba, A., & Petresuu, L. (2009). Activating young learners in the teaching learning of foreign languages (Dinocrocs travel to Romania). Retrieved from http://www.uaiasi.ro/sim.revagr/PDF/2009_2.
- Glopper, K. D., & Damhuis, R. (2001). Effects of a format-based second language teaching method in kindergarten. *Applied Psycholinguistics, 22*(1), 1-33.
- Griva, E., & Sivropoulou, R. (2009). Implementation and evaluation of an early foreign language learning project in kindergarten. *Early Childhood Education, 37*(1), 79-87.
- Hanban Confucius Institute Headquarters. (2014). *Youth Chinese proficiency test*. YCT vocabulary list 1. Retrieved from <http://www.hanban.org/>
- Hancock, M. R. (2007). *Language art*. New Jersey: Pearson Education.
- Hedburg, N. L., & Stoel-Gammon, C. (1986). *Child narrative development*. Retrieved from http://www.speechtherapyct.com/whats_new/child%20Narrative%20Development.pdf
- High Reach Learning. (2007). *Developmental milestones*. Retrieved from <http://www.childcarenetwork.com/developmental-milestones/infants>
- Hoskisson, K., & Tompkins, G. E. (1987). *Language arts content and teaching strategies*. Columbus Ohio: Merrill.
- Hoskisson, K., & Tompkins, G. E. (2014). *Language art: Patterns of practice* (7thed). New Jersey: Pearson Merrill.
- Huck, C. S. (2001). *Children's literature in the elementary school* (7thed). Boston: McGraw-Hill.

- Hurlock, E. B. (2001). *Child development*. India: McGraw-Hill Education.
- Jalongo, M. R. (2014). *Early childhood language arts* (6thed). Pennsylvania: Pearson.
- Jalongo, M. R. (1992). *Early childhood language arts*. Boston: Allyn and Bacon.
- Joyce, B., & Weil, M. (2000). *Model of teaching* (6thed). Boston: Allyn and Bacon.
- Herschensohn, J., & Martha, Y. S. (2013). *The Cambridge handbook of second language acquisition*. New York: Cambridge University.
- Kalivoda, T., Morain, G., & Elkins, R. (1971). The audio-motor unit: A listening comprehension strategy that works. *Foreign Language Annual*, 4, 392-400.
- Krashen, S. D. (1995). *The input hypothesis issue and implications*. Longman: New York.
- Krashen, S. D., & Terrell, D. (2000). *The natural approach language acquisition in the classroom*. United Kingdom: Pergamum.
- Larsen-Freeman, D. (2011). *Techniques and principles in language teaching* (3rd Ed). Oxford: Oxford University.
- Lan, Z. (2013). Scaffolding Chinese teaching and learning (Unpublished Master's Thesis). Western Sydney University, Sydney.
- Machado, J. M. (1999). *Early childhood experiences in language arts: Emerging literacy*. New York: Delmar.
- Machado, J. M. (2003). *Early childhood experiences in language arts: Emerging literacy*. New York: Thomson/Delmar Learning.
- Marckwardt, A. H. (1965). English as a second language and English as a foreign language In H. B. Allen. *Teaching English as a second language: A book of reading* (pp.25-28). New York: McGraw-Hill.
- Mcafee, O., & Leong, D. (2007). *Assessing and guiding young children's development and learning*. Boston Mass Pearson.
- Mccabe, A., & Rollins, P.R. (1994). Assessment of preschool narrative skills. *American Journal of Speech-Language Pathology*, 3(1), 45-46. doi.org/10.1044/1058-0360.0301.45
- Moon, J. (2000). Children learning English: *English language teaching*. Hong Kong: Macmillan Heineman.

- Morrow, L. M. (1989). *Literacy development in the early years*. New Jersey: Englewood Cliffs.
- Padiglia, S., & Arcidiacono, F. (2015). A narrative format design to improve language acquisition through social interaction. *Teaching Innovation*, 8(3). 83-98.
- Partnership for 21st Century Skill. (2015). *21st Century skills map: Designed in cooperation with the nation's world language educators*. Retrieved from: <http://P21.org>
- Piaget, J. (1970). *The science of education and the psychology of the child*. New York: Grossman.
- Richard-Amato, P. A. (2003). *Making it happen: Interaction in the second language classroom, from theory to practice* (2nded). New York: Longman.
- Richards, J. C., & Rodgers, T. S. (2014). *Approaches and methods in language teaching* (3rd Ed). United Kingdom: Cambridge University Press.
- Ripley, K. (2012). *Developing narrative skill*. Retrieved from: docplayer.net_2012_.pdf
- River, W. M. (1972). *The psychologist and the foreign language teacher*. Chicago: University of Chicago Press.
- River, W. M. (1981). *Teaching foreign language skill*. Chicago: University of Chicago Press.
- Rixon, S. (1986). *Developing listening skills*. London, Macmillan.
- Shaaban, K. (2001). Assessment of young learners. *Teaching Forum*, 99(4), 16-23.
- Skinner, B. F. (1957). *Verbal behavior*. Cambridge: Harvard University Press.
- Sousa, D. A. (2006). *How to brain learns* (3rd ed.) California: Corwin.
- Stadler, M. A., & Ward, G. C. (2005). Supporting the narrative development of young children. *Early Childhood Education Journal*. 33(2). 73-80.
- Stein, N. L., & Glenn, C. G. (1979). *Analysis of story comprehension in elementary school children*. Hillsdale, NJ: Erlbaum.
- Stricklang, D. S., Galda, L., & Cullinan (2004). *Language art learning and teaching*. Canada: Thomson Learning.
- Syahputra, F. P. (2014). Comparative analysis between audio-lingual and total physical response methods in English language learning for kindergarten students. Retrieved from: <http://repository.usu.ac.id/handle/123456789/43250>

- Taeschner, T. (1991). *A developmental psycholinguistic approach to second language teaching*. Norwood, NJ: Ablex.
- Taeschner, T. (2013). The narrative format for learning and teaching language to children and adults. Innovative approaches to language teaching and learning through International Projects. *Synergy 9*, 223-235. Retrieved from: <https://www.ceeol.com/search/article-detail?id=71551>
- Tompkins, G. E. (2009). *Language arts patterns of practice* (7thed). Upper Saddle River, NJ: Pearson Merrill.
- Valette, R. (1977). *Modern language testing: A Handbook*. New York, Harcourt Brace Jovanovich.
- Wang, X. (2015). *Understanding language and literacy development*. West Sussex: Wiley Blackwell.
- Whitebread, D. (1996). *Teaching and learning in the early years*. London, Routledge.
- Whitehead, R. M. (2007). *Developing language and literacy with young children*. London: Paul Chapman.
- Winston, J., & Tandy, M. (1999). *Beginning drama 4-1*. London, David Fulton.
- Wolvin, A. D. (1979). *Listening instruction*. Illinois: Eric.
- Xing, J. Z. (2006). *Teachig and learning Chinese as a foreign language*. Hong Kong: Hong Kong University Press.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก
รายนามผู้ทรงคุณวุฒิ

รายนามผู้ทรงคุณวุฒิ

รายนามผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบรูปแบบการจัดการเรียนสอนภาษาจีนกลางเป็นภาษาต่างประเทศโดยใช้แนวคิดการสอนแบบบอกลำและวิธีสอนแบบฟัง-พูด คู่มือการใช้รูปแบบฯ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย และแผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ตามรูปแบบฯ

2. อาจารย์ ดร.พรชูลี ลังกา

ประธานหลักสูตรสาขาวิชาการศึกษาศาสตร์ วิทยาลัยสงฆ์สวนดุสิต
ผู้ทรงคุณวุฒิทางด้านแนวคิดทางภาษาในระดับปฐมวัย

3. อาจารย์ ดร.กันตวรรณ มีสมสาร

อาจารย์ประจำสาขาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
ผู้ทรงคุณวุฒิทางด้านแนวคิดทางภาษาในระดับปฐมวัย

4. อาจารย์ ดร.เส้า ลีหมื่น

อาจารย์ประจำสาขาวิชาการสอนภาษาต่างประเทศ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ที่ปรึกษาโรงเรียนอนุบาลทานตะวัน
ผู้ทรงคุณวุฒิทางด้านภาษาจีนกลาง

5. อาจารย์ ดร.ภัทรตรา พันธุ์สีดา

ครูอนุบาลและหัวหน้างานปฐมวัย โรงเรียนอนุบาลวัดนางนอง
ผู้ทรงคุณวุฒิทางการปฏิบัติการสอนในระดับปฐมวัย

6. อาจารย์สุทธิดา ปกป้อง

Learning Support Teacher โรงเรียนนานาชาติเซนต์แอนดรูวส์
ทรงคุณวุฒิทางการปฏิบัติการสอนในระดับปฐมวัย

ภาคผนวก ข

คู่มือการใช้รูปแบบการจัดการเรียนการสอนฯ

คู่มือการใช้รูปแบบการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนกลางเป็นภาษาต่างประเทศ โดยใช้แนวคิดการสอนแบบบอกเล่าและวิธีสอนแบบฟัง-พูด สำหรับเด็กอนุบาล

คู่มือการใช้รูปแบบการเรียนการสอนภาษาจีนกลางเป็นภาษาต่างประเทศโดยใช้แนวคิดการสอนแบบบอกเล่าและวิธีสอนแบบฟัง-พูด สำหรับเด็กอนุบาลฉบับนี้ เป็นเอกสารที่อธิบายรายละเอียดเกี่ยวกับรูปแบบฯ เพื่อให้ครูหรือผู้ที่สนใจได้ศึกษาแนวทางในการนำรูปแบบฯ ไปใช้ให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ของรูปแบบฯ ซึ่งมีรายละเอียดประกอบด้วยสาระสำคัญ 7 ประการ ดังนี้

1. แนวคิดทฤษฎีพื้นฐานของรูปแบบฯ
2. หลักการของรูปแบบฯ
3. วัตถุประสงค์ของรูปแบบฯ
4. เนื้อหาของรูปแบบฯ
5. ขั้นตอนการเรียนการสอนของรูปแบบฯ
6. ระยะเวลาของรูปแบบฯ
7. การประเมินผลของรูปแบบฯ
8. การเตรียมตัวและแนวทางในการนำรูปแบบฯ ไปใช้

1. แนวคิดทฤษฎีพื้นฐานของรูปแบบฯ

รูปแบบการเรียนการสอนภาษาจีนกลางเป็นภาษาต่างประเทศสำหรับเด็กอนุบาลฉบับนี้ พัฒนาขึ้นบนพื้นฐานของแนวคิดการสอนแบบบอกเล่า และวิธีสอนแบบฟัง-พูด

1.1 แนวคิดการสอนแบบบอกเล่า หมายถึง การจัดการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศตามหลักการของ Taeschner (2013) ซึ่งใช้นิทาน เรื่องราวที่มีเนื้อหาใกล้ตัวเด็กเป็นสื่อกลางให้เด็กได้รับประสบการณ์ทางภาษา มุ่งเน้นให้เด็กแสดงท่าทาง พูด ตามบทบาทของตัวละครเพื่อให้เด็กได้แสดงพฤติกรรมทางภาษาซ้ำๆ ภายใต้บรรยากาศและความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างครูและเด็ก จนทำให้เด็กเข้าใจความหมายและซึมซับโครงสร้างทางภาษาโดยมีหลักการสำคัญ 6 ประการ

1) การจัดประสบการณ์การเรียนรู้ทางภาษาต้องให้เด็กได้ซึมซับภาษาจากประสบการณ์ที่มีรูปแบบซ้ำๆ ร่วมกับผู้ใหญ่จนทำให้เด็กได้ซึมซับและเข้าใจความหมายของภาษา

2) การใช้หนังสือนิทาน เรื่องราวสั้นๆ เนื้อหาเป็นเรื่องที่เด็กเคยมีประสบการณ์ในชีวิตประจำวัน เนื้อหาของภาษาจากง่ายไปยาก โดยคำนึงให้สอดคล้องกับรูปแบบการเรียนรู้ภาษาของเด็กช่วยให้เด็กคาดเดาความหมายได้ จดจำง่าย ส่งผลต่ออารมณ์ในขณะที่เรียนรู้ภาษา จูงใจให้เด็กพูดใช้ภาษาเพื่อบอกความต้องการ ความรู้สึก

3) การให้เด็กร่วมแสดงตามบทบาทของตัวละครทุกตัวในเรื่องช่วยให้เด็กเข้าใจความหมายของภาษาตามบริบทของเรื่องราว และเข้าใจบทบาทหน้าที่ของตัวละครเป็นการใช้ภาษาอย่างมีความหมาย

4) ความสัมพันธ์ที่ตีระหว่างเด็กกับผู้ใหญ่ขณะเล่าและแสดงเรื่องราว เป็นกุญแจสำคัญที่ส่งผลต่ออารมณ์ความรู้สึกของเด็ก ทำให้เด็กมีความมั่นใจในการสื่อสาร และฝึกฝนภาษา

5) การใช้ท่าทาง การแสดงออกทางสีหน้า การใช้น้ำเสียง การสบตา การสัมผัสร่างกายขณะเล่าเรื่องเป็นสิ่งสำคัญที่ช่วยให้เด็กคาดเดาความหมายของภาษาได้

6) การจัดกิจกรรมหลากหลายที่ทำให้เด็กได้ใช้ภาษาที่อยู่เรื่องราวซ้ำๆ ทำให้เด็กเข้าใจความหมายของภาษาและจดจำได้ดี

1.2 วิธีสอนแบบฟัง-พูด หมายถึง วิธีการสอนภาษาต่างประเทศตามหลักการของ (Richards and Rodgers, 2014) ที่มุ่งเน้นให้เด็กฟังและออกเสียงพูดคำศัพท์ วลีตามตัวแบบ มีสื่อหรือสภาพแวดล้อมที่ช่วยให้เด็กเข้าใจความหมายของภาษา ให้ความสำคัญกับการฝึกฝนซ้ำๆ เพื่อให้เด็กคุ้นเคยโครงสร้างของภาษา ซึ่งวิธีการสอนภาษาแบบฟังพูดเป็นวิธีที่ได้รับการพัฒนาโดยนักภาษาศาสตร์โดยมีฐานจากทฤษฎีภาษาศาสตร์โครงสร้างและทฤษฎีการเรียนรู้กลุ่มพฤติกรรมนิยม โดยมีหลักการสำคัญ 4 ประการ ดังนี้

5) การเรียนรู้ภาษาต่างประเทศจะเกิดขึ้นได้โดยให้โอกาสผู้เรียนได้แสดงพฤติกรรมทางภาษาซ้ำๆ การเรียนภาษาเป็นรูปแบบการสร้างกลไกทางพฤติกรรม ซึ่งพฤติกรรมที่ดีจะเกิดขึ้นเมื่อได้รับการตอบสนองที่ถูกต้องมากกว่าการตอบสนองอย่างผิดพลาด การจดจำบทสนทนาและการฝึกฝนซ้ำ ช่วยลดโอกาสในการใช้ภาษาผิด ภาษาเป็นพฤติกรรมในการออกเสียง ที่เกิดขึ้นโดยอัตโนมัติ และจากความเข้าใจในการพูด และสามารถเรียนรู้ได้โดยให้นักเรียนปฏิบัติตาม

6) เรียนรู้ภาษาเป้าหมายโดยเริ่มจากการฟัง-พูดก่อนการอ่าน-เขียน การฝึกฝนการฟัง-พูด จากการพูดตามบทสนทนาในชีวิตประจำวันเป็นสิ่งจำเป็นเพื่อเป็นพื้นฐานในการพัฒนาทักษะภาษาด้านอื่น และทำให้เรียนรู้ภาษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ

7) การฝึกออกเสียงซ้ำๆ ทำให้เกิดความคุ้นเคยในรูปแบบและโครงสร้างทางภาษา สามารถช่วยให้นักเรียนสร้างประโยคที่มีความคล้ายคลึงได้ถูกต้อง ความคล้ายคลึงของภาษาช่วยสร้างพื้นฐานในการเรียนภาษาได้ดีกว่าการวิเคราะห์ภาษา การสอนไวยากรณ์จะเป็นรูปแบบอุปนัย (inductive) ที่หลักไวยากรณ์จะถูกอธิบายหลังจากที่นักเรียนได้ฝึกฝนจนเกิดความคุ้นเคยในรูปแบบและโครงสร้างของภาษา

8) การเรียนรู้ภาษาต้องได้รับแบบอย่างจากบุคคลที่ใช้ภาษา และส่งเสริมให้ได้ใช้ภาษา บริบทขณะใช้ภาษาช่วยให้เข้าใจความหมายของคำศัพท์

2. หลักการของรูปแบบฯ

หลักการของรูปแบบการเรียนการสอนภาษาจีนกลางเป็นภาษาต่างประเทศสำหรับเด็กอนุบาล นี้พัฒนาขึ้นโดยนำหลักการสอนภาษาต่างประเทศตามแนวคิดการสอนแบบบอกเล่าของ Taeschner (2013) และวิธีการสอนแบบฟัง-พูดของ Richards and Rodgers (2014) มาสังเคราะห์จนได้หลักการของรูปแบบฯ ที่สำคัญ 5 ข้อ ดังนี้

1) การกำหนดเป้าหมายในการเรียนรู้ภาษามุ่งเน้นการฟังพูดให้เกิดความชำนาญก่อนการอ่าน-เขียนโดยให้เด็กได้ฟังนิทาน และเปิดโอกาสให้เด็กพูด/แสดงท่าทางเลียนแบบตัวละครในนิทานนำไปสู่การซึมซับรูปแบบโครงสร้างทางภาษา

2) การเลือกเนื้อหาภาษาในหนังสือนิทานควรเป็นเรื่องราวสั้นๆ ที่เกี่ยวกับชีวิตประจำวันของเด็กทำให้เด็กได้ใช้ภาษาอย่างมีความหมาย มีบริบทหรือเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นซ้ำๆ ทำให้คาดเดาความหมายและจดจำได้ง่ายขึ้น

3) การฝึกฝนการฟัง-พูด ซ้ำๆ ภายใต้การแสดงออกเชิงบวกทั้งวจนภาษาและอวจนภาษา ช่วยสร้างบรรยากาศและความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างเด็กกับผู้ใหญ่ส่งผลต่ออารมณ์ และความมั่นใจในการฝึกฝนของเด็ก

4) การมีต้นแบบในการออกเสียงที่ถูกต้องและช่วยแก้ไขหากมีการออกเสียงไม่ถูกต้อง และมีการใช้ท่าทาง น้ำเสียง หรือสื่ออุปกรณ์ประกอบเพื่อทำให้เด็กเข้าใจความหมายของภาษา

5) การจัดกิจกรรมทางภาษาที่มีรูปแบบซ้ำๆ อย่างเป็นระบบ และมีความหลากหลายของกิจกรรม ที่ให้เด็กได้แสดงพฤติกรรมทางภาษาซ้ำๆ จนเกิดความเข้าใจและคุ้นเคยในรูปแบบและโครงสร้างของภาษา

3. วัตถุประสงค์ของรูปแบบฯ

เพื่อส่งเสริมความสามารถในการฟัง พูดภาษาจีนสำหรับเด็กอนุบาล ได้แก่-

1) การแสดงพฤติกรรมการเข้าใจความหมายคำศัพท์หรือประโยคที่ได้ฟัง หมายถึง การแสดงออกของเด็กด้วยท่าทางโดยการชี้ เลือกจับ มอง วัตถุสิ่งของหรือรูปภาพ ที่มีความหมายเดียวกับคำศัพท์ และการแสดงท่าทางของเด็กอย่างสอดคล้องต่อประโยคคำสั่งภาษาจีนที่ได้ยิน

2) การพูดโต้ตอบ หมายถึง การพูดเป็นคำที่มีความหมายตรงกับวัตถุ หรือรูปภาพที่เห็น และการตอบคำถาม พูดคุยจากภาพโดยนำคำศัพท์มาใช้สร้างตามโครงสร้างภาษาเป็นประโยคสั้นๆ

4. เนื้อหาของรูปแบบฯ

เนื้อหาที่ใช้ในรูปแบบฯ ได้มาจากการวิเคราะห์หาความถี่ร่วมของเนื้อหาคำศัพท์จาก 5 หลักสูตร ที่ได้มีการนำใช้สอนระดับอนุบาลในโรงเรียนสังกัดคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชนที่

มีบริบทเดียวกันกับกลุ่มทดลอง ได้แก่ หลักสูตรหนังสือ 中文课 (Zhong wen ke) จากโรงเรียนอนุบาลทานตะวัน หลักสูตร Better Chinese ของประเทศไต้หวันจากโรงเรียนศรีวิทยา หลักสูตรตามหนังสือภาษาจีนสำหรับเด็กอนุบาล 幼儿汉语 (You er han yu) ของประเทศจีนจากโรงเรียนกงลี่จิ่ง ชั้น หลักสูตรของสำนักงานส่งเสริมการเรียนการสอนภาษาจีนนานาชาติ Hanban ประเทศจีน หลักสูตรตามหนังสือภาษาจีนสำหรับเด็กอนุบาล 华文教室 (Hua wen jiao shi) ของประเทศมาเลเซีย และคัดเลือกคำศัพท์เพื่อนำมาเป็นเนื้อหาของรูปแบบ จำนวน 84 คำ นำคำศัพท์มาแต่งเป็นนิทานที่มีลักษณะการใช้คำศัพท์และการบอกเล่าเป็นประโยคภาษาจีนซ้ำๆ มีเรื่องราวเกี่ยวกับชีวิตประจำวันเริ่มจากสิ่งใกล้ตัวเด็กโดยแบ่งเป็น หน่วย นิทาน 612 เรื่องซึ่งมีรายละเอียดดังตารางต่อไปนี้

ตาราง หน่วยการเรียนรู้และเนื้อหาคำศัพท์ภาษาจีนกลางที่ใช้ในรูปแบบฯ

หน่วย	นิทาน	คำศัพท์	จำนวน
1 去中国吧 (ไปเที่ยวเมืองจีนกันนะ)	เพื่อนใหม่ เพื่อนใหม่ชื่ออะไร	我 (ฉัน)	鼻子(จมูก) 一 (หนึ่ง)
		你 (เธอ)	是 (เป็น) 二 (สอง)
		名字 (ชื่อ)	蛋糕 (เค้ก) 三 (สาม)
		手 (มือ)	苹果 (แอปเปิ้ล) 四 (สี่)
		耳朵 (หู)	大 (ใหญ่)
2 生日会 (ปาร์ตี้วันเกิด)	ฉันवादได้ หมิงหมิงก็वादได้	人(คน)	月 (พระจันทร์) 会 (ทำได้)
		妈妈 (คุณแม่)	日 (พระอาทิตย์) 小 (เล็ก)
		爸爸 (คุณพ่อ)	鸟 (นก) 不 (ไม่)
		老师 (คุณครู)	爱 (รัก) 谁 (ใคร)
		山 (ภูเขา)	画 (วาด)
3 好玩的学校 (โรงเรียนแสนสนุก)	หมิงหมิง 5 ขวบ ปาร์ตี้วันเกิด	姐姐 (พี่สาว)	谢谢 (ขอบคุณ) 岁 (อายุ)
		香蕉 (กล้วย)	请 (เชิญ) 红 (สีแดง)
		牛奶 (นมวัว)	吃 (กิน) 五 (ห้า)
		水 (น้ำ)	喝 (ดื่ม) 六 (หก)
		米饭 (ข้าว)	喜欢 (ชอบ)
4 新宠物 (สัตว์เลี้ยงตัวใหม่)	นี่ตัวอะไร สัตว์เลี้ยงของฉัน	弟弟 (น้องชาย)	口 (ปาก) 黑色 (สีดำ)
		狗 (หมา)	洗脸 (ล้างหน้า) 什么 (อะไร)
		猫 (แมว)	洗手 (ล้างมือ) 这 (อันนี้/ตรงนี้)
		兔 (กระต่าย)	刷牙 (แปรงฟัน) 七 (เจ็ด)
		眼睛 (ตา)	白色 (สีขาว)
5 可爱的黄象 (ช้างเหลืองที่น่ารัก)	ช้างเหลืองที่น่ารัก เพื่อนช้างตกหลุม	妹妹 (น้องสาว)	公园 (สวน) 在 (อยู่)
		象 (ช้าง)	要 (ต้องการ) 黄色 (สีเหลือง)
		家 (บ้าน)	站 (ยืน) 绿色 (สีเขียว)
		学校 (โรงเรียน) 商 店 (ร้านค้า)	坐 (นั่ง) 八 (แปด)
			哭 (ร้องไห้)

ตาราง หน่วยการเรียนรู้และเนื้อหาคำศัพท์ภาษาจีนกลางที่ใช้ในรูปแบบฯ

หน่วย	นิทาน	คำศัพท์	จำนวน	
6 公园里有什么 (สวนสาธารณะहरस्था)	เธอเห็นอะไร เธอแอบอยู่ที่ไหนนะ	哥哥 (พี่ชาย)	去 (ไป)	粉红色 (สีชมพู)
		云 (เมฆ)	看 (มอง)	蓝色 (สีน้ำเงิน)
		鱼 (ปลา)	那(อันนั้น/ตรงนั้น)	九(เก้า)
		花 (ดอกไม้)	哪里 (ที่ไหน)	十(สิบ)
		来 (มา)		
			14	

5. ขั้นตอนการเรียนการสอนของรูปแบบฯ

ขั้นตอนการจัดการเรียนการสอนของรูปแบบฯ มี 3 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นที่ 1 นิทานเปิดประสบการณ์ เป็นขั้น

1. ทบทวนคำศัพท์ที่เด็กเรียนไปแล้วด้วยการร้องเพลงและใช้สื่อประกอบ และให้เด็กเลื่อมวัดดู/รูปภาพหรือแสดงท่าทางตามความหมายของคำศัพท์

2. นำเสนอคำศัพท์ใหม่ด้วยการเล่านิทานที่มีเรื่องราวสั้นๆ เกี่ยวกับชีวิตประจำวัน เน้นเสียงคำศัพท์ใหม่ ใช้เทคนิคแสดงสีหน้าท่าทางและสื่อประกอบ เพื่อเป็นต้นแบบการออกเสียงและเชื่อมโยงความหมายของคำศัพท์

3. การออกเสียงคำศัพท์ใหม่ซ้ำๆ ตามต้นแบบและปฏิบัติตามคำสั่ง ผ่านกิจกรรมและสื่อที่หลากหลายทั้งกลุ่มใหญ่และกลุ่มย่อยจนเกิดความชำนาญในการการออกเสียงคำศัพท์ ภายใต้บรรยากาศที่เป็นมิตร

ขั้นที่ 2 การฝึกฝนและขยายประสบการณ์ เป็นขั้น

1. ฝึกฝนการบอกเล่าเป็นประโยคโดยการแสดงท่าทางและพูดตามประโยคที่กำหนดร่วมกันทั้งห้อง โดยมีเหตุการณ์ตามบริบทเหมือนในนิทาน ใช้เทคนิค ดนตรี/จังหวะ หรือสื่ออุปกรณ์ประกอบเข้าช่วยเพื่อการจดจำ

2. จัดกิจกรรมกลุ่มย่อยให้เด็กได้เล่าเป็นประโยคตามบริบทที่กำหนด

ขั้นที่ 3 การทบทวนสรุปความเข้าใจ เป็นขั้น

ตรวจสอบความเข้าใจความหมายของภาษาโดยให้เด็กได้เลื่อมวัดดูรูปภาพ หรือพูดคำศัพท์ที่เรียนไป/แล้วผ่านกิจกรรมที่ได้ปฏิบัติ

6. ระยะเวลาของรูปแบบฯ

ระยะเวลาดำเนินการของรูปแบบฯ 36 ชั่วโมงโดยมีเนื้อหา 6 หน่วย หน่วยละ 6 ชั่วโมง สัปดาห์ละ 4 วัน จันทร์ถึงพฤหัสบดี วันละ 45 นาที ในช่วงกิจกรรมเสริมพิเศษภาษาจีน

7. การประเมินผลของรูปแบบฯ

การประเมินความสามารถในการฟัง-พูดภาษาจีนของเด็กอนุบาลสามารถประเมินได้โดยใช้แบบประเมินความสามารถในการฟัง-พูดภาษาจีนของเด็กอนุบาล ซึ่งมีลักษณะเป็นแบบประเมินเชิงปฏิบัติการรายบุคคลโดยครูเป็นผู้แสดงบัตรภาพ/วัตถุ พูดประโยค บอกคำสั่ง หรือถามคำถามที่กำหนด และบันทึกพฤติกรรมหรือคำพูดของเด็กที่แสดงออกประเมินตามเกณฑ์ที่กำหนดเป็นมาตรฐานประเมินค่าแบบบรรยาย (Rubric) แบบประเมินฯ มีข้อคำถามรวม 16 ข้อ คะแนนรวม 48 คะแนน แบ่งออกเป็น 2 ตอนดังนี้

ตอนที่ 1 การแสดงพฤติกรรมเข้าใจความหมายคำศัพท์หรือประโยคที่ได้ฟัง โดยมีคำสั่งให้เด็กเลือกวัตถุและแสดงท่าทางตามที่กำหนด 8 ข้อ ข้อละ 3 คะแนน รวม 24 คะแนน

ตอนที่ 2 การพูดโต้ตอบ โดยมีภาพแสดงและถามคำถามเพื่อให้เด็กตอบเป็นคำศัพท์หรือบอกเล่าเป็น จำนวน 8 ข้อ ข้อละ 3 คะแนน รวม 24 คะแนน

8. การเตรียมตัวและแนวทางในการนำรูปแบบฯ ไปใช้

การนำรูปแบบฯ ไปใช้ครูควรมีการเตรียมตัวดังนี้

1) การศึกษารายละเอียดของรูปแบบฯ โดยศึกษา หลักการ วัตถุประสงค์ ขั้นตอน ระยะเวลา และการประเมินผลของรูปแบบฯ อย่างละเอียดเพื่อให้สามารถนำรูปแบบฯ ไปใช้ได้ตรงตามวัตถุประสงค์ และเกิดประสิทธิภาพสูงสุด

2) การศึกษาเนื้อหาของรูปแบบฯ โดยวิเคราะห์เนื้อหาและขั้นตอนของรูปแบบฯ อย่างละเอียด เพื่อให้เข้าใจเนื้อหาและสามารถจัดเตรียมการเรียนการสอนได้อย่างเหมาะสมในแต่ละขั้นตอน

3) การศึกษาแผนการจัดประสบการณ์ของรูปแบบฯ โดยศึกษาแผนการจัดประสบการณ์ รายละเอียดกิจกรรมในแต่ละแผน สื่อนิทาน เพลง ที่ใช้ในรูปแบบฯ อย่างละเอียด เพื่อให้เข้าใจวิธีการจัดกิจกรรม การใช้สื่อ นิทาน เพลง ที่จะช่วยให้เด็กเรียนรู้ได้ตามวัตถุประสงค์ และเกิดประสิทธิภาพสูงสุดในแต่ละขั้นตอนการสอนของรูปแบบฯ

ภาคผนวก ค

ตัวอย่างแผนการจัดประสบการณ์โดยใช้รูปแบบการจัดการเรียนการสอนฯ

แผนการจัดประสบการณ์
กิจกรรมภาษาจีนตามรูปแบบการเรียนการสอนภาษาจีนกลางเป็นภาษาต่างประเทศโดยใช้แนวคิดการสนทนาแบบบอกเล่าและวิธีสอนแบบฟัง-พูด เพื่อส่งเสริมความสามารถในการฟัง-พูดสำหรับเด็กอนุบาล
สัปดาห์ที่ 2 วันจันทร์ที่ _____ ผู้สอน พรนภา อำนวยไพศาล

จุดประสงค์	หน่วยสาระ	ขั้นตอนตามรูปแบบ	กิจกรรม	บทบาทครู	สื่อ	การประเมินผล
1. เด็กสามารถเลือกวัสดุที่มี มีความหมายเดียวกับ คำศัพท์ได้ 2. เด็กสามารถแสดง ทักษะตามประโยค คำสั่งได้ 3. เด็กสามารถพูดโต้ตอบ เป็นคำได้	新朋友 (เพื่อนใหม่) คำศัพท์ 我 (ฉัน) 你 (เธอ) 我叫 XX (ฉันชื่อ XX) Passive word 你叫什么名字? (เธอสื่ออะไร)	ขั้นที่ 1 นิทานเปิดประสบการณ์ (1) ทบทวนคำศัพท์ที่ได้เรียนไปแล้ว ด้วยการร้องเพลงโดยมีสื่อประกอบ และให้เด็กเลือกวัสดุ/รูปภาพที่สื่อแสดง ทักษะตามความหมายของคำศัพท์ (2) นำเสนอคำศัพท์ใหม่ด้วยยกเล่า นิทานที่มีเรื่องราวสั้นๆ เกี่ยวกับ ชีวิตประจำวัน เน้นเสียงคำศัพท์ใหม่ ใช้ เทคนิคแสดงสีหน้าท่าทางและสื่อ ประกอบ เพื่อเป็นต้นแบบการออกเสียง และเชื่อมโยงความหมายของคำศัพท์ (3) การออกเสียงคำศัพท์ใหม่ซ้ำๆ ตาม ต้นแบบและปฏิบัติตามคำสั่ง คำถาม กิจกรรมและสื่อที่หลากหลายที่กลุ่ม ใหญ่และกลุ่มย่อยจนเกิดความชำนาญ ในการการออกเสียงคำศัพท์ ภายใ บรรยายภาคที่เป็นมิตร	ขั้นที่ 1 นิทานเปิดประสบการณ์ 1. ครูทบทวนคำศัพท์ด้วยการร้องเพลงและใช้ ภาพประกอบตามเนื้อเรื่อง 2-3 รอบ จากนั้น ให้เด็กจับคู่เล่นเกมจับอวัยวะเพื่อน* ตามที่ ครูกำหนด 2. ครูนำเสนอคำศัพท์ใหม่โดยเล่านิทานเป็น ภาษาจีนตั้งแต่ต้นจนจบ ขณะเล่าชี้ภาพและ ออกเสียงเน้นคำศัพท์เป้าหมาย 3. ครูออกเสียงคำศัพท์เป้าหมายและปรับมือ เป็นจังหวะให้เด็กออกเสียงตามและชี้มือที่ บุคคลตามคำศัพท์พร้อมกันทั้งหมด 2-3 รอบ จากนั้นให้เด็กนั่งเป็นวงกลมเล่นเกมส่ง บอลตามชื่อ* โดยครูถามชื่อให้เด็กตอบชื่อ ของตนเอง	Audio เป็นต้นแบบในการออก เสียง Narrative format เล่านิทานโดยใช้ทาง นำเสียง เพื่อให้เด็ก คาดเดาความหมาย ของภาษาและสร้าง ความสัมพันธ์ที่ดี	1. บัตรภาพคำศัพท์ ทบวงและเพลง นี้คืออะไร 2. นิทานเรื่องเพื่อน ใหม่เรื่องใหม่ 3. คำศัพท์เป้าหมาย จังหวะการพูดคำศัพท์ 我 你 他 你 他 (ฉัน เธอ จากฉัน เธอ จาก) 我 我 你 你 他 他 (ฉัน ฉัน เธอ เธอ จาก) เกมส่งบอลตามชื่อ เพลงเรื่องอะไรและ ลูกบอล	1.1 ฟังคำศัพท์และ เลือกวัสดุรูปภาพที่ มีความหมาย เดียวกับคำศัพท์ 1.2 การฟังประโยค คำสั่งและแสดง ทักษะ 2.1 การพูดโต้ตอบ เป็นคำศัพท์

แผนการจัดประสบการณ์
 กิจกรรมการเรียนรู้แบบการเรียนการสอนภาษาจีนกลางเป็นภาษาต่างประเทศโดยใช้แนวคิดการสอนแบบบอกเล่าและวิธีสอนแบบฟังพูด เพื่อส่งเสริมความสามารถในการฟังพูดสำหรับเด็กอนุบาล
 สัปดาห์ที่ 2 วันอังคารที่ _____ ผู้สอน พจนภา อำนวยไพศาล

จุดประสงค์	หน่วยสาระ	ขั้นตอนตามรูปแบบฯ	กิจกรรม	บทบาทครู	สื่อ	การประเมินผล	
1. เด็กสามารถเลือกวัตถุที่มีความหมายตรงกับคำศัพท์ได้	<p>新朋友 (เพื่อนใหม่)</p> <p>คำศัพท์</p> <p>我 (ฉัน)</p> <p>你 (เธอ)</p> <p>我叫 xx (ฉันชื่อ XX)</p> <p>Passive word</p> <p>你叫什么名字? (เธอชื่ออะไร)</p> <p>他叫什么名字? (เขาชื่ออะไร)</p>	<p>ขั้นต้นตามรูปแบบฯ</p> <p>ขั้นที่ 2 การฝึกเล่าและขยายประสบการณ์</p> <p>(1) มีฝึกการบอกเล่าเป็นประโยคและแสดงท่าทางตามประโยคที่กำหนดยกโดยมีเหตุการณ์ตามบริบทเหมือนในชีวิตประจำวันทั้งห้อง ใช้เทคนิค ทนตรี/จังหวะ หรือสื่ออุปกรณ์ประกอบเข้าช่วยเพื่อการจดจำ</p> <p>(2) จัดกิจกรรมกลุ่มย่อยให้เด็กได้เล่าเป็นประโยคตามบริบทที่กำหนด</p>	<p>ขั้นที่ 2 การฝึกเล่าและขยายประสบการณ์</p> <p>1. ครูแบ่งเด็กเป็น 4 กลุ่มเลือกตัวแทนตัวละครในนิทาน เมื่อครูชี้กลุ่มไหนและถามว่า "เธอชื่ออะไร?" ให้เด็กทั้งกลุ่มตอบชื่อตามตัวละครที่เล่าหน้ากอก โดยขึ้นต้นประโยคว่า ฉันชื่อ.....</p> <p>2. ครูเปิดดนตรีให้เด็กเคลื่อนไหวอย่างอิสระเมื่อดนตรีหยุดให้เด็กจับคู่กับเพื่อนแนะนำชื่อตัวเองเป็นประโยคโดยขึ้นต้นประโยคว่า ฉันชื่อ</p>	<p>Audio</p> <p>เป็นต้นแบบในการออกเสียงซ้ำๆ ตรวจสอบความถูกต้องในการออกเสียง</p> <p>Narrative format</p> <p>ดูใจให้เด็กพูดและแสดงบทบาทตามตัวละครในนิทาน</p> <p>จัดกิจกรรมที่ท่าไม้เด็กได้ใช้ภาษาที่อยู่ในนิทาน</p> <p>Audio</p> <p>บทบาทประโยคที่เป็นหัวใจสำคัญของบทสนทนา</p>	<p>1. หน้ากากตัวละครและประโยคเป้าหมาย</p> <p>你叫什么名字? (เธอชื่ออะไร)</p> <p>我叫大鼻子 (ฉันชื่อจุกใหญ่)</p> <p>我叫大手 (ฉันชื่อมือใหญ่)</p> <p>我叫大耳朵 (ฉันชื่อหูใหญ่)</p> <p>2. ประโยคเป้าหมาย</p> <p>我叫 (名字) ฉันชื่อ (ชื่อเด็ก)</p> <p>เสียงดนตรี</p> <p>3. นิทานเรื่อง เพื่อนชื่อจุกใหญ่</p>	<p>1.2 การฟังประโยคคำสั่งและแสดงท่าทาง</p> <p>2.2 บอกเล่าเป็นประโยค</p> <p>2.2 บอกเล่าเป็นประโยค</p> <p>1.1 ฟังคำสั่งที่และเลือกวัตถุรูปภาพที่มีความหมายเดียวกับคำสั่ง</p> <p>2.1 การพูดได้ตอบเป็นคำสั่งที่</p>	
2. เด็กสามารถแสดงท่าทางตามประโยค คำสั่งได้		<p>ขั้นที่ 3 การทบทวนสรุปความเข้าใจเป็นการตรวจสอบความเข้าใจ ความหมายของภาษาไทยให้เด็กปฏิบัติกิจกรรมประกอบสื่อทางภาษา โดยได้เลือกวัตถุ/รูปภาพ หรือพูดคำศัพท์ที่เรียนไปแล้ว</p>	<p>ขั้นที่ 3 การทบทวนสรุปความเข้าใจ</p> <p>เป็นการตรวจสอบความเข้าใจ ความหมายของภาษาไทยให้เด็กปฏิบัติกิจกรรมประกอบสื่อทางภาษา โดยได้เลือกวัตถุ/รูปภาพ หรือพูดคำศัพท์ที่เรียนไปแล้ว</p>	<p>ขั้นที่ 3 การทบทวนสรุปความเข้าใจ</p> <p>ครูเล่านิทานโดยหยุดเมื่อถึงประโยคเป้าหมายให้เด็กพูดเป็นประโยคภาษาจีนที่สอดคล้องกับภาพในนิทาน</p>	<p>ได้ใช้ภาษาที่อยู่ในนิทาน</p> <p>Audio</p> <p>บทบาทประโยคที่เป็นหัวใจสำคัญของบทสนทนา</p>	<p>1.1 ฟังคำสั่งที่และเลือกวัตถุรูปภาพที่มีความหมายเดียวกับคำสั่ง</p> <p>2.1 การพูดได้ตอบเป็นคำสั่งที่</p>	
3. เด็กสามารถพูดได้ตอบเป็นคำได้			<p>ขั้นที่ 3 การทบทวนสรุปความเข้าใจเป็นการตรวจสอบความเข้าใจ ความหมายของภาษาไทยให้เด็กปฏิบัติกิจกรรมประกอบสื่อทางภาษา โดยได้เลือกวัตถุ/รูปภาพ หรือพูดคำศัพท์ที่เรียนไปแล้ว</p>	<p>ขั้นที่ 3 การทบทวนสรุปความเข้าใจ</p> <p>เป็นการตรวจสอบความเข้าใจ ความหมายของภาษาไทยให้เด็กปฏิบัติกิจกรรมประกอบสื่อทางภาษา โดยได้เลือกวัตถุ/รูปภาพ หรือพูดคำศัพท์ที่เรียนไปแล้ว</p>	<p>ขั้นที่ 3 การทบทวนสรุปความเข้าใจ</p> <p>ครูเล่านิทานโดยหยุดเมื่อถึงประโยคเป้าหมายให้เด็กพูดเป็นประโยคภาษาจีนที่สอดคล้องกับภาพในนิทาน</p>	<p>ได้ใช้ภาษาที่อยู่ในนิทาน</p> <p>Audio</p> <p>บทบาทประโยคที่เป็นหัวใจสำคัญของบทสนทนา</p>	<p>1.1 ฟังคำสั่งที่และเลือกวัตถุรูปภาพที่มีความหมายเดียวกับคำสั่ง</p> <p>2.1 การพูดได้ตอบเป็นคำสั่งที่</p>
4. เด็กสามารถเล่าเป็นประโยคได้				<p>ขั้นที่ 3 การทบทวนสรุปความเข้าใจเป็นการตรวจสอบความเข้าใจ ความหมายของภาษาไทยให้เด็กปฏิบัติกิจกรรมประกอบสื่อทางภาษา โดยได้เลือกวัตถุ/รูปภาพ หรือพูดคำศัพท์ที่เรียนไปแล้ว</p>	<p>ขั้นที่ 3 การทบทวนสรุปความเข้าใจ</p> <p>เป็นการตรวจสอบความเข้าใจ ความหมายของภาษาไทยให้เด็กปฏิบัติกิจกรรมประกอบสื่อทางภาษา โดยได้เลือกวัตถุ/รูปภาพ หรือพูดคำศัพท์ที่เรียนไปแล้ว</p>	<p>ขั้นที่ 3 การทบทวนสรุปความเข้าใจ</p> <p>ครูเล่านิทานโดยหยุดเมื่อถึงประโยคเป้าหมายให้เด็กพูดเป็นประโยคภาษาจีนที่สอดคล้องกับภาพในนิทาน</p>	<p>ได้ใช้ภาษาที่อยู่ในนิทาน</p> <p>Audio</p> <p>บทบาทประโยคที่เป็นหัวใจสำคัญของบทสนทนา</p>

แผนการจัดประสบการณ์
 กิจกรรมภาษาจีนตามรูปแบบการเรียนการสอนภาษาจีนกลางเป็นภาษาต่างประเทศโดยใช้แนวคิดการสื่อสารแบบบอกเล่าและวิธีสอนแบบฟัง-พูด เพื่อส่งเสริมความสามารถในการฟัง-พูดสำหรับเด็กอนุบาล
 สัปดาห์ที่ 2 วันพุธที่ _____ ผู้สอน พรนภา อำนวยไพศาล

จุดประสงค์	หน่วยสาระ	ขั้นตอนตามรูปแบบฯ	กิจกรรม	บทบาทครู	สื่อ	การประเมินผล
1. เด็กสามารถเลือกวัตถุที่มีความหมายเดียวกันกับคำศัพท์ได้ 2. เด็กสามารถแสดงท่าทางตามประโยคคำสั่งได้ 3. เด็กสามารถพูดได้ตอบเป็นคำได้	新朋友 (เพื่อนใหม่) คำศัพท์ 我 (ฉัน) 你 (เธอ) 我叫 xx (ฉันชื่อ XX) Passive word 你叫什么名字? (เธอชื่ออะไร) 他叫什么名字? (เขาชื่ออะไร)	ขั้นที่ 1 นิทานเปิดประสบการณ์ โดย (1) ทบทวนคำศัพท์ที่เด็กเรียนไปแล้วด้วยการร้องเพลงโดยมีสื่อประกอบและให้เด็กเลือกวัตถุ/รูปภาพหรือแสดงท่าทางตามความหมายของคำศัพท์ (2) นำเสนอคำศัพท์ใหม่ด้วยการเล่านิทานที่มีเรื่องราวลื่นๆ เกี่ยวกับสัตว์ประจักษ์ วันเสียงคำศัพท์ใหม่ใช้เทคนิคแสดงสิ่งนำท่าทางและเสียงประกอบ เพื่อเป็นต้นแบบการออกเสียงและเชื่อมโยงความหมายของคำศัพท์ (3) การออกเสียงคำศัพท์ใหม่ซ้ำๆ ตามต้นแบบและปฏิบัติตามคำสั่งผ่านกิจกรรมและสิ่งที่หลากหลาย ทั้งกลุ่มใหญ่และกลุ่มย่อยจนเกิดความชำนาญในการออกเสียงคำศัพท์ ภายใต้บรรยากาศที่เป็นมิตร	ขั้นที่ 1 นิทานเปิดประสบการณ์ 1. ครูทบทวนคำศัพท์โดยออกเสียงคำศัพท์เป้าหมายและปรนนิบัติเชิงทวงให้เด็กออกเสียงตามและชี้มือที่บุคคลตามคำศัพท์จากนั้นร้องเพลงและเล่นเกมส่งบอลตามสื่อเด็ก 2. ครูนำเสนอบทละครใหม่โดยเล่านิทานเป็นภาษาจีนตั้งแต่ต้นจนจบ จนจบเล่าที่ภาพและออกเสียงเน้นคำศัพท์เป้าหมาย 3. ครูให้เด็กออกเสียงคำศัพท์เป้าหมายตาม 2-3 รอบ จากนั้นแบ่งกลุ่ม 3-4 กลุ่ม เล่นเกมส่งบอลตามชื่อ* โดยเด็กในกลุ่มส่งบอลชื่อและสลับตอบ	Narrative format เล่านิทานโดยใช้ท่าทาง น้ำเสียง เพื่อให้เด็กคาดเดาความหมายของภาษา และสร้างความสัมพันธ์ที่ Audio เป็นต้นแบบในการออกเสียงซ้ำๆ	1. คำศัพท์ทบทวนและ อุกออล 我 (ฉัน) 你 (เธอ) 我叫 XX 2. นิทานเรื่อง เพื่อนใหม่ชื่ออะไร 3. บัตรคำศัพท์เป้าหมายและเกมส่งบอลคู่ตามชื่อ	1.1 ฟังคำศัพท์และเลือกวัตถุรูปภาพที่มีความหมายเดียวกัน คำศัพท์ 1.2 การฟังประโยคคำสั่งและแสดงท่าทาง 2.1 การพูดได้ตอบเป็นคำศัพท์

แผนการจัดประสบการณ์
 กิจกรรมภาษาจีนตามรูปแบบการเรียนการสอนภาษาจีนกลางเป็นภาษาต่างประเทศโดยใช้แนวทางการสอนแบบบอกเล่าและวิธีสอนแบบฟัง-พูด เพื่อส่งเสริมความสามารถในการฟัง-พูดสำหรับเด็กอนุบาล
 สัปดาห์ที่ 2 วันพฤหัสบดีที่ _____ ผู้สอน พรนภา อำนวยไพศาล

จุดประสงค์	หน่วยสาระ	ขั้นตอนตามรูปแบบฯ	กิจกรรม	บทบาทครู	สื่อ	การประเมินผล
1. เด็กสามารถเลือกวัตถุที่มีความหมายตรงกับคำศัพท์ได้ 2. เด็กสามารถแสดงท่าทาง 3. เด็กสามารถพูดโต้ตอบเป็นคำได้ 4. เด็กสามารถเล่าเป็นประโยคได้	新朋友 (เพื่อนใหม่) คำศัพท์ 什么 (อะไร) 名字 (ชื่อ) 谁 (ใคร) 我叫 xx (ฉันชื่อ xx) 你叫什么名字? (อะไรชื่ออะไร) 他是 (เขาชื่อ....) Passive word 他是谁? (เขาชื่อใคร)	ขั้นที่ 2 การฝึกเล่าและขยายประสบการณ์ (1) ฝึกฝนการบอกเล่าเป็นประโยคและแสดงท่าทางตามประโยคที่กำหนดให้มี เหตุการณ์ตามบริบทเหมือนในนิทาน ร่วมกันทั้งหมด ใช้เทคนิค คนตรีเงี้ยว หรือสื่ออุปกรณ์ประกอบเจ้าของเพื่อการจดจำ (2) จัดกิจกรรมกลุ่มย่อยให้เด็กได้เล่าเป็นประโยคตามบริบทที่กำหนด	ขั้นที่ 2 การฝึกเล่าและขยายประสบการณ์ 1. ครูชูหุ่นตัวละครในนิทานให้เด็กดู ให้เด็กถามชื่อหุ่นเป็นประโยคภาษาจีน เธอชื่ออะไร พร้อมกันทั้งหมด 2. ครูเลือกตัวแทนเด็กครั้งละ 2 คนออกมาแต่งตัวเป็นเด็กจีนและมีชื่อเป็นภาษาจีนตามที่ครูกระซิบบอก ให้เด็กทั้ง 2 คนเล่นบทบาทสมมติ ทำท่ายกมือเป็นภาษาจีน จากนั้นครูถามเด็กที่ฟังว่าตัวแทน 2 คนชื่ออะไร โดยให้เด็กตอบเป็นประโยคว่า เขาชื่อ.....	Audio เป็นต้นแบบในการออกเสียงซ้ำๆ ตรวจสอบความถูกต้องในการออกเสียง Narrative format จัดกิจกรรมเป็นกลุ่มย่อยให้เด็กได้ประยุกต์ความรู้ทางภาษา	1. หุ่นตัวละครและประโยคบทสนทนา 你叫什么名字? (อะไรชื่ออะไร) 2. ประโยคที่ทาบ 你好 (สวัสดี) 你叫什么名字? (อะไรชื่ออะไร) 我叫 XX (ฉันชื่อ XX) ชุดจีน	1.2 การฟังประโยคคำสั่งและแสดงท่าทาง 2.2 บอกเล่าเป็นประโยค 2.2 บอกเล่าเป็นประโยค 1.1 ฟังคำศัพท์และเลือกวัตถุรูปภาพที่มีความหมายตรงกับคำศัพท์ 2.1 การพูดโต้ตอบเป็นคำศัพท์
1. เด็กสามารถเลือกวัตถุที่มีความหมายตรงกับคำศัพท์ได้ 2. เด็กสามารถแสดงท่าทาง 3. เด็กสามารถพูดโต้ตอบเป็นคำได้ 4. เด็กสามารถเล่าเป็นประโยคได้	他是谁? (เขาชื่อใคร)	ขั้นที่ 3 การทบทวนสรุปความเข้าใจ การตรวจสอบความเข้าใจความหมายของภาษาโดยใช้เทคนิคปฏิบัติกิจกรรมประกอบสื่อทางภาษา โดยได้เลือกวัตถุ/รูปภาพหรือชุดคำศัพท์ที่เรียนไปแล้ว	ขั้นที่ 3 ซินการทบทวนสรุปความเข้าใจ ครูทบทวนการพูดโต้ตอบ โดยเลือกตัวแทนเด็กครั้งละ 3-4 คนออกเล่นตามคำพูดเขาชื่อใคร* โดยครูถามว่า เขาชื่อใคร ให้เด็กช่วยกันตอบว่าเขาชื่อ.....	Audio ทบทวนประโยคที่เป็นหัวใจสำคัญของบทสนทนา Narrative format จัดกิจกรรมให้เด็กได้ใช้ภาษาที่อยู่ในเรื่องราว	3. คำศัพท์บทสนทนาและเกมฝึกพูด เขาชื่อใคร 2.1 การพูดโต้ตอบเป็นคำศัพท์	

ภาคผนวก ง

ตัวอย่างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยและแบบทดสอบย่อย

แบบประเมินความสามารถในการฟัง-พูดภาษาจีนของเด็กอนุบาล

คำชี้แจง

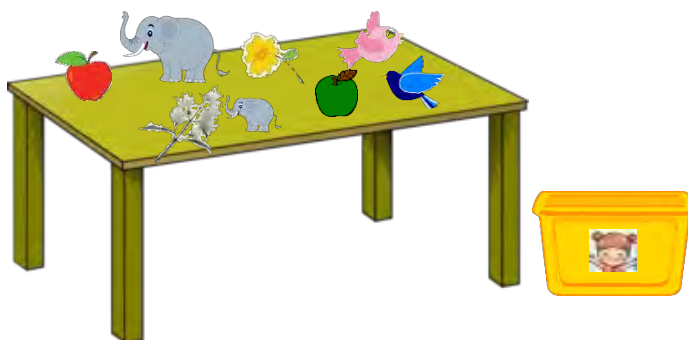
1. แบบประเมินฯ มีลักษณะเป็นแบบประเมินเชิงปฏิบัติการรายบุคคลโดยครูเป็นผู้แสดงบัตรภาพ/ วัตถุ พูดประโยค บอกคำสั่ง หรือถามคำถามที่กำหนด
2. ครูบันทึกพฤติกรรมหรือคำพูดของเด็กที่แสดงออกประเมินตามเกณฑ์ที่กำหนดเป็นมาตรฐาน ค่าแบบบรรยาย (Rubric)
3. สถานที่สำหรับการประเมินมีความสงบเป็นสัดส่วนและเป็นสถานที่ที่เด็กมีความคุ้นเคย
4. แบบประเมินฯ ฉบับนี้มีข้อคำถามรวม 16 ข้อ คะแนนรวม 48 คะแนน แบ่งออกเป็น 2 ตอนดังนี้
ตอนที่ 1 การแสดงพฤติกรรมเข้าใจความหมายคำศัพท์หรือประโยคที่ได้ฟัง โดยมีคำสั่งให้เด็กเลือก วัตถุและแสดงท่าทางตามที่กำหนด 8 ข้อ ข้อละ 3 คะแนน รวม 24 คะแนน
ตอนที่ 2 การพูดโต้ตอบ โดยมีภาพแสดงและถามคำถามเพื่อให้เด็กตอบเป็นคำศัพท์หรือบอกเล่า เป็น จำนวน 8 ข้อ ข้อละ 3 คะแนน รวม 24 คะแนน

ตอนที่ 1 การแสดงพฤติกรรมว่าเข้าใจคำศัพท์หรือประโยคที่ได้ฟัง

1.1 ฟังคำศัพท์และเลือกรูปภาพที่มีความหมายตรงกับคำ

คำชี้แจง

1. ครูจัดวางชุดอุปกรณ์บนโต๊ะดังนี้
ชุดอุปกรณ์ ดอกไม้สีขาว ดอกไม้สีเหลือง ช้างตัวใหญ่ ช้างตัวเล็ก นกสีชมพู นกสีน้ำเงิน แอปเปิ้ลสีแดง และแอปเปิ้ลสีเขียว
2. ครูเล่าสถานการณ์ให้เด็กฟัง ดังนี้ “หมิงหมิงมีของเล่นมาเล่นกับเพื่อน ได้เวลากลับบ้านแล้วแต่ของเล่นหมิงหมิงปนอยู่กับของเพื่อน เด็กๆ ช่วยหมิงหมิงหยิบของเล่นเข้ากล่องตามที่หมิงหมิงบอก”
3. ครูแจกกล่องเก็บของเล่นให้เด็ก และพูดคำสั่งให้เด็กฟัง 2 ครั้ง

คำสั่ง

- ข้อที่ 1 请你拿白色的花。(จงหยิบดอกไม้สีขาว)
- ข้อที่ 2 请你拿大象。(จงหยิบช้างตัวใหญ่)
- ข้อที่ 3 请你拿粉红色的鸟。(จงหยิบนกสีชมพู)
- ข้อที่ 4 请你拿红色的苹果。(จงหยิบแอปเปิ้ลสีแดง)

คำตอบ

- ข้อที่ 1 เด็กหยิบดอกไม้สีขาวใส่กล่อง
- ข้อที่ 2 เด็กหยิบช้างตัวใหญ่ใส่กล่อง
- ข้อที่ 3 เด็กหยิบนกสีชมพูใส่กล่อง
- ข้อที่ 4 เด็กหยิบแอปเปิ้ลสีแดงใส่กล่อง

เกณฑ์การให้คะแนน

3	2	1
เด็กแสดงพฤติกรรมมั่นใจในการหยิบของเล่นที่ตรงกับคำศัพท์ที่ได้ยินด้วยตนเอง	เด็กแสดงพฤติกรรมไม่มั่นใจในการหยิบของเล่นที่ตรงกับคำศัพท์ที่ได้ยิน	เด็กหยิบของเล่นไม่ตรงกับคำศัพท์ที่ได้ยินหรือไม่หยิบ

1.2 ฟังประโยคและแสดงท่าทาง

คำชี้แจง

- ครูจัดชุดอุปกรณ์วางบนโต๊ะและวางตุ๊กตาตัวละครนั่งรอบโต๊ะ ดังนี้
ชุดอุปกรณ์ ตุ๊กตาตัวละครในนิทาน คุณแม่ น้องชาย พี่ชาย น้องสาว กล้วย แอปเปิ้ล ขวดน้ำ ขวดนม
ขนมเค้ก แปรงสีฟัน สบู่
- ครูเล่าสถานการณ์ให้เด็กฟัง ดังนี้วันนี้ คุณแม่ น้องชาย น้องสาว พี่ชายของหมิงหมิงมาหาคุณครู “
เด็กๆ ช่วยต้อนรับและดูแลทั้ง 4 คนตามที่ครูบอก”
- ครูพูดประโยคคำสั่งให้เด็กฟัง 2 ครั้ง

คำสั่ง

- ข้อที่ 5 请给妈妈香蕉。(จงหยิบกล้วยให้คุณแม่)
- ข้อที่ 6 请给弟弟喝牛奶。(จงหยิบนมให้น้องชายดื่ม)
- ข้อที่ 7 请给哥哥吃蛋糕。(จงหยิบขนมเค้กให้พี่ชายกิน)
- ข้อที่ 8 请给妹妹刷牙。(จงแปรงฟันให้น้องสาว)

คำตอบ

- ข้อที่ 5 เด็กหยิบกล้วยให้คุณแม่
- ข้อที่ 6 เด็กหยิบนมป้อนให้น้องชายดื่ม
- ข้อที่ 7 เด็กหยิบขนมเค้กป้อนให้พี่ชายกิน
- ข้อที่ 8 เด็กหยิบแปรงสีฟันแปรงฟันให้น้องสาว

เกณฑ์การให้คะแนน

3	2	1
เด็กปฏิบัติตามคำสั่งได้อย่าง มั่นใจ	เด็กปฏิบัติตามคำสั่งแต่ไม่ มั่นใจ	เด็กปฏิบัติไม่ตรงตามคำสั่ง หรือไม่ปฏิบัติ

ตอนที่ 2 การพูดโต้ตอบ

2.1 การตอบเป็นคำศัพท์

คำชี้แจง

1. ครูจัดชุดอุปกรณ์ใส่ในภาชนะใส่น้ำ ดังนี้
ชุดอุปกรณ์ ภาชนะใส่น้ำ ปลาสีเขี้ยว แดง เหลือง ชมพู น้ำเงิน ขาว ดำ และแวนขยาย
2. ครูเล่าสถานการณ์ให้เด็กฟัง ดังนี้ พรุ่งนี้เป็นวันเกิดหมีหิมของคุณพ่อจะซื้อปลาสีที่หมีหิมยังไม่มีให้หมีหิมเลี้ยงเพิ่มแต่จำไม่ได้ว่ามีปลาสีอะไรบ้างแล้ว เด็กๆ ช่วยไปแอบดูแล้วมาบอกคุณพ่อ”
3. ครูแจกแวนขยายให้เด็ก และพูดคำสั่งให้เด็กฟัง 2 ครั้ง

คำสั่ง

ข้อที่ 9 你看见什么颜色的鱼？ (จงบอกสีของปลาในบ่อปลา)

คำตอบ 红色 (สีแดง) 粉红色 (สีชมพู) 黄色 (สีเหลือง) 绿色 (สีเขียว) 黑色 (สีดำ) 蓝色 (สีน้ำเงิน)

เกณฑ์การให้คะแนน

3	2	1
เด็กบอกสีได้ครบทุกสี	เด็กบอกสีได้มากกว่า 2 แต่ไม่ครบทุกสี	เด็กบอกสีได้ 1-2 สี หรือไม่พูด

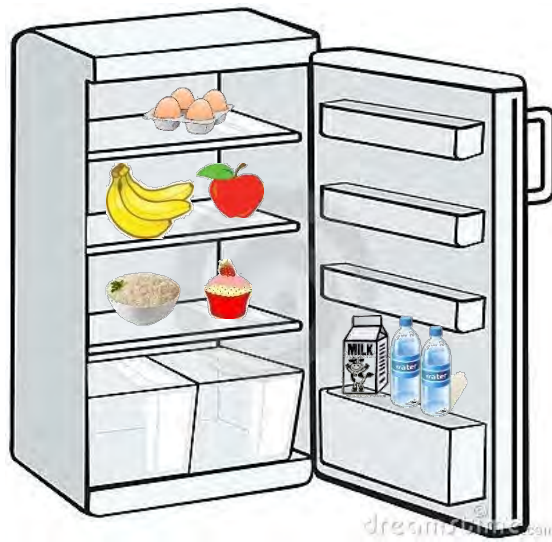
คำชี้แจง

1. ครูจัดชุดอุปกรณ์ดังนี้

ชุดอุปกรณ์ ตู้เย็นจำลอง ไข่ไก่ ข้าว ขนมเค้ก กล้วย แอปเปิ้ล น้ำ และนม

2. ครูเล่าสถานการณ์ให้เด็กฟัง ดังนี้ “วันนี้เพื่อนหมิงหมิงจะมาเล่นที่บ้าน หมิงหมิงต้องเตรียมอาหารไว้ให้เพื่อนทาน เด็กๆ ช่วยหมิงหมิงดูหน่อยนะคะว่าในตู้เย็นมีอะไรบ้าง

3. ครูพูดคำสั่งให้เด็กฟัง 2 ครั้ง

คำสั่ง

ข้อที่ 10 在冰箱里有什么？ (จงบอกชื่อสิ่งของที่อยู่ในตู้เย็นจำลอง)

คำตอบ 牛奶 (นมวัว) 水 (น้ำ) 米饭 (ข้าว) 蛋糕 (ขนมเค้ก) 香蕉 (กล้วย) 鸡蛋 (ไข่ไก่)

เกณฑ์การให้คะแนน

3	2	1
เด็กบอกชื่อสิ่งของได้ครบทุกอย่าง	เด็กบอกชื่อสิ่งของได้มากกว่า 2 แต่ไม่ครบทุกอย่าง	เด็กบอกชื่อสิ่งของได้ 1-2 อย่าง หรือไม่พูด

คำชี้แจง

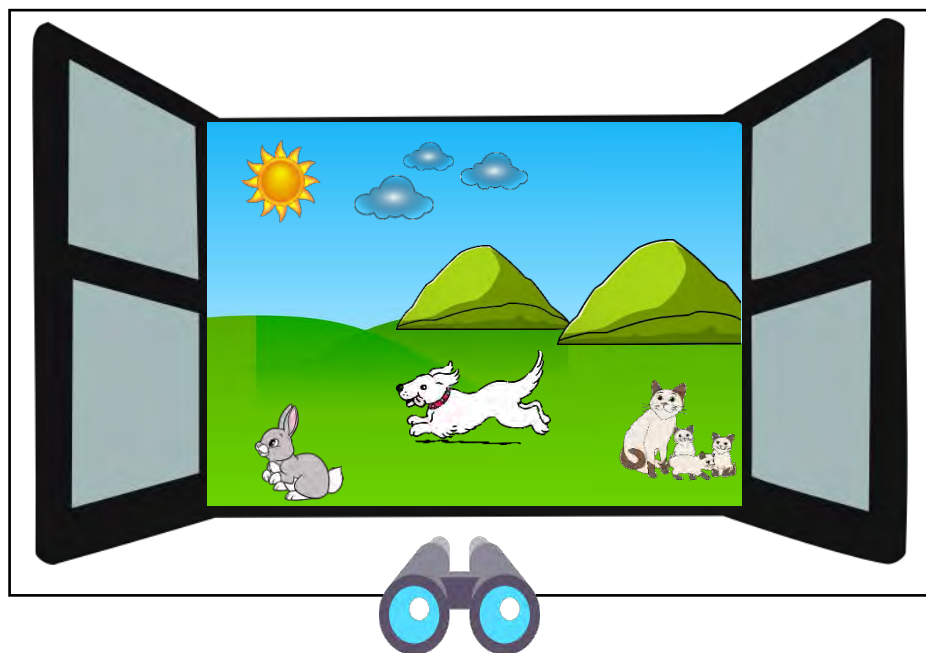
1. ครูจัดวางชุดอุปกรณ์ดังนี้

ชุดอุปกรณ์ ภาพวิวนอกหน้าต่างต่าง และกล้องส่องทางไกลจำลอง

2. ครูเล่าสถานการณ์ให้เด็กฟัง ดังนี้

“คุณครูทำกล้องส่องทางไกลจำลองอันใหม่ให้เด็กๆ เล่น เด็กลองเล่นสมมติส่องไปนอกหน้าต่างแล้วบอกครูซิค่ะว่าเห็นอะไรบ้าง”

3. ครูแจกกล้องส่องทางไกลจำลองและพูดคำสั่งให้เด็กฟัง 2 ครั้ง

คำสั่ง

ข้อที่ 11 看一看，外面有什么？ (จงบอกว่าเห็นอะไรอยู่นอกหน้าต่าง)

คำตอบ 狗(สุนัข) 兔子(กระต่าย) 猫(แมว) 山(ภูเขา) 日(พระอาทิตย์) 云(ก้อนเมฆ)

เกณฑ์การให้คะแนน

3	2	1
เด็กบอกคำศัพท์ได้ครบทุกคำ	เด็กบอกคำศัพท์ได้มากกว่า 2 แต่ไม่ครบทุกคำ	เด็กบอกคำศัพท์ได้ 1-2 คำ หรือไม่พูด

คำชี้แจง

1. ครูจัดวางชุดอุปกรณ์บนโต๊ะ ดังนี้
ชุดอุปกรณ์ ผังเมืองจำลองและตุ๊กตาทองหมี หูโต จมูกโต มือ โต และพ่อแม่
2. ครูเล่าสถานการณ์ให้เด็กฟัง ดังนี้
“หมีทองกับเพื่อนๆ ผลัดหลจากคุณพ่อคุณแม่ เด็กๆ ช่วยมองหาว่าคุณพ่อคุณแม่ของพวกเขาอยู่ที่ไหนกันบ้าง ช่วยพาไปหาหน่อยนะคะ”
3. แจกตุ๊กตาทองหมี หูโต จมูกโต มือโต ให้เด็กทีละตัว และพูดคำสั่งให้เด็กฟัง 2 ครั้ง

คำสั่ง

ข้อที่ 12 看一看，他们的爸妈在哪里？ (จงบอกว่าคุณพ่อคุณแม่อยู่ที่ไหน)

คำตอบ 学校(โรงเรียน) 公园(สวนสาธารณะ) 商店(ร้านค้า) 家(บ้าน)

เกณฑ์การให้คะแนน

3	2	1
เด็กบอกคำศัพท์ได้ครบทุกคำ	เด็กบอกคำศัพท์ได้มากกว่า 2 คำแต่ไม่ครบทุกคำ	เด็กบอกคำศัพท์ได้ 1 คำหรือไม่พูด

2.2 การเล่าเป็นประโยค

คำชี้แจง

1. ครูนำเสนอภาพ โรงเรียนพระราช ให้เด็กดู
2. ครูพูดคำสั่งให้เด็กฟัง 2 ครั้ง
3. ครูให้เวลาเด็ก 2 นาที ในการเล่าเกี่ยวกับภาพ

คำสั่ง ข้อที่ 13 请看图片说一说。(จงเล่าเรื่องราวเกี่ยวกับภาพ)

คำตอบ ฟูโตวาดบ้าน จมูกโตวาดพระจันทร์ หมิงหมิงล้างมือ คุณครูตีม้า มือโตอยู่ที่โรงเรียน มือโตยื่น

เกณฑ์การให้คะแนน

3	2	1
เด็กเล่าเป็นประโยคที่สมบูรณ์ ได้มากกว่า 3 ประโยค	เด็กเล่าเป็นประโยคที่สมบูรณ์ ได้ 1-3 ประโยค	เด็กพูดเป็นคำศัพท์หรือไม่พูด

คำชี้แจง

1. ครูนำเสนอภาพ ร้านค้าหรือร้าน ให้เด็กดู
2. ครูพูดคำสั่งให้เด็กฟัง 2 ครั้ง
3. ครูให้เวลาเด็ก 2 นาที ในการเล่าเกี่ยวกับภาพ

คำสั่ง ข้อที่ 14 请看图片说一说。(จงเล่าเรื่องราวเกี่ยวกับภาพ)

คำตอบ

คุณแม่อยู่ที่ร้านค้า คุณแม่มีไข่ไก่ น้องชายร้องไห้ น้องชายไม่ต้องการตีมนม พี่สาวมองน้องชาย พี่สาวมีกล้วย

เกณฑ์การให้คะแนน

3	2	1
เด็กเล่าเป็นประโยคที่สมบูรณ์ ได้มากกว่า 3 ประโยค	เด็กเล่าเป็นประโยคที่สมบูรณ์ ได้ 1-3 ประโยค	เด็กพูดเป็นคำศัพท์หรือไม่พูด

คำชี้แจง

1. ครูนำเสนอภาพ บ้านธรรมดา ให้เด็กดู
2. ครูพูดคำสั่งให้เด็กฟัง 2 ครั้ง
3. ครูให้เวลาเด็ก 2 นาที ในการเล่าเกี่ยวกับภาพ

คำสั่ง ข้อที่ 15 请看图片说一说。(จงเล่าเรื่องราวเกี่ยวกับภาพ)

คำตอบ พ่ออยู่ที่บ้าน น้องชายกำลังอาบน้ำ พี่สาวกำลังแปรงฟัน พี่ชายมองดูปลา มีปลาสีเหลือง 5 ตัว มีดอกไม้ 7 ดอก

เกณฑ์การให้คะแนน

3	2	1
เด็กเล่าเป็นประโยคที่สมบูรณ์ ได้มากกว่า 3 ประโยค	เด็กเล่าเป็นประโยคที่สมบูรณ์ ได้ 1-3 ประโยค	เด็กพูดเป็นคำศัพท์หรือไม่พูด

คำชี้แจง

1. ครูนำเสนอภาพ สวนสาธารณะหรือหรรษา ให้เด็กดู
2. ครูพูดคำสั่งให้เด็กฟัง 2 ครั้ง
3. ครูให้เวลาเด็ก 2 นาที ในการเล่าเกี่ยวกับภาพ

คำสั่ง ข้อที่ 16 请看图片说一说。(จงเล่าเรื่องราวเกี่ยวกับภาพ)

คำตอบ หูโตอยู่ที่สวนสาธารณะ หูโตรักแมว มีแมว 4 ตัว มีนก 3 ตัว นกบินไปบินมา ช้างกินกล้วย

เกณฑ์การให้คะแนน

3	2	1
เด็กเล่าเป็นประโยคที่สมบูรณ์ ได้มากกว่า 3 ประโยค	เด็กเล่าเป็นประโยคที่สมบูรณ์ ได้ 1-3 ประโยค	เด็กพูดเป็นคำศัพท์หรือไม่พูด

แบบบันทึกความสามารถในการฟัง-พูดภาษาจีนกลางสำหรับเด็กอนุบาล

ชื่อ-สกุล (เด็กอนุบาล) ห้อง.....

ผู้สังเกต วันที่.....

ความสามารถในการฟัง-พูด	ขั้นตอนตามรูปแบบ		
	ขั้นเปิดประสบการณ์	ขั้นฝึกเล่าและขยายประสบการณ์	ขั้นทบทวนความเข้าใจ
การแสดงพฤติกรรมการฟัง การแสดงออกของเด็ก ว่าเข้าใจความหมายของ ภาษาที่ได้ฟังด้วยการใช้ ท่าทาง การชี้ การเลือก การมองวัตถุสิ่งของหรือ รูปภาพ รวมทั้งการแสดง ท่าทางของเด็กที่สอดคล้อง ต่อประโยคคำสั่งที่ได้ยิน			
การแสดงพฤติกรรม การพูดโต้ตอบ การพูดเพื่อตอบคำถาม ในรูปแบบของคำศัพท์ รวมทั้งการบอกเล่าเป็น ประโยคสั้นๆ ที่มี ความหมายตรงกับรูปภาพที่ กำหนด			
บันทึกความสามารถในการฟัง-พูดภาษาจีนกลางสำหรับเด็กอนุบาลระหว่างวัน			

แบบทดสอบย่อยครั้งที่ 1
ประเมินความสามารถในการฟัง-พูดภาษาจีนของเด็กอนุบาล

คำชี้แจง

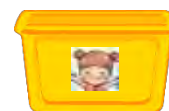
1. แบบทดสอบย่อย มีลักษณะเป็นแบบประเมินเชิงปฏิบัติการรายบุคคลโดยครูเป็นผู้แสดงบัตรภาพ/ วัตถุ พูดประโยค บอกคำสั่ง หรือถามคำถามที่กำหนด
2. ครูบันทึกพฤติกรรมหรือคำพูดของเด็กที่แสดงออกประเมินตามเกณฑ์ที่กำหนดเป็นมาตรฐาน ค่าแบบบรรยาย (Rubric)
3. สถานที่สำหรับการประเมินมีความสงบเป็นสัดส่วนและเป็นสถานที่ที่เด็กมีความคุ้นเคย
4. แบบประเมินฯ ฉบับนี้มีข้อคำถามรวม 8 ข้อ คะแนนรวม 16 คะแนน แบ่งออกเป็น 2 ตอนดังนี้
ตอนที่ 1 การแสดงพฤติกรรมเข้าใจความหมายคำศัพท์หรือประโยคที่ได้ฟัง โดยมีคำสั่งให้เด็กเลือก วัตถุและแสดงท่าทางตามที่กำหนด 4 ข้อ ข้อละ 2 คะแนน รวม 8 คะแนน
ตอนที่ 2 การพูดโต้ตอบ โดยมีภาพแสดงและถามคำถามเพื่อให้เด็กตอบเป็นคำศัพท์หรือบอกเล่า เป็น จำนวน 4 ข้อ ข้อละ 2 คะแนน รวม 8 คะแนน

ตอนที่ 1 การแสดงพฤติกรรมว่าเข้าใจคำศัพท์หรือประโยคที่ได้ฟัง

1.2 ฟังคำศัพท์และเลือกรูปภาพที่มีความหมายตรงกับคำ

คำชี้แจง

1. ครูจัดวางชุดอุปกรณ์จำลองบนชั้นวางของดังนี้ ตุ๊กตาคอนจิ้น ตุ๊กตาคอนไทย ขนมหัดเค็ก แอปเปิ้ลกล้วย นก
2. ครูเล่าสถานการณ์ให้เด็กฟัง ดังนี้ “หมิงหมิงกำลังเลือกของเล่นใส่กล่องเอาไปเล่นกับเพื่อนๆ เด็กๆ ช่วยหมิงหมิงหยิบของเล่นเข้ากล่องตามที่หมิงหมิงบอก”
4. ครูแจกกล่องเก็บของเล่นให้เด็ก และพูดคำสั่งให้เด็กฟัง 2 ครั้ง

คำสั่ง

ข้อที่ 1 请你拿泰国人。(จงหยิบตุ๊กตาคอนไทย)

ข้อที่ 2 请你拿鸟。(จงหยิบนก)

คำตอบ

ข้อที่ 1 เด็กหยิบตุ๊กตาคอนไทยใส่กล่อง

ข้อที่ 2 เด็กหยิบนกใส่กล่อง

เกณฑ์การให้คะแนน

2	1	0
เด็กแสดงพฤติกรรมมั่นใจในการหยิบของเล่นที่ตรงกับคำศัพท์ที่ยินด้วยตนเอง	เด็กแสดงพฤติกรรมไม่มั่นใจในการหยิบของเล่นที่ตรงกับคำศัพท์ที่ได้ยิน	เด็กหยิบของเล่นไม่ตรงกับคำศัพท์ที่ได้ยินหรือไม่หยิบ

1.2 ฟังประโยคและแสดงท่าทาง

คำชี้แจง

1. ครูจัดวางตุ๊กตาดัวละครนั่งรอบโต๊ะ ดังนี้ หูโต จมูกโต คุณแม่ พี่สาว
2. ครูจัดมุมอุปกรณ์โดยมีอุปกรณ์จำลอง ดังนี้ ขวดน้ำ ขวดนม คุกกี้ ขนมเค้ก กล้วย
3. ครูเล่าสถานการณ์ให้เด็กฟัง ดังนี้ “ให้เด็กใส่หน้ากากหมิงหมิงและเล่นแสดงเป็นหมิงหมิงในงานวันเกิดที่คอยต้อนรับและจัดอาหารให้ทาน ตามที่ครูบอก”
4. ครูพูดประโยคคำสั่งให้เด็กฟัง 2 ครั้ง

คำสั่ง

ข้อที่ 3 请给妈妈喝水。(จงหยิบน้ำให้คุณแม่)

ข้อที่ 4 请给大鼻子喝牛奶。(จงหยิบนมให้จมูกโต)

คำตอบ

ข้อที่ 3 เด็กหยิบน้ำให้คุณแม่

ข้อที่ 4 เด็กหยิบนมให้จมูกโต

เกณฑ์การให้คะแนน

2	1	0
เด็กปฏิบัติตามคำสั่งได้อย่างมั่นใจ	เด็กปฏิบัติตามคำสั่งแต่ไม่มั่นใจ	เด็กปฏิบัติไม่ตรงตามคำสั่งหรือไม่ปฏิบัติ

ตอนที่ 2 การพูดโต้ตอบ

2.1 การตอบเป็นคำศัพท์

คำชี้แจง

1. ครูจัดชุดอุปกรณ์ใส่ในตะกร้า ดังนี้
แอปเปิ้ล กล้วย นม น้ำ เค้ก คุกกี้
2. ครูเล่าสถานการณ์ให้เด็กฟัง ดังนี้ “หมิง หมิงไปจ่ายตลาดซื้อของมาเต็มตะกร้าเลย เด็กช่วยบอกครู
หน่อยนะคะว่าหมิงหมิงซื้ออะไรมาบ้างคะ”
3. ครูหยิบของในตะกร้าให้เด็กดูและถามคำถามที่ละชิ้น

คำสั่ง

ข้อที่ 5 这是什么? (นี่คืออะไร?)

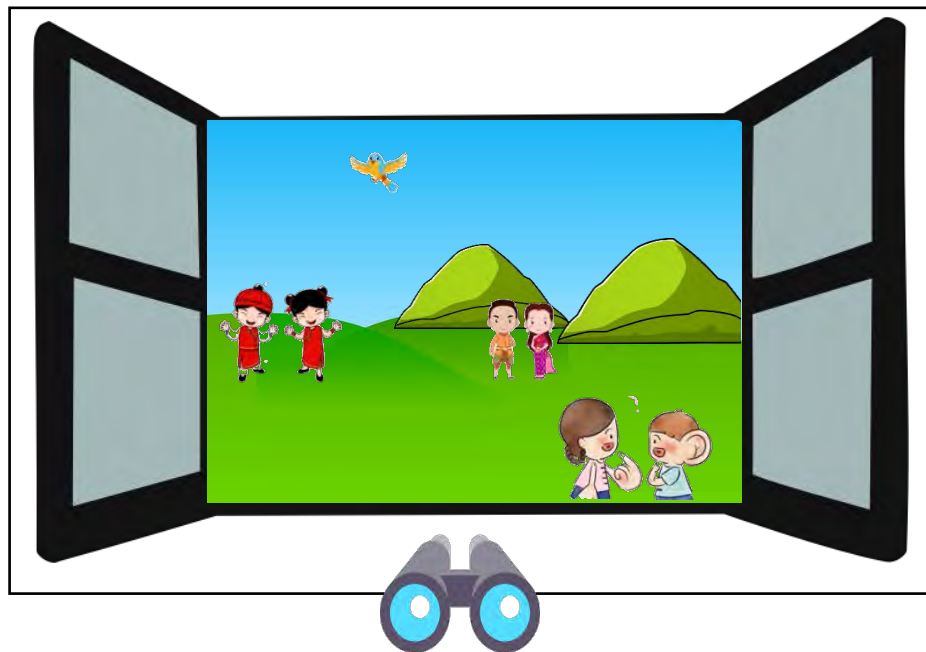
คำตอบ 香蕉 (กล้วย) 苹果 (แอปเปิ้ล) 牛奶 (นม) 水(น้ำ) 饼干 (คุกกี้)

เกณฑ์การให้คะแนน

2	1	0
เด็กบอกได้ถูกต้อง 4-5 คำ	เด็กบอกได้ถูกต้อง 2-3 คำ	เด็กบอกไม่ถูกต้องหรือไม่พูด

คำชี้แจง

1. ครูจัดวางชุดอุปกรณ์ดังนี้
ชุดอุปกรณ์ ภาพวิวนอกหน้าต่างต่าง และกล้องส่องทางไกลจำลอง
2. ครูเล่าสถานการณ์ให้เด็กฟัง ดังนี้
“คุณครูทำกล้องส่องทางไกลจำลองอันใหม่ให้เด็กๆ เล่น เด็กลองเล่นสมมติส่องไปนอกหน้าต่างแล้วบอกครูซิค่ะว่าเห็นอะไรบ้าง”
3. ครูแจกกล้องส่องทางไกลจำลองและพูดคำสั่งให้เด็กฟัง 2 ครั้ง

คำสั่ง

ข้อที่ 6 看一看，外面有什么？ (จงบอกว่าเห็นอะไรอยู่นอกหน้าต่าง)

คำตอบ 中国人(คนจีน) 泰国人(คนไทย) 鸟(นก) 大耳朵(หูโต) 大手(มือโต)

เกณฑ์การให้คะแนน

2	1	0
เด็กบอกคำศัพท์ที่ได้ครบทุกคำ	เด็กบอกคำศัพท์ได้มากกว่า 2 แต่ไม่ครบทุกคำ	เด็กบอกคำศัพท์ที่ได้ 1-2 คำ หรือไม่พูด

2.2 การเล่าเป็นประโยค

คำชี้แจง

1. ครูนำเสนอภาพ มาเล่นกันนะ ให้เด็กดู
2. ครูพูดคำสั่งให้เด็กฟัง 2 ครั้ง
3. ครูให้เวลาเด็ก 2 นาที ในการเล่าเกี่ยวกับภาพ

คำสั่ง ข้อที่ 7 请看图片说一说。(จงเล่าเรื่องราวเกี่ยวกับภาพ)

ตัวอย่างคำตอบ นี่คือนูโต เขาชื่อจุมกโต เขามีมือโต หมิงหมิงไม่ยอมเล่น นูโตมาแล้ว

เกณฑ์การให้คะแนน

2	1	0
เด็กเล่าเป็นประโยคที่สมบูรณ์ ได้มากกว่า 3 ประโยค	เด็กเล่าเป็นประโยคที่สมบูรณ์ ได้ 1-3 ประโยค	เด็กพูดเป็นคำศัพท์หรือไม่พูด

คำชี้แจง

1. ครูนำเสนอภาพ ชอบกินอะไร ให้เด็กดู
2. ครูพูดคำสั่งให้เด็กฟัง 2 ครั้ง
3. ครูให้เวลาเด็ก 2 นาที ในการเล่าเกี่ยวกับภาพ

คำสั่ง ข้อที่ 8 请看图片说一说。(จงเล่าเรื่องราวเกี่ยวกับภาพ)

ตัวอย่างคำตอบ

หมิง 5 ขวบ หมิงหมิงชอบกินขนมเค้ก นี่คือคุณพ่อ นี่คือคุณแม่ เขาชื่อหมิงหมิงหมิง

เกณฑ์การให้คะแนน

2	1	0
เด็กเล่าเป็นประโยคที่สมบูรณ์ ได้มากกว่า 3 ประโยค	เด็กเล่าเป็นประโยคที่สมบูรณ์ ได้ 1-3 ประโยค	เด็กพูดเป็นคำศัพท์หรือไม่พูด

ภาคผนวก จ

ตัวอย่างนิทานที่ใช้ในรูปแบบฯ ที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้น

รายการนิทานที่ใช้ในรูปแบบๆ ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

1		<p>茗茗是中国人。 (เรื่อง หมิงหมิงเด็กหญิงชาวจีน)</p>
2		<p>新朋友。 (เรื่อง เพื่อนใหม่)</p>
3		<p>茗茗 5 岁。 (เรื่อง หมิงหมิง 5 ขวบ)</p>
4		<p>茗茗喜欢吃什么? (เรื่อง หมิงหมิงชอบกินอะไร?)</p>
5		<p>你会画什么? (เรื่อง เธอวาดอะไรจ๊ะ?)</p>
6		<p>茗茗不会画。 (เรื่อง หมิงหมิงวาดไม่ได้)</p>

รายการนิทานที่ใช้ในรูปแบบฯ ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น (ต่อ)

7		<p>这是什么动物? (เรื่อง อู๋ย นันตัวอะไร?)</p>
8		<p>弟弟和小狗。 (เรื่อง น้องชายกับน้องหมา)</p>
9		<p>可爱的黄象。 (เรื่อง ช้างเหลืองที่น่ารัก)</p>
10		<p>妹妹和黄象 (เรื่อง น้องสาวกับช้างเหลือง)</p>
11		<p>你看见什么? (เรื่อง บอกหน่อยนะเธอเห็นอะไร?)</p>
12		<p>哥哥你在哪? (เรื่อง พี่ชายอยู่ไหนจ๊ะ?)</p>

ตัวอย่างนิทาน เรื่องเพื่อนใหม่

นิทาน	คำศัพท์		
	คำนาม	คำกริยา	คำขยาย
1 新朋友 (เพื่อนใหม่)	我 (ฉัน)	叫 (เรียก)	大 (ใหญ่)
	你 (เธอ)	是 (เป็น)	一 (หนึ่ง)
	名字 (ชื่อ)	你好 (สวัสดี)	二 (สอง)
	手 (มือ)	再见 (แล้วพบกันใหม่)	三 (สาม)
	耳朵 (หู)		
	鼻子 (จมูก)		
	Passive sentences: 你叫什么名字? (เธอชื่ออะไร?) 这是什么? (นี่คืออะไร?)		

茗茗 “妈妈饼干，又香，又好吃，我想让你尝尝。”
 大鼻子 “谢谢你，啊嘛、啊嘛，真好吃，我有苹果，给你一个。”
 茗茗 “谢谢你”
 หมิงหมิง “คุณแม่อบคุกกี้ ทั้งหอมทั้งอร่อย อยากให้เธอลองชิม”
 จมูกโต “ขอบคุณนะ ง่าย ๆ อร่อยจัง ฉันก็มีแอปเปิ้ลแบ่งให้หมิงหมิง 1 ลูก”
 หมิงหมิง “ขอบคุณนะ”

茗茗 “你好！我叫茗茗，你叫什么名字？”
 大耳 “你好！我叫大耳朵。”
 หมิงหมิง “สวัสดี ฉันชื่อ หมิงหมิง เธอชื่ออะไร? หูโต “สวัสดี ฉันชื่อ หูโต”

6

7

6

9

ภาคผนวก ฉ

ตัวอย่างกิจกรรม เกม เพลง บทกลอนที่ใช้ในรูปแบบฯ

ตัวอย่างกิจกรรม เกม เพลง บทกลอนที่ใช้ในรูปแบบฯ

1. เกม สวัสดิ์ บ้ายบาย

ขั้นตอนการเล่น

- 1) ให้เด็กยืนเป็นวงกลมซ้อนกัน วง หันหน้าเข้าหากัน 2
- 2) ครูนำร้องเพลง 你好 (สวัสดิ์) เมื่อร้องคำว่า 你好 ให้ปรบมือเป็นจังหวะ เมื่อร้องสวัสดิ์ ให้พนมมือสวัสดิ์
- 3) เมื่อร้องว่า 再见 ให้เด็กออกเสียงและโบกมือ เมื่อร้อง แล้วพบกันใหม่ เด็กที่ยืนวงกลมนอกเดินหมุนไปทางขวามือ
- 4) ร้องซ้ำจนเด็กได้เดินหมุนทักทายกับครบทุกคน ครูสามารถร้องซ้ำสลับเร็วเพื่อความสนุกสนาน

เพลง 你好 (สวัสดิ์)

你好 你好 你好 สวัสดิ์
再见 再见 แล้วพบกันใหม่

2. เกมกระซิບ

อุปกรณ์: ภาพจากบุคคลในแต่ละสถานที่ และ ประโยคที่ใช้กระซิບ

ขั้นตอนการเล่น

- 1) ตัดภาพจากสถานที่และบุคคล ไว้ที่ผนังห้อง 4 ด้าน
- 2) แบ่งเด็กเป็น 3 กลุ่มให้เด็กยืนเข้าแถวตอนลึก
- 3) กระซิບบอกประโยคเด็กที่ยืนหัวแถว ให้เด็กกระซิບบอกประโยคต่อถึงเด็กคนสุดท้าย
- 4) เด็กคนสุดท้ายฟังประโยคกระซิບแล้ววิ่งไปกล่าวทักทายบุคคลตามประโยคที่ได้ยิน และวิ่งกลับมายืนหัวแถว
- 5) เล่นซ้ำจนครบทุกคน

ภาพจาก บุคคลในแต่ละสถานที่

3. เกม จับอวัยวะเพื่อน

ขั้นตอนการเล่น

- 1) ครูให้เด็กจับคู่ นั่งหันหน้าเข้าหากัน
- 2) ครูร้องเพลง "อยู่ตรงไหน" เด็กจับมือกันโยกตามจังหวะเมื่อครูร้องชื่ออวัยวะใดให้เด็กจับอวัยวะของเพื่อนที่นั่งคู่กัน

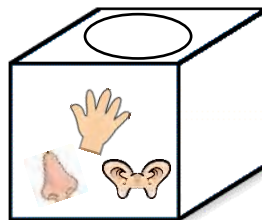
<p>在哪里? 1 2 3 4 5 6 7 你的鼻子在哪里? 在这里。在这里 你的鼻子在这里。</p>	<p>เพลง อยู่ตรงไหน 1 2 3 4 5 6 7 จมูกของเธออยู่ที่ไหนจ๊ะ อยู่ตรงนี้ อยู่ตรงนี้ จมูกของเธออยู่ตรงนี้จะ</p>
---	---

4. เกม กล้องปริศนา

อุปกรณ์: ชุดกล้องปริศนาและวัตถุจำลอง มือ จมูก หู จำนวน 3 ชุด

ขั้นตอนการเล่น

- 1) เตรียมกล้องปริศนาและใส่วัตถุจำลองที่เป็นคำศัพท์เป้าหมาย จำนวน 3 ชุด
- 2) เลือกเด็กครั้งละ 3 คนออกมาคลำหาวัตถุตามคำศัพท์ที่ครูพูด
- 3) เมื่อเด็กหยิบออกมาให้เด็กพูดออกเสียงคำศัพท์ให้เพื่อนฟัง

5. เกมส่งบอลถามชื่อ

อุปกรณ์: ลูกบอล 1-2 ลูก

ขั้นตอนการเล่น

- 1) ครูให้เด็กนั่งเป็นวงกลม
- 2) ครูให้เด็กถือบอล
- 3) ครูร้องเพลง เธอชื่ออะไร ให้เด็กที่ถือบอลส่งบอลให้เพื่อน และส่งต่อๆ กันจนกว่าครูหยุดร้อง
- 4) เมื่อครูหยุดร้อง ให้ครูพูดถามชื่อเด็กคนที่ถือลูกบอล โดยถามประโยคว่า 你叫什么名字? เธอชื่ออะไร
- 5) ให้เด็กตอบโดยขึ้นต้นประโยคว่า 我叫 (ฉันชื่อ)
- 6) เล่นวนจนเด็กได้ตอบชื่อครบทุกคน

หมายเหตุ เมื่อเด็กสามารถตอบชื่อตนเองได้คล่องแคล่วแล้ว อาจเพิ่มให้เด็กเป็นคนถามคำถามและสลับกันตอบได้

6. เกมผ้าคลุมเขาคือใคร

อุปกรณ์: ผ้าคลุมยาวตั้งแต่หัวถึงเท้ามีเจาะเฉพาะช่องตา 3-4 ผืน ฉากสำหรับบังเวลาคลุมผ้า

ขั้นตอนการเล่น

- 1) ครูเลือกตัวแทนเด็กครั้งละ 3-4 คน
- 2) ครูให้เด็กตัวแทนทุกคนเข้าไปยืนหลังฉากและผ้าคลุมเขาคือใคร
- 3) ครูให้เด็กที่คลุมผ้าออกมาทีละคนและถามเด็กๆ ที่เหลือว่า 他是谁? (เขาคือใคร)
- 4) ครูให้เด็กทายโดยตอบเป็นประโยคว่า 他是(.....เขาคือ)
- 5) ครูเปิดผ้าคลุมให้เด็กที่เปิดผ้าคลุมพูดว่า 我叫..... (.....ฉันชื่อ)
- 6) ครูให้เด็กออกมาใส่ผ้าคลุมและทายจนครบทุกคน

ภาคผนวก ซ
ภาพตัวอย่างกิจกรรมที่ใช้ในรูปแบบฯ

ภาพกิจกรรมที่ใช้ในรูปแบบฯ แสดงดังภาพที่ 1-10

ภาพที่ 1 กิจกรรมร้องเพลงเพื่อภาพสร้างบรรยากาศการเรียนรู้/ทบทวนคำศัพท์
(ชั้นที่ 1 นิทานเปิดประสบการณ์)

ภาพที่ 2 กิจกรรมให้เด็กฟังนิทานและร่วมออกเสียงคำศัพท์
(ชั้นที่ 1 นิทานเปิดประสบการณ์)

ภาพที่ 3 กิจกรรมเก้าอี้ดนตรีเพื่อให้เด็กได้ออกเสียงคำศัพท์หลังฟังนิทาน
(ชั้นที่ 1 นิทานเปิดประสบการณ์)

ภาพที่ 4 กิจกรรมให้เด็กพูดประโยคและแสดงท่าทางเป็นตัวละครในนิทาน เรื่องเพื่อนใหม่
(ชั้นที่ 2 ฝึกเล่าและขยายประสบการณ์)

ภาพที่ 5 กิจกรรมเล่นหุ่นเชิดให้เด็กฝึกพูดเป็นประโยคโดยคิดประโยคสนทนาด้วยตนเอง
(ชั้นที่ 2 ฝึกเล่าและขยายประสบการณ์)

ภาพที่ 6 กิจกรรมเด็กบอกเล่าเกี่ยวกับหุ่นมือ
(ชั้นที่ 2 ฝึกเล่าและขยายประสบการณ์) โดยเด็กเล่าว่า

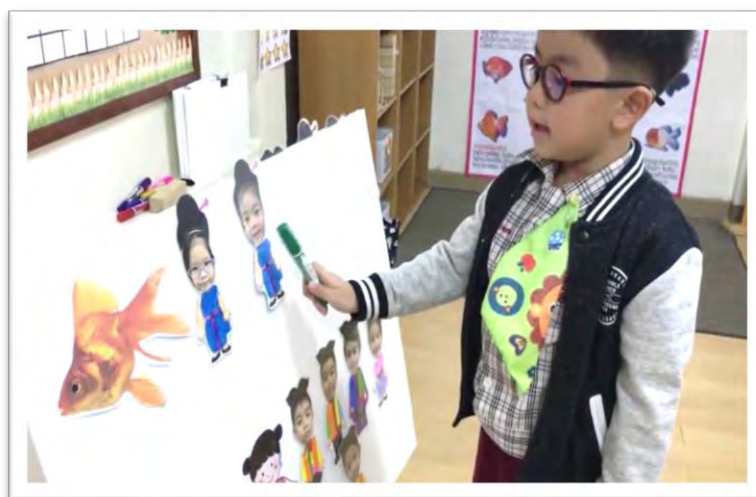
เด็กชาย: “我叫兔子。我白色。我有黑色的眼睛。” (ฉันชื่อกระต่าย ฉันสีขาว
ฉันมีตาสีดำ)

เด็กหญิง: “我是鸟。我有大口。黄色” (ฉันเป็นนก ฉันมีปากใหญ่ สีเหลือง)

ภาพที่ 7 กิจกรรมเด็กเล่าเกี่ยวกับพ่อและตนเองจากภาพถ่ายครอบครัว
(ชั้นที่ 2 ฝึกเล่าและขยายประสบการณ์) โดยเด็กเล่าว่า

“这是我爸爸. 爸爸有长头发. 我有短发头.” (“นี่คือคุณพ่อของฉัน พ่อมีผมสั้น ฉันมีผมยาว”)

ภาพที่ 8 กิจกรรมเด็กเล่าเกี่ยวกับสีปลาที่เพื่อนในห้องชอบ ซึ่งเชื่อมโยงกับโครงการปลาทองที่เด็ก
เรียนในภาคการศึกษาที่ผู้วิจัยไปทดลอง (ชั้น 2 ฝึกเล่าและขยายประสบการณ์) โดยเด็กเล่าว่า

“我喜欢黑色的鱼。美连和美柠喜欢金色的鱼。文宝喜欢黄色的鱼。”

(“ผมชอบพลาสติกดำ เหม่ยเหลียนและเหม่ยหนิงชอบพลาสติกทอง เหวินเปาชอบปลาเหลือง”)

ภาพที่ 9 กิจกรรมส่องไฟเลือกภาพที่มีความหมายตรงกับคำศัพท์ที่ได้ฟังเพื่อทบทวนความหมายของคำศัพท์และตรวจสอบความเข้าใจ (ขั้นที่ 3 ทบทวนความเข้าใจ)

ภาพที่ 10 กิจกรรมเลือกภาพที่มีความหมายตรงกับคำศัพท์ที่ได้ฟังเพื่อทบทวนความหมายของคำศัพท์และตรวจสอบความเข้าใจ (ขั้นที่ 3 ทบทวนความเข้าใจ)

ภาคผนวก ฅ

ผลการตรวจสอบคุณภาพของรูปแบบฯ และเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ค่าเฉลี่ยความตรงเชิงเนื้อหาของรูปแบบ

รายการประเมิน	ค่าเฉลี่ย ความตรงตาม เนื้อหา	ผลการประเมิน
1. การอธิบายแนวคิดทฤษฎีพื้นฐานมีความชัดเจนนำไปสู่การกำหนดกรอบแนวคิดเกี่ยวกับรูปแบบฯ	1	มีความเหมาะสม สอดคล้อง
2. หลักการของรูปแบบฯ สอดคล้องกับแนวคิดทฤษฎีพื้นฐาน	1	มีความเหมาะสม สอดคล้อง
3. วัตถุประสงค์ของรูปแบบฯ มีความชัดเจนสอดคล้องกับหลักการของรูปแบบฯ	1	มีความเหมาะสม สอดคล้อง
4. ขั้นตอนการเรียนการสอนของรูปแบบฯ มีความสอดคล้องกับหลักการ แสดงให้เห็นสิ่งที่มุ่งหวังให้เกิดกับผู้เรียนคือ ความสามารถในการฟังพูด-		มีความเหมาะสม
ชั้นที่ 1 นิทานเปิดประสบการณ์	1	สอดคล้อง
ชั้นที่ 2 การฝึกเล่าและขยายประสบการณ์	1	มีความเหมาะสม สอดคล้อง
ชั้นที่ 3 การทบทวนสรุปความเข้าใจ	0.8	มีความเหมาะสม สอดคล้อง
5. เนื้อหาของรูปแบบฯ มีความเหมาะสมกับวัยและพัฒนาการของเด็ก	0.8	มีความเหมาะสม สอดคล้อง
6. การประเมินความสามารถในการฟัง-พูด	0.8	มีความเหมาะสม สอดคล้อง

ค่าเฉลี่ยความตรงเชิงเนื้อหาของคู่มือการใช้รูปแบบฯ

รายการประเมิน	ค่าเฉลี่ย ความตรงตาม เนื้อหา	ผลการประเมิน
1. การอธิบายแนวคิดทฤษฎีพื้นฐานมีความชัดเจนนำไปสู่การกำหนดกรอบแนวคิดเกี่ยวกับรูปแบบฯ	1	มีความเหมาะสม สอดคล้อง
2. หลักการของรูปแบบฯ สอดคล้องกับแนวคิดทฤษฎีพื้นฐาน	1	มีความเหมาะสม สอดคล้อง
3. วัตถุประสงค์ของรูปแบบฯ มีความชัดเจนสอดคล้องกับหลักการของรูปแบบฯ	1	มีความเหมาะสม สอดคล้อง
4. เนื้อหาของรูปแบบฯ มีความเหมาะสมกับวัยและพัฒนาการของเด็ก	0.8	มีความเหมาะสม สอดคล้อง
5. ขั้นตอนการเรียนการสอนของรูปแบบฯ มีความสอดคล้องกับหลักการ แสดงให้เห็นสิ่งที่มุ่งหวังให้เกิดกับผู้เรียนคือ ความสามารถในการฟังพูด- ขั้นที่ 1 นิทานเปิดประสบการณ์	1	มีความเหมาะสม สอดคล้อง
ขั้นที่ 2 การฝึกเล่าและขยายประสบการณ์	0.8	มีความเหมาะสม สอดคล้อง
ขั้นที่ 3 การทบทวนสรุปความเข้าใจ	0.8	มีความเหมาะสม สอดคล้อง
6. การประเมินความสามารถในการฟัง-พูด	0.8	มีความเหมาะสม สอดคล้อง
7. การเตรียมตัวและแนวทางในการนำรูปแบบฯ ไปใช้	0.8	มีความเหมาะสม สอดคล้อง

ค่าเฉลี่ยความตรงเชิงเนื้อหาของแผนการจัดประสบการณ์ตามรูปแบบฯ

รายการประเมิน	ค่าเฉลี่ย ความตรงตาม เนื้อหา	ผลการประเมิน
1. วัตถุประสงค์ของแผนฯ มีความชัดเจน	0.6	มีความเหมาะสม สอดคล้อง
2. เนื้อหาสาระของแผนฯ มีความเหมาะสม	0.8	มีความเหมาะสม สอดคล้อง
3. ขั้นตอนการเรียนการสอนมีความชัดเจนสอดคล้องกับหลักการ ของรูปแบบฯ		มีความเหมาะสม สอดคล้อง
ชั้นที่ 1 นิทานเปิดประสบการณ์	1	สอดคล้อง
ชั้นที่ 2 การฝึกเล่าและขยายประสบการณ์	1	มีความเหมาะสม สอดคล้อง
ชั้นที่ 3 การทบทวนสรุปความเข้าใจ	0.8	มีความเหมาะสม สอดคล้อง
4. กิจกรรมมีความสอดคล้องกับขั้นตอนของรูปแบบฯ	0.6	มีความเหมาะสม สอดคล้อง
5. กิจกรรมเหมาะสมกับวัยและพัฒนาการของเด็ก	1	มีความเหมาะสม สอดคล้อง
6. บทบาทครูสอดคล้องกับหลักการของรูปแบบฯ ที่ส่งเสริมให้ เด็กเกิดการเรียนรู้	0.8	มีความเหมาะสม สอดคล้อง
7. สื่ออุปกรณ์มีความชัดเจนและเหมาะสม	0.8	มีความเหมาะสม สอดคล้อง
8. นิทานที่ผู้วิจัยพัฒนามีความสอดคล้องกับหลักการของ รูปแบบฯ ที่ส่งเสริมให้เด็กเกิดการเรียนรู้	1	มีความเหมาะสม สอดคล้อง
9. การประเมินผลมีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์	0.6	มีความเหมาะสม สอดคล้อง
10. ระยะเวลาของขั้นตอนการเรียนการสอนเหมาะสม	0.6	มีความเหมาะสม สอดคล้อง

ค่าเฉลี่ยความตรงเชิงเนื้อหาของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

รายการประเมิน	ค่าเฉลี่ย ความตรง ตามเนื้อหา	ผลการประเมิน
ตอนที่ 1 การแสดงพฤติกรรมกรเข้าใจความหมายคำศัพท์หรือประโยคที่ได้ฟัง		
1.1 การฟังคำศัพท์และเลือกวัตถุหรือรูปภาพที่มีความหมายเดียวกับคำศัพท์		
ข้อที่ 1 请你拿白色的花。(จงหยิบดอกไม้สีขาว)		
(1) ความเหมาะสมของคำสั่ง	0.8	มีความเหมาะสมสอดคล้อง
(2) ความเหมาะสมของคำศัพท์กับสื่ออุปกรณ์	1	มีความเหมาะสมสอดคล้อง
(3) ความเหมาะสมของการให้คะแนน	0.6	มีความเหมาะสมสอดคล้อง
ข้อที่ 2 请你拿大象。(จงหยิบช้างตัวใหญ่)		
(1) ความเหมาะสมของคำสั่ง	0.8	มีความเหมาะสมสอดคล้อง
(2) ความเหมาะสมของคำศัพท์กับสื่ออุปกรณ์	1	มีความเหมาะสมสอดคล้อง
(3) ความเหมาะสมของการให้คะแนน	0.6	มีความเหมาะสมสอดคล้อง
ข้อที่ 3 请你拿粉红色的鸟。(จงหยิบนกสีชมพู)		
(1) ความเหมาะสมของคำสั่ง	1	มีความเหมาะสมสอดคล้อง
(2) ความเหมาะสมของคำศัพท์กับสื่ออุปกรณ์	1	มีความเหมาะสมสอดคล้อง
(3) ความเหมาะสมของการให้คะแนน	0.6	มีความเหมาะสมสอดคล้อง
ข้อที่ 4 请你拿红色的苹果。(จงหยิบแอปเปิ้ลสีแดง)		
(1) ความเหมาะสมของคำสั่ง	1	มีความเหมาะสมสอดคล้อง
(2) ความเหมาะสมของคำศัพท์กับสื่ออุปกรณ์	1	มีความเหมาะสมสอดคล้อง
(3) ความเหมาะสมของการให้คะแนน	0.6	มีความเหมาะสมสอดคล้อง
1.2 ฟังประโยคและแสดงท่าทาง		
ข้อที่ 5 请给妈妈香蕉。(จงหยิบกล้วยให้คุณแม่)		
(1) ความเหมาะสมของคำสั่ง	0.8	มีความเหมาะสมสอดคล้อง
(2) ความเหมาะสมของคำศัพท์กับสื่ออุปกรณ์	1	มีความเหมาะสมสอดคล้อง
(3) ความเหมาะสมของการให้คะแนน	0.8	มีความเหมาะสมสอดคล้อง

ค่าเฉลี่ยความตรงเชิงเนื้อหาของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย (ต่อ)

รายการประเมิน	ค่าเฉลี่ย ความตรง ตามเนื้อหา	ผลการประเมิน
ข้อที่ 6 请给弟弟喝牛奶。 (จงหยิบนมให้น้องชายดื่ม)		
(1) ความเหมาะสมของคำสั่ง	0.8	มีความเหมาะสมสอดคล้อง
(2) ความเหมาะสมของคำศัพท์กับสื่ออุปกรณ์	0.8	มีความเหมาะสมสอดคล้อง
(3) ความเหมาะสมของการให้คะแนน	0.6	มีความเหมาะสมสอดคล้อง
ข้อที่ 7 请给哥哥吃蛋糕。 (จงหยิบขนมเค้กให้พี่ชายกิน)		
(1) ความเหมาะสมของคำสั่ง	0.8	มีความเหมาะสมสอดคล้อง
(2) ความเหมาะสมของคำศัพท์กับสื่ออุปกรณ์	1	มีความเหมาะสมสอดคล้อง
(3) ความเหมาะสมของการให้คะแนน	0.6	มีความเหมาะสมสอดคล้อง
ข้อที่ 8 请给妹妹刷牙。 (จงแปรงฟันให้น้องสาว)		
(1) ความเหมาะสมของคำสั่ง	0.8	มีความเหมาะสมสอดคล้อง
(2) ความเหมาะสมของคำศัพท์กับสื่ออุปกรณ์	1	มีความเหมาะสมสอดคล้อง
(3) ความเหมาะสมของการให้คะแนน	0.6	มีความเหมาะสมสอดคล้อง
ตอนที่ 2 การพูดโต้ตอบ		
2.1 การตอบเป็นคำศัพท์		
ข้อที่ 9 你看见什么颜色的鱼? (จงบอกสีของปลาในบ่อปลา)		
(1) ความเหมาะสมของคำสั่ง	1	มีความเหมาะสมสอดคล้อง
(2) ความเหมาะสมของคำศัพท์กับสื่ออุปกรณ์	1	มีความเหมาะสมสอดคล้อง
(3) ความเหมาะสมของการให้คะแนน	1	มีความเหมาะสมสอดคล้อง
ข้อที่ 10 在冰箱里有什么? (จงบอกชื่อสิ่งของที่อยู่ในตู้เย็นจำลอง)		
(1) ความเหมาะสมของคำสั่ง	1	มีความเหมาะสมสอดคล้อง
(2) ความเหมาะสมของคำศัพท์กับสื่ออุปกรณ์	1	มีความเหมาะสมสอดคล้อง
(3) ความเหมาะสมของการให้คะแนน	0.8	มีความเหมาะสมสอดคล้อง
ข้อที่ 11 看一看, 外面有什么? (จงบอกว่าเห็นอะไรอยู่นอกหน้าต่าง)		
(1) ความเหมาะสมของคำสั่ง	1	มีความเหมาะสมสอดคล้อง
(2) ความเหมาะสมของคำศัพท์กับสื่ออุปกรณ์	1	มีความเหมาะสมสอดคล้อง
(3) ความเหมาะสมของการให้คะแนน	0.8	มีความเหมาะสมสอดคล้อง

ค่าเฉลี่ยความตรงเชิงเนื้อหาของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย (ต่อ)

รายการประเมิน	ค่าเฉลี่ย ความตรง ตามเนื้อหา	ผลการประเมิน
ข้อที่ 12 看一看，他们的爸妈在哪里？ (จงบอกว่าคุณพ่อคุณแม่อยู่ที่ไหน)		
(1) ความเหมาะสมของคำสั่ง	1	มีความเหมาะสมสอดคล้อง
(2) ความเหมาะสมของคำศัพท์กับสื่ออุปกรณ์	1	มีความเหมาะสมสอดคล้อง
(3) ความเหมาะสมของการให้คะแนน	0.8	มีความเหมาะสมสอดคล้อง
2.1 การเล่าเป็นประโยค		
ข้อที่ 13 请看图片说一说。(จงเล่าเรื่องราวเกี่ยวกับภาพ)		
(1) ความเหมาะสมของคำสั่ง	1	มีความเหมาะสมสอดคล้อง
(2) ความเหมาะสมของคำศัพท์กับสื่ออุปกรณ์	1	มีความเหมาะสมสอดคล้อง
(3) ความเหมาะสมของการให้คะแนน	0.8	มีความเหมาะสมสอดคล้อง
ข้อที่ 14 请看图片说一说。(จงเล่าเรื่องราวเกี่ยวกับภาพ)		
(1) ความเหมาะสมของคำสั่ง	1	มีความเหมาะสมสอดคล้อง
(2) ความเหมาะสมของคำศัพท์กับสื่ออุปกรณ์	0.8	มีความเหมาะสมสอดคล้อง
(3) ความเหมาะสมของการให้คะแนน	0.8	มีความเหมาะสมสอดคล้อง
ข้อที่ 15 请看图片说一说。(จงเล่าเรื่องราวเกี่ยวกับภาพ)		
(1) ความเหมาะสมของคำสั่ง	1	มีความเหมาะสมสอดคล้อง
(2) ความเหมาะสมของคำศัพท์กับสื่ออุปกรณ์	0.8	มีความเหมาะสมสอดคล้อง
(3) ความเหมาะสมของการให้คะแนน	0.8	มีความเหมาะสมสอดคล้อง
ข้อที่ 16 请看图片说一说。(จงเล่าเรื่องราวเกี่ยวกับภาพ)		
(1) ความเหมาะสมของคำสั่ง	1	มีความเหมาะสมสอดคล้อง
(2) ความเหมาะสมของคำศัพท์กับสื่ออุปกรณ์	1	มีความเหมาะสมสอดคล้อง
(3) ความเหมาะสมของการให้คะแนน	0.8	มีความเหมาะสมสอดคล้อง

ภาคผนวก ญ
การวิเคราะห์เนื้อหาคำศัพท์ภาษาจีนจาก 5 หลักสูตร

ตารางวิเคราะห์คำศัพท์ภาษาจีนระดับอนุบาล							
	คำศัพท์	คำแปล	หลักสูตร				
			Zhong wen ke ben (you xiao ban)	Better Chinese	สำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ภาษาจีนนานาชาติ	You Er Han Yu book	Hua Wen Jiao Shi book
1	我	ฉัน	√	√	√	√	√
2	你	เธอ	√	√	√	√	√
3	爸爸	คุณพ่อ	√	√	√	√	√
4	妈妈	คุณแม่	√	√	√	√	√
5	老师	คุณครู	√	√	√	√	√
6	岁	ขวบปี	√	√	√	√	√
7	哥哥	พี่ชาย	√	√	√	√	√
8	姐姐	พี่สาว	√	√	√	√	√
9	耳朵	หู	√	√	√	√	√
10	口	ปาก	√	√	√	√	√
11	手	มือ	√	√	√	√	√
12	眼睛	ตา	√	√	√	√	√
13	牛奶	นม	√	√	√	√	√
14	猫	แมว	√	√	√	√	√
15	狗	หมา	√	√	√	√	√
16	鸟	นก	√	√	√	√	√
17	鱼	ปลา	√	√	√	√	√
18	大象	ช้าง	√	√	√	√	√
19	兔子	กระต่าย	√	√	√	√	√
20	名字	ชื่อ	√	√	√	√	√
21	爱	รัก	√	√	√	√	√
22	吃	กิน	√	√	√	√	√
23	有	มี	√	√	√	√	√

ตารางวิเคราะห์คำศัพท์ภาษาจีนระดับอนุบาล							
	คำศัพท์	คำแปล	หลักสูตร				
			Zhong wen ke ben (you xiao ban)	Better Chinese	สำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ภาษาจีนนานาชาติ	You Er Han Yu book	Hua Wen Jiao Shi book
24	叫	เรียก	√	√	√	√	√
25	你好	สวัสดี	√	√	√	√	√
26	再见	แล้วพบกันใหม่	√	√	√	√	√
27	谢谢	ขอบคุณ	√	√	√	√	√
28	喝	ดื่ม	√	√	√	√	√
29	一	หนึ่ง	√	√	√	√	√
30	二	สอง	√	√	√	√	√
31	三	สาม	√	√	√	√	√
32	四	สี่	√	√	√	√	√
33	五	ห้า	√	√	√	√	√
34	六	หก	√	√	√	√	√
35	七	เจ็ด	√	√	√	√	√
36	八	แปด	√	√	√	√	√
37	九	เก้า	√	√	√	√	√
38	十	สิบ	√	√	√	√	√
39	红色	แดง	√	√	√	√	√
40	蓝色	น้ำเงิน	√	√	√	√	√
41	黄色	เหลือง	√	√	√	√	√
42	弟弟	น้องชาย		√	√	√	√
43	妹妹	น้องสาว		√	√	√	√
44	面条	ก๋วยเตี๋ยว		√	√	√	√
45	苹果	แอปเปิ้ล		√	√	√	√

ตารางวิเคราะห์คำศัพท์ภาษาจีนระดับอนุบาล							
	คำศัพท์	คำแปล	หลักสูตร				
			Zhong wen ke ben (you xiao ban)	Better Chinese	สำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ภาษาจีนนานาชาติ	You Er Han Yu book	Hua Wen Jiao Shi book
46	学校	โรงเรียน	√		√	√	√
47	人	คน	√	√		√	√
48	头	หัว	√	√	√		√
49	鼻子	จมูก	√		√	√	√
50	水	น้ำ	√	√	√		√
51	山	ภูเขา	√	√		√	√
52	饭	ข้าวสาร	√	√		√	√
53	喜欢	ชอบ	√		√	√	√
54	是	เป็น	√	√	√	√	
55	坐	นั่ง		√	√	√	√
56	大	ใหญ่	√	√	√		√
57	绿色	เขียว	√		√	√	√
58	白色	ขาว	√	√		√	√
59	黑色	ดำ	√	√		√	√
60	吗	มั้ย		√	√	√	√
61	家	บ้าน	√		√	√	√
62	日	ดวงอาทิตย์		√	√	√	√
63	月	ดวงจันทร์	√	√	√		√
64	去	ไป	√	√	√	√	
65	来	มา	√	√	√	√	
66	请	เชิญ	√	√	√	√	
67	哭	ร้องไห้	√		√	√	√
68	小	เล็ก	√	√	√	√	

ตารางวิเคราะห์คำศัพท์ภาษาจีนระดับอนุบาล							
	คำศัพท์	คำแปล	หลักสูตร				
			Zhong wen ke ben (you xiao ban)	Better Chinese	สำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ การสอนภาษาจีนนานาชาติ	You Er Han Yu book	Hua Wen Jiao Shi book
69	什么	อะไร	√		√	√	√
70	花	ดอกไม้	√	√	√	√	
71	跑	วิ่ง	√	√		√	√
72	跳	กระโดด	√	√		√	√
73	长	ยาว	√	√	√		√
74	商店	ร้านค้า	√	√	√	√	
75	牙	ฟัน	√	√	√		√
76	蛋	ไข่	√	√		√	√
77	洗脸	ล้างหน้า	√	√	√	√	
78	刷牙	แปรงฟัน	√	√		√	√
79	她	เขาผู้หญิง	√		√	√	√
80	学生	นักเรียน	√	√		√	√
81	朋友	เพื่อน	√	√		√	√
82	冰	น้ำแข็ง		√	√	√	√
83	会	สามารถ	√	√		√	√
84	站	ยืน			√	√	√
85	几	กี่	√	√	√	√	
86	粉红色	สีชมพู		√	√	√	√
87	好	ดี	√	√	√		√
88	这	นี้	√	√	√		√
89	哪	ที่ไหน	√		√	√	√
90	在	ที่ไหน	√		√	√	√
91	那	นั่น		√	√	√	

ตารางวิเคราะห์คำศัพท์ภาษาจีนระดับอนุบาล							
	คำศัพท์	คำแปล	หลักสูตร				
			Zhong wen ke ben (you xiao ban)	Better Chinese	สำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้การสอนภาษาจีนนานาชาติ	You Er Han Yu book	Hua Wen Jiao Shi book
92	谁	ใคร	√	√	√		
93	天	ท้องฟ้า	√	√	√	√	
94	奶奶	คุณย่า	√	√		√	√
95	马	ม้า	√	√	√	√	
96	火	ไฟ	√	√	√		√
97	牛	วัว	√	√	√	√	
98	画	วาด		√	√	√	√
99	泰国人	คนไทย	√	√	√	√	
100	中国人	คนจีน		√	√	√	√
101	泰国	ประเทศไทย	√	√	√	√	
102	中国	ประเทศจีน	√	√	√	√	
103	不	ไม่		√	√	√	√
104	他	เขาผู้ชาย			√	√	√
105	云	เมฆ		√		√	√
106	的	ของ			√	√	√
107	爷爷	คุณปู่			√	√	√
108	书	หนังสือ	√	√			√
109	医生	คุณหมอ	√	√		√	
110	铅笔	ดินสอ		√			√
111	警察	ตำรวจ	√			√	
112	树	ต้นไม้	√	√			
113	石	ก้อนหิน	√	√			
114	叶子	ใบไม้	√	√			

ตารางวิเคราะห์คำศัพท์ภาษาจีนระดับอนุบาล							
	คำศัพท์	คำแปล	หลักสูตร				
			Zhong wen ke ben (you xiao ban)	Better Chinese	สำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ภาษาจีนนานาชาติ	You Er Han Yu book	Hua Wen Jiao Shi book
115	木	ไม้	√	√			
116	星	ดาว	√	√			
117	笑	ยิ้ม				√	√
118	很	มาก			√	√	
119	菜	ผัก	√	√			
120	邮差	บุรุษไปรษณีย์				√	
121	汉语	ภาษาจีน			√		
122	水果	ผลไม้		√			
123	今天	วันนี้			√		
124	明天	พรุ่งนี้			√		
125	号	วันที่			√		
126	星期	สัปดาห์			√		
127	钟	นาฬิกา			√		
128	风	ลม		√			
129	雨	ฝน		√			
130	田	ทุ่งนา		√			
131	夏天	ฤดูใบไม้ผลิ		√			
132	草	หญ้า		√			
133	地	พื้นดิน		√			
134	雨伞	ร่ม		√			
135	尺子	ไม้บรรทัด		√			
136	笔	ปากกา		√			
137	桌子	โต๊ะ					√

ตารางวิเคราะห์คำศัพท์ภาษาจีนระดับอนุบาล							
	คำศัพท์	คำแปล	หลักสูตร				
			Zhong wen ke ben (you xiao ban)	Better Chinese	สำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ภาษาจีนนานาชาติ	You Er Han Yu book	Hua Wen Jiao Shi book
138	椅子	เก้าอี้					√
139	窗口	หน้าต่าง					√
140	门	ประตู		√			
141	刀	มีด		√			
142	灯	ดวงไฟ		√			
143	车	รถยนต์		√			
144	绵羊	แกะ		√			
145	虫	แมลง		√			
146	米	ข้าวสวย	√				
147	脚	เท้า	√				
148	肉	เนื้อสัตว์	√				
149	沙发	โซฟา	√				
150	电话	โทรศัพท์	√				
151	电风扇	พัดลม	√				
153	冰箱	ตู้เย็น	√				
154	枕头	หมอน	√				
155	棉被	ผ้าห่ม	√				
156	床	เตียง	√				
157	客厅	ห้องรับแขก	√				
158	卧室	ห้องนอน	√				
159	厨房	ห้องครัว	√				
160	教室	ห้องเรียน	√				
161	食堂	โรงอาหาร	√				

ตารางวิเคราะห์คำศัพท์ภาษาจีนระดับอนุบาล							
	คำศัพท์	คำแปล	หลักสูตร				
			Zhong wen ke ben (you xiao ban)	Better Chinese	สำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้การสอนภาษาจีนนานาชาติ	You Er Han Yu book	Hua Wen Jiao Shi book
162	厕所	ห้องน้ำ	√				
163	橡皮	ยางลบ	√				
164	医院	โรงพยาบาล	√				
165	认识	รู้จัก			√		
166	飞	บิน		√			
167	爬	คลาน					√
168	对不起	ขออภัย				√	
169	不客气	ไม่เป็นไร				√	
170	拍手	ปรบมือ	√				
171	举手	ยกมือ	√				
172	唱歌	ร้องเพลง	√				
173	跳舞	เต้นรำ	√		√		
174	个子	รูปร่าง			√		
175	高	สูง			√		
177	快乐	มีความสุข			√		
178	和	และ				√	
179	中	กลาง		√			

ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์

นางสาวพรนภา อำนวยไพศาล เกิดวันที่ 19 ตุลาคม 2521 สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาบัณฑิต สาขาการจัดการทั่วไป คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ เมื่อปีการศึกษา 2543 และสำเร็จการศึกษาระดับปริญญาโทบริหารธุรกิจ สาขาการศึกษาปฐมวัย คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เมื่อปี 2550 จากนั้นได้เข้าศึกษาต่อในระดับปริญญาเอก สาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ในปีการศึกษา 2557